SAN-ANTONIO

San-Antonio

AM ÎNCERCAT: SE POATE!

Editura FORUM-1992
NR.02

SAN-ANTONIO

AM ÎNCERCAT: SE POATE!

Original: J’AI ESSAYE: ON PEUT!

Colecţia San-Antonio nr. 02

Traducere de
GEORGE ANANIA

Editura Forum
1992

AVERTISMENT

În aceste vremuri împuţite, când avem o recrudescenţă a inşilor daţi dracului, trebuie să o iau de la început cu obişnuita precauţie clasică: pentru că ăştia stau toţi la pândă, să-i tragă un scandal, şi cu toroipanul justiţiei la subţioară.

Aşa că uite:

Personajele povestirii de faţă, cu Papă cu tot, sunt, laolaltă, pe cât de imaginare, pe atât de fictive şi ce altceva mai pofteşti.

Şi acuma să nu vă prind că mă mai plictisiţi.

San-Antonio
8.VI.1992

Adevărul.

Adevărul?

Chiar vrei adevărul, sărmanule?

Adevărul gol-goluţ. Adevărul total, complet, întreg, luminos. Adevărul fără măcar o frunză de viţă care să-i pună la stâlpul infamiei ştiţi voi ce. Adevărul intrinsec. Adevărul ce ofensează. Adevărul rotofei, slinos ca un porc îngrăşat. Adevărul sforăitor. Adevărul de nespus şi de necrezut. Adevărul universal. Adevărul fiecăruia. Cel de care mă doare-n cot. Cel pe care nu e bine să-l rosteşti. Adevărul travestit. Adevărul trădat. Adevărul neplăcut şi brutal. Adevărul care trece de durere. Adevărul însuşi. Şi pe urmă adevărul de dedesubtul adevărului. Adevărul Domnului Dumnezeu. Şi al meu: cel adevărat. Într-adevăr, vrei adevărul? Aï? Maţ de cârnat? Nimic altceva decât adevărul, întregul adevăr? Adevărat, eşti sigur? Eşti gata? Eşti în stare? N-o să-ţi pară rău?

Adevărul în mers?

Bine. Atunci, înainte marş!

Numai că, te previn: n-ai să mă crezi. Ţi-am impus în privinţa mea ceea ce idioţii declară că ar fi o imagine de marcă. San-Antonio a poposit pentru totdeauna în mansarda ta atât de scundă. Acuma, chiar dacă-ţi spun că sunt regele proştilor, n-o să mă crezi.

E prea târziu.

Totuşi n-am să mă înţepenesc, să mă imortalizez în lipsa ta de înţelegere, nu?

Trebuie să ciripesc înainte de a ajunge să eşuez printre deşeuri.

Care se ţin scai de mine.

Atunci, hai să-ţi mărturisesc. Să te informez textual de cazul meu.

Bine.

În trei secunde, îi dau drumul. Produc revelaţia. Ireversibilă. Adevărul e că nu sunt om, ci marţian.

Un marţian venit să survoleze banda voastră de fricoşi.

M-am deghizat, m-am camuflat riguros. Am făcut pe pământeanul cât s-a putut, cu ajutorul josniciilor şi ticăloşiilor, al slăbiciunilor şi mârşăviilor. M-am descurcat atât de bine, încât am fost crezut şi, câteodată, m-am luat eu însumi drept om. Trebuie să spun însă că n-am abandonat, nimic la voia întâmplării, spre deosebire de Isus care l-a lăsat pe Dumnezeu să umble brambura peste tot pe urmele lui. Minunile şi procesiunile nu sunt genul lui San-Antonio. La noi, pe Marte, nu ne rugăm cu mare pompă. Într-o zi, o să-ţi spun mai multe. N-a venit încă momentul.

Ceea ce vream să-ţi revelez astăzi era pur şi simplu asta: sunt un marţian.

Aşa încât spune-ţi că un asemenea nătărău reprezintă, de fapt, ceva aproape nemaiauzit. Pentru prima oară, pe globul tău de pupă-mă-n dos, un individ te anunţă că e marţian.

Dar mai ales să nu-ţi închipui că sunt singur.

Mai există şi alţii. Mulţi alţii, şi n-ai decât să-ţi pui fundul la bătaie ca să capeţi lista lor.

Între marţieni nu încape mâncătorie.

Noi avem o singură deviză: celebritate-digresiune.

Dacă m-am hotărât acum să scuip ce mi-e în guşă, e fiindcă pentru mine a venit vremea. Vremea să ce? Ai să vezi. Ai să bagi de seamă. Nu te înghesui. Un pom, te prinzi cu adevărat că l-a luat gaia, numai când îi pică frunzele; aşa că lasă şi podoabele mele să picure.

Şi abordează fără să te înfiorezi perioada marţiană a lui San-A. Îţi dăduseşi seama că nu era s-o ţinem întruna ca la început, nu, gogoşarule? Că nu se putea să rămânem bot în bot toată ziulica, precum nişte macaci într-o cuşcă. Deşi tu te-ai fi mulţumit şi cu una ca asta, pe cuvânt! Ah, sinistrule! Ai fi fost în stare să ratezi clipa de neuitat când îţi arunc în faţă înspăimântătorul adevăr?

Frumos ca incendiul de la Publicis pe Champs-Elysées, găoacea mea de dragoste! Fiindcă să recunoaştem că imperiul

lui papà Bleuschtein a fost cel mai impunător abia atunci când a luat foc. Tristă istorie, nu? Nu-i nimic atât de textual sublim ca o catastrofă. Foarte intensă, prea iremediabilă. Feerică.

Ia te uită cum mai arde şi adevărul meu. Încălzeşte-ţi necredinţa la flăcările lui înalte. San-Antonio e marţian.

O jur!

Pricepi, păduche? Ridic mâna dreaptă, gamba dreaptă, coada absolut dreaptă şi (te în) jur.

Dacă nu mă crezi, măcar intră la bănuieli.

Şi, mai la urma urmei, de ce nu m-ai crede?

De vreme ce crezi în fidelitatea nevestei şi în inteligenţa avortonilor tăi.

Mai mult: crezi în veşnicia ta, lătură!

În fine, iată-te prevenit – şi de acum încolo nimic n-are să mai fie cum a fost.

Fiindcă sunt marţian!

La drept vorbind, nu s-ar zice, după cum arăt...

Poftim?

CAPITOLUL „A”

Hai să-ţi aşez decorul...

E uşor: un bistrou din Paris, seara, la flacăra lumânărilor.

Mahalaua tristă sub ploaie, ca într-un cântec al cumetrei Piaf. Patronul, beat criţă, a întins-o la culcare. Îndată ce bate de ora opt, pe Berthier îl lasă puterile. E ceasul la care căpăţâna lui îşi triplează volumul. Creierul îi seamănă cu o pilotă din care fulgii se împrăştie care încotro, ca la adierile din Larousse[1]. Moşneagul se declară învins, fiindcă a ajuns la limita rezistenţei. Chestia asta îl loveşte, pe nepusă masă, în dosul tejghelei de zinc veritabil. Obrazul i se întunecă. Mutra aprinsă începe să-i devină crepusculară.

1 Deviza Enciclopediei Larousse: „Îmi răspândesc semințele pretutindeni” e ilustrat de o păpădie al cărei puf e scuturat de vânt. (n.tr.).

Sughite de două-trei ori.

O ceaţă urcă în privirea lui de gloabă obosită, ochii îi rătăcesc cu chiu cu vai prin sala melancolică, pe mesele lustruite de coatele multor generaţii de beţivi. Apoi, cu un gest automat, bătrânul umflă din sertar încasările de peste zi, lăsând numai tinichelele. Bâţâindu-se pe picioare, se târăşte spre scara ce duce la odaia lui, după ce a ţipat cu o voce plină de triluri: „Eu trag pe dreapta!”

Acesta e semnalul.

La auzul ţipătului, o şopârlă verzuie se iveşte nu se ştie de unde, cu o revistă de copii în mână.

E Roro, fiul precedentului, un tembel slăbănog care ar zăcea probabil la sanatoriu, dacă Alexander Fleming[2] ar fi descoperit „Canigou şi Ronron”[3] în loc de ceea ce ştiţi. Roro preia schimbul. Noaptea e regatul lui. În vreme ce tatăl face treptele să scârţâie, fiul se instalează la tejghea cu *Pilot* sau cu *Mickey.* Nu simte chemare pentru „limonadă”. Şi, cum nu simte chemare pentru nimic, serveşte păhărele muşteriilor întârziaţi, aşteptând să treacă şi asta.

Când picăm noi, Béru şi cu mine, aceşti domni Berthier tocmai interpretează *Schimbarea gărzii.* Babacul se duce. Fiul ancorează la bar cu – variantă – un album al lui *Babar.* Maiestatea sa Béru I se propteşte în coate în faţa intelectualului de la tejghea şi, după ce l-a admirat o clipă, întreabă:

— Ia zi, măi puştiule, cam pe câţi anişori vei fi mergând tu?

Roro îşi ridică nasul îmbulinat de pistrui şi zâmbeşte prea fericit.

— Douăzeci şi unu de ani, dom’ Bérurier. Săptămâna viitoare votez prima oară. — Şi, cum faţa prietenoasă a Grasului îi inspiră încredere, adaugă: Dumneavoastră, care sunteţi inteligent, spuneţi-mi şi mie, pe cine să votez?

Acest apel direct la conştiinţa lui civică îl flatează şi îl tulbură pe Matahală. El se gândeşte (doar îl cunoşti, trebuie să se

2 Descoperitorul penicilinei. (n.tr.).

3 Parafrazare a unei reviste pentru preșcolari. (n.tr.).

gândească mult ca să aibă idei) şi declară doct:

— Păi, pentru început, votează-i pe roşii, băiete. Că după aia, o să tot ai timp să te speli. Şi, fiin'că veni vorba de roşii, ia arde-ne şi nouă o porţie catastrofală de beaujulei, că mi s-au înţepenit bielele.

Fiindcă beaujolais-ul reprezintă misiunea bătrânului Berthier în lumea asta mărginită a ta. Raţiunea lui de a fi şi justificarea socială. Toţi vin la el numai pentru respectiva licoare. Ne îndreptăm şi noi spre masa cea mai apropiată şi ne prăbuşim pe o banchetă îmbrăcată în catifea ale cărei fibre, tăbăcite de trei milioane cinci sute de mii de funduri, au devenit mai tari decât betonul. Roro ne aduce sticloanţa cerută.

Ar trebui să-l vezi pe Tăticu în timp ce oficiază! La noi, pe Marte, unde ne hidratăm prin capilaritate, nimeni n-ar putea înţelege un asemenea ceremonial. Gândul te duce la o formă de acuplare. Şi în ce manieră adulmecă Béru gâtul sticlei! Ca şi cum ar fi specialist în parfumuri la Guerlain. Apoi miruirea turnării în pahar. O nouă adulmecare, înaintea ridicării paharului la gură. După care vine sfârşitul sfârşitului, pirueta supremă... *The drink*! Bea, cu ferestrele închise, cu buzele în formă de târtiţă. Bea cu limba, cu înghiţitoarea, cu nasul, cu cerul gurii, cu toate cele. Bea cu zgomote de sifon de scurgere. E marele extaz, în lumina neonului. Plescăitul. Respiraţia care stă mărturie. O alunecare catifelată. Papilele gustative i-au ieşit din pubertate. Fleanca îi intră în secreţie. Îşi schimbă menirea. El geme îndelung, mai abitir ca o fată în culmea plăcerii. Tu, uscătură, ai întâlnit vreodată asemenea extazuri? Nici eu. Nici măcar pe Marte, unde lichidele se absorb prin băi de şezut.

— Mai tare ca elesdeul[4], nu? suspină Béru. De altfel, ai putea zice că elesdeul e beaujolais-ul ălora sobri. Este? Le vorbesc în norme?

— Toate spusele tale sunt enorme, Grasule! apăs eu cu perfidie şi cu acea necurată jubilaţie a omului cultivat[5], care

4 Adică L.S.D., firește. (n.a.).

5 Nu e adevărat; și în cazul ăsta mă prefac. (n.a.).

înfige suliţa ascuţită a subtilităţii gramaticale în bâiguielile unui analfabet profesionist.

Orologiul de deasupra barului, oferit de un mare producător de aperitive, al cărui nume îl trec sub tăcere pentru a nu-l face pe editorul meu să-l confunde cu Cinzano (preferinţa sa), indică aproximativ 8 ore şi 30. Dar absolut grosso modo. N-ai putea omologa un record mondial cu pendula asta.

— Omul tău trage de timp, mi se pare! bag eu de seamă.

— Aiurea, ripostează Béru, fin'că uite-l. Mă bazez, se-nţelege, pe calităţile tale ceremonice, ca să-l tratezi cu respectul cuvenit rangului. Am fost în aceeaşi clasă amândoi, n-ai crede, dar asta nu l-a împiedicat să devină cardinal.

Un domn înalt şi masiv, purtând un compleu gri-preot-în-civil, împinge uşa bistroului. Are părul tuns scurt, iar ochii minusculi, rotunzi, incisivi, înfipţi foarte sus pe chipul căruia astfel îi strică echilibrul. Partea inferioară a figurii îi seamănă cu o cocă de vapor văzută din faţă. Bérurier, roşu de emoţie, se ridică de pe scaun. Şi declară cu glas tremurător:

— E o zi mare pentru mine, părinte Cardinal. Prezenţa pe care o faceţi venind aici în această cârciumioară modestă al cărei beaujolais, din fericire, împreună cu cel de la „Ma Bourgogne", este cel mai bun din Paris, mă mişcă adânc, mergându-mi drept la inimă.

Noul sosit schiţează un zâmbet de cea mai mare simplitate.

— Haide, haide, Bérurier, zice el, doar n-o să-mi vorbeşti cu dumneavoastră.

Aceste frumoase cuvinte aşază lacrimi pe genele Grasului.

— Câtă simplitate! bolboroseşte amicul meu. Ca să închidem capitolul convenienţelor – trebuie cumva să-ţi spun „Proeminenţă" şi să-ţi bat mătănii la anus dei[6], or îmi pot permite să-ţi zic „Tonin", ca pe vremea când o deschiloţeam pe domnişoara Lumânare prin tufişuri, la întoarcerea de la şcoală?

Cardinalul are un surâs stereotip, cules de pe raftul de sus al cordialităţii indulgente.

---

6 Agnus Dei – mielul lui Dumnezeu. (n.tr.).

— Îţi repet că nimic nu s-a schimbat, dragă Alexandre Benoît, îl asigură el, cu onctuozitate extremă (fiindcă având în vedere meseria, ar fi nepotrivit să se spună cu o extremă oncţiune[7]).

Şi aşteptă să ni se facă prezentările. Grăsuliul se grăbeşte:

— Dacă-mi dai voie, Tonin, iată-l pe superiorul meu ierarhic, comisarul San-Antonio.

Mă înclin. Cardinalul îmi oferă mâna, pe care străluceşte un ametist mare precum gâlcile tale de anul trecut. Îi aplic un sărut. Fiindcă noi, marţienii, suntem bine înzestraţi pentru aşa ceva. Cu cât o facem mai des, cu atât suntem mai satisfăcuţi. Plin de mulţumire, Béru îşi închide paranteza:

— Cât despre tine, Sana, uite-l pe cardinalul Duplessis, în compania căruia am frecventat odinioară atâtea locuri bogate[8].

Pufneşte în râs, pentru că şi-a pregătit butada cu grijă, şi amuzându-se nebuneşte, fără a ajunge să-i epuizeze indiscutabilele virtuţi comice.

— Adu-i un pahar Monseniorului, băiete, îi porunceşte el lui Roro. Fiindcă e cunoscător în materie. Maica măsii – oh, îţi cer iertare, Tonin – ce de mai balerci am putut goli noi doi când eram acasă, la Jerpeliţi, ţi-aminteşti? Şi acuma iată-te cardinal. Maica mă-sii – îţi cer iertare – cine ar fi zis una ca asta? Că n-aveai convocaţie sacerdotală pe vremea aia. Ajungeai totdeauna primul la obiect în odăiţele de la madam Sauveur. O preferai pe Mado, alsaciana, adu-ţi aminte: o blondă înaltă şi anemică plină de romantism peste tot. Poate nu ştii, dar madam Sauveur a luat-o pe urmele tale. A frământat pâine cu fesele ca să se retragă într-o mănăstire de călugăriţe, unde îşi lustruieşte mântuirea veşnică. Nu iese decât sâmbăta după-amiaza, ca să dea iama într-un cinema arăbesc la *Picătura de Aur*, şi să cânte de două-trei ori cu fluieraşele domnilor din Maghreb; asta ca să-şi exerseze jocul de buze, să-şi desfete cerul gurii sau cam aşa ceva. Dar nu mi-ai răspuns la întrebare – cum te-a apucat

7 *Onction* înseamnă, deopotrivă, mir și ungere, lubrifiere. (n.tr).

8 Cardinalul Richelieu se mai numea și Duplessis. *Riche lieu* înseamnă, textual, *loc bogat*, iar în argou încălțăminte de mari dimensiuni (cu toate conotațiile de rigoare). (n.tr.).

nevoia să faci negustorie cu religia? Credinţa a dat buzna peste tine ca şancrul peste preoţimea de la ţară?

Prelatul lasă cu multă resemnare să treacă pe lângă el dezlănţuirea bérureeană.

— Drumurile Providenţei sunt imprevizibile, Alexandre-Benoît. Să zicem că am fost atins de graţie.

— Pe când eu am fost atins de greaţă, râde Umflătura. O cheamă Berthe, va trebui să ţi-o prezint într-o zi. Dar să nu mai batem câmpii; m-ai anunţat la telefon că ai lucruri grave să-mi spui.

Zâmbetul cumsecade se prăbuşeşte de pe faţa cardinalului Duplessis, cum cade baliga din vaca aflată în mers.

— Lucruri foarte grave, foarte stresante! asigură Eminenţa Sa.

Mie mi se adresează. Privirea lui bine cocoţată străluceşte metalic.

— Ce putem face pentru dumneavoastră, părinte? întreb, ca să-i încurajez confidenţele.

Necazul cu ecleziasticii e că îi confesează pe alţii, dar nu sunt fraieri să se lase descusuţi ei înşişi.

— Personal, nu sunt implicat în nimic, domnule comisar. Dar am temeri mari pentru cineva mai important decât mine.

— Mai important ca dumneavoastră?

— Cu mult.

— Eminenţă, nu cumva faceţi aluzie la Papa?

— Absolut exact.

Bérurier îşi încruntă frumoasele sprâncene din păr de porc natur:

— Ce-a păţit Sfântul părinte, Tonin? A feştelit-o?

Cardinalul se întunecă atât de tare, încât începe să semene cu o fotografie subexpusă.

— Ştiţi, îmi închipui, că Sfinţia Sa trebuie să vină la Paris săptămâna viitoare?! ne întreabă el cu aerul că ţine o predică.

— Într-adevăr, mă grăbesc eu să răspund, ca să-mi dovedesc cunoştinţele asupra actualităţii în gestaţie. Suveranul Pontif doreşte să se închine în faţa rămăşiţelor preafericitei Maria

Puntejos, care a fost beatificată la Roma şi a cărei canonizare nu va întârzia.

— Într-adevăr.

Eminenţa îşi lustruieşte ametistul pe reverul hainei. Ezită vizibil să continue, ceea ce – mă cunoşti! — nu face decât să-mi aţâţe curiozitatea.

— Domnilor, anunţă apoi, ajuns la capătul nehotărârii sale, un atentat va fi comis împotriva Sfântului părinte.

Zbang! Serviţi-l proaspăt, cu coajă de lămâie!

Un duş, aţi zis? Curăţenie?...

O curăţenie pentru Sfântul Scaun!

Nu-mi serveşte la nimic că sunt marţian; oricum încasez lovitura în plin peste bot.

Un cardinal să-ţi anunţe o asemenea treabă pe nepusă masă, asta te zdruncină, nu glumă.

— De unde ai aflat, Tonin? se nelinişteşte Pertinentul. De la serviciile voastre vaticanale de contraspionaj? Ori ai avut o viziune a Maicii Domnului de la Deşelata? Dacă nu cumva totul e semnat madam Soleil[9].

— Sunt sigur de ceea ce spun! ripostează ferm gloriosul compatriot al Nămeteniei.

— Hai, hai, Tonin, continuă să scepticizeze Bérurier, cine s-ar încumeta să-l caute de seu pe părintele al Şaselea? Se zice că ar fi avut el nişte mici incidente de parcurs în Asia, numai că asta se petrecea la nişte indivizi nu prea catolici în materie de zgardă. Dar aici, la Paris, suntem în Franţa, până la noi ordine; or, Franţa e fiica mai mare a Bisericii, nu?

Duplessis îşi împreunează mâinile prelăţoase.

— N-ai decât să spui orice, numai că Paul al VI-lea tot va fi agresat în timpul sejurului său la Paris.

— Întrebarea spontană a lui Alexandre-Benoît era pertinentă, Eminenţă, intervine camaradul tău marţian. Este esenţial să cunoaştem sursa unei astfel de informaţii.

9 Prezicătoare celebră. (n.tr.).

Dar prinţul *of the church*[10] îşi clatină coca-de-vapor-văzută-din-faţă.

— E cu neputinţă să v-o dezvălui, domnule comisar.

— Dar cum să intervenim eficient, dacă neglijăm un element atât de important? Numai pornind de la sursă e posibil să…

Sursa asta pot să mi-o vâr undeva, cu o legătură de praz pe deasupra. Degeaba l-am privit ţintă pe cardinal, ca să încerc a-l face să mărturisească ce poartă pe dedesubt, cum îi scria recent nu de mult regina Fabiola ginecologului ei, eminenţa rămâne la fel de ermetică precum ieşirea de avarie a unui submarin în imersiune.

— Domnule comisar, răspunde ea (fiindcă deşi fără sutană, eminenţa rămâne tot cuvânt feminin), vă rog să mă credeţi când afirm că nu vă pot preciza originea acestei informaţii.

— Secretul spovedaniei, poate? Se hazardează ex-codiscipolul (cu mult mai mult coadă decât discipol) cardinalului.

— Nu insista, Bérurier! răspunde interpelatul. Dacă previn autorităţile prin intermediul unui prieten, e tocmai ca să mă dispensez de a oferi detalii.

Şi cu asta, eminenţa se ridică şi declară:

— Domnilor, am acţionat după propria mea conştiinţă, e rândul dumneavoastră acum să acţionaţi conform conştiinţelor proprii.

Un teribil hohot de râs izbucneşte dinspre tejghea. Bérurier îl apostrofează pe Roro.

— Ce te-a apucat, băiete, ai crize?

— Nu, explică hilariatul, e din cauza lui Babar. S-a aşezat pe tarta cu cireşe a Celestei.

Cardinalul Duplessis ne prezintă ghiulmetistul. Noi îi tragem un pupic.

— Tonin, afurisitule, suspină cu tandreţe Voluminosul, mai curând ar putea cineva omorî un măgar aruncând în el cu smochine coapte decât să te facă pe tine să spui ce nu vrei. Ei bine, nu-ţi brânzi lapţii de grijă, o să-l supraveghem pe Papa

10 Al bisericii. (n.tr.).

ăsta AL TĂU. Acestea fiind zise, la ce biserică slujeşti? Mi-ar plăcea să vin să te văd la lucru într-o duminică; să-mi dau seama cu ce semeni înfăşurat în trenţele alea stacojii.

— Nu am dioceză, îl dezamăgeşte eminenţa, sunt cardinal de curie.

Grasul se luptă câtva timp cu nişte idei imprecise.

— Nu mă miră din partea ta. Ţi-ai dat pe faţă firea de ţăran. După cum văd, grajdul[11] Papei e mai puţin înzestrat decât cel al lui Boussac. Daca am înţeles bine, n-au acolo decât un catâr.

Acum, cu voia ta, vom proceda la o schimbare de decor.

Regula celor trei unităţi[12]*? S-o crezi tu! De altfel la noi, pe Marte, etalonul celor trei unităţi este punelentruna. Sâmbăta viitoare te duc la Béru acasă. N-ai decât să mă urmezi, fără să te mai ocupi de rest. Eu sunt cel care fabulează. Pentru că, evident, dacă ne-am bizui pe tine... Ai?*

•

— Ştiţi, domnă Félicie, nu e cazul să vă jenaţi de mine, dă asigurări Matahală. V-ar face plăcere să vă cânt Plăpumarii?

Înainte ca mama să găsească timp pentru a răspunde acestei amabile propoziţii, madam Berthaga zboară simultan – în ajutorul timpanelor noastre şi în penajul Monstrului ei.

— A, nu! Să nu te-apuci iar să mugeşti ca treizeci de vaci, că într-o clipă întreg blocul va ajunge infernul din zgârie-nori. Locatarii se pornesc pe reclamaţii îndată ce le masturbezi liniştea la care sunt îndreptăţiţi. Poftim, ultima oară, vecinica de dedesubt, alde Polak, a născut prematur.

Formidabila mea mamă care, aşa cum ştii, este amabilitatea travestită în bătrână, propune o soluţie de mijloc: Béru n-are

11 În franceză: *écurie* = grajd. (n.tr.).

12 În teatrul antic european, ca și în cel al clasicismului, una din legile estetice fundamentale era regula celor trei unități: de timp, de loc și de acțiune – cu alte cuvinte se interzicea schimbarea decorului, restrângerea timpului real al acțiunii și introducerea acțiunilor paralele. (n.tr.).

decât să cânte *mezza-voce*; altfel el ne va desfăta trompele, fără să-i tulbure pe scrâşnitorii din vecinătate.

Dar dragonul se răzvrăteşte. Trebuie să se ţină seama că nu se poate conta pe „glas scăzut” în cazul Mamouth-ului ei, ale cărui predispoziţii fireşti, abia alungate, se întorc în galop.

Vituperează dur Berthy, decupându-şi tarta cu rubarbă. Îşi încheie întotdeauna mesele cu marele spectacol al torturii rubărboase – fiindcă, explică ea de fiecare dată (a 15-a pentru mine), rubarba „face corpul să funcţioneze”. Este o înverşunată partizană (deşi ea spune *pactizantă*) a laxativelor naturale doamna Bérurier. Stimulentele chimice o neliniştesc. Le socoteşte drept zămislitoare de leziuni maligne, inflamatorii ale anusului. Ceea ce preconizează această purgare a purgaţiei este o supleţe intestinală de origine sănătoasă, fără ocolişuri. Excreţie prin plantele suverane. Aşa că preferă orhideelor cruşinul. Pretinde că o viaţă cu excreţia bine reglată este REŢETA echilibrului fizic şi, pornind de aici, a fericirii terestre. Persoana capabilă de o defecaţie fără probleme este condiţionată să înfrunte şi să domine viaţa. Béruriasca merge şi mai departe – spune că arta culinară începe acolo unde se crede că sfârşeşte, fiindcă fără o evacuare perfectă e imposibil să te angrenezi în plăcere. După ea, deviza marilor gastronomi ar trebui să fie: „C… ţi-vă, restul ne priveşte!” Aşa încât, suflet bun, le pregăteşte comesenilor deznodăminte fericite, le degajează orizontul vespasian, asigurând o perfectă combustie a felurilor de mâncare pe care le risipeşte cu dărnicie. O sfântă, a cărei efigie ar merita să fie imprimată pe hârtie igienică extrafină. Sfânta Berthe-a-Curăţeniilor; Maica Domnului-a-celor-patru-vânturi.

În faţa veto-ului categoric al huriei sale, Béru renunţă la *bel-canto*, pentru a coborî la consideraţii profesionale.

— Apropo, i-ai vorbit Bătrânului de prietenul meu, cardiloşul?

— Ştii bine că marele creţ e la congresul internaţional de poliţie de la Washington. Dar am ajuns să-i împuşc două vocabule prin satelit.

— Şi ce-a spus?

— Nu mare lucru. Bănuieşte că-i doar o flencăneală de-a bătrânului prelat(ă).

— Bătrân cine zice! Păi nu i-ai precizat că A. Mincu meu e în floarea puterii executive a vârstei?

— Ba da. Dar el, practic, nu m-a ascultat.

Masivul îşi sfredeleşte pieptul de alamă cu un index spiral care n-ar uimi pe nimeni în atelierul unui cârnăţar.

— Când va afla că maiestatea sa papală a fost rectificat, o să-şi muşte degetele până la clavicule. Phii! Dacă nu dai crezare nici cuvântului unui cardinal, de cine să mai asculţi? Există pensionări cu anticipaţie care se pierd, băieţi! Să vezi cum un cardinal e luat drept flecar, asta îţi descurajează pornirile catolice. Şi, pe deasupra tuturor, un cardinal născut la Jerpeliţii Vechi.

Privesc cum i se înflăcărează mânia de jerpelitean romano-catolic ulcerat. E frumos şi tembel, ca un foc de artificii, Grasul. Pun pariu operele tale complete de Jack London contra celor ale lui Albert Londra că peste puţin îmi va vorbi despre demisie. Pariezi? Nu? De, ai pierdut, fiindcă ai fi câştigat, blegule! Béru un mai are ocazia să continue, fiindcă Miss Marie-Marie, neghiniţa lui de nepoată, intervine cu pachetul de *Voltigeurs* pe care unchiul a trimis-o să-l târguiască.

— Dacă tot eram la tutungerie, am luat şi *Fransoir*, anunţă ea, fiindcă urmăresc benzile desenate, în special *Julieta inimii mele*, pe care o regret că nu mă născusem când a început.

Se caţără pe genunchii scumpei mele Félicie şi, fără a mai sta pe gânduri, deschide foaia peste farfuriile cu desertul. Cât ai număra până la doi, a şi luat cunoştinţă de foiletonul ei, al cărui text de azi este, totuşi, deosebit de copios – deoarece în primul desen, René strigă: „Domnişoară Monique, sunt stupefiat”; iar în al doilea desen, Monique răspunde: „Nu?”; cu – ai remarcat-o, în ciuda prostiei tale congenitale şi ambientale – un aer întrebător.

Deodată, în camera de alături a Bérurierilor, Antoine, năpârstocul pe care mama şi cu mine l-am luat în grijă începe să

gângurească tot ce ştie. E o figură plodul ăsta, nu-ţi poţi închipui.

— Mereu mulţumit Toinet. N-o să-l auzi niciodată plângând. Râde dintr-o nimica toată.

— Îmi daţi voie să-l iau şi eu în braţe, mamă Félicie?

— Da, drăguţă! consimte mama mea cea grozavă.

— Ai grijă să nu-l scapi! recomandă madam Berthe, întorcându-se la rubarberiile ei.

Dacă ai băgat de seamă, fetiţele astea trebuie să se joace întruna cu păpuşile. Şi nu le trece niciodată. Chiar după ce capătă premiul Cognac, îşi continuă jocul. Până când ajung bătrâne – cu nepoţii. Adevărată marotă. Nu îngrijesc copii, leagănă păpuşi.

Culeg de pe jos gazeta pe care, înainte de a-şi lua zborul, coţofana a lăsat-o să cadă. Cu un ochi blazat, parcurg prima pagină, să mă informez niţel despre gâlcevile pământene. Zadarnic sunt marţian, nu pot să nu mă interesez, cât de cât, de mârşăviile voastre. Pagina întâi ţi le relatează pe toate. Pagina întâi, pentru zilele serbede. Citeşti: „Nixon, Incendiu, Poluare”. Mizeria în plin progres, ce mai. Nenorocirea în trap săltat. Pământul care vi se strică, asemeni unui fruct uitat pe un raft din pivniţă. Omul în dezagregare, săvârşind micile lui ticăloşii cotidiene. Cedează-i fratelui tău care te curăţă!

Un nebun ucide un controlor al R.A.T.P. În staţia Max-Corre. O fotografie neclară ilustrează textul. Să fie ucigaşul sau victima? Buchisesc legenda (secolelor). E vorba despre controlor. În clipa când garnitura intra în staţie, un individ l-a propulsat, cu un brânci puternic, peste linii, înainte de a se pierde în mulţime! Povestea clasică. *Déjà vu*... Ritual. Totuşi, ceva mă intrigă. Casc ochii la portretul ferfeniţitului. De ce – mă asculţi, spălătură? De ce, oare, îmi spun mie însumi, atât textual, cât şi *in extenso*: „Fotografia asta e veche de cel puţin zece ani”?

Curioasă meditaţie, nu?

Un tip pe care nu l-am văzut niciodată.

Mă chiorăsc la mutra lui. Hotărât lucru, e vorba de o poză de

demult. Deloc banal, nu? Ştiu bine că te-am obişnuit cu aşa ceva. Totuşi…

Deşi găsesc că fotografia e veche, îmi dau seama că, dimpotrivă, controlorul nu mi-e necunoscut. Poate numele lui să mă lumineze? Deschid la mijlocul jurnalului, să citesc relatarea detaliată. Şi mă cutremur. Dar, la un marţian în clocot, cutremurul echivalează cu o tresărire, eşti de acord?

Tresărirea, atunci când ţii deschis un ziar de o asemenea mărime, produce un zgomot familiar construcţiilor publice modeste ce propun clientelei lor o hârtie care tot aşa[13].

— Ai câştigat la curse, tipule? întreabă Umflatul.

— Într-o destrăbălare generală, replic eu. Ia vizionează un pic chestia asta.

Şi-i arăt figura controlorului cu sprâncenele în poziţie de drepţi. Voluminosul studiază imaginea.

— Îl recunoşti pe acest domn?

Se strâmbă.

— Ei bine, ca să-ţi spun drept, declară apoi cu toată francheţea, îl cunosc fără să-l recunosc, recunoscând că nu-mi aduc aminte cine e. Sigur şi precis, am întâlnit moaca asta, numai că, să-ţi zic unde şi când, ar fi să te trag în piept.

— Citeşte-i epitaful, poate-ţi revine în cap.

Docil, grasul meu confrate îmi urmează sfatul.

— Antoine Duplessis… — Cu un fleac de întârziere urmează comoţia guturală: Prietenul meu, cardinalul.

Bun. Ajunge cu apartamentul celor doi Bérurier, mergem acum la morgă. Nu uita, mai ales, să-ţi scoţi pălăria la intrare!

•

— E lucru rar un cardinal controlor la metrou, nu crezi?

I-am făcut această remarcă Bovinului, în timp ce umblam

13 Dacă fraza ți se pare în coadă de pește, n-ai decât să o rescrii după cum îți place; eu sunt gata să-mi transform coccisul în tartină cu marmeladă regală. În orice caz, nu conta pe mine să o refac; cârceii scriitoricești mă împiedică să merg, la fel cum îl împiedică pe albatros să zboare. (n.a.).

alături de el[14].

Funcţionarul Institutului medico-legal funcţionează cu amabilitate. E un băiat înalt şi cu vino-ncoace, purtând la mâna stângă un ceas de nichel năpârlit (îl recunoaşteţi uşor, ţine mereu un cadavru în braţe).

— Pe aici, doamnelor şi domnilor! ne invită, deschizând o uşă vopsită într-un gri frumos, de elefant bolnav.

Apropo, aş vrea să ştiu dacă elefanţii chelesc. Tu n-ai idee?

Doamnelor şi domnilor? Béru şi mandea? Bizar, nu? Puterea obişnuinţei. Băiatul de la morgă a văzut atâţia oameni veniţi în locurile astea sinistre să „identifice cadavrele”. Speriaţi, care îşi sprijină reciproc durerea.

Un sertar lung alunecă, fără să facă mai mult zgomot decât acela unde nevastă-ta ţine legumele, în partea de jos a frigiderului. Şi Eminenţa Sa ne este servită. Foarte proaspătă; foarte pariziană. Despuiată, bineînţeles, ca toţi clienţii pensiunii. E într-o stare de plâns, „cardinalul”. Cred şi eu, o ramă de metrou e în stare să-ţi taie respiraţia.

— Nicio îndoială, e chiar Tonin, bâiguie Detonatorul.

Trebuie totuşi să verificăm, pentru a înlătura incertitudinile cele mai infime ca şi pe cele mai intime. Prelatul pe prelăţeşte în albia din faţa noastră. Are braţul drept în prelungirea corpului, pe cel stâng între picioare, partea din spate a capului retezată, piciorul drept la subţioara dreaptă, marele colon într-o pungă de plastic, împreună cu ouşoarele, ficatul şi o parte din pancreas. Dacă scorpia ta e însărcinată, n-o lăsa să citească toate astea, altfel riscă să nască aşa ceva care să-ţi semene, nătărăule!

— N-a fost prea vesel să-l dezbrăcaţi! fac eu către morgueman.

— Ce să mai vorbim, adevărată operaţiune chirurgicală, domnule comisar. A trebuit să-l adunăm cu penseta.

Şi izbucneşte în râs, vulpoiul.

---

14 Citesc adesea expresia „a merge ALĂTURI de cineva”. E o tâmpenie: nu se poate merge decât alături de un tip, nu? La noi, pe Marte, ne exprimăm mult mai corect decât voi, tărtăcuțelor. (n.a.).

— Eşti sigur că amicul Duplessis nu avea un frate geamăn? îl chestionez pe gras, ca să-mi împrăştii ultimii stropi de îndoială.

— Absolutely, omule! răspunde vioi Mastodontul. Avea doar o soră, Julie, pe care toţi băieţii din Jerpeliţi s-au urcat ca într-un cireş, inclusiv Mister Bérurier, sluga dumitale. N-am vrut să-i aduc aminte de asta lui Tony ieri seară, din respect pentru gradul lui de cardinal.

— Nu crezi că miroase un pic a travesti cardinalul tău?

Terapeutul îşi clatină capul de gânditor-care-nu-mai-cugetă.

— Mărturisesc că mă scald în sirop de mister, Sana. De ce să ne fi jucat comedia aia de la cârciumă?

— Îmi vine să cred că directorul de la D.S.T. are dreptate: heruvimului îi fâlfâia o lampă. Avea sculament sub freză, săracul Richelieu.

— Totuşi lăsa impresia că e cultivat! obiectează omul de bine, care e totalmente privat de el.

— Ştii, cultura e ca prăjitura: cu cât ai mai puţină, cu atât o scoţi mai tare la iveală. Dacă vrei părerea mea, Duplessis era un dezechilibrat cuprins de ţicneală mistică.

Împăratul tonţilor nu se recunoaşte însă învins.

— Dar a fost lichidat, nu? Or, nu iei piuitul cuiva fără să ai un motiv.

— Ba da: când eşti nebun.

— Auzi, asta înseamnă de-acuma o adevărată adunătură de glumeţi! Şi ucigaşul, şi victima... Adică toată lumea să fie sisi? Nici chiar aşa!

— Coincidenţă.

— O iei razna şi tu! face Musculosul, pus pe arţag.

Îşi suflă zgomotos nasul, apoi constată că uitase să-şi scoată batista, şi-şi strecoară în buzunar mâna de nedescris, ca să-şi despotmolească degeţelele pe ascuns.

— Ascultă, mă avânt eu, se prea poate s-o dau în bară, dar ca ipoteză se ţine. Ieri, un nebun s-a năpustit asupra unui controlor de metrou în staţia Max-Corre. Drame de felul ăsta au loc în fiecare lună.

— Şi after?

— Numitul controlor, la rândul lui, nutrea o nebunie mistică; toate astea sunt uşor de înţeles, ce dracu'!

Fabulosul nu răspunde. Se hotărăşte să joace comedia „convingerilor aparte". Dacă i-ai vedea moaca sinistră, ţi-ar veni să-l stropeşti cu benzină şi pe urmă să-i aprinzi ţigara. Mai mult ca să mă conving de justeţea expunerii mele decât ca să încerc să-l lămuresc pe el, continui:

— Acum, personajul Duplessis se clarifică pentru mine.

— Şi pentru asta a trebuit să fie mai întâi demontat? Îţi cam place să te joci de-a mecanicul, băieţică!

Ignorând intervenţia bătăuşului de joc, continui:

— Îmi imaginez viaţa prietenului tău Antonin. Un singuratic. Ca mulţi alţi solitari, refulaţi sexual, are şi el un fix. În cazul ăsta, religia. Îndopat cu lecturi teologice prost asimilate, se crede cardinal. Sosirea apropiată a Papei, despre care vorbeşte toată lumea, ajunge să-i sminteasca intelectul. În delirul său, inventează un atentat. Se crede executor al unei misiuni divine: să împiedice asasinarea Sfântului Părinte. Atunci îşi aminteşte de codiscipolul Béru, un as al poliţiei. Îl previne. Dar, cum fabulaţia lui nu e decât fabulaţie, nu poate dezvălui sursa informaţiilor.

— Daţi-mi voie, Înălţimea Voastră, mă întrerupe Antagonicul. Dacă ar fi fost un simplu inventator de poveşti, Tonin ar fi inventat o istorie completă. Ne-ar fi pregătit un tort etajat – fără a lăsa să se scurgă crema – pentru a ne explica atentatul şi felul cum a ajuns el să-l descopere. În al doilea rând, amicul nu le avea deloc cu chestiile solitare. Doar dacă nu l-ai văzut încălţând-o pe Mado, alsaciana, poţi crede o măgărie ca asta. Şi pe urmă, mai tare decât orice dovadă, o să-ţi fac proba prin 69, tipule: niciodată vreunul de la Jerpeliţi n-a prins muşte. Nu zic că doi ori trei inşi acolo, ticsiţi de calvados, n-au făcut un strop de delirium, ca să-şi mai aerisească ideile; dar era un delirium foarte firav, Sana. Extrem de firav, parol!

Deodată un glas de beţiv, mugind cavernos, vag feminin,

răsună pe coridor. Ne oprim să ne informăm şi vedem ieşind la iveală o creatură care, dacă nu e chiar „de vis” este, cu siguranţă, „de coşmar”.

Imaginează-ţi o „fată” de 1,85 m, care a trecut de patruzeci fără a semnaliza la intersecţie, roşcovană în asemenea măsură, încât, văzând-o, Van Gogh şi-ar fi secţionat şi celălalt pavilion[15], cabalină, briantină, împieptoşată. Are nişte ugere enorme, care se văd ca în palmă prin ochiurile mari ale unui corsaj cu zăbrele, fiindcă nu poartă sutien – negăsind unul pe măsură, pun pariu. E machiată de parcă s-ar fi pregătit să interpreteze *Norma* la opera din Napoli. Poartă, peste o pereche de jamboane fabuloase, o fustă extra-scurtă. Şi despicată, pe deasupra. O poşetă cu agăţătoare i se loveşte de fese. O, ce mai dos, generale! Emisferele de Magdeburg? Baloane de săpun. Ochii încercănaţi cu verde, cu albastru, cu negru şi genele încleiate cu rimel seamănă cu cele ale unei păpuşi pop. E întors pe dos şoricelul. Vociferează.

— Voi depune plângere! asigură ea. Cu toate că fac ceva pe sticleţi. Dar o să-mi bag în priză relaţiile. Că am oameni destui, şi încă de-ăia urâţi şi ai dracului. Ca cazierul lung cât toată mâna asta. O să faceţi în nădragi. O să vă deghizăm în rahat, gloabelor!

Un alt funcţionar de la morgă se ţine la adăpost de furtună, dincolo de furia valurilor, pe după digul de dinapoia doamnei.

— În legătură cu ce? bâiguie funcţionarul nostru.

— Fleanca, nemâncatule! răspunde Tornada roşcată. Sunt doamna Antonin Duplessis, soţia musiului.

Desemnează jalnicele rămăşiţe ale jerpeliteanului.

— Pentru un solitar, îmi şopteşte Grasul, nu se descurca rău Tonin, nu-i aşa?

Descoperind relicvariul sub formă de albie al soţului, huria tace. Îl priveşte cu luare aminte, scoate un fluierat şi declară, cu voce mai liniştită:

---

15 Celebrul pictor impresionist olandez, într-una din crizele de nebunie care îl cuprindeau către sfârșitul vieții, și-a tăiat o ureche. (n.tr.).

— Porcul, grozavă petrecere a mai avut, nu?

Bérurier o înfruntă, cu ochi mieroşi şi gura în plină secreţie:

— Aşadar, doa’nă, sunteţi soţia scumpului şi nefericitului meu prieten? Permiteţi-mi să mă prezantez: Alexandre-Benoît Bérurier, născut ca şi el la Jerpeliţii Vechi.

Monumentala iapă nechează:

— A, dumneata eşti amicul lui, curcanul?

Apoi, desemnând cadavrul:

— Ai văzut cum l-au împodobit? El, care iubea atât de mult travestiurile, numai în hamburger nu se deghizase încă…

Şi terminând cu epitaful defunctului, o ia de la început cu mânia iniţială:

— Indivizii ăştia de la morgă sunt nişte pungaşi fără pereche. Dar o să-i fac eu să scuipe ce-au şutit. O să depun o plângere. Uite, dumneata, Grasule, care eşti sticlete, să te duci întins să le ceri ce-i al meu. Fiin’că n-o să mă las trasă-n piept de nişte maimuţoi. Fernande nu-i o papă-lapte. Ca să mă îmbobineze cineva, îi trebuie o fineţe pe care muştele astea de carne congelată n-o au.

— Despre ce-i vorba, scumpă doa’? ciripeşte Formidabilul.

— E vorba că mi-au umflat ghiulul lui Tonin, uite de ce-i vorba! câr âie scorpia. Cu o pietricică, de făcea, după socoteli cinstite, peste o sută de bătrâne.

— Vorbiţi despre ametist? intervin eu.

Iapa mă priveşte cu dispreţ:

— De unde ştiţi că-l avea?

— Mi s-a făcut cinstea să-l sărut nu mai demult decât acum trei zile, stimată doamnă. Deoarece, în afară de funcţia de controlor de metrou, răposatul dumneavoastră soţ exercita şi meseria de cardinal, sau poate mă înşel?

Deocamdată, iat-o îmblânzită:

— Bun. Păreţi la curent cu toate marotele lui, zice.

— Deci inelul episcopal i-a dispărut. Presupun că nu-l purta ca să verifice biletele utilizatorilor mijloacelor de transport pariziene?

— Îl păstra în buzunar. Şi trebuie să i-l fi învârtit unul din târâie-hoit ăştia, pe când îl dezbrăca pe Tonin. Mi-au dat înapoi ce avea la el, erau toate lucrurile, mai puţin inelul.

Nu s-ar putea zice că durerea văduvei îţi rupe inima de milă. E plină de vlagă Fernande Duplessis. Are energie. Spirit combativ. Multă filosofie totodată. E o luptătoare, ce mai.

De circ. Sunt sigur că va fi pasionant să flecăreşti cu ea după ce-o lasă furiile. Atunci ştii ce-i propun? Să o conducem acasă…

Şi ea acceptă.

Urmează-ne şi ai să vezi. Presimt că o să ne stricăm de râs.

•

Eminenţa locuise într-un imobil de pe strada Gaston-Bonheur (arondismentul al 13-lea), nu departe de Avenue Paul Kenny. O clădire foarte pariziană, adică nu prea proaspătă, cu tencuiala cenuşie, având la dreapta portalului o băcănie, iar la stânga o vopsitorie care mirosea a rufe ude şi a terebenthină (uite un cuvânt pe care trebuie întruna să-l caut în dicţionar, din cauza nenorocitului de *h* pe care niciodată nu ştiu unde să-l lipesc).

Cardinalul-controlor ocupă (sau mai degrabă ocupa, fiindcă de aici înainte îi trebuie mai puţin loc) un mic apartament, de spaimă, la primul etaj. Capernaum[16] şi Pompei. Două camere obscure. O chichineaţă întunecoasă, cu două lăzi înghesuite la intrare, un reşou de gaz cu smalţul sărit, ilustrate pironite cu pioneze pe pereţi, pentru a ascunde aerul sordid. Becuri golaşe. Rufe murdare îngrămădite prin colţuri. Un pat metalic. Sticle goale; boarfe atârnate în cuie. Şi mai ce? A, da, absolut insolit: un altar. Unul adevărat, cu tabernacol, sfeşnice, un copilandru în roşu, o carte uriaşă, burduşită cu semne din mătase şi un crucifix enorm, mărime naturală şi pe care ai jura că se află

16 Așezare ce se bucura, conform Bibliei, de trista faimă de a reuni, la o fântână tămăduitoare, toți ologii și paraliticii din împrejurimi. Aici a săvârșit Isus celebra minune a însănătoșirii unui astfel de nefericit, poruncindu-i: „Ia-ți patul tău și umblă!” (n.tr.).

Domnul Nostru în carne şi oase (afumate, la Cana Galileii[17]); ba chiar, privindu-l cu luare aminte, ai impresia că Isus respiră în penumbră.

— Şi mai spuneai că niciun jerpelitean n-a avut vreodată cârnaţi în cap, Grasule? îi şoptesc prietenului meu uluit.

— Încercaţi să găsiţi un scaun, băieţi, ca să căscaţi gura la nătărău! ne invită, cu solicitudine, Fernande, aruncându-şi poşeta pe un pat olog. E cam brambura pe-aici, fin'că am fost la plimbărică vreo câteva zile şi nu m-am întors decât azi-dimineaţă, din cauza accidentului acestui tembel. Nu exista jegos mai mare decât Tonin. Să vă dau un strop de rom că să vi se mai întremeze umblătoarele?

Şi dă la iveală trei borcane de muştar, mai dubioase decât conştiinţa unui vânzător de maşini de ocazie.

— Iei şi mata unul, domn' Ovăz? tună ea (fiindcă nu vorbeşte, trage salve de artilerie).

— Doar o lacrimă, răspunde Isus.

Şi răstignitul coboară de pe cruce, executând câteva genuflexiuni ca să se dezanchilozeze.

E un omuleţ roşcovan, cu bărbuţă, coaste proeminente, ochii înfundaţi în orbite, picioare sfrijite, pielea albicioasă şi umerii la fel de atletici ca aceia ai unui suport de haine dintr-un hotel de tranzit. E încins cu un ştergar mizerabil, ţesut în fagure de albină (albina nedispunând de o suliţă prea mare) şi o cunună de spini din plastic. O scoate pe cea din urmă, cum ar face cu o găină, şi-şi şterge fruntea.

— O oră jumate, anunţă triumfător. Trebuia s-o fac şi pe asta, nu?

— Ai să vezi rezultatul, făgăduieşte Fernande.

— Trebuie să-mi reuşească dacă e o binecuvântare la mijloc! admite domnul Ovăz.

Şi ne zâmbeşte:

— Înainte de a-l întâlni pe Duplessis, am încercat de toate.

---

17 Ce mai serviciu le-a făcut atunci sărmanilor, asigurându-le haleala! Fără de care (li) s-ar fi sculat cu burta goală, pot zice. (n.a.).

— Am putea afla despre ce e vorba? întreabă amicul tău San-Antonio, a cărui curiozitate e un defect nesuferit, fiindcă nu-i bine să dai vrabia din mână pe cioara de pe gard, având în vedere că urciorul nu merge de multe ori la apă (tare).

— Sufăr de reumatism deformant. Mă tratam cu doze masive de zbangplici, care îmi provoca mereu crize de ulcer; numai că, din fericire, într-o zi am stat de vorbă în metrou cu dragul de Duplessis, la staţia François-Richard. Şi el mi-a dezvăluit în mod spontan harurile şi terapeutica sa. E un om dintr-o bucată.

— Acum nu mai e, zice Fernande, turnându-i omuleţului o duşcă de *Clément.* După ce a avut parte de un tratament cu Prohodol.

— Ce înţelegeţi prin asta? strigă Găuţă.

— Tonin e biftec, sărmane! O ramă de metrou a trecut peste el. Şi ştii, domn' Ovăz, o ramă de metrou e mai greu de mistuit decât un sâmbure de cireaşă.

Reumaticul îşi bea infuzia de rom şi-şi acoperă ochii cu mâna (deşi mai bine şi-ar acoperi partea opusă, pentru că felul imbecil cum s-a aşezat, picior peste picior, îi lasă trandafirul pe dinafară cum mă vezi şi cum te văd).

— Cardinalul mort!

— Nici nu-ţi închipui în ce hal! afirmă Fernande.

Nu ştiu dacă dama are un amant, dar se iubeşte singură atât de tare, încât asta trebuie să-i fie de ajuns.

— Şi eu ce mă fac? exclamă, caritabil, Ovăzul. Şi cu tratamentul cum rămâne?

— Nimic nu te împiedică să-l continui.

— Vreţi să păstraţi cabinetul?

Îmi las privirea să panorameze asupra decorului. Ca să numeşti toate astea „cabinet", trebuie, într-adevăr, să ai credinţă şi instrucţiuni pentru utilizarea ei.

— N-am motive să las omenirea, şi aşa suferindă, să pătimească de pe urma decesului lui Tonin.

— Dar nu sunteţi „investită", obiectează cu prudenţă „pacientul".

Iapa explodează.

— Şi bibilica mea e investită, mă, boleşniţă? Păi ce-ţi închipui mă, dezosat ramolit ce eşti, că picnitul de Duplessis trata cu formule magice? Dacă vrei să ştii, latina pe care o fredona cădelniţându-te o învăţase din paginile roz ale Larousse-ului[18]. Pe când masajele pe care ţi le făceam eu din cap până-n(tre) picioare erau de primă calitate, auzi, jigodie? Şi când peştele meu pleca la dracu' iar tu începeai să-mi picuri din robinet, nici atunci nu eram investită, apostole? Hai, pune-ţi hanţele şi nu-mi mai face umbră, că eşti mai sinistru la privit decât ce-am văzut la morgă.

Micuţul descrucificat nu aşteaptă să i se repete. Sare întâi în ciorapi, pe urmă în pantaloni, continuând să stea picior peste picior. Îşi trage o cămaşă sport, îşi îmbracă haina şi se năpusteşte spre uşă. Fernande îl cheamă înapoi.

— Şi onorariul nostru, domnule Ovăz?

— O, pardon...

Depune pe cuvertură o bumaşcă de cinci surate şi aşteaptă.

— Ce, vrei poza mea cu dedicaţie, ori tragi nădejde la o porţie de varză călită? mârâie dama.

— Păi... restul...

— Ce rest?

— Azi n-am avut micul meu tratament.

Până şi oamenii cei mai timoraţi reclamă întotdeauna ce li se cuvine, eşti de acord? Nu contează împrejurările. Paraua e para. Nicio renunţare. Nimic nu-i poate împiedica: nici dragostea, nici moartea (dacă e a altora).

Fernande ezită. Mă priveşte scrutător:

— Sunteţi grăbiţi-grăbiţi?

— Nu! răspund. Numai grăbiţi.

— A, bine! Atunci vino încoace, domn' Ovăz!

Îl împinge pe homuncul spre odaia vecină, care este, constat după deschiderea uşii, un soi de sacristie, cu veşminte aşezate

18 Enciclopediile Larousse conțin, invariabil, un capitol intitulat „Locuțiuni latine și străine”, tipărite totdeauna pe hârtie roz. (n.tr.).

pe portmantouri. Şi nişte cufere, ca şi o canapea care s-ar simţi jignită să nu fie concavă[19].

Uşa se închide.

— Nu, nu-ţi scoate pantalonii, domn' Ovăz – mai auzim noi – vezi bine că azi sunt CU TOATE ASTEA pe cap.

După care răzbat până dincoace doar zgomote vagi, suspine şi recomandări cu voce joasă. Ne folosim de acest timp mort, Fanaticul şi cu mine, ca să trecem în revistă tot ce-am aflat. Furtunoasa apariţie în combinaţie a învăpăiatei Fernande pare să-l fi comoţionat din cap până-n picioare pe dragul de Matahală.

— De fapt, după tine, ce ştim până acum?

Mă strâmb într-un mod evaziv:

— Rectificare, Grasule! La urma urmei, amicul tău nu era ţicnit chiar pe cât lăsa impresia. Părerea mea e că pusese la punct, cu petrecăreaţa lui, un business de toată frumuseţea. Ceva între religie secretă şi tămăduire miraculoasă, cu un strop de prostituţie pe deasupra, ca să adauge niţică poezie afacerii. Pesemne că-şi recruta clientela în metrou; punea ochii pe câte un ins mai belaliu şi îl aborda. Funcţia de controlor îi uşura contactele. Pasagerul se simte flatat când i se adresează un purtător de galoane. „Suferiţi de reumatism deformant, bietul de dumneavoastră? Ascultaţi, poate n-o să mă credeţi, dar…" Ai prins figura?

Bérurier zâmbeşte triumfător:

— Noi, ăştia din satul meu, nu suntem constipaţi la creier, de acord?

De acord. Şi aşteptăm ca micuţul Ovăz să facă turul hipodromului. Ceea ce nu întârzie prea mult, madam Fernande fiind dornică să termine iute şi rasolind prestarea de servicii. Discipolul fostului cardinal behăie, dându-şi sufletul. Când îi vezi pe oameni în extaz, rămâi trăsnit de înfăţişarea lor tembelă. Ce

19 La noi, pe Marte, se face haz de asta. În ordinea băşcăliei, urmează imediat după „Cicero nu e pătrat" (n.a.) – Joc de cuvinte între *Ciceron* (Cicero) și *si c'est rond* (dacă e rotund), având pronunție identică. Tot astfel *concave* (concav) este omofon cu *con cave* (mușteriul unei prostituate). (n.tr.).

mai tablou vivant, de te umflă râsul! Maniera tentaculară în care intră în efervescenţă, cuprinşi de colici spastici! Ejecţia, de fapt şi de drept, e laborioasă. Mobilizează individul. Slavă Domnului, la noi, pe Marte, unde juisăm ca păpădia, la un fulg vagabond, nu există asemenea chinuri. N-avem nevoie să cucerim dragostea; o aşteptăm. Suntem într-o continuă stare de extaz, pricepi, nucă găunoasă? Voi, ţapi nefericiţi, vă străduiţi câineşte (ăsta e cuvântul!). Domolirea implică o luptă, cu rezultate niciodată sigure. Păcătuiţi la fel de neruşinat, meschin şi precar, cum şi trăiţi. Asta m-a şi frapat cel mai mult la debarcarea aici.

Iată! Bine curăţat de bani, domnul Ovăz se cară, cu glandele refăcute, aproape noi. Zâmbeşte timid, cu funduleţul subţiat şi pantalonii plini de umflături cum era mutra regretatului Lucien Baroux.

— Şi acuma, gata, sunt a dumneavoastră! declară măreaţa Fernande, netezindu-şi mini-cutele minijupei.

Face pe chelneriţa de bar nemţesc, pe acolo moda mini fiind încă socotită ultimul cuvânt al libertinajului. Se aşază pe ceva ce la origine trebuie să fi fost un fotoliu şi din care n-a mai rămas decât un nimic în curs de demolare. Mecanismul i se dezgoleşte până la osie, fiindcă nu şi-a găsit timp să-şi tragă din nou colanţii. Furnizându-i un obiectiv (voluminos) de meditaţie Convulsivului care se cufundă, cu tot trupul şi mult şi bine, într-o contemplare sălbatică a chestiei (în engleză, the thing).

— Mi se pare, mă avântenergizez eu, că puseseţi la punct o combinaţie drăguţă împreună cu Tonin, aşa e? La preţul de cinci sutare răstignirea, trebuie să rămână un oarece câştig, după ce scădem costul tămâii.

Tipa se încruntă, pentru a mă străpunge cu o contra-privire grea de consecinţe.

— Liniştiţi-vă, mă grăbesc să o asigur, noi n-avem treabă cu cei de la impozite; şi ţin să vă precizez că ne aflăm aici cu titlu strict amical. Ştiaţi că Tonin l-a contactat pe inspectorul Bérurier?

— Da, îmi vorbise de asta.

— Ce anume v-a spus?

— Era ceva legat de un teren din cătunul lor, nu? Cred că au nişte pământuri învecinate. Tonin voia să cumpere o parcelă de la Bérurier, fiin'că plănuia să-şi ridice la Jerpeliţi o casă pentru bătrâneţe. Îţi dai seama că nu-mi pica deloc bine, fiin'că eu, în văgăuna aia, după opt zile aş fi ajuns soni.

— Ba are farmecul ei, bolboroseşte Eroicul, fără să-l scape din ochi pe cel al interlocutoarei noastre.

— A, da? mugeşte leoaica. Ei bine, neică, dacă are aşa ceva, ţi-l fac cadou.

Rămâne între noi, băiete – pot să-ţi mărturisesc că, în ce priveşte Jerpeliţii, sunt şi eu de părerea Fernandei: nu mă interesează defel. Aşa că mă întorc la oile mele, care sunt din altă regiune.

— Despre Papa nu v-a vorbit?

Iapa înghite în sec.

— Cum, Papa? Care Papă?

— Există oare mai mulţi, dulce prietenă?

— Faci aluzie la cel de la Roma?

— La Papa, ce mai!

— De ce să-mi fi vorbit de Papa?

Deodată doamna văduvă Duplessis sloboade un râs puţin compatibil cu recenta ei văduvie.

— A, din cauză că o făcea pe cardinalul? Sper că nu l-aţi crezut. Era o idee de-a lui. Se înţolea în roşu în timpul şedinţelor, asta îi impresiona pe bolnavi. Fiin'că ştiţi, nu se înşela el, Tonin – totul vine de la psihic. Cea mai mare parte a ăstora îşi au răul în dovleac şi nu aiurea. Nouă din zece, dacă le înfierbânţi imaginaţia, dacă le afirmi că sunt în curs de vindecare, ei bine, se vindecă. Doftorii – cei mai mulţi, tind să fie la fel de psihologi ca trei peri din dos lipiţi pe o hârtie – nu-şi dau seama câte minuni ratează. Dacă ei ar avea un strop de minte, Lourdes[20] şi-ar fi închis de mult prăvălia. Tonin, în schimb, după ce-a ars gazul ani în şir, uite că într-o zi îşi descoperă harul de

20 Localitate cu o grotă devenită celebru loc de pelerinaj. (n.tr.).

vindecător. Dintr-o prostie. Pe un băiat de la metrou l-a lovit angina. Bărbatul meu îi zice: „Nu mişca, te îngrijesc eu”. Îi plimbă mâinile în jurul gâtului, aşa, în glumă. Când le retrage, ăla se declară vindecat. Nu-mi mai aduc aminte cum i-a dat prin gând lui Tonin să amestece şi religia în povestea asta. Cred, că de la o babă într-o ureche, care îl numea părinte şi îl asigura că are o mână divină. Din aproape în aproape, am ajuns aici.

Şi arată altarul surmontat de marea cruce disponibilă de ale cărei braţe atârnă două mânere de piele şterpelite dintr-un vagon al metropolitanului.

— Aveţi mulţi clienţi?

— Nu chiar o mulţime. Tonin a fost precaut, se temea să nu-i fie descoperită mica afacere, deviza lui era *chi va piano*, *va sano*[21], aşa că nu trata decât unul sau doi bolnavi deodată.

— Şi dumneavoastră, în tabloul ăsta?

— Eu, ce?

— Rolul dumneavoastră care era?

Îşi ia un aer compătimitor:

— Trebuie să intru în amănunte?

— Pe scurt, desăvârşeaţi vindecarea?

— Am fost totdeauna mai mult sau mai puţin explicită; înainte de Tonin, lucram împreună cu o prietenă care avea maşină. Umblam pe la Porte Maillot, la liziera Pădurii[22]. Dacă v-aş povesti... Mama lucra pe vremuri cu vitrină. Războiul l-a petrecut în bordel, la Casanova. Practic, suntem o dinastie de boarfe.

Relatarea pare să o amuze şi să-i întărâte orgoliul.

— Iertaţi-mă pentru ce vă spun acuma, Fernande, dar mi se pare că moartea soţului nu vă prea afectează.

Ea îşi înalţă capul:

— Nu sunt o prefăcută; cel puţin în afară de meserie. Nu, Tonin nu era un şmecher adevărat, ci un spirit neputincios, în

---

21 Cine merge încet, merge sigur (în l. italiană). (n.tr.).

22 Este vorba despre Bois de Bulogne, unul dintre locurile predilecte de „acțiune” ale prostituatelor, homosexualilor și vânzătorilor de droguri din Paris. (n.tr.).

ciuda micilor lui lovituri ilicite. Se lua în serios, credea, plin de răbdare, în menirea lui, dacă înţelegeţi ce vreau să zic. Şi mai ales era un timorat. Gândiţi-vă doar la faptul că-şi păstra slujba de la metrou, din cauza pensiei. Spuneţi şi dumneavoastră dacă merita să-şi vâre ciulini în pantaloni. Pensia! Şi pe urmă jegul ăsta… Puteţi să constataţi. (Desemnează decorul „cabinetului”). Eu una de mult nu mai veneam aici decât pentru şedinţe, profesional, ce mai!

— Nu aţi divorţat?

— Ce idee! Fusesem şi aşa destul de tâmpiţi că ne căsătorisem. Mai credeţi încă în asemenea aiureli?

— Avea duşmani?

— El? Un bleg?

— Clienţi dezamăgiţi, ca de exemplu, asupra cărora „tratamentul” fusese inoperant.

— Ştia să-i aleagă, fiin’că nu uitaţi că şi-i alegea. În privinţa asta, n-am avut eşecuri. L-aţi văzut pe domnul Ovăz? Şi ceilalţi au fost în acelaşi stil. Nu riscam nimic cu nişte nătărăi de un asemenea gabarit, sunteţi de acord? Tembelii ăştia, care simt nevoia supranaturalului, sunt nişte bomboane. Ori noi, ori magul Şnapanoff din anunţurile pentru ramoliţi, eram totuna.

— Totuşi, frumoasa mea, bărbăţelul dumitale a fost, mersi bine, asasinat.

— Ce tot spui, martorii s-au încurcat în depoziţii. A fost numai o busculadă. Altfel cine să-l fi aruncat dinadins pe Tonin peste linii? Doar un nebun, la o adică…

— Unde locuieşti?

Întrebarea mea, sub formă de contraatac, o deconcertează.

— La ce bun să-ţi pese?

— Presupunând că am ceva să-ţi spun.

Văduva cardinalului face un gest ca şi cum s-ar apăra de muşte, gen ambasadorul Franţei ştergând de praf moaca beiului din Tunis.

— La hotel Brezoiu, strada Amiral René-Nabab.

— Aş vrea să ştiu mai multe cu privire la ametistul dispărut.

Dintr-o dată dama începe să se caţăre pe scara năbădăilor, ca o broască executând prestaţia pe timpul-probabil-în-încălzire.

— A, da? Bravo! Hai s-o luăm de la capăt! A fost lovitura indivizilor de la morgă. În timp ce-l despuiau pe omul meu, cred şi eu că le-a fost uşor să-i şutească inelul. Cu un ditamai pietroiul, ca ăla!...

— De unde îl avea?

Fernande nechează ca o iapă escaladată de un armăsar, într-o casă deocheată pentru uzul animalelor.

— Şi-l luase din economiile lui, bătrâne. Oricât ţi s-ar părea de aiurit. Îl cumpărase de la un anticar. Ca orice ţăran adevărat, lui Tonin îi plăceau valorile solide: aurul, pământul, vitele. Pietroiul lui îmbina utilul cu plasamentul.

— Şi spui că îl păstra în buzunar?

— În timpul serviciului, da. La fiecare haină îi cususem, în interiorul buzunarului normal, un mic pocket cu fermoar. Era prudent fără pereche. De asta să nu mi se vândă mie castraveţi cum că inelul ar fi fost pierdut. I s-a furat. Aţi auzit, sticleţilor? Furat!

Urmează un moment de pauză. Pocnind de furie, la Fernande. Uleioasă de meditaţie la noi, cei doi domni. Până când Béru, a cărui muţenie intensă a sfârşit prin a degaja o veritabilă fascinaţie, îşi asumă răspunderea de a vorbi.

— Sana, mi se adresează, iartă-mă că-mi cer scuze, dar am plecat fără punguţă. N-ai putea să-mi împrumuţi cinci foi?

Uşor surprins (oare aş putea fi foarte, când cunosc şi suport de ani în şir ciudăţeniile bérureene?) îi întind mărunţişul cerut. El îl înhaţă cât ai clipi şi îl plimbă pe sub nările tumultoase ale damei ca pe un flacon cu săruri:

— Auzi, bunicuţo, din moment ce-s acilea cu titlu strict amical şi compatriotic, n-ai binevoi să trecem o lecuţică mai alături, mata şi cu mine? E o chestie în istoria asta a voastră cu tratamentul, pe care aş vrea s-o aprofundez.

Bun. Şi cum spuneam, se duc amândoi în „sacristie”.

Namilă îşi pune în funcţiune berbecul de zile mari. Eu, during this time[23] (c*um zic englezii care vorbesc prost franţuzeşte*), *profit de ocazie ca să scotocesc locuinţa. Şi dau peste un carnet cu scoarţe negre* (*nu-ţi foloseşte la nimic acest detaliu, dar ţi-l ofer ca să-ţi dovedesc că nu te mint*), *cuprinzând contabilitatea ocultă a fostului cardinal Duplessis. Se află aici numele şi adresele scumpilor săi „bolnavi”. Inteligent cum sunt, m-am şi prins că documentul va să-mi fie util: deci găseşti firesc să-l umflu? Perfect.*

Béru iese, cu ochii tulburi şi artefactul ca o petardă după ce a făcut plici. O părăsim pe Fernande. Pe scară, Glandulosul îmi zice posac: „Ştoarfa-i ştoarfă: tehnica nu va înlocui niciodată sentimentul”*. Ceea ce e profund din partea lui, nu? Aşa că de data asta voi şi încheia astfel acest capitol, pentru că, dacă eşti mare romancier, când nu-i vii de hac unui capitol cu o împuşcătură sau cu o uşă care se deschide scârţâind, ai interesul să-l termini cu o vorbă de haz.*

Ca dovadă.

Nu?

CAPITOLUL „B”[24]

— Vă cer iertare, domnule, nu cumva sunteţi Napoleon al III-lea?

Badinguais[25] (scrie pe uşa lui, în aramă şi în gotice) îmi adresează un zâmbet ultra-binevoitor.

— Doar unul dintre descendenţi, dintr-o ramură bastardă!

23 În acest timp. (n.tr).

24 Ai văzut ce lung a fost primul capitol? Cu cât avansez, cu atât devin mai îmbelșugat. Dacă voi continua, cu avântul ăsta, după ce ajung la capitolul „Z”, îți va trebui un troliu ca să pui cartea în bibliotecă. (n.a.).

25 *Badin* = glumeț, *gai* = jovial (n.tr.).

răspunde el, umil.

Şi ne invită într-o locuinţă de bătrân solitar, plină de mirosuri râncede, de pisici năpârlite şi suveniruri ciobite. Viaţa unui bătrân rămas singur e un purgatoriu nostim, nu găseşti? Nu mai seamănă cu nimic. Descompunere cu încetinitorul. Un naufragiu căruia îi urmăreşti scufundarea. În loc să facă pipi, moşul face neant. Din mijlocul păducherniţei lui, îl înhaţă eternitatea. Oamenii sunt plictisitori, cu înverşunarea lor de a păstra tot felul de troace. Din zece în zece ani, cel mult (şi cel puţin), ar trebui să distrugă ori să talciocheze tot ce au. Să-şi regenereze mediul înconjurător şi să se bazeze numai pe ce e nou, fără trecut, fără memorie – când le vine vremea să bată câmpii... Dar nu! Ei fetişizează în turmă, iar vechiturile dezghiocate îi copleşesc. Îi contaminează. Şi ei se imbecilizează cu pietate, capătă patină, se uzează, se crăcănează, încântaţi, s-ar zice, să se mumifice în lânceziri insane. Coconul secretat cu lentoare nu conţine azi decât mucegai. Bye, bye frumoasă omidă de mătase, care făceai să strălucească rotunjimile damelor noastre! Putregai, îţi zic! Totul: praf împuţit. Pentru ca la urmă să nu mai rămână din ei decât o duhoare scârboasă, care întârzie să dispară.

Deci Badinguais...

Amabilă rămăşiţă, cu mutra unui Napoleon al III-lea care ar fi supravieţuit, la fel de bătrân ca şi nevastă-sa. Este ultimul client al lui Duplessis, dacă nu-l punem la socoteală pe musiu Ovăz. Oricum, ultimul de pe listă. Pe la toţi ceilalţi am fost în turneu. N-am întâlnit, pretutindeni, decât absenţi (după spusele lui Bérurier ale cărui formule, ca şi viermii de gunoi, fac totdeauna muscă[26]. Toţi cei vindecaţi prin miracol de către cardinal sunt acum răposaţi, muribunzi sau la ospiciu. Lipsit de temeritate, omul nostru s-a lansat doar în domeniul moşnegilor bine copţi, trecuţi, la capătul declinului.

Dar, în sfârşit, numitul Badinguais încă există. Şi e în plină forţă. În vizuina lui, portretele în culori ale familiei imperiale ne privesc cu mutrele posomorâte ale fantomelor deranjate. Sunt

26 A face muscă (argou): a-și atinge ținta. (n.tr.).

papa al III-lea, Eugénie şi micul imbecil de Napoleon al Patrulea, care s-a dus să se lase omorât, ca un nătărău, de către canaci, deşi, la urma urmelor, aceştia nu-i cereau nimic.

— Luaţi loc, domnilor…

Scaunele Henric al II-lea sunt din epocă, cea a proprietarului, ceea ce e grav pentru ele. Béru testează cu un derier prudent două sau trei înainte de a-şi încredinţa posteriorul celui mai viteaz dintre ele.

— Aşadar, veniţi în legătură cu acel brav Duplessis? întrebă venerabilul bărbat, cu o voce asemănătoare zgomotului produs de un piuré pe care l-ai lăsa să cadă de sus.

Observ o anomalie la proteza lui: molarii sunt plasaţi la vedere, în locul incisivilor. Stomatologul are, probabil, aceeaşi vârstă ca şi el sau poate moşneagul a ţinut să-şi repare singur uzina de cronţănit, în ziua când o scăpase pe jos strigând „Trăiască Pétain!”[27]

— Într-adevăr, zic. Suntem ziarişti şi facem o mare anchetă despre cei dăruiţi de Dumnezeu cu harul de a vindeca.

— Ce idee minunată! se iluminează Badinguais. Pentru ce ziar scrieţi?

— *France-Figaro Libéré Soir*[28]*.*

— Cunosc.

Are un mare avantaj asupra mea. Însăilez, încercând să-mi dezlipesc privirile de la doamna de Montijo care, în acest portret, e frumoasă ca un dos scărpinat cu amândouă mâinile.

— Înainte de toate, culegem mărturii despre bolnavii lecuiţi de cardinal, înţelegeţi? Şi dumneavoastră aţi fost unul dintre ei, nu-i aşa?

— Vreţi să spuneţi că m-a salvat.

Şi ne povesteşte despre smalţumatismul lui purulent-şi-înplăci, care nu putuse fi lecuit cu nimic. Totuşi, moş Badinguais încercase de toate: piatra purpurie din India, lemnul sfânt din Sumatra, poziţia fachirului Gâskär, pelerinajul la Lourdes, apa

27 Pétain – mareșal al Franței, învingător la Verdun, în 1916. (n.tr.).

28 Amestec de titluri ale mai multor ziare pariziene. (n.tr.).

minunată a doamnei Anita, ba chiar consultase şi un medic din cartier. Salvarea avea să-i vină însă de la Duplessis. Un adevărat sfânt, omul ăsta.

Stăm la taclale. Îl întreb despre tratament. Despre participarea marii Fernande. Despre banii pe care a trebuit să-i verse. El îmi răspunde cu spontaneitate. Din conversaţie rezultă că activităţile lui Duplessis erau absolut artizanale. Rămâneau ilicite, desigur, dar nu aveau nimic cu adevărat dăunător. Şi, în măsura în care aduceau o schimbare în cenuşiul acestor fiinţe bătrâne, în măsura în care dădeau speranţă şi un anume soi de fericire, erau mai curând pozitive, nu ţi se pare? Îi scutura rezonabil de parale Tonin pe bătrânii lui. Nu le ciugulea toată indexarea pensiilor. De altfel, nu-i jumulea decât pe micii rentieri mai degrabă ajunşi. Se pricepea să-i recunoască, la fel cum un vânător deosebeşte raţa sălbatică de corbul domestic.

Şi ei erau încântaţi să-şi ofere şedinţe delicate, drăguţii contorsionaţi. Pe urmă, banul trebuie să circule. Ai văzut vreodată un dric transportând o casă de bani?

Tot pălăvrăgind, mă interoghez pe mine însumi. Am acest dar, al dedublării gândirii. Îi vorbesc câte unui necioplit dar, drivând conversaţia, îmi continui mica harababură mintală. Şi ştii ce-mi spun acum? Că pe măsură ce activitatea marginală a consăteanului Matahalei se dovedeşte lipsită de consecinţe, în aceeaşi măsură sunt convins că insul a fost mătrăşit în mod deliberat. Şi că tot ceea ce el ne-a dezvăluit în bistroul lui moş Berthier despre pericolul care îl ameninţă pe Papă ESTE REAL.

Ai citit bine?

Iată că, deodată, aidoma lui Euclid, şi eu sunt în elementul meu[29]. Scepticismul de la început face loc în mine unei certitudini angoasante. (Ce frumos mă exprim! Va trebui, într-o bună zi, să mă apuc de scris.)

De ce această răsturnare totală? Te-ai prins, cât de cât, cu creierul ăla făinos? S-ar zice că nasul meu de copoi reintră în funcţiune. Şi chestia mi-a venit pe neaşteptate, la intrarea în

29 Asta numai pentru eruditi. (n.a.).

casa lui papa Badincoş. Când Imperioasa Eugénie mi-a aruncat afurisita aceea de ocheadă, vâj! curentul a început să circule. Nu e ceva obişnuit, aşa-i? O minune în felul ei, nu crezi? Poate că, bâjbâind să dezleg toată istoria asta încâlcită, mă aleg şi eu cu vreun har… Mâine-poimâine o să-ţi poţi îngriji la mine scrofulele. O apăsare pe ulcerul tău şi te scutesc de laparotomie[30]. Bravo, San-Antonio! O mână de maseur şi o îndrăzneală de zuav. Poţi spera într-un viitor trandafiriu. Vii repede cu o blenoragie, eu îţi mângâi partea vătămată, şi iată-te pregătit pentru o lună de miere la fel de pură ca *Siropul de Vosgi.* Am raze X în epidermă. Sunt insul cel mai ultra (violet).

Ca toţi mocofanii care se ştiu ascultaţi, bătrânul vorbeşte. Vorbeşte. Noi suntem chilipirul lui din luna asta. Bérurier cască de parcă ar citi din Corneille.

— Şi în afară de asta, îl întrerupe el brusc, de mult nu l-aţi mai văzut pe Duplessis?

Auzi, să nu-mi zici că nu e şi el inspirat, în felul lui. De ce oare îi vine pe buze fraza asta banală? Eu aş vrea să fie firească şi să se înscrie în contextul conversaţiei noastre, cum ar zice un vorbitor U.N.R. Dar Tatamare a şutat-o cum tragi un penalty: în forţă, drept în lucarnă. Omul căruia cardinalul i-a prelungit viaţa tace, ne priveşte, apoi clămpăne:

— Ei, bine… Ieri…

Ia zi, gâlmă, ce începusem tocmai să-ţi spun apropo de instinctul meu supravoltat? Nu e dotat, San-A pentru extra-luciditate? Nu e chestia asta undă ultrascurtă; în stare pură? Telepatie (fără a lăsa adresa)?

— Cum ieri? punctează Gravissimo.

Îţi dai seama de stupoarea lui, brânzoiule? Şi de a mea? L-a văzut ieri! Numai că ieri Duplessis era mort.

— Când dracu' l-aţi întâlnit şi unde? Ai? Unde? UNNDE?

Tot ceea ce citeşti colea, sus, e conţinutul urletului scos de amicul tău Sana. Iar distinsul Alexandre-Benoît Bérurier, supra(r)omul (de Jamaica), cel care înlocuieşte bird-ul (cum spun

30 Deschidere chirurgicală a abdomenului. (n.tr.).

păsărarii britanici) reia cu glas tunător: „Unde, când? Unde? Când?”, atât de tare şi atât de repede, încât ai crede că e un funcţionar al căilor ferate chineze, anunţând o staţie: „Uăndek kîînth” (toată lumea coboară)”.

Lucru bizar, simpaticul moşneag se tulbură. Se bâlbâie. Placa îi alunecă. Parcă îl cuprinde frica. Ne priveşte ca şi cum am fi doi domni de la Gestapo într-o sinagogă. Sper că staţia de pompare să nu-i umble în cârje. Altminteri spaima ce pare să-l invadeze pe bietul domn riscă să-i fie fatală. Mă surprinde această groază.

— Ce vi se întâmplă, domnule Badinguais?

— Ăă… Spuneţi măcar atât: sunteţi, într-adevăr, ziarişti? Trebuie să aveţi o legitimaţie, nu? Vreau s-o văd. Arătaţi-mi legitimaţia! Arătaţi-mi-o! Dacă nu, strig. Şi dacă strig, vecina mea, doamna Verdepraz, va alerga aici. E prevenită. Va alerta portarul, poliţia, pompierii.

Panică în toată legea. E livid. Morfoleşte cuvintele de parcă le-ar cerne printr-o sită mecanică.

— Liniştiţi-vă, domnule Badinguais! Nu riscaţi nimic…

— Comisarul San-Antonio.

Îmi scot la vedere placa de identitate. Se aruncă asupra ei ca un naufragiat peste Géori Boué.

O frământă.

O examinează prin ochelari.

Fără ochelari.

Cu lupa.

Cu binoclul.

Cu periscopul.

Cu microscopul.

Cu telescopul.

Cu raze X.

Prin transparenţă.

Şi mi-o înapoiază, cu o mână care a încetat să mai scrie douăsprezece mii de „Z”-uri pe minut.

— A, bine, bun, da, aşa e, de acord, prefer, îmi place mai mult. Poliţişti. Sunteţi poliţişti. Foarte bun lucru. Iubesc poliţia. E

necesară. Nu e destulă. Este forţa unei naţiuni. Sângele ei. Gloria. Orgoliul. Vă mulţumesc că sunteţi poliţişti, e prea amabil din partea dumneavoastră. Continuaţi! Regretul vieţii mele este de a nu fi fost şi eu. Aveam aptitudini. Focul sacru. În timpul ocupaţiei, am făcut puţină poliţie, în afara orelor de birou. Minunată epocă, îi denunţam pe evrei, pe cei din Rezistenţă, pe cei care ascultau Radio Londra. În continuare, i-am denunţat pe colaboraţionişti. Pe profitori, pe aceia care îi denunţaseră pe evrei. O vocaţie, aşa cum vă spun. Când eram mic, la şcoală, îmi pâram colegii. Mă porecliseră Iuda, asta spune totul, nu? Poliţişti! Ce noroc aveţi! Ce mândri trebuie să fiţi de dumneavoastră! Sunteţi frumoşi. Nobili. Suverani. Puternici. Într-un cuvânt, poliţişti.

Pe frumosul său chip de relicvă umană dezumanizată curg, în fine, lacrimi. Timp de o clipă, am reînviat marea pasiune a vieţii lui. Mai adineauri, l-au trecut toate sudorile s-a şi văzut în giulgii[31]. Acum, că s-a liniştit, jubilează, nu glumă. Încă un răgaz! Trebuie profitat de el, nu? Existenţa înseamnă a încerca să obţii un supliment, mai mult supliment, mereu un supliment. Sfârşitul cursei te pândeşte la fiecare turnantă, de acord, numai că jocul constă în a-l amâna cât mai mult cu putinţă. În a obţine reportarea poliţei – încă o dată, încă o dată, încă o dată. Nu contează motivele prelungirii. Viteaz Badinguais, care nu oboseşte de propria lui precaritate! Îi plac la nebunie respiraţia lui astmatică, prostata, varicele lui, rahatmatismul în plăci, perechea de alune costelive, înceţoşările de memorie, rămăşiţele păduchioase adunate în apartament.

— De ce v-a apucat, pe nepusă masă, frica de noi? îl întreb cordial.

— Am avut bănuiala că nu sunteţi ziarişti.

— Şi cine v-aţi temut că am fi? întreabă Ştiţi-voi-cine.

— Indivizii de ieri.

— Adică, domnule Badinguais?

— Cei care l-au speriat pe scumpul nostru Duplessis.

---

31 Joc de cuvinte între *sueurs* (sudori) și *suaires* (giulgii, lințolii). (n.tr.).

Îi votez un zâmbet majoritar la primul tur de scrutin.

— Trebuie să ne povestiţi în amănunt istoria asta.

Bérurier se deletargizează. Merită să-l vedeţi cum se întinde: Brutus, după ce a terminat să-i pozeze lui Belfort. Cască precum înaintea genericului la Metro-Goldwin-Mayer (ia te uită, ce bine se potriveşte) şi murmură, desemnându-l pe moşneag:

— Îi spunem sau îl lăsăm să creadă că pe copii îi aduce barza?

Ar fi timpul, într-adevăr, să-i aprindem moşului fitilul.

— Nu citiţi ziarele, domnule Badinguais?

— Numai pe cele de alaltăieri. Doamna Verdepraz, vecina mea, mi le împrumută cu amabilitate. După ce le citeşte ea prima. A doua zi de când le cumpără, le dă mamei sale, iar a treia zi mie, înainte de a le duce bătrânei infirme de la şase.

Presupun că, într-un asemenea ritm al lecturii, au mai rămas oameni care n-au aflat încă despre declaraţia de război de la 3 septembrie 1939.

Lui Bérurier îi place să zgândărească cu sabia, ca un spadasin impetuos pe care neclintirea adversarului îl deranjează.

— În concluzie, declară el, dacă n-am fi venit noi, aţi fi aflat abia mâine de asasinarea lui Tonin Duplessis.

Rezultatul nu e nici pe departe concludent: bătrânul dă ochii peste cap şi cade fleaşcă.

— Eşti într-o dungă de-a binelea! protestez eu. Două emoţii puternice, una după alta, îl pot ucide.

— Dă-i o stropeală peste moacă, recomandă a(ne)micul meu, până încerc eu să găsesc un pic de doctorie la zărghitul ăsta.

Şi începe să facă inventarul bufetului şchiop din bucătărie. Cotrobăie în grabă, sparge două farfurii, răstoarnă un vas pentru muştar şi sfârşeşte prin a da la iveală o sticlă melancolică, al cărei conţinut îl miroase. Încurajat de aromă, trage un gât.

— Teribil! declară. Are mai degrabă aerul unui aperitiv decât al unui digestiv, dar esenţial e să fie alcoolic, nu?

Şi mai trage vreo două reprize ţepene, după care, altruist în draci, strecoară orificiul flaconului între „măselele din faţă” ale leşinatului.

Efectul nu se lasă aşteptat. Moş Tăgârţă se sufocă, tuşeşte şi-şi ridică pleoapele fin şlefuite.

— Ţi-e mai bine, flăcăule frumos? se nelinişteşte camaradul meu, mântuind conţinutul buteliei.

— E înspăimântător, behăie Badinguais.

— Ce e înspăimântător?

— Ce m-aţi silit să beau.

Priveşte spre sticlă şi are o tresărire de repulsie:

— Da'... Da'...[32]

— Fără idei fixe! i-o întoarce Grasul. Cu ce vă mai putem fi de folos?

— Da' asta-i soluţie de curăţat parchetul!

Un scurt moment. Înghiţitorul tace deconcertat. Apoi ridică din umeri şi mormăie:

— Ei, bătrâne, parchetul ăsta e un îngâmfat!

Oarecum refăcut şi pus la curent cu evenimentele, prin strădanii-le mele sârguincioase, moş Poleială vorbeşte. Şi iată ce aflăm:

Ieri dimineaţă, la ora când îşi pregătea oul moale din zorii zilei, cineva a sunat la uşă. Nu era Grouchy[33]. De altfel, nu era nici Blücher[34] – ci, ai ghicit, biet papă-lapte, cardinalul-controlor.

— Părea terorizat, declară vechiul iubitor al poliţiei. Nu reuşea să-şi tragă sufletul. „Mă urmăresc nişte oameni care-mi vor răul, mi-a spus. Tocmai treceam prin faţa casei dumneavoastră şi m-am gândit să urc. Vă rog să-mi faceţi un serviciu. Păstraţi-mi ăsta, am să trec mai târziu să-l iau". Eu, evident, i-am propus să facă apel la poliţie. Dar a refuzat. „Nu, nu, poate că, la urma urmei, doar mi s-a părut." A plecat şi părea mai bine dispus.

— Ce v-a dat în păstrare, domnule Badinguais?

Sărmanul solitar, ale cărui optzeci de primăveri năpârlite s-au

---

32 Dadà – în franceză, marotă, idee fixă, cal de bătaie. (n.tr.).

33 Grouchy – mareșal al Franței ale cărui nehotărâre și lașitate au dus, alături de alte cauze, la pierderea bătăliei de la Waterloo. (n.tr.).

34 Blücher – general prusac care l-a ajutat pe Wellington să învingă trupele franceze în aceeași bătălie. (n.tr.).

preschimbat în optzeci de ierni, tropăie mărunţel până la comodă (faţă de care nutreşte un adevărat cult, cum n-ar fi trebuit să uit). Deschide sertarul de sus (sau de jos, ce-mi pasă mie? îţi dai seama.) ale numitei practice – la fel de practică pe cât e şi de comodă, na! cum îmi repeta, în secolul trecut, un bătrân marţian. Bun. Mă urmăreşti, deşi încurc paragrafele? Apoi scoate un ceva din chestia cu capac ce se găseşte în stânga (sau în dreapta dacă preferi, te las să alegi).

Şi mi-l aduce.

Béru îşi rotunjeşte buzele, care seamănă cu două mănuşi de box puse una peste alta.

Fluieră.

Izbuteşte!

Are şi de ce.

Ceea ce ne prezintă acest *very old* sieur Badinguais... bănuieşti ce poate fi?

Bravo, ai câştigat. Da, zevzecul meu drag: e chiar inelul episcopal al răposatului Duplessis. Strălucirile lui violete împroaşcă locuinţa umilă. Din rama ei neagră (a fost o vreme în care aş fi adăugat „de Saumur”, dar mă edulcorez), împărăteasa Eugénie deschide nişte ochi mari, fascinaţi. Cucoanele – vezi legătura? E de ajuns un pietroi în sector, şi încep să ilumineze. Regină sau novice la colindatul trotuarelor (de altfel una nu o exclude pe cealaltă), bunică sau nepoată – îndată ce el scânteiază, se adună în fugă. Cred că o deficienţă a retinei le împinge la asta. Nu eşti de părere? Ca şi nevoia de a se împopoţona. Se zbat între două tendinţe: să se împerecheze pe dezbrăcate sau, dimpotrivă, să se împodobească de sus până jos. Dior şi Cartier – dacă nu-i aşa, stau cu fundul gol pe nisipul încins. Despuierea dovedeşte un instinct profund. Animăluţul încă neieşit din cavernă. Celălalt versant al personajului tinde să stârnească gelozia semenelor. Şi stai puţin, gâlmă, că încă n-ai văzut ce e mai frumos! Vrei o confidenţă marţiană? O să le ţopăie dosul, de plăcere, domnişoarelor peste un multă vreme, când vor apărea însămânţarea artificială şi băncile de spermă.

Nu roşi! Ziarele familiale sunt pline de asemenea lucruri. Sămânţă la conservă, ca în cămara mătuşii Aglaia. Îţi poţi înmagazina seminalul, ca previziune (şi provizie) pentru zilele negre. Pentru când îţi cad prunişoarele sau ţi se ofileşte peţiolul. Niciun motiv de panică! Nonagenar, agăţi o puştoaică şi-i tragi o spârcâială fără probleme. „Nu mişca, dragă, că am pe raftul de sus o mostră a recoltei din 72, de care o să mai auzi vorbindu-se. Ia uită-te la poza mea de atunci, păsărică! Jucam mijlocaş la grămadă deschisă şi am deschis în vremea aia o grămadă ca tine.”

Comerţul se va extinde foarte repede. Va exista o bursă a punerii în brazdă, cum există azi bursa timbrelor rare. Doamnele vor vărsa sume nemaiauzite ca să-şi procure marfă super, de la marile firme. „Ştii, drăguţa mea, mi-am înmatricizat un Alain Delon din perioada Visconti, de-o să rămâi paf peste nouă luni”. „Iar eu, imaginează-ţi, mi-am permis o nebunie: un Chaban-Delmas din epoca Văduv. Cât despre Dorothy, ea şi-a adus din America un Cassius Clay dinainte de come-back, pe care l-a câştigat la un joc al televiziunii”.

Rânjeşti ca o felie de pepene, dar te înşeli. Prezicerea mea se va adeveri. La ora aceea, eu mă voi fi întors pe Marte, însă tu, lipitură, o să apuci toate astea. Şi micile tale conceptacule de condamnat o să le mai poţi pasa doar pocitaniilor de la zoo, celor care au un afurisit de dovleac în loc de târtiţă. Trebuie să te prinzi că, având faţă de tine un avans de ani-lumină, îţi citesc viitorul ca şi cum ar fi afişat pe tabela electronică a plecărilor de la aeroportul Orly. N-am niciun merit în asta.

Dar să revenim la papa Badinguais şi la inelul lui din comodă, adică al lui Duplessis. Frumos pietroi, ametistul. Dacă îţi place violetul, priveşte! Drăguţ, nu? E cuarţ. De Ungaria.

Eu sunt din ce în ce mai perplex cu privire la starea mintală a lui Duplessis. Nu ştiu de unde să-l apuc pe omul asta. Iluminat şi timorat totodată. Combinator, dar laş. Pe jumătate proxenet, însă şi funcţionar. Un adevărat caz, nu crezi? Nevastă-sa face prostituţie. El, deghizat în cardinal, răstigneşte mici rentieri

suferinzi. Şi, deodată, în existenţa lui se operează ceva.

Ceva grav.

Porneşte în căutarea ofiţerului de poliţie Bérurier, consăteanul în tovărăşia căruia s-a destrăbălat odinioară „Atenţie, Papa va fi ucis”, anunţionează el apostolic şi febril, refuzând să spună mai multe. După trei zile, pe când se ducea la slujbă, cineva îi ia urma pe stradă. Speriat omul intră la unul dintre foştii săi practicanţi, pentru a-i încredinţa singurul obiect de valoare aflat asupra lui: pietroiul violet. Puţin mai târziu, un cot criminal îl trimite sub roţile metropolitanului…

Te pune pe gânduri o asemenea odisee, cum zicea Homer.

— Spuneţi-mi, domnule Badinguais…

Mă mobilizez, fără să ştiu dinainte ce întrebare voi pune – dar îmi acord toată încrederea. Adeseori, în viaţă, e suficient să te aşezi în faţa situaţiei şi să-i dai primul brânci. Pe urmă, totul merge de la sine.

— Domnule comisar?

Îmi dreg glasul. În sfârşit, creierul mi se pune în mişcare. Ideea, adineauri imprecisă ca privirea unui miop, se împlineşte. Miopul şi-a scos ochelarii.

— Presupun că, ştiindu-l urmărit, v-aţi dus la fereastră ca să-l vedeţi plecând. Temperamentul de poliţist v-a împins fatalmente să procedaţi astfel, aşa-i?

— Exact, jubilează fostul client al lui Duplessis.

— Şi i-aţi putut zări pe faimoşii călăi care îl terorizau atât de tare pe dragul de cardinal?

Tărtăcuţa stil al treilea (şi ultimul) imperiu a interlocutorului se întunecă, de parcă ar fi ieşit dintr-o baie de întristare.

— Nu, domnule comisar. Lucru curios, ceea ce am văzut nu semăna deloc cu ce mă aşteptam să văd.

— Cea di! că…? îl îndemn, fără ca el să-şi dea seama.

— Pe trotuar, domnul Duplessis era aşteptat de o tânără. Au plecat împreună.

— Şi nu i-a urmărit nimeni?

— Absolut, nimeni, domnule comisar. Pot jura, fiindcă în clipa

aceea strada era pustie, cu excepţia unui măturător şi a unor gunoieri.

— Cu ce aducea tânăra respectivă?

— Era foarte brună, aproape ca o mulatră.

Bérurier intră iar în arenă. F. autoritar.

— Adică, practic, negresă?

— Nu chiar, domnule, nu chiar! îl asigură moşul. Şi, de altfel, avea părul blond.

Îi adresez lui George Fourest un gând emoţionat. Între timp Béru exclamă:

— O negresă blondă?

— Cum spun.

Inflamatul pufneşte în râs.

— Nu mă miră din partea lui Tonin. De fiecare dată când mergeam la coteţul maicii Saveur, se întreba dacă madama n-a angajat vreo negropuţă. Şi totuşi îşi făcea treaba cu o alsaciană blondă ca spicul de grâu. Îi plăceau estremistele amicului.

— Nu ne mai puteţi spune nimic despre persoana în cauză, domnule Badinguais?

— Purta un impermeabil de culoare deschisă şi ţinea sub braţ cutia unui instrument muzical. După forma acesteia, trebuie că era vorba de un flaut sau un clarinet.

— Bravo! exult eu. Şi mersi. Ah, domnule Badinguais, ce mai copoi de excepţie aţi fi fost!

El izbucneşte în hohote. E teribil să constaţi că ai mers vreme de optzeci de ani pe alături de vocaţia ta, fără a ajunge să pui piciorul înăuntru.

Bun. Şi acuma, fiindcă iată-ne în posesia unei informaţii de asemenea importanţă, îl abandonăm pe Fouché al sărăciei, pe Vidocq al singurătăţii, pe Watson al mahalalelor[35], *ca să dăm fuga la bistroul cel mai*

35 Fouché – șeful poliției în timpul Revoluției franceze; Vidocq – șef al siguranței franceze, după ce fusese răufăcător și pușcăriaș; Watson - prietenul și istoriograful lui Sherlock Holmes. (n.tr.).

apropiat.

Importanţa bistroului în viaţa pământenilor e o chestie care întotdeauna l-a uluit pe marţianul de mine. Cafeneaua-tutungerie e la fel de necesară ritmului existenţei lor, pe cât îi e şi maşinii benzinăria-service. Aici nu numai că se adapă cu toţii, ceea ce, în fond, reprezintă un aspect marginal, ci şi: telefonează, defechează, consultă anuarul Bottin al comerţului şi industriei, joacă zaruri sau cărţi, fixează întâlniri galante (*ori de afaceri*), *îşi omoară timpul* (*acest ticălos care face viaţa atât de lentă şi scurtă*), *mănâncă şi mai ales, da, îndeosebi de mai ales – aici se gândesc.*

Pentru a subscrie la prima şi la ultima rubrică a acestei liste (*nu chiar exhaustive*), *intrăm şi noi în discreta prăvălie, specializată în băuturi, de pe strada Eugène Moineau.*

•

Un chelner fondat o dată cu stabilimentul cufundă nişte pahare murdare într-o apă care e cu mult mai abitir, ascultând doleanţele unui camionagiu concediat. Îi cer o fisă de distanţofon. Îmi răspunde că nu se merită osteneala, şi îmi dă legătura direct. Béru comandă două nu-ştiu-ce, duble.

Chem B.I.T.E. (Biroul de investigare a teritoriului european, serviciu fondat de un fost director al P.A.F.). Mă am foarte bine cu un *big boss* (de altfel l-am şi poreclit pe curcanul ăsta Buboss). Îmi spun numele. Îşi spune prenumele. Ne întrebăm dacă merge. Constatăm că merge. Şi magicul tău San-Antonio îşi prezintă cererea:

— Auzi, bătrâne, fă-mi un mare serviciu, deşi suntem sâmbătă-la-sfârşit-de-după-amiază şi băieţii voştri trebuie să fi ieşit la pescuit cu undiţa. Mi-ar trebui curriculum-ul unei fete fermecătoare, foarte oacheşă, dar cu părul vopsit blond, cântăreaţă, la flaut sau la clarinet, şi care ieri încă se mai plimba prin Paris. Nu-ţi pot furniza nimic în plus în materie de semnalmente.

— Nici aşa nu e prea rău, răspunde interlocutorul meu.

Un tip reconfortant, după cât poţi vedea. Mă întorc la Matahală şi deversez rapido păhărelul pe care mi l-a prescris.

— Pentru azi e destul, Grasule! Ne ducem fiecare la vizuina lui. Simt nevoia să reflectez la toate astea.

— Dacă am merge mai întâi să halim o varză călită prin apropierea Gării de Est? sugerează Stomac. Mi-e poftă de un Silvaner bine frapat. Şi de cârnaţi de Strasbourg aburinzi. Ştiu o cârciumă pe strada Valenciennes, unde mănânci până faci pe tine, atât de grozavă e varza călită de acolo.

— Fără supărare! declin invitaţia. Dejunul Berthei a fost prea copios ca să mai pot aprecia o cină alcătuită din altceva decât două Alka Seltzer[36].

Bun. Ne despărţim.

Rămâi cu mine sau îl însoţeşti pe Béru?

Preferi tovărăşia mea marţiană?

Ai perfectă dreptate, *fiindcă eu sunt naratorul.*

Dacă l-ai fi ales pe Béru, *după un timp nedeterminat ai fi căzut în neant.*

Notează că asta ţi-ar fi paradit umblătoarele, *camarade.*

În fine, *pe scurt*: *escortează-l pe superman.*

Te va conduce numai pe drumul lui Henric al IV-lea (*care până la 40 de ani a crezut că „era un os*”).

Revenim la Saint-Cloud, *pe apele Senei. Şi la vila noastră de gresie*, *despre care ai mai auzit vorbindu-se. La grădina cu aleea aşternută cu pietriş şi mărginită de trandafiri. Şi la imobilele rele şi ameninţătoare care atârnă deasupra ei*, *dar de care ni se*...

•

Mama s-a întors într-un taxi, împreună cu mesir Antoine. Acum îi dă să mănânce spanac, ceea ce face ca buzele piciului să semene cu un anus de vacă prost întreţinut. Contemplu de

36 Marcă de apă minerală cu proprietăți digestive. (n.tr.).

afară, prin fereastră, scena emoţionantă. Iată-mă înapoi cu un lung şir de ani, pe vremea când Félicie a mea îndopa un alt individ, numit şi el Antoine...

Un zgomot uşor mă face să întorc capul. Era ca un şoarece care chiţăie, prins în cursă. Dau colţul casei şi o descopăr pe Régina, plângând, în magazioara unde se păstrează uneltele de grădinărit. Nu ţi-am mai vorbit despre Régina?

E o micuţă şi cumsecade italiancă pe care am hotărât s-o angajăm ca să o ajute pe bătrâna mea. Ce să-ţi mai spun că mama n-a vrut deloc să se decidă; însă eu am insistat. Nevoită să stea mereu pe lângă teribilul de Antonio II, nu mai reuşea să facă faţă, draga de ea. Nu punea capul jos mai devreme de două noaptea, ca să nu mai zic de câte ori se trezea la ţipetele mâncăciosului puşti el, reclamând mereu câte un biberon ca supliment. Ceva în genul ţăcănelii unui noctambul. Şi biata Félicie ajungea desfigurată de oboseală. Aşa că am hotărât să pun piciorul în prag. Am ridicat problema ca pe o chestiune de încredere (mai degrabă impusă): „Luăm o subretă sau ne lipsim de băieţel”. Bătrâna nu putea înfrunta un asemenea ultimatum. Aşa încât, în urmă cu trei săptămâni Régina a apărut *at home.*

În ceea ce priveşte treaba, Régina nu este o vertiginoasă, nicio maree dezlănţuită sau un Ajax în fustă. Manevrează mai mult în ralantiuri cinematografice. Privind-o, poţi urmări formidabil de sugestiv descompunerea mişcărilor necesare pentru măturatul unui peron, spălatul geamurilor şi ştergerea veselei. Vezi jocul muşchilor. Admiri crisparea falangelor. Rotunjimea gesturilor. Totul în cele mai bune condiţii. Şi aproape în plan-detaliu. De pildă, ieri dimineaţă Régina a spart un bol. Ei bine, pentru *first* oară în *life* am înţeles în ce fel îţi poate scăpa din mână un obiect. Am simţit fracţiunea de secundă când nu mai poate fi prins. Privirea mi s-a putut chiar muta să-l aştepte pe pardoseală, unde el a explodat absolut superb.

Totuşi, cu chiu cu vai, fata îşi duce la capăt măruntele îndeletniciri. Félicie se obişnuieşte treptat. Transpiră din ce în ce

mai puţin văzând-o cum se munceşte, ca un tip care ar traversa pe jos o mlaştină. Marea ei indulgenţă a ajutat-o să suporte această catastrofă de menajeră meticuloasă.

— De ce plângi, Régina?

Fata bâzâie acum de mai mare dragul. Povestea clasică a copiilor şi a cretinilor: întrebarea cu privire la cauză le stimulează emoţia. Trebuia să aştepţi până le mai trece oleacă. Magazia miroase a mere învechite şi a geranium uscat. Jardinierele de la ferestrele de jos ne sunt pline întotdeauna de gerania[37]. Ştiu bine că asta aduce puţin a vilă *Sam'suffit*[38], dar bătrâna le iubeşte atât de mult, încât şi eu consider florile cu pricina drept sublime.

Régina hohoteşte ceva mai slab, îşi şterge lacrimile şi îşi arată faţa de vagabond prost hrănit, care ar fi frumoasă fără obişnuita expresie stupidă. Are pielea brună şi părul lăţos, coborându-i pe lângă obraji ca o barbă încâlcită.

— Ei, micuţo, de ce eşti supărată?

Îşi povesteşte deziluziile: a părăsit-o Paulo, ucenicul instalator care ieşea cu ea. S-a terminat cu balul de sâmbătă seara şi puiul-cu-cartofi-prăjiţi de la Fête des Loges. Motivul rupturii? Ea e virgină şi vrea să rămână aşa. E curios ca în epoca noastră o fată să uzeze de dreptul de veto. În timp ce toate celelalte practică o singură politică: aceea a colanţilor gata să decoleze. Cred şi eu că Paulo n-a apreciat un asemenea fel de a vedea lucrurile. Latura ermetică îi scapă. Jobul lui este tocmai să desfunde canalizarea. Nu are decât un vechend pe săptămână ca să se bage, agreabil, la căldurică; nu-şi poate permite să-l risipească pe sclifoseli şi gângureli.

Mă străduiesc să o consolez pe domnişoara Régina. Îi zic cum că bine a făcut respingând demonul ispitei (sunt crud cu toţi

---

37 Sunt un latinist distins (n.a.) – Latinul *geranium* (mușcată), preluat ca atare și în franceză, capătă la plural forma *gerania*; o flexiune rară în limbile moderne (a se vedea și mass medium – mass media = mijloace de comunicare în masă) – de unde remarca autorului. (n.tr.).

38 În traducere literară „Mi-e de ajuns”; pronunția în franceză seamănă însă cu aceea a numelui purtat de vestitul castel Sans-Souci (în traducere: „Fără griji”) al regilor Prusiei – unde se trăia, pare-se, la adăpost de necazurile zilnice. (n.tr.).

confraţii mei, bărbaţii, nu?). Îi făgăduiesc, pe foarte curând, un tânăr viteaz, romantic peste tot, care îi va kidnapa[39] fecioria, după ce o va trece întâi pe la primărie. Sana al tău despachetează o mare bucată de vitejie. Un Georges Ohnet[40] sirop de trestie cu zahăr. Bun, foarte bine, ea încetează să mai scheaune şi îmi aruncă o privire îmbunată, în fundul căreia străluceşte o admiraţie fervent㠠(şi absolut justificată, după mine). Şi pe urmă îmi zice, cu adorabilul ei accent de transalpină (la care nu voi adăuga nimic):

— Cineva a telefonato în questa dimineaţa.
— Cine, scumpeteo?
— Uno domine.
— Un domn?
— Si.
— Şi ce dorea domnul acela?
— Să vorbeşe cu dumneavoastra.
— Numai că eu nu eram acasă.
— No, dumneavostra nu erava.
— Cum se numea acel signor?
— Non a zis nume.
— Ţi-a lăsat vreun mesaj?
— Quale messagio?
— Pentru mine. Per me. Commissionne…
— Si. A zis che voi fate attenzione a vostro papà.
— Să fiu atent la papà al meu?
— Si.

Nu cred o iotă, caraghiosule. Calcă în străchini sărmana toantă. Te-ai prins la ceva din toată fabulaţia asta?

„Să fiu atent la tatăl meu.” S-ar spune că e un mesaj cifrat. Stil bibisi, sub Ocupaţie: „Fermiera e în ascensor. De trei ori.” sau „Al doilea agăţat costă un triolet”[41].

---

39 Răpi (n.tr.).

40 Romancier și dramaturg francez de la sfârșitul secolului trecut, cunoscut și pentru stilul său dulceag și convențional. (n.tr.).

41 În perioada ocupației naziste din Franța, postul de radio BBC transmitea de la Londra

— Asta e tot ce-a zis?

— Adaugato non uitare sa va dire.

Şi-a recăpătat seninătatea cretină. Forţa lichefierilor bulbului este optimismul. O mângâi pe obraz, cu degete grăbite şi hotărăsc să intru în casă.

Dezgheţatul ăsta de Antoine începe să bolborosească pe limba lui. Şi trage asemenea călcâie în mobilă, de ai crede că e pus pe jaf. O adevărată brută. Merită să-i vezi pulpiţele: de campion la ciclism, pe cuvânt!

— Unul dintre colegii tăi de la B.I.T.E. A sunat adineauri, seniorule! mă anunţă Félicie. M-a însărcinat să-ţi transmit că muzicanta ta lucrează în orchestra de femei de la *Budapesta*, pe Marile Bulevarde.

Bueno. Nu şi-a pierdut vremea amicul... S-ar zice că povestea evoluează niţel, nu?

— Vrei la masă ficat de viţel, Antoine?

— Nu, mamă, nu te supăra. După înfulecarea monumentală de la maica Berthe, în seara asta o să înghit doar un măr şi un ceai.

— Recunosc că găteşte cam prea gras, admite bătrâna mea.

Râd:

— La alde Béru, departamentul untului grevează bufetul general mai mult decât Educaţia Naţională pe acela al Franţei. Grasa lui bea cu polonicul unt topit.

Îl scot pe Antonio II din bolidul lui, bun pentru orice teren, şi îl arunc în tavan. El râde în hohote. Ai auzit vreodată un râs de copilaş, oribilule?

— Fii foarte atent, seniorule, să nu-i provoci o depresiune nervoasă.

— S-o crezi tu. Ia uită-te la slănină ăsta, cât e de placid.

Puştiul îmi dă scatoalce peste faţă. Adoră să tragă palme. Asta îl face să moară de râs.

— Ştii că zice mereu *tată*? anunţă triumfător buna mea

---

mesaje codificate către agenții de informații și Rezistența franceză. Evident, fără sensul licențios de aici. (n.tr.).

mamă. Toinet, spune *papà.* Spune-i tatii *tata*, Toinet!

Şi Toinet bâiguie:

— Ppppapa, ppppapa…

Grozava mea Félicie miaună de tandreţe. Dar mandea reacţionează prompto. Fac, brusc, un scurtcircuit. Un şoc de 2.000 de volţi în măduva spinării, imbecilul meu drag. Îl pun la loc pe pici în Mercedes-ul lui decapotabil, cu propulsie directă.

— Ceva în neregulă, senior? se alarmează Félicie.

— Ba nu, dimpotrivă… Tocmai am înţeles ceva.

Şi aşa e, nuca mea vomică; mulţumită lui Antoine junior, am priceput mesajul transmis de Régina. Corespondentul anonim mi-a recomandat nu să „fiu atent la papà", ci „să am grijă de Papa".

Ţi-a căzut fisa, macacule?

De PAPA!

Bun. Aşa că îmi pun din nou haina. Şi îmi abandonez întreaga familie în josul acestui al doilea capitol, *precum*, *odinioară*, *mamele copiilor din flori îşi abandonau fructul păcatului pe pragul câte unei biserici.*

Dacă-ţi place muzica, *urmează-mă*!

CAPITOLUL „C"

Ce poate fi mai sinistru pe lumea asta (şi chiar pe cealaltă, dar cât mai târziu cu putinţă) decât o orchestră de dame? Spune, nas belit, ţi-am băgat eu vreodată pe gât chestii mai deprimante decât o orchestră feminină de braserie?

Aceste sărmane mătuşici în uniformă, care îţi scârţâie muzică de estradă portugheză, au ceva concentraţionar, cred eu. Grasa care violonează, slaba care pianotează, roşcata bătrână cu acordeonul şi mai ales amărâta de cucoană de la baterie! Toba e făcută pentru bărbaţi. Trânteşte o damicelă la baterie, şi aceasta din urmă va începe să semene cu un set de cratiţe.

Melodicele sunt durdulii şi la o vârstă care bate tare (la ochi). Saxofonul (afon) e „ţinut” (cu două mâini) de o tanti căreia i-ar sta mai bine în spatele unui ghişeu de la Asigurările Sociale. Are nişte balcoane mari, între care îşi propteşte instrumentul. Violonista dirijează orchestra. Ea e cea care face „unu, doi, trei – şi!” înainte de a Dunărealbăstri.

Degeaba îmi holbez vizoarele: nu observ în formaţie nicio fată oacheşă. Şi, crede-mă, s-ar remarcabuli uşor dacă ar fi acolo, printre retarzaharisitele bronzate la neonul braseriei.

Comand o jumătate de vin, la o masă din apropierea orchestrei şi aştept ca doamnele mătuşici să termine muziceala. Până atunci, rezist la *Văduva Veselă*, *Ţara Rânjetului*, *Chestiile Alea din Pădurea Vieneză* şi *Fascinaţie.* După care bravele femei fac o pauză-pentru-pipi dintre cele mai binemeritate. Atunci mă ridic şi o abordez civilizat pe şefuţa cu vioara.

— Doamnă, molfăi în si bemol galvanizat, îi îngăduiţi unui admirator scos din minţi să-şi manifeste încântarea în faţa dumneavoastră?

Şi reunind vorba cu fapta, îi strecor un bilet al glorioasei bănci a Franţei între măruntaiele de pisică întinse pe al său stradimarius (şi-o măslină). Amabila cucoană cotcodăceşte de plăcere şi-mi mulţumeşte în tremolo (deformare profesională).

— Admirabila dumneavoastră orchestră nu e completă, mi se pare. Vin adeseori la *Budapesta*, să-mi delectez trompele lui Eustaţiu, şi remarcasem printre dumneavoastră o tânără foarte brună, însăilez eu.

— Vorbiţi despre Zoé Robinsoncru?

— Poate, nu-i ştiu numele. Cânta la clarinet, dacă nu mă-nşel?

— Într-adevăr. N-a venit azi, ceea ce ne pune pe gânduri. Mâine dimineaţă mă voi duce să întreb de ea la hotelul unde stă, pe strada Dominique-Beaufils[42].

N-am pentru ce s-o chestionez mai departe, fiindcă mi-a oferit, spontan, informaţiile pe care le doream. E tare ciudat caracterul oamenilor, de acord? Unora doar cu cleştele izbuteşti

42 Ginerică (n.tr.).

să le scoţi un capăt de bucăţică de informaţie, şi şi-atunci se împotrivesc din răsputeri. În timp ce altora ajunge să le spui bună ziua şi-ţi cad la picioare cu totul. E şi cazul acestei mari artiste. Mersi, madam Scârţscârţ. Fie ca Strauss, Lehár, Messager[43] şi confraţii să vă ierte tot ce le-aţi făcut.

Nu mă pot înşela: pe strada Dominique-Beaufils nu există decât un hotel. Se cheamă *Carole* (pentru motive, ce nu mă privesc sau aproape[44]). Este un stabiliment agreabil, foarte confortabil şi intim. Genul mică-reşedinţă-bine-întreţinută-unde-te-simţi-ca-acasă. Ai mirosit stilul? Totul începe cu un salon-recepţie, continuă cu un salon-sufragerie şi dă într-un salon-bibliotecă.

O doamnă cu o sumedenie de ani mă primeşte. E foarte avansată în piept; când dă colţul străzii, începi să-i vezi pistoalele cu cinci minute înaintea restului. Se poartă şaten-trist-buclat, cu un machiaj stângaci care îi maschează perfect eczema.

— O, domnule, nu mai avem locuri, se dezolează ea văzându-mă că intru.

— Sunt încântat, zic. Dar eu aş vrea doar să mă întâlnesc cu domnişoara Zoé Robinsoncru.

Zâmbetul amabil se deghizează în grimasă de regret.

— Sunteţi unul dintre prietenii ei?

— Încă nu, dar mă simt întru totul capabil să devin.

Am zbârcit-o cu gluma, gardienei nu-i place. Aparţine genului de hotelieri care îşi conduc stabilimentul ca pe o instituţie de tinere fecioare, supraveghind comportamentul pensionarelor şi alegându-le vizitele.

— Ce doriţi de la domnişoara Robinsoncru? mă întreabă, cu o voce deodată abruptă ca o faleză.

Bun, trebuie să o chem în faţa tribunalului militar. Îi arăt placa de identificare (preferabilă celor pe care alţii le bălăbăne în mijlocul mutrei).

---

43 Compozitor francez din secolul trecut, apreciat autor de operete. (n.tr.).

44 În argou, *caroline* înseamnă homosexual. (n.tr.).

— Poliţia? exclamă doamna. V-au anunţat cei de la spital?

Tonul îi e mai mult decât îndulcit: sirocol.

Îţi dai seama că nici nu clipesc. Iată că *now* e vorba de spital! Solicit lămuriri. Stăpâna casei îmi povesteşte, ca şi cum şi-ar recita meniul (e afişat pe uşa sălii de mese), nişte peripeţii de cel mai mare interes. Aflu că azi dimineaţă, când camerista i-a dus cafeaua domnişoarei Zoé Robinsoncru, a găsit-o pe tânără leşinată. Un doctor, chemat de urgenţă, a detectat absorbţia unei prea puternice doze de barbituric. Accident? Tentativă de sinucidere? Mister... Au drivat-o cu cea mai mare urgenţă pe fată la spitalul Albert-Brunerie, la serviciul de reanimare. Conform ultimelor veşti, starea ei era socotită (în contumacie, fiindcă tânăra nu-şi recăpătase deloc cunoştinţa) drept staţionară.

Ei bine, recunoaşte şi tu – pe nepusă masă, o grămadă de lucruri în romanul ăsta poliţist. Ai avut noroc; puteai trece pe lângă mine fără să mă cumperi. O clipă de neatenţie, se mai întâmplă.

— De mult timp locuia la dumneavoastră persoana în cauză?

— De o lună încheiată.

— De unde venea?

— Doriţi să-i vedeţi paşaportul? E în casa de bani.

Preţioasă colaboratoare! Nu există nimic mai eficient în materie de poliţie decât veleitarii. Madam hoteliera scoate dintr-o casă brânzată (la cei o sută douăzeci de ani ai ei, numai blindată nu se poate numi – băiatul tău cel mic ar putea-o deschide cu mânerul suzetei) un paşaport francez, emis prin ambasada de la Roma.

Roma, oraşul papal!

Vei considera că arunc cam prea departe poarca[45], dar îmi place mult să găsesc punctele comune ale diferitelor elemente dintr-o anchetă.

---

45 Un joc asemănător, din punct de vedere al regulamentului, dar jucat nu cu pietre și bucăți de cărămidă, ci cu bile de lemn, există și la francujii din sud, sub numele de *pétanque* – cu deosebirea că acolo micul obiect ce servește drept țintă jucătorilor se cheamă nu poarcă, ci purceluș. (n.tr.).

Zoé s-a născut la Numeea, la 27 aprilie 1944. E de profesie muziciană (ceea ce şi presimţisem) şi locuieşte la Roma, 69 via ducelui de Oteuil[46]. Are 1,64 metri înălţime (ceea ce mi-ar conveni perfect) şi ochii negri (ceea ce nu trebuie să te surprindă). La rubrica *semne particulare*, funcţionarul a scris neant (ceea ce dovedeşte că francezii sunt mai puţin rasişti decât se spune). Contemplu fotografia afişată pe hârtia albastră. N-arată rău puştoaica dar eu pe fetiţele oacheşe nu le prefer blonde. Chestie de folclor. Privirea damicelei e inteligentă şi fără ocolişuri.

Înapoiez madamei Cutare documentul.

— Ce fel de fată e?

— E foarte bine, are clasă, eleganţă. Şi totuşi, aţi remarcat? E mai curând de culoare.

Bate cu degetul peste faţa Zoéi.

— Ce fel de viaţă ducea?

— Ordonată. Se trezea destul de devreme pentru cineva pe care meseria îl obligă să se culce târziu.

— Primea vizite?

— Colege din orchestră; uneori. Într-o zi, când aveam drum pe Marile Bulevarde, m-am dus s-o ascult. O adevărată încântare. Când te gândeşti că nişte femei pot cânta astfel, nu?

— Da, suspin eu, ce revanşă asupra bărbaţilor! Apropo de bărbaţi, primea şi din ăştia?

— Niciodată.

— Apeluri telefonice?

— Câteva, dar nu de lungă durată. Nu e genul de clientă care blochează ore întregi liniile telefonice.

— Scrisori?

— Puţine.

— De unde?

— Mai ales din Italia.

---

46 Acțiunea cărții se petrece în 1973, deci Zoé are 29 de ani. Asupra numărului casei și a aluziei la Duce nu insistăm; strada însă face trimitere la cartierul parizian Auteuil, locuit odinioară de literați celebri: Boileau, Molière, La Fontaine și alții. (n.tr.).

— Doctorul pretinde că s-a îndopat cu barbiturice; i s-a găsit aşa ceva în cameră?

— Bineînţeles, asta l-a şi ajutat la stabilirea diagnosticului.

— Sunteţi amabilă să-mi arătaţi apartamentul domnişoarei Robinsoncru?

— Poftiţi! Va trebui să mă scuzaţi, n-am făcut ordine, fiindcă prevedeam o intervenţie a poliţiei şi am preferat să las totul aşa cum era.

Cotcodăceşte de plăcere.

— Bravo.

— Sunteţi tânăr pentru un comisar.

— O fac anume! nu-i rămân eu dator.

Conversaţia, când arunci o asemenea frază înăuntru, seamănă cât ai zice peşte cu un câmp pe care se filtrează apele din canalizare. Interlocutorul tău nu mai găseşte nimic de zis.

Coteţul Zoéi se află la primul etaj. Uşa din stânga ascensorului. Dama placată cu eczema de 18 carate vâră cheia acolo unde trebuie, deschide şi se pregăteşte să intre. Însă dextra puternică a drăgălaşului tău Sana o stopează; cred şi eu!

— Nu vă mai pierdeţi timpul, scumpă doamnă! E prea preţios, mă voi descurca singur.

Profitând de zăpăceala ei, mă strecor în odaie şi închid uşa. Cu zăvorul.

Mă aşteptam la un miros puternic, niţel animal şi, pe lângă aceste miresme, nişte efluvii ţipătoare. Dar nu e cazul.

Preocuparea principală a oricărui coloured man – şi, dacă nu admiţi asta, n-ai decât să te cocoţi pe un para-trăsnet – e parfumul. Voalat, după cum i se spune, de propria lui duhoare. Cu cât îşi inundă mai mult trupul, cu atât se crede mai la adăpost de el însuşi. Aşa că foloseşte parfumul iar şi iar; însă izul său propriu şi implacabil se impune. Şi bine face. Am oroare de rasele incolore şi inodore. Sunt lipsite de personalitate. Ţi s-a vorbit vreodată de miasmele unei suedeze? Never, tipule. Scandinavul e jambon de Paris în celofan: nu miroase a nimic. Miresmele înseamnă viaţă. Un individ fără aromă e un produs de

regim. Să nu puţi decât mort, mi se pare lipsă de personalitate. Să duhneşti în timpul vieţii, asta da, înseamnă să laşi o dâră a trecerii tale prin lume. Individul ce nu lasă urme e ca o bucată de hârtie celofanată pe care nu se prinde cerneala. Şi pot să-ţi golesc, pe această temă, încă trei tomberoane pline. O dată avântat, îmi trebuie o salvă de mitraliere îngemănate ca să mă determine să tac. Artistul nu oboseşte niciodată. Cu cât scot mai mult din mine, cu atât îmi vine mai tare.

Dar să pasarelăm. Să trecem peste.

Santonio, câine de vânătoare.

Merită văzut. Urmărit.

Vino.

Primo, comoda.

Lenjerie feminină. Din aceea care răzvrăteşte degetul bărbatului, fie acesta din urmă chiar sticlete. Lucruşoare delicate, ascunzători vrăjitoreşti. Te îndeamnă la visare, la simţuri, la carne, la banane. E moale, mătăsos, se agaţă de unghii. Eu, care am copite proaspete te pot asigura de o sublimă delectare.

Desuurile sunt deasupra, ca totdeauna într-un sertar. Le pun cu josul în sus, şi sub desuuri găsesc zeci de sute. Devos[47] ţi-ar aranja toate astea cu mult mai bine, dar e mai scump.

Multe sute sub desuuri.

Surpriza mea e de scurtă durată.

Dau la o parte desuurile, o iau de la început cu ce era deasupra şi număr sutele. Două mii de franci noi[48].

E normal pentru o clarinetistă? Ai? Apropo, o ştii pe aia cu vânătorul care a încasat o porţie de alice în furtunaşul deversor? A trebuit să ia lecţii de la un clarinetist despre cum să-şi aşeze degetele în momentul aspersiunii. Bun, să terminăm cu flecăreala. Continuă-ţi opera exploratorie, San-A. Ai început-o bine. Până la urmă, va ieşi ceva din vizuina asta, chiar cu preţul

47 Actor comic francez. (n.tr.).

48 După reforma monetară din 1959, francul nou (echivalent a 100 de franci vechi) avea, desigur, o valoare sensibil ridicată. (n.tr.).

afumării ei.

Şi când mă gândesc că în vremea asta, la Roma, în cartierul Vatican, bunul Sfânt părinte tocmai îşi aşază capotul de duminică în lada de campanie şi papucii (Charles Jourdan) deasupra pijamalei pontificale, fără să bănuiască ce se pune la cale, în favoarea lui, la Paris! Pariez cu voi o etapă a primei clasate în liga A, contra unei etape a papei Pius, că Paul al şaselea al nostru nu-şi va da seama de nimic, graţie comisarului al cărui nume, ale cărui lovituri şi al cărui instrument de investigaţie se află pe buzele tuturor.

Un pic de corespondenţă nu se găseşte, poate, ca să lumineze ferestrele lui musiu Santantonio (cum zic ei)? Vai, nimic interesant... *The desert of Gobi*[49]. Dar în lavoar remarc o grămadă de cenuşă provenind de la nişte hârţoage arse. Cenuşa se află în coşul de gunoi, însă particule de hârtie pârlite au rămas pe pereţii chiuvetei smălţuite. Părerea mea, cum se spunea în primele romane negre americane, părerea mea e că surioara a vrut ea însăşi şi cu tot dinadinsul să se expedieze sub gazon. Şi că, înainte de a înghiţi poţiunea magică, a ars nişte ceva. Tubul conţinând pastilele se află încă în scrumiera de pe noptieră. *Maţorectal*! Păi ăsta nu iartă. Cu o jumătate de comprimat, dormi optsprezece ore, cu două o săptămână, iar după întreg tubul vine să te trezească arhanghelul Dedoicoţi, scărpinându-şi gaura lăutei.

Restul investigaţiilor mele (cum se spunea în continuare) nu dă niciun rezultat. Îmbrăcăminte în şifonier, partituri într-o servietă. Unui drăguţ de clarinet îi curg balele în cutia lui. Vreau să suflu puţin în el, pentru că, să fiu sincer, eu unul nu cânt bine decât la minicasetă. Dar când eşti singur cu un instrument şi în tine se trezeşte copilul care ai fost, trebuie să încerci. O chemare de haimana te incită. Aşa că suflu în muştiuc, până-mi ies ochii. Dar nu se aude nimic. Nici cel mai firav *bee*! Asta îmi aduce aminte de un Stan şi Bran, în care, la magazinul unui

49 În argou, Les Gob' se cheamă cartierul Les Gobelins din Paris, iar *gobi* înseamnă *negru*. (n.tr.).

vânzător de lucruri de ocazie, Stan sufla într-un helicon bas. Niciun sunet nu ieşea. Şi pe urmă, după câteva clipe, un vacarm de alămuri îl făcea să se clatine pe dragul şi bătrânul Stan. Suprarealism. Numai asta e peste tot: suprarealism.

Nu recunosc existenţa nici unei arte. Să fim înţeleşi. Unicul autentic, fabulos de sigur, este Magritte[50]. El, da. El e totul. Într-o zi îl voi întâlni pe Magritte. Foarte curând. Îmi voi explica atunci ce este viaţa, filosofia, totul. *TOTUL*! Şi faţă de el voi face un act de credinţă. Înainte de a mă remarţieniza în eter pentru totdeauna.

Suflu deci până îmi plezneşte jugulara, şi nu scot niciun zgomot. De unde conchid că instrumentul este la fel de tare înfundat, ca şi un angajat temporar. Îl întorc ca să-i privesc pe sub fustă. Pare totul în ordine. Atunci scot muştiucul.

Şi remarc.

O panglică de hârtie rulată strâns.

Aproape înşurubată în muştiuc.

O desfac. E o telegramă.

Şi vine din Italia. Textul e redactat în franceză şi italiană. Vi-l pun la dispoziţie *in extenso* (cu aprobarea specială a Ministerului afacerilor culturale şi antiderapante):

> „*Mâine la miezul nopţii Lipp stop Cravată stop A se înmâna prezenta stop Chiesa SA de la G stop Dispositivo otto stop Maschera stop Donato*”

Telegrama a fost expediată de la Roma ieri.

Şi primită, bine mersi, de San-Antonio.

Bravo, San-Antonio!

Mă aşez, ca să pot reflecta fără furnici în gaibarace. Înainte de toate, să încerc descifrarea telegramei.

„*Mâine*, *la miezul nopţii*, *Lipp*...”

Ăsta e singurul lucru scris ca lumea. Fără ascunzişuri.

---

50 Pictor suprarealist belgian. Stilul său este bazat pe juxtapunerea insolită a indivizilor și obiectelor pictate cu un realism minuțios. (n.tr.).

Inteligibil.

„*Cravată*…”

Un cuvânt foarte simplu. Prea simplu. Deci misterios, în împrejurările în care mă bălăcesc. Ce cravată, amice piele-de-cârnat? E oare numele insului pe care trebuia să-l întâlnească Zoé Robinsoncru? Urma ea să poarte o anume cravată? Să fie un semn de recunoaştere? Dacă ai un răspuns, ţi-l cumpăr pe o sută de franci. Dar să continuăm. E ca la cuvintele încrucişate pe care le descrucişezi: în loc să te încăpăţânezi asupra dificultăţilor, trebuie să le sari.

„*A se înmâna prezenta*…”

Adică telegrama, fireşte. Pe scurt, Zoéi i se cerea să înmâneze cuvintele ce urmează – unui corespondent, pe care numitul Donato nu-l putea întâlni el însuşi. Acum să vedem partea italienească a mesajului, prego.

„*Chiesa SA de la G.*”

Chiesa înseamnă biserică. Restul desemnează biserica în cauză. S egal, probabil, cu Sfânt. A de la G vrea să spună ceva de felul Anne de la Garde.

„*Dispositivo otto*…”, asta merge ca pe roate: dispozitivul opt. Şi, în sfârşit, „*Maschera*” este traducerea cuvântului „mască”.

Dezlipesc din furcă televorbitorul şi-i cer amabilei eczematoase să-mi digitalizeze un număr, lăsând baltă orice altfel de afacere. Precizându-i ceva de soiul că, deşi sticlete, îi voi rambursa cheltuiala. Ea îmi răspunde că: „ce-credeţi-nu-e-cazul-pentru-o-simplă-convorbire” şi-mi discuieşte numărul.

Oleacă de parlamentare, şi îl obţin pe Big Boss-ul de la P.S.T. Acesta îmi declară, din capul locului, că se pregătea să plece pentru a asista la un cocktail dat în cinstea unui Cutare, aflat în trecere prin Paris. Ceea ce e totuna cu a-mi zice că îi par la fel de oportun ca un buboi pe cocoşelul unui domn care trebuie să se însoare mâine.

— Domnule director, îi zic, elemente noi îmi îngăduie să afirm că securitatea Papei va fi bine mersi ameninţată săptămâna viitoare. Este indispensabil să am o întrevedere cu

dumneavoastră în această problemă de maximă urgenţă.

Ce mai ieşire, mamă! Îmi răspunde că, în privinţa asta, măsurile au fost luate; că ar trebui să mă ocup de treburile mele, că am căzut în mania iluminării şi tutti frutti. La sfârşit, mârâi ceva ce poate trece drept scuze, dar nu sunt decât imprecaţii traduse din San-Antonio furax[51] şi închid. Ştii ce-am să fac, curanjosule? Un mic raport, dactilografiat în patru exemplare. Unul pentru ministrul de Interne, altul pentru patronul DST, al treilea pentru veneratul meu şef, a cărui absenţă o deplâng, şi un al patrulea pentru arhiva personală. În aşa fel, încât răspunderea mea să fie la adăpost – şi ştiu pe cineva care o să vândă sfârleze în faţă la Saint Lazare dacă va avea loc o pană de Papă.

Înainte de a mă cărăbăni, mă mai duc o dată la locul cu pricina. Adică în baia don'şoarei Zoé. Trec peste flacoanele numeroase (o să-mi treci şi tu nişte parale când îţi vei deconstipa puşculiţa), borcănelele cu cremă, fleacurile de păr, zbenghiurile de ochi şi celelalte. Chestii clasice. Ultra feminine, deci emoţionante pentru un băieţandru căruia îi place mai mult să intre într-o pin-up decât într-o moschee (la amândouă eşti obligat să te descalţi, dar moscheea nu-ţi spune dragă).

O privire într-acolo, o ocheadă încoace... Nu neglijez nimic, nici deschizătura scaunului de porţelan. Sticletele rămâne sticlete, ce vrei? Chiar de origine marţiană, îl are pe „la uite niţel". Pariez coliba unchiului Tom pe atomul unchiului Lacaze (1860-1955)[52] că, dacă ai fi curcan, ai proceda la fel. Îţi narez despre closentotul frumoasei sinucise nu din respect pentru scatologie, deşi cunoşti conştiinciozitatea mea profesională în această privinţă. Ci fiindcă scrupulele mele vor da roade, cum zicea un zarzavagiu specializat în trufandale.

Imaginează-ţi, zdreanţă, că văd o hârtie tipărită plutind pe

---

51 Pornit spre furt. (n.tr.).

52 Fiindcă amiralul este animalul la care se poate constata longevitatea cea mai mare, după mareșal. (n.a.). – Lacaze: amiral francez, ministru al marinei între 1915-1917. (n.tr.).

apa adormită a gurii de scurgere. O să încerci să mă contrezi, pretinzând că sunt prea multe hârtiuţe consecutive în afacerea asta. Te cunosc ca şi cum eu te-aş fi pus la cale, uscătură! Numai că ai luat-o peste bot, dat fiind că hârţoaga la care aluzionez e un simplu prospect farmaceutic. De genul celor pe care le găseşti, pliate subţirel, în cutiile cu medicamente şi pe care le devorezi mai grozav decât prima pagină a lui *France Soir*, şi asta ca să te convingi că porcăria care le însoţeşte te va putea vindeca de putreziciunile tale.

Asta de aici poartă referinţe (de cadre) cu privire la *Maţorectal*, acel barbituric (Ave, Caesar, barbituri te salutant[53]) de care s-a utilizat Zoé Robinsoncru pentru a încerca să-şi pună capăt zilelor. Ştiu că e prospectul lui *Maţorectal*, fiindcă l-am pescuit. Şi punându-l pe marginea lavaboului, am descoperit că mai conţine patru pilule de *Maţorectal.*

Un moment de reflecţie, pe capacul scaunului rectoform, ca să-mi admir prestanţa în marea oglindă montată pe spatele uşii; apoi Santonio se scoală ca un singur om şi se duce să-şi ia concediul legal de la matroana stabilimentului, a cărei eczemă se învăpăiază pe măsură ce se lasă seara.

Dacă ţi-e teamă de duhoarea eterului, găinaţ uscat, aşteaptă-mă la uşa spitalului Albert-Brunerie. Sunt nişte bănci sub castanii care îl înconjoară. Cum? Ai nasul înfundat? Bun, atunci poartă-ţi bulendrele în ilustra mea suită.

•

E oare bărbat, căpcăun sau jandarm în bluză albă? Să fie iapă ori dragonul scăpat din furculiţa sfântului Mihail? În orice caz, bombăne. Fumegă. Tropăie. S-ar zice că e fie fratele mai mare al impetuoasei Fernanda, fie mătuşa ei cu mustaţă. S-a înţepenit cu coatele lipite de corp pe culoarul verde-cadavru-în-descompunere-avansată. Lumina palidă a lămpii de veghe

53 Corect *morituri* – formulă rostită de gladiatori, în cinstea împăratului, înainte de a începe lupta: Ave, Caesar, cei ce trebuie să moară te salută. (n.tr.).

sculptează, cu linii dure, trăsăturile persoanei.

— Fără vizite nocturne! mugeşte cineva pe meleagurile chipului ei.

Poartă o calotă rotundă, înfundată până la sprâncene. Urechile clăpăuge îi seamănă cu torţile unei marmite iar nasul cu piciorul din faţă al aceleaşi. Bluza încheiată la spate denunţă volume categorice, opulente, solide.

— Poliţia! răspund eu.

— Mă doare-n c...! mi se obiectează, pentru a se avea ultimul cuvânt.

— Asta-i situaţia şi nu pot face nimic pentru el, afirm eu.

Zdrahoana (fiindcă, în mod cert, apariţia asta aparţine sexului feminin) râde în accese de tuse.

— Nu-ţi face griji, băieţică, şi-a asigurat destule provizii! exclamă dama care-mi face pe Verdun[54]-ul în mijlocul culoarului.

Dar riposta mea a dereglat-o.

— Va să zică, eşti sticlete şi la ora asta?

— Nu contează pentru cei viteji, doamnă. Vreau să o văd, de extremă urgenţă, pe numita Zoé Robinsoncru, care trebuie să se afle în sala de reanimare pentru că a confundat o cutie cu *Maţorectal* cu o cutie de anticonceptuale.

— Eşti într-o ureche, tipule, la reanimare nu se intră decât în calitate de pacient sau de doctor.

— Totuşi am să-i fac o vizită persoanei, frumoasă prinţesă, fiindcă e la mijloc o afacere de o teribilă importanţă.

— De-ai fi Papa în carne şi oase şi tot nu te-aş lăsa, mă asigură caricatura de cucoană.

Ciudată aluzie, având în vedere cazul, nu? Papa! Iarăşi el.

Şi bunul Sfânt părinte nu bănuieşte nimic. Că e pe cale să-i buchisească pe Gault şi Millau din Paris[55] sau să facă haltere cu micile sale ghiulele personale pentru a-şi săvârşi *benedictio urbi.*

---

54 Localitate unde în 1916 trupele franceze au respins cele mai violente atacuri din primul război mondial. (n.tr.).

55 Autorii unor ghiduri ale restaurantelor franceze. (n.tr.).

— Sunt gata să mă deghizez în doctorul Soubiran[56], ca să pot ajunge la ea. Dacă aţi şti cât vino-ncoace am când mă îmbrac în alb!

— Nu te-ntrece cu gluma, muşchiulosule! grohăie inospitaliera spitalicească. Când micuţa o să fie mai bine, o să vă dăm un semn.

Şi se întoarce cu spatele, pentru a-mi arăta categoric că întâlnirea noastră a luat sfârşit. Până în clipa asta, n-o văzusem decât din faţă. Din dos, e detonantă, pe cuvânt. V-am spus că poartă o bluză încheiată la spate? Ei bine, de fapt numai nasturele de sus e închis. Şi, fiindcă o nenorocire nu vine niciodată singură, dragonul e în întregime gol pe dedesubt. Aşa încât are indiscreţia expusă poftelor deşănţate ale tuturor cimpanzeilor cu care se încrucişează prin sector.

Un posterior cu două uşi cum e butoiaşul ăsta n-o să mai întâlneşti niciodată, fiule. Aşa că priveşte bine. Cască ochii. Imprimă-ţi-l în memorie. La nevoie, notează detaliile. Maniera în care partea de jos a emisferelor atârnă ca doi saci de făină acoperiţi cu un păr negru, lung şi creţ. Nu uita niciodată brazda asta sinuoasă, abisală. Marele cano din Coloradon, bărbate. Defileul de la Roncevaux[57]. Roland ţi-ar suna din corn ca un gornist de trupă. Ah, bătrâne orycterop[58], contemplă şi potoleşte-ţi setea de oroare originară, care zace în fiecare dintre noi şi mai ales în fiecare dintre tine! Oh, ce monstru bun de poster! Oh, ce dos tentacular, tentacurier, vulcanic, suburban, sardonic, strigoic, gata să muşte. Ameţeală, abis, fenomen. Curara. Te salutăm, nebuloasă! Am vrea să ne întoarcem la obiceiurile noastre primitive, ca să te cinstim ca pe un soare păros. Eşti Himalaya cursanţilor alpinişti. Concurpişant. Totem!

---

56 Iată, apropo de doctorul Soubiran: într-o dimineață, acesta mi-a decernat un mare premiu literar, Premiul Genunchierei, mi se pare. Și mi l-a retras în aceeași seară, ca să-l dăruiască portăresei sale care, în timpul concediului, îi îngrijise de minune canarul și planta verde. (n.a.).

57 Trecătoare din Pirinei unde, în 778, ariergarda armatei lui Carol cel Mare a fost măcelărită de vasconi. Aici a pierit și paladinul Roland. (n.tr.).

58 Mamifer edentat din Africa, numit vulgar porc-de-pământ. (n.tr.).

Puţin, mai mult, cu pasiune. Bravo! Ce emoţie ciudată ne învăluie? De unde ne vine această lâncezeală monotonă[59]? Ah, da! Pe tine te proclam, da, da, da, şezut de excepţie, de unde se revarsă spiritul furtunii. Izvor al oricărui aquilon[60]; sediu al celui mai blând zefir! Emblemă absolută a poziţiei şezând. Posterior-fanion! Port drapel! Pâlnie, deversor. Stingător de lumânări formidabile. Acoperitoare de scaune. Prăbuşire în argilă. Cutremur din Panama. Fesestival! Târtiţă-rege. Sfarmă-ciocane. Tron! Bună ziua! Bună seara! Mulţumesc! Mi-ai fi lipsit...

— Doamnă!

Se întoarce cu faţa. Mirajul se face praf.

— Ce mai e?

— Aveţi tenderul secolului.

Îşi duce amândouă mâinile la cufărul dindărăt şi îl saltă râzând.

— Presupun că v-am întrerupt în plină activitate, aşa-i? Era turul dumneavoastră prin corpul de gardă.

Ea se răsuceşte de mai mare frumuseţea.

— E o glumă a golanului de Charlie, zice. Îi cerusem totuşi să mă încheie la loc, *după.*

— Fiţi indulgentă, doamnă! Ce mai poate face un mascul DUPĂ supremul abandon de sine? Şi cum, l-aţi copleşit şi aţi mai avut şi pretenţia să vă încheie şi să vă aranjeze halatul? Dar fiţi logică, de milă, din simplă caritate creştinească. Cel care a onorat ceea ce am întrezărit eu, nu mai e în stare să-şi închidă propriii pantaloni, deşi ar fi de ajuns pentru asta să tragă de capătul unui fermoar.

Atunci o apucă un râs cu sughiţuri. Ceea ce face, pe culoarele cavernoase ale spitalului, un zgomot de grajd în lăuzie.

— Sunteţi o mare iubăreaţă, aşa-i? arunc eu, cu voce de velur.

— Sunt belgiană! răspunde ea.

— Fără pleonasme între noi, doamnă. Eu însumi sunt un bun

---

59 Aluzie la un celebru vers al lui Verlaine. (n.tr.).

60 Vânt puternic din Nord, reprezentat printr-un cap de copil bucălat care suflă cu tărie. (n.tr.).

prieten al dragii noastre vecine de dincolo de Quiévrain[61]. Ştiu pe dinafară cuvintele Brabançonnei[62], aş putea rosti la concursul Pierre Bellemarre numele a cel puţin douăsprezece sorturi de bere belgiană, mi-am parcat maşina la ultimul etaj al garajului şase, lângă fabuloasa Grand-Place (de bună seamă, cea mai frumoasă din lume), iar ultimul etaj al garajului acela, doamnă, reprezintă, cum s-ar zice, Alpii bruxellezi. Mama m-a crescut în cultul lui Albert I. Am la mine în cameră portretul reginei Fabiola. Şi, după cum vedeţi, vorbesc curent valona. Belgofilia mea este, deci, sigură, totală, indivizibilă. Trăiască Belgia!

Punctez cu un sărut zgomotos, asemenea lansării în aer a unei porumbiţe. Porumbiţa ajunge la destinaţie.

— O figură ca dumneata… îţi jur… face ea. — Ezită puţin, apoi suspină, smiorcăindu-se: Bine, hai, am să te las să o vezi. Dar n-o să te alegi cu cine ştie ce, dat fiind că e inconştientă.

Ai asistat, frumosule nelămurit, la o mare victorie san-antoneghioabă. Umorul (*totuşi foarte relativ*) *a triumfat asupra bombănelii.*

Nu: inutil să mă complimentezi, ai rămâne departe de ceea ce cred eu însumi despre mine.

Aşa că urmează-mă şi închide fleanca.

Tot astfel şi formaţia de marş.

•

— Ar trebui să vii să petreci o seară la mine, alături de câţiva prieteni, îmi declară călăuza, în timp ce ne desfăşurăm paşii de-a lungul etajelor; sunt sigură că m-ai face să mor de râs.

— Aţi închide astfel cercul marilor morţi ale omenirii, o asigur. Până acum, cea mai frumoasă a fost aceea a preşedintelui Félix Faure, mort pe când făcea dragoste. Apoi aceea a lui Molière, mort pe scenă. Următoarea, cea a lui Farouk, regele ex-regilor, mort pe când, ca un purcel ce era, înfuleca o mâncare prost gătită. Să mori de râs e un sfârşit de invidiat.

---

61 Localitate belgiană la frontiera cu Franța. (n.tr.).

62 Imnul național belgian, compus la 1830. (n.tr.).

Cu această solidă filosofie, ajungem la sala de reanimare. Belgiana cu tender dantesc îmi desemnează ferestruica decupată în uşă.

— Înainte de a-ţi trambala prin sală scârboşeniile de microbi, aruncă o privire la clienta dumitale, bătrâne. O vei recunoaşte, cred, fără greutate.

Îmi apropii de geam ochii care hipnotizează într-atâta persoanele de sexul-pe-care-eu-nu-l-am. Zoé (cine ar fi crezut?) ocupă al doilea cuibar din dreapta, imediat după un bătrân nătăfleţ împlătoşat în tuburi şi care respiră printr-un pai. A avut dreptate scorp(i)uţa când m-a pus întâi să trag cu ochiul. Iată o good idee, care confirmă pe de-a întregul ceea ce gândeam gonind către spitalul Albert Brunerie.

Mă îndepărtez de ferestruică şi o înşfac pe licornă de una dintre labele din faţă.

— Frumoasa mea belgiană adorată, îi şuşotesc. Scena ce va urma riscă să vă deconcerteze, aşa că vă rog să priviţi din nou la legitimaţia mea de sticlete, ca şi la celelalte hârtii de identitate, ca să vă convingeţi pe deplin că sunt un comisar autentic. Acţionez în cunoştinţă de cauză şi sunt gata să vă semnez un proces-verbal de scăzământ.

— Pe scurt, face ea, asta înseamnă „fii belgiană şi taci”?

— Aţi găsit expresia ideală.

— Bine, zdrahonule. În cazul ăsta, ştii ceva? Eu mă duc să-l termin pe Charly.

— Sărmanul drăguţ! L-aţi lăsat la jumătatea drumului?

— Din cauza dumitale. Auzi, eu habar n-am că ai venit aici, la reanimare, de acord?

— Facem târgul, draga mea!

Batem palma.

— Dacă vrei să punem la cale seara aceea fantastică, sună-mă aici. Mă găseşti în fiecare noapte, mai puţin lunea. Doamna Gertrude, ai să-ţi aminteşti? Diminutiv, Trudi.

„Nu, rectific eu, in petto: Troudu[63]!”

63 Gaură a... (n.tr.).

— Contaţi pe mine!

Ea intră în eclipsă. De lună!

După care, bunul meu doctrinar, eu mă comport de o manieră ce ţi se va părea insolită, deşi opinia ta mă face să-mi şterg ieşirea inferioară.

Împing uşa şi o deschid suficient încât să pot trece. Horcăituri agonice. Fluierături. Sforăituri. Şuierături îmi ajung în auz. Urâtă impresie. Schimbându-mi vocea, rostesc încetişor, dar destul de tare pentru ca o ureche lucidă să poată capta:

— Am să ţin uşa închisă până tragi. — Şi tot eu: Nu e nevoie, am un amortizor.

Aci, prea-remarcabilul San-Antonio îl scoate din buzunar pe prietenul lui, Glonţicuţă; şi se duce la patul damicelei Zoé cu el în mână.

Nu iau nicio precauţie pentru a-mi face discretă apropierea. Dimpotrivă, umblu ca la paradă. Ajuns la căpătâiul puştoaicei, îmi întind braţul înarmat. Răsună un ţipăt îngrozitor. Scos de frumoasa muzicantă.

Ce do diez! Nu ţi-a fisurat timpanul? Mă întreb... Don'şoara s-a ridicat în genunchi, dintr-o singură mişcare, fără să-i pese de acele branşate la vene pentru picătură-cu-picătura perfuziilor. La lumina albăstrie a lămpii, îi văd albul ochilor rostogolindu-se în mijlocul feţei întunecate.

— E în regulă, Zoé, îi zic ascunzându-mi artileria, nu zbiera aşa de tare, o să-ţi deconectezi micii camarazi de suferinţă.

Cavalcadă pe coridor. E madam Bucă Lată care, contrar promisiunilor, rămăsese în proximitate şi care execută un pas alergător cu toată convingerea.

— Ei, nu, că asta-i bună! Exagerezi!...

S-a lămurit.

A văzut tot.

Tace.

— Vedeţi ce daruri de miracolant am, nu, Trudi? îi arunc. Fiţi drăguţă şi debranşaţi-o pe miss Lazăr[64]. Mai bine aţi face să o

64 Cunoscut personaj biblic, care a dus pe pământ o viață de lipsuri și suferință. (n.tr.).

alimentaţi cu o furculiţă. Şi pe urmă daţi-i înapoi ţoalele; o scot în lume.

— Ce vrea să zică asta?

— Un obişnuit caz de simulare. Această ticăloasă mică n-a înghiţit decât câteva pastile din şmecheria aceea şi din fericire. Restul l-a aruncat pe apa sâmbetei, de unde am cules eu o parte.

— Vasăzică a suportat şi tubajele, şi injecţiile şi…

— Da, frumoasa mea Troudu… Dar să nu tulburăm liniştea burgheză a acestor bieţi oameni dimprejur. Să ne cărăm.

Zoé se arată pe de-a întregul supusă autorităţii poliţieneşti. Tratamentul de şoc de la spital a zdruncinat-o puţin, din punct de vedere fizic, şi are mutra unei animatoare, în zorii zilei, după ce s-a *ocupat* de o echipă de hocheişti polonezi. Marea belgiană a găsit un nou motiv de bombăneală:

— Nu se iese dintr-un spital ca de la o vespasiană, sunt formalităţi de îndeplinit. Trebuie să aştepte până mâine, ca să capete foaia de externare. De altfel, patronii nici nu m-ar crede. O să iasă un scandal monstru.

O calmez.

Din fericire, cu vorba, nu cu fapta.

— Fără panică, Trudi; vă acopăr eu în întregime, ca să nu răciţi. Întoarceţi-vă la perfuzia lui Charly care, de plictiseală, trebuie să se fi încolăcit ca un melc.

Apoi, către damicela Zoé, care s-a şi îmbrăcat:

— La drum, baby noaptea noastră abia a început!

Grozav sfârşit de capitol, nu?

Ajuns la acest punct al aventurii, fac o pauză. Poţi să-ţi aprinzi o ţigară şi să recapitulezi tot ce a avut loc, ca să te pregăteşti cum trebuie pentru titanica urmare ce-ţi va fi servită mai repede decât în curând.

CAPITOLUL „D”

— Nu simţi nevoia să bei ceva, mutrişoară?

Nu-mi răspunde. Dacă ai vedea-o cum stă, copleşită, în maşina mea, ai găsi-o plină de drăgălăşenie (cum se zice). Când mă uit la asemenea bijuterii, mă întreb cum procedează amicii tăi şi tu cu ei o dată, ca să ajungeţi rasişti. O perlă neagră. Foarte puţin neagră, de altfel, mai degrabă chihlimbarie. Penumbra îi şterge oboseala, toate tracasările fizice pe care le-a suportat. Văzută de aproape, trebuie să admit că părul blond nu-i stă deloc rău. În fotografie, părea bizară, nu i se remarca decât anomalia; dar „la faţa locului”, crede-mă, e al naibii de frumoasă. Un bronz artistic. Pur sânge. Drăguţă, absolut admirabilă, îmbuteliată de firma „Coliba unchiului Tom”. Pe aripile vântului.

Arunc un ochi la cadranul fosforescent al cepei mele. Aceasta admite că e ora 11 şi 20.

— Oricum, continui, o să luăm un păhărel. Şi ştii unde?

Înfige în prestanţioasa mea persoană o privire al cărei alb al ochilor e de gheaţă.

— La Lipp.

Imediat se strâmbă. O reacţie fugară, însă am remarcat-o.

— Fiindcă la miezul nopţii ai o întâlnire la Lipp, nu-i aşa? Şi, la al şaselea semnal, vei aborda un tipersonaj care…

Căţeaua.

Ah, tuşă Berta, trebuia să mă aştept la o asemenea lovitură tâlhărească! Apele adânci ale lacului negru, mie-mi spui?

De-a dreptul în ochi!

Piper pisat. Abia am avut timp să-i adulmec mirosul caracteristic, că mi-a şi stins felinarele. Vzzum! O mână plină. De unde l-a scos, după părerea ta? Nu ştii nimic? Atunci eşti, într-adevăr, un tembel şi jumătate, cu siguranţă. Un nătâng autentic, care se mulţumeşte să mă urmărească peste umăr, bodogănind. Atunci pentru Dumnezeu, plimbă ursul, în loc să mă

priveşti cum joc tontoroiul, cu ochii înceţoşaţi.

Dămiţa o ia la trap pe strada pustie. Stăpânindu-mi durerea îngrozitoare, mă reped după ea, clătinându-mă. Văd pe dracu! Totul e confuz. Geamlâcul parcă mi-a luat foc. O aud pe Zoé alergând deznădăjduită. Încerc să mă grăbesc. Mă împiedic de o pubelă, cad grămadă, îmi ofer un sandviş de pavaj care îmi jupoaie bărbia. Zăpăcit, mă aşez pe marginea trotuarului. Trebuie să semăn cu un beţiv înrăit şi îndopat peste măsură. Şi gem, şi plâng! Vor izbuti toate lacrimile din trupul meu să stingă cele două ruguri care îmi mistuie faţa?[65]

Mi-ar trebui nişte apă. Sau colir. Ah, târfa!

Am văzut (în epoca în care nu eram încă orb, of course) o arteziană în faţa spitalului. Străduindu-mă să holbez transperantele şi să nu mai percutez vreun obstacol, o găsesc şi îmi abluţionez binoclul.

Uf, îmi e mai bine. Îmi recuperez viziunea. Ţine cont că aş fi fost mai în largul meu cu un baston alb, dar ce vrei, când nu ai unt, te mulţumeşti şi cu margarină, nu? Văd un peisaj înceţoşat, zebrat şi încă pipărat. Strada pustie... Faţada inertă a spitalului. Nişte copaci aliniaţi ca... (o să-ţi servesc o imagine a cărei originalitate n-o să-ţi poată scăpa)... soldaţii la paradă. Frumos, nu? Ţi-i închipui pe soldaţii ăştia... din buştean solid, cu baionetara-tata? Mă trec fiorii. În comparaţie cu ei, ai fi şi mai neînsemnat decât acuma, îmi permit să adaug. Dar eşti în criză de timp. Cu tine, lucrurile trebuie să meargă iute. Bun...

Mă întorc la tărăboanţa abandonată două străzi mai înapoi. Nu-mi pierd vremea să bat drumurile după maimuţă; ne aflăm la doi paşi şi jumătate de Bois of Boulogne şi într-acolo s-a îndreptat gazela. De altfel şi eu mă grăbesc. N-am decât o jumătate de oră ca să pregătesc noua manevră.

Dacă n-aş plânge din cauza piperului, aş plânge de furie. Să mă las piperat în halul ăsta de o panteră! Drace! În sfârşit, vei abjecta tu, e mai bine să fii pârlit în felul ăsta de o damicelă.

---

65 Apreciază fraza asta, năpârleală! E de toată frumusețea. Ce talent! Îmi pot îngădui să mor și să fiu uitat. O să vezi delir, când mă vor descoperi, peste douăzeci și cinci de ani. (n.a.).

Faci economie de antibiotice…

Mă urc în rablă. Şi-i dau bice în direcţia bulevardului Saint-Germain. E ora 23 şi 45 când ajung. Îmi las puşculiţa pe o trecere de pietoni, liberă ca printr-un miracol. O ultimă lustruire cu batista a felinarelor, un pieptene care să-mi dreagă frizura, un stai aşa, că eşti bine, adresat nodului de la cravată.

Sunt gata!

La ora asta, Saint-Germain des Prés mişună de oameni. Adevărată arcă a lui Noe. Artişti şi sărăntoci rataţi. Lume bună (de aruncat) şi hăndrălăi. O amestecătură fără noimă. Când te gândeşti, nătărăul meu drag, că ăi de sus au compromis tot viitorul viruşilor, cu droguri perfide, care mai de care mai sulfamidice, că de la Hiroshima-Dragostea-lui-Truman încoace îi lasă să viermuiască pe toţi aceşti domni şi doamne şi că nu mai au curaj să-şi lanseze din nou detergentul-minune, îţi pierzi orice urmă de încredere. Şi totuşi era atât de potrivită ideea marii curăţenii igienice! Soluţiona atât de bine problemele! Vâj: azi îţi pudrez cu zahăr un sfert din India. Şi poc, în China, scăpaţi-mă de trei sute de milioane de gălbejiţi. Şi dacă tot treci pe acolo, mai dă niţel cu vaporizatorul şi peste Tokyo – prea s-a făcut neruşinată curba demografică a acestor mutre turtite. Şi pe urmă să-mi rezolvi mizeria lumii a treia. Bang, bang! La grămadă. Nu rămân resturi. E foarte bine. O reactivare generală domneşte în univers. Iată-i pe toţi redeveniţi din cioturi oameni. Thalidomida[66]? O suzetă. La o parte, muritori, fiindcă asta şi sunteţi! Şi fără prea mulţi urmaşi. Faceţi loc bătrânilor. Doar ei ştiu să trăiască. Atunci când sunt foarte graşi şi foarte bogaţi. Lumea trebuie dată celor ce ştiu să se servească de ea, să-i stoarcă petrolul, bauxita, casele de prostituţie. Plaga zilelor noastre e amatorismul. Toţi papă-lapte ăştia care se încurcă printre picioarele celorlalţi şi le respiră aerul, fără a face altceva decât să muncească şi să se multiplice, sunt şancrul moale al speciei. O ruşine ambulatorie. În cârduri. Cum adică,

66 Medicament a cărui utilizare de către femeile gravide a dus la nașterea unor copii monstruoși, cu grave mutații genetice. (n.tr.).

Atotputernicii sunt loviţi de apatie? Sau, uneori, nu mai sunt chiar atât de puternici? Ajung anemiaţi pe dinăuntru, nu crezi? Cârpe cuprinse de moliciune? Epuizaţi de prea multă putere, ca de un exces de oboseală? Blazaţi de a avea prea mult?

Asta trebuie să fie. Ghiftuiala le-a venit de hac. Sunt atât de obosiţi de această stare de lucruri, încât vor impune cu forţa comunismul. La aşa ceva şi asistăm[67]. E în curs de desfăşurare: priveşte! Şi ceilalţi înfometaţi anonimi se împotrivesc din răsputeri: „Ba nu, lăsaţi, noi suntem pentru societatea de consum, domnilor! Visul nostru sunteţi dumneavoastră: obezitatea, criza cardiacă, medalia Legiunii Crucii pe Comoda de Onoare, călătoriile, casele frumoase. Hermès, Fauchon, Dior, Eden-Roc şi toată panoplia."

Ah, pe cuvânt: ce mulţumire că sunt marţian!

Bineînţeles, la Lipp nu ai unde arunca un ac. Doamna Alice Sapricht îşi îndreaptă spre intrare portţigaretul de star. Într-o companie aleasă, trei miniştri se ghiftuiesc cu varză călită. Doi avocaţi celebri îşi iau pe rând vorba din gură, iar o mulţime de necunoscuţi scrutează alţi necunoscuţi, întrebându-se dacă sunt într-adevăr necunoscuţi ori nu reuşesc ei să-i recunoască.

„Cravată".

Cuvântul îmi tartifuge[68] prin minte.

„Cravată".

Iată-l pe S-a-n sus-Antonio al tău plimbându-se printre mese, cu mutra unuia care îşi caută o cunoştinţă. Examinez crăvăţelele pelerinilor adunaţi în augusta braserie. N-au nimic deosebit. Sunt mai degrabă clasice, stil Lanvin. La Saint-Germain des Prés nu există, practic, decât moşnegi care încă îşi pun şervetele de gât (ceilalţi poartă guler răsfrânt) – şi, fiindcă sunt bătrâni, şi le aleg cu toată seriozitatea, înţelegi? La noi, pe Marte, unde în locul cravatei se poartă un muc de ţigară, ignorăm asemenea

67 Reamintim cititorului eventual contrariat că acțiunea cărții are loc în urmă cu douăzeci de ani! (n.tr.).

68 Nu căutați nicăieri; în nici un dicționar argotic verbul *a tartifugi* n-a existat niciodată și va înceta imediat să o facă. (n.a.).

raporturi.

Trec, aşadar, cravatele în revistă şi am neplăcerea să nu descopăr pe nimeni a cărui legătoare de gât să fie mai mult sau mai puţin singulară. Cum îţi spun: sunt numai milorzi puşi la patruzeci şi patru de ace şi însoţiţi, cei mai mulţi, de şoricei care se expun cu dragă inimă. Totuşi, doctore Schweitzer, e miezul nopţii, şi corespondentul maimuţei Zoé trebuie, cu siguranţă, să se afle aici. La întâlniri de o asemenea importanţă nu se întârzie.

„Bine, îmi spun, dacă vorba „Cravată" nu are legătură cu elementul complementar al eleganţei masculine, este poate patronimul domnului?"

Nu rânji, copită de porc, am cunoscut de-a lungul vieţii tot felul de nume caraghioase. De alde Crétin, P. Uţică, R.A. Hat – şi să rămânem numai la astea. Am întâlnit chiar un şmecher care se chema Suliţă[69], ceea ce te face imediat să te gândeşti la scârboşenii (chestie de accent!) şi notează că insul îşi merita pe deplin numele. Atunci de ce nu şi Cravată? Dacă, într-o înghesuială, cineva anunţă: Jean-Louis Cravate şi deplasează numai puţin accentul tonic (sau vorbeşte cu accent teutonic[70], pun pariu chestia contra nimicului tău (o câştigi) că nici nu clipeşti.

Cobor la toaletă şi o abordez cu o desăvârşită politeţe pe paznica de vânătoare. Îi povestesc cum că am întâlnire cu unul numit Cravate, pe care nu-l cunosc şi că i-aş rămâne doamnei foarte îndatorat dacă mi l-ar chema. Un obol generos îmi punctează cererea. După care devotata persoană scrie numele lui Cravate pe tăbliţa cu clopoţei şi porneşte la pescuit. Aştept, nu rozându-mi zăbala, ci scuturându-mi trandafirul de rouă. Tocmai când îmi iau rămas bun de la el şi îl pun la adăpost de poftele indiscreţilor, uşa unei cabine telefonice se deschide, şi îşi face apariţia un ins care telesonoriza.

Vrei să spun ce face inima mea?

---

69 Dard în original; este numele adevărat al lui San-Antonio. În argou cuvântul are un sens obscen. (n.tr.).

70 În argou, cuvântul are sensul de tampon igienic. (n.tr).

A, ai ghicit? Porneşte să se agite.

Dar în draci.

Iac-aşa! Gesticulează şi-mi ridică aburi arzători către vizieră.

Personajul menţionat mai sus are ceva ce se remarcă la prima ochire; cravata, întocmai. E galbenă. Uni. Dar aşteaptă, nu te enerva, figură blândă! Mai e şi împodobită cu un ac de aur, ceea ce nu se mai poartă de mult, cu excepţia bătrânilor pensionari sau a clienţilor din barurile nord africane. Acul descrie un motiv bizar. De departe, l-ai lua drept un hipocamp stilizat, privit mai de aproape aduce a semn de întrebare, şi dacă îţi vâri nasul în el, îţi dai seama că, de fapt, bijuteria reprezintă un soi de cârjă episcopală.

Asta schimbă lucrurile, nu-i aşa?

Tocmai când îmi pierdusem speranţa…

Îl abordez pe acul de cravată, cu zâmbetul larg şi sincer pe care mi-l cunoşti:

— Iertare, dar am impresia că trebuia să ne întâlnim la miezul nopţii.

Sfinte Doamne! Trag nădejde să nu fi ştiut mai dinainte că urma să fie contactat de o fermecătoare făptură bronzată. Şi mai nădăjduiesc să nu fi fost prevăzută în program nicio parolă. Tipul mă scrutează cu nişte ochi mai curând periculoşi. E înalt, oacheş, cu mustaţă neagră, cum scrie în romanele mai puţin elaborate decât acesta, cu sprâncene stufoase şi favoriţi lungi, care în partea de jos sunt suri, deşi individul bate doar spre treizeci şi trei de ani. Un mediteranean, cu siguranţă… Şi care vine de pe celălalt mal a ceea ce mamele noastre mari numeau „marea albastră”.

Privirile i se îndreaptă către cravata mea. M-am prins: aici ar fi trebuit să se găsească o a doua cârjă miniaturală. Ăsta era semnul de recunoaştere.

— Imaginaţi-vă că mi l-au şterpelit în metrou, zic eu zâmbind şi mângâindu-mi frumoasa Hermès brodată cu ramuri şi flori.

Argument cam jalnic, sunt de acord. Dacă vrei unul mai bun, scrie-mi-l pe tăbliţă la madam Closentina şi flutură-l prin spatele

amicului aici de faţă. Care tace, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Scot telegrama din buzunar şi îl pun să o miroasă fără să o deschid.

— Locul nu e prielnic, hai să discutăm în altă parte, vă aştept pe trotuar, O.K.?

Oare ştie vreo iotă franţuzeşte? Da, ştie. Şi chiar vorbeşte admirabil, întrucât răspunde: „O.K., boy!” Are însă accent american, ceea ce tinde să mă încline a presupune că e vorba de un mediteranean de peste Atlantic.

O aud sus pe doamna toaletei, care anunţă:

— E căutat domnul Cravată! Domnul Cravată!

Mie-mi spui? L-am şi ferecat pe „domnul Cravată”; acum doar trebuie să-l operez, însă cu toată energia. Hotărârea mea e luată: imediat ce iese din ilustra braserie, îl bastiliez cu autoritate. Cătuşele îmi mănâncă degetele, dacă pot spune aşa. Şi pot. Îl iau prin surprindere. Cât ai clipi: clic, clac. Cu atât mai rău, dacă n-am mandat de arestare. Am în schimb un talon de mandat poştal, îmi va fi de ajuns. După care, hop; interogatoriul. Îl convoc pe messire Bérurier la o şedinţă de noapte şi îl lucrăm în stil mare pe omul cu ac de cravată. În stil foarte mare. Până ne povesteşte un maximum de lucruri. Urechile îmi trepidează de pe acum de nerăbdare.

Deci îmi răspunde: „O.K., boy!”

Parafez acordul nostru cu un nou zâmbet încurajator şi pornesc să urc scara.

Îndată ce pun piciorul drept pe prima treaptă, încetez să mai gândesc.

Negru complet, pe o durată nedeterminată. Vom continua şedinţa îndată ce se aprinde lumina. Editorul îşi declină orice răspundere cu privire la această pauză momentană a autorului. Prezenta lucrare nu va fi nici reluată, nici schimbată cu Memoriile Generalului De Gaulle.

•

De foarte departe aud ceva ca un clocot. Ca zgomotul spumei din cadă, înţelegi cum spun? Care creşte, trosnind.

„Eeeeee… eeeeeeceeeuuuuuundo… etorânsssssss… salon… salon… allllllon…”

Alergături… Exclamaţii…

„A murit?…”

„Nu; îi bate inima…”

„Căzut pe spate?…”

„Alunecat pe o treaptă…”

„S-a lovit cu capul…”

„Nu sângerează…”

„Capul sau îţi rămâne întreg, sau ţi se face praf…”

„Sunteţi doctor?”

„Daţi-vă la o parte, cum vreţi ca doctorul să…”

Presupun, de bine de rău, că un oarecare San-Antonio zace pe pardoseala toaletei.

E ascultat. De un tip care a halit varză călită. Respiraţia îi miroase a varză călită. Aşa-s doctorii, le place varza călită. Varza călită de la Lipp.

— E grav, doctore?

Un examen mai aprofundat… ambulanţă… Hervé, vrei să te duci să-mi iei trusa din maşină? Uite cheile!…

Aşteaptă până încerc să-mi aduc aminte. Cine e numitul, poreclitul, botezatul San-Antonio, culcat pe plăcile de gresie, înconjurat de picioare şi în mutra căruia se pulverizează duhoare de varză călită? Tu ai vreo idee? Atunci ajută-mă, ce dracu’! Nu ştiu ce mi se întâmplă, o ceaţă îmi coboară în dovlecel. Totuşi n-am tras la măsea. Ce face, în viaţă, derbedeul ăsta? Alunecă pe trepte? Doar nu eşti într-o ureche. Santonio e un tip echilibrat…

E cu picioarele pe pământ…

Drace, ia uite ce migrenă m-a lovit, măi nepoate! Crezi că e de la ficat? Haleala de la alde Béru? Posibil. Maica Bertina găteşte atât de gras… Poţi zice că la ea totul pluteşte în unt. A, în privinţa asta, da… *Dă-o încoace, Hervé!*

Îi fac o injecţie cu Sulicondoscontractilat de calcopecant.

Înscrie asta în foaia de observaţie, Hervé... O vom remite brancardierilor, pentru internistul de serviciu. Fără kappa la calcopecant, prostuţule!

Ah, la naiba, uite un val negru care vine asupra mea. Nu vreau... *O să*...

*Din nou negru**[71] (*cum zicea Pierre, fiul lui Auguste*).

Asteriscul fiind „un semn tipografic în formă de stea, indicând o trimitere, o lacună", aşez fără ezitare unul aici.

În cinstea asteriscurilor şi a riscurilor mele.

Fiindcă în ceea ce priveşte trimiterea, chiar dacă eşti trimis pe altă lume, nu poţi face altceva mai bun.

Cât despre lacună, cea a Veneţiei e o nimica toată, în comparaţie cu asta a mea. Iată, deci, asteriscul meu, serveşte-te de el aşa cum trebuie.

•

Nimic mai comun decât salonul comun al spitalului unde îmi recapăt cunoştinţa. Zeii ospitalităţii despre care vorbeşte Jeannot Iepuraşul în fabula lui La Fontaine ar face bine să se manifeste până nu le-o iau înainte serviciile de asistenţă medicală.

Ai văzut vreodată un loc mai mizerabilist? O caravană de paturi, într-o încăpere imensă a cărei vopsea maro-căcăniu se jupoaie. Până la ferestrele înalte, cu geamurile cenuşii de praf. Un popor de bolnavi gemând, leşinând, agonizând. Unii se roagă, alţii imploră, unii pârţâie, alţii râgâie, unii gem, alţii horcăie, unii se infectează, alţii reclamă, unii declamă, alţii amuţesc, şi unii şi alţii speră.

Mister Dantès[72], ajutor!

Fiecare îşi poartă crucea. Lipsesc numai flamurile.

Am o bubă mare la ceafă, dar, în sfârşit, e suportabil. Şi, în

---

71 În original, *Re-noir* (Renoir: numele celebrului pictor impresionist și al celebrului regizor de cinema. (n.tr).

72 Eroul romanului „Contele de Monte Cristo" de Alexandre Dumas a evadat spectaculos dintr-o fortăreață-închisoare unde ar fi trebuit să-și sfârșească zilele. (n.tr.).

afara durerilor ascuţite care îmi străpung dovleacul, totul e bine. Şi chiar mă simt odihnit. În timpul orelor acestora de relaxare deplină, subconştientul trebuie să-mi fi funcţionat, fiindcă mă simt cumva îmbogăţit de nişte consideraţii foarte bine înrădăcinate în spiritul meu. Astfel, de exemplu, ştiu ce mi s-a întâmplat. Şi tu o ştii, bineînţeles, numai că tu, păsărică, îţi luaseşi distanţa. Tu asistai ca spectator... Am să-ţi explic – băiatul cu cravata crucită primise un telefon, la Lipp, chiar înainte de apariţia mea. De la cine? De la cumătra Zoé, camarade. Târfuliţa aia îl prevenise că sunt în posesia telegramei. Îndată ce a ieşit din cabină, l-am abordat eu. Tipul ştie cine sunt. Ghiceşte că îl voi sechestra. Şi, cum suntem singuri la toaletă, îmi ia maul. După care spală putina. În hărmălaia braseriei, manevra lui trece neobservată. Madam Latrinogină se întoarce, mă descoperă, strigă după ajutor. Şi explică precum că nătărăul de mine am ratat prima treaptă a scării şi m-am ţăcănit cu devla de pardoseală.

Mersi! Bravo! Nu mai aruncaţi! Cu piperul în obloane şi măciuca în occipital; am fost promovat, în mod sigur, rege al tembelilor şi regină a papă-lapţilor. Uitasem: şi împărat al îmbrobodiţilor.

Bietul de tine, Sana!

Ideile mi se amestecă şi se iau la harţă din nou, de parcă ar fi primit o moştenire. Totul mi se face talmeş-balmeş în cap: „Cardinalul” Duplessis, smaraldul acestuia, iapa monumentală de Fernande, ticăloasa de Zoé, taica Badinguais, scumpa madam Trudi şi celălalt haidamac, de la Lipp. Un adevărat nor de muşte...

Ce roiesc în jurul imaculatei imagini a Sfântului părinte. Bunul Paul al VI-lea care va fi asasinat peste...

Peste cât timp, de fapt? Patruzeci şi opt de ore? Două zile? Aşa a afirmat Duplessis.

Un corespondent anonim a telefonat at home (nu, nu voi adăuga *de Savoia*[73], inutil să insişti. Ţii, într-adevăr, să-mi ratez

73 În original *de Savoie* – aluzie la casa domnitoare de Savoia, dar și joc de cuvinte: *de sa*

cariera?) pentru a-i spune Réginei să fiu atent la Papa.

Papa! Aş vrea să mă înclin. Să invoc nişte sfinţi potriviţi pentru a le zice să mă scoată din buimăceală, să-mi lumineze calea cu aureolele lor fluorescente... Un miracol! Vreau un miracol. Sunt catolic, am dreptul la aşa ceva. De ce minunile astea să le fie rezervate doar fetişcanelor pubere, ia spune? Practic, numai amărâtele de muieri au, din timp în timp, privilegiul unei apariţii a sfintelor daruri. Ajunge! Fă loc bărbaţilor, măcar puţin, Doamne! Îmi las şi ultima picătură de agoniseală în gaura cutiei milelor. Sunt botezat. Aştept extazul, marea iluminare a beatitudinii. Voi urca în Câmpiile Elizee[74], agitând o pancartă. Şi scandând, alături de George Séguy: „Vrem mi-nuni! Vrem mi-nuni!”

Cum? Cu neputinţă aşa ceva? Iată că unul a şi apărut. Unul adevărat. Omologabil. E Sfântul părinte. Care îmi ţâşneşte în retină. Se apropie de patul meu zdrenţăros. Nu e nicio greşeală. Îl recunosc.

Paul!

Al şaselea!

Paul al VI-lea, auzi, dragul meu beduin? În carne, în oase (mai ales) şi în civil. Ia zi, recunoşti că preoţimea a luat-o razna? Până acum, suveranul pontif îşi purta în orice ocazie roba albă. Ei bine, imaginează-ţi că de data asta e într-un costum gri-tencuială şi într-un impermeabil ponosit. Incorectele noastre anchete sociale...

Deviez. Scuze. Mi se trage de la înţepăturile care mi-au ciuruit veninele. Însă realitatea rămâne de necontestat.

Sfântitatea Sa se află la căpătâiul meu.

În persoană.

Şi ştii că îmi adresează o vorbă bună?

Cum îţi zic.

— Ei bine, micuţule, ce ţi s-a întâmplat?

— O lovitură pe la spate, prea Sfinte părinte. Mulţumesc că v-

voix, cu gura lui, în persoană. (n.tr.).

74 În Paradis. Dar și pe Champ-Elysées, principalul bulevard parizian. (n.tr).

aţi deranjat pentru mine.

— Era absolut firesc, de vreme ce făceam de permanenţă când comisariatul din arondismentul al şaselea ne-a prevenit că ai avut un accident.

Papa de permanenţă? Am auzit eu vorbindu-se de permanenţa sfintei biserici, dar nici chiar aşa! Subteranul pontif lungeşte o mână slăbănoagă deasupra bostanului meu îndurerat. O binecuvântare? Nu cumva visez? O binecuvântare papală numai pentru mine însumi? Fără să trebuiască să o împart cu micii mei camarazi de la J.O.C.? Eşti gata să juri?

— Sanctitatea voastră e prea bună! îi mulţumesc.

— Şi tu nu scapi nicio ocazie să mă iei în balon! suspină Paul al VI-lea.

Îmi revin cât ai bate din palme. *Bye*, *bye*, miraj cu care şi începusem să mă mândresc! Ştii cine e Paul al VI-lea? Ei bine, Pinaud. Formidabil ce seamănă Baderne-Baderne[75] cu Papa, până acum nu-mi dădusem seama. De n-ar avea mustăcioara asta de şobolan vâscos, l-ai lua drept geamăn al Sfântului părinte.

Luciditatea mea îşi recapătă nivelul normal. Încordându-mi voinţa ca pe o sfoară de zmeu, reuşesc să mă instalez într-un soi de limbaj nomad[76] (cum ar zice Béru), care nu e încă adevărata „intrare în posesiunea propriilor mijloace”, dar care, cel puţin, nu mai e nici delir. În câteva cuvinte, îi relatez lui Moş Tăgârţă tot ce s-a întâmplat. Povestitul îmi stimulează facultăţile intelectuale. Până să termin, m-am întors la starea mea obişnuită. În fond, poate ăsta să fie miracolul mult aşteptat.

— Te vor ţine aici două zile, deşi n-ai suferit decât un traumatism uşor, mă avertizează Tataia. Dar aşa e regulamentul.

Scot un nechezat:

— Mă aflu într-o perioadă când răstorn cu fundu-n sus

---

75 Baderne – bătrân mărginit, ale cărui idei și obișnuințe aparțin unei epoci apuse. (n.tr.).

76 În original, *nomade's langue*, prin asemănare, sub raport fonetic, cu *no man's land* (țara nimănui – fâșia de pământ care desparte pe front, poziția trupelor în conflict). (n.tr.).

regulamentele spitaliceşti, Pinuche. Caută-mi bulendrele şi hai s-o ştergem de-aici. Se pun la cale nişte lucruri cam îngrozitoare.

M-ai văzut vreodată cărându-mă de prin spitalele unde ziceam (*pardon*, *zăceam*) *într-un hal şi mai fără hal decât în clipa asta*? *Te scutesc atunci de scena pateticului scape-cine-poate*, *cu un paznic incomod şi nici măcar pitoresc cum fusese marea belgiancă. Cu nişte infirmieri alertaţi*, *care îmi ţin calea. Un tropa-trop nebun. Sunt tratat drept asasin şi sticlete* (*ceea ce poate părea lipsit de logică*, *în cel mai înalt grad*). *Toţi încearcă să mă înhaţe. Să mă înmaţe. Lui Pinuche i se aruncă invective. Nu*, *să trec peste toate astea*! *Două scene consecutive la spital e prea de oaie. În păsărească literară*, *s-ar chema dublon*[77]. *Contrar tuturor regulilor*, *până şi celor gramaticale. Şi*, *dacă aş fi începător la Fluviu*[78], *imediat m-ar trimite la plimbare*, *sfătuindu-mă*, *să învăţ mai întâi meserie.*

Fiindcă pungaşii ăştia nu fac deloc concesii în probleme de tehnică. Le aud de aici tărăboiul; *„Da' ce te-a apucat*, *bătrâne*? *Ieşi dintr-o scenă de spital ca să intri în alta*? *Ai fierbinţeli*? *N-ar fi trebuit să-l iei la goană pe insul ăla de la Lipp până nu-ţi mai ajusta niţel scăfârlia. Păi*, *cu noile costuri ale tipografiei*, *chiar era nevoie de repetiţia asta*? *Cu scumpirea hârtiei*, *creşterea impozitelor şi lucrătorii care cerşesc întruna ore suplimentare*?"

Remarcaţi că fac pe nebunul, *dar o să vină ziua în care ăştia se vor sictiri de fanteziile mele şi îmi vor zice bye-bye.*

Totul în viaţă e să fii mereu gata de plecare. Să te antrenezi la săritura din mers. Lasă totul baltă, *fiule*! *Du-te*! *Cu mâinile în buzunare. Fără valize*, *mai ales. Ţi-ar stânjeni libertatea de mişcare. Păstrează numai carnetul de adrese*, *e singurul lucru dificil de luat de la capăt în viaţă.*

•

Patru dimineaţa e o oră sucită. La fel de şuie, în felul ei, ca şi

77 Repetare, din greșeală, a unei litere sau a unui cuvânt. (n.tr.).

78 E vorba de vestita colecție *Fleuve Noir* (Fluviul Negru) în care a apărut majoritatea romanelor lui San-Antonio. (n.tr.).

ora trei după-amiază. Ziua încă n-a sosit, iar noaptea agonizează. Aşa încât ce aş putea să fac? Să trag o soileală, ca să-mi restaurez moralul? La ce bun? Doar am avut parte, slavă Domnului, de o sforăială pe cinste, aşa că mă simt în plină forţă. Îl interoghez pe Moş Deşeu:

— Te întorci la coteţ, iepuroiule?

El adulmecă aerul răcoros al avanzorilor.

— Ce faci tu o să fac şi eu, micule!

Drăguţ, Pinuche! Când ies din câte o mare belea, devine de-a dreptul patern cu mine. Are inimă de bunic, omul ăsta. Păcat că îi lipsesc progeniturile. De altfel, niciunul din echipă nu suntem nişte înverşunaţi ai procreaţiei. Ne aruncăm bunătatea de sămânţă în pământuri sterpe. Grasul îşi creşte nepoata, eu l-am adoptat pe nepoţelul unui netrebnic. Cumpărăm mărfuri de ocazie, ce mai! Într-un fel, când vezi porcăria asta de planetă suprapopulată a ta, îţi zici că ducem cea mai bună politică.

— Afacerea e de-a dreptul idioată, declară Ramolitul. Parcă ar fi un foileton difuzat pe episoade.

— Şi rolul meu nu-i deloc strălucit! suspin.

— Pentru că nu l-ai luat în serios de la început! replică Pater-Auster al nostru.

— Explică-te!

— Ai crezut că Duplessis era diliu. Când a fost ucis, ai crezut într-un accident. Pe scurt, până nu te-ai văzut îmbarcat pe vaporul ăsta, te-ai tot împotrivit, Antoine, te-ai tot împotrivit. Şi, nefiind convins, ai ajuns vulnerabil. Acum totul o să se schimbe... Ai căpătat indicii, semnalmente, o anumită concepţie asupra lucrurilor, ai nişte personaje la dispoziţie.

— Pe cine, de exemplu?

Mumiei îi scapă o stalactită din nasul tremurător. Care se zdrobeşte, cu un zgomot de jet prost dirijat, pe asfaltul bulevardului Saint-Germain.

— Pe cine? Cum adică pe cine? Nu-ţi rămâne decât greutatea alegerii, băiete! Eşti încă traumatizat, dacă n-ai înţeles. Hai să socotim...

Îşi întinde biata mână, asemănătoare unei mănuşi pierdute, şi enumeră îndoind pe rând resturile îngălbenite care-i ţin loc de degete:

— Doamna Duplessis, domnul Badinguais, domnişoara Zoé. Agresorul tău. Pe urmă colegele Zoéi. E ceva lume, nu?

— I-am descusut o dată pe toţi ăştia, César.

— Superficial. Poate nu i-ai stors cum trebuie.

Hotărât lucru, acest bonz[79] mă bagă în necaz. Îmi strecoară sub piele îndoiala faţă de aptitudinile mele profesionale.

— La urma urmei, ce preconizezi, bătrân rizopod cu mutră de protopter?

— O nouă discuţie cu văduva Duplessis, declară categoric Strămoşul. De când v-aţi văzut ultima oară, s-au petrecut o groază de chestii.

Sincer vorbind, nu-i prea rea ideea, ce zici?

Mi-ai digerat bine asteriscul de adineauri? *Yes*?

Atunci uite încă unul. Dar dacă ţi-e teamă că te oboseşte, *n-ai decât să nu-l citeşti.*

•

Un adevărat nătărău.

Bărbia îi depăşeşte cu douăzeci de centimetri vârful nasometrului, îţi dai seama? Bătrân, neras, cu obrajii supţi, cu privirea de muguraş ofilit. La capătul liniei, ce mai! Şi atât de resemnat, încât nu are nici măcar impresia că mai există.

Aşa arată portarul de noapte al hotelului Hopasus.

Ne vede intrând şi-şi adună toate puterile ca să deschidă ochii. Singurul lucru ce pare solid la acest tremurici sunt pleoapele. Adevărate cochilii, tipule. Stridii. Bombate, solide, minerale. Le saltă cu efort şi nu le poate ţine prea mult ridicate.

Moş Nat A. Rău se străduieşte să ne privească din adâncul apatiei sale.

— Vreţi o odaie cu noaptea sau cu ceasul? ne întreabă cu un accent atât de rusesc, încât te taie ca o sabie de cazac.

79 Preot budist. (n.tr.).

Ne contemplăm, Pinaud şi eu, cu o uşoară tendinţă de gură căscată. O cameră cu ORA?

Pentru noi doi?

Ne ia drept un cuplu de îndrăgostiţi manechinul ăsta.

— Auzi, papaşa, mugesc eu, rusificând, ar trebui să ai grijă, că încurci perechile de puţilişti cu cele de poliţişti! Nu suntem doi tineri însurăţei, cum ţi se pare.

Insul face o strâmbătură care n-ar scăpa vigilenţei unui portar de închisoare franceză.

— O, eu – suspină – mă doare în cot. Fiecare e stăpân pe corpul lui.

Îi arăt placa, sperând, cu ocazia asta, să-l şi plachez.

— Poliţia!

— Nu există meserii ingrate! ne asigură rusul alb dezafectat. Vreţi registrul de primire?

— Nu. Pe o locatară de-a voastră, Fernande Duplessis.

— Luaţi-o pe coridor. În fund, e o uşă cu geam. Dă spre curte. Traversaţi şi o să găsiţi un alt coridor. Prima uşă pe dreapta e a ei.

— O sucursală a hotelului?

— Într-un fel. Locuinţe închiriate cu luna.

— Fernande e aici, la ora asta?

— Presupun că da. Nu pot fi sigur, fiindcă îşi poartă cheia cu ea, nu o lasă la recepţie.

Pleoapele i se închid la loc.

Drăguţă lăsare de cortină! Rusnacul (de pe Don) se aşază din nou pe patul lui de Caen (acesta, fabricat în Calvados[80]) şi se înfăşoară în reverii ţariste. Noi urmăm traseul schiţat de el. Curtea nu e doar învecinată, ci şi strâmtă. Trei pubele, un căruţ cu hulube rugătoare, două pisici acuplate şi un cadru de bicicletă fără roţi îi dau aerul unei strofe de Prévert. Din patru paşi, străbatem acest spaţiu urât mirositor.

---

80 Numele orașului Caen (capitala departamentului Calvados) se pronunță la fel ca și cuvântul *camp* = tabără militară. Așadar, pat de Caen, vrea să însemne pat de campanie, adică mic și sumar așternut. (n.tr.).

Cel de-al doilea culoar e slab luminat de un bec spasmodic. Lambriuri maronii, un tapet lăsând să se vadă ipsosul de dedesubt – îţi faci idee despre cum arată împrejurimile. Cu atât mai mult cu cât uşa din fundul coridorului e deschisă, iar scaunul pleznit şi fără capac se vede ca-n palmă. Rezervorul de deasupra e defect şi vomită gâlgâieli ostenite. O sfoară mânjită la capăt ţine locul lanţului cu mâner de altădată. Un ciot de măturică zace într-un borcan, şi o mulţime de grafitti se desfăşoară pe toţi pereţii, cele mai atrăgătoare dezvăluind pornirile lubrice ale unui domn care doreşte să întreţină relaţii intime cu preşedintele Republicii. „Prima uşă la dreapta”, a zis fostul cazac, care n-a vrut nici în împrejurarea asta să-şi schimbe sensul orientărilor politice (a rămas atât de ţarist, încât îşi cumpără vodca numai de la Nicolas).

Bat.

Cu discreţie. Doar cât să scol întregul imobil.

Dar nobody nu răspunde.

Şi Santantonio al tău insistă.

În imediata apropiere, un glas de fufă trezită din somn ne sfătuieşte să ne aplicăm de urgenţă o sodomizare, dumnezeii… de rahatul ei de treabă.

Ezit.

Nu să urmez recomandarea, care dintr-un anumit punct de vedere are şi ea valoarea ei, ci să-mi continui partitura solo de tam-tam.

— Încă nu a ajuns acasă, şopteşte Suavul.

— Noi, însă, da, răspund şi scot la iveală sesamul meu legendar. O să profit de absenţa asta ca să arunc un ochi în interiorul damicelei.

Să descuie uşa cu pricina e aproape o insultă pentru drăgălaşul meu instrument, fiindcă la o asemenea broască ar fi de ajuns şi o sârmă de curăţat pipele.

Cric!

Ceva nu e în regulă. La intervenţia mea, ar fi trebuit să facă, în cel mai bun caz, cric-crac. Batanta se deschide la fel de

binevoitor ca şi coapsele locatarei, iar noi intrăm, asemeni clienţilor celei din urmă.

Lumină.

A uo leu, ce-i aici!

Mi-ar plăcea să te uiţi puţin la asta. Nu-i pot spune dezordine. Dezordinea înseamnă doar o ordine deranjată, când în faţa noastră e o degringoladă generală. Aşternuturile rupte în bucăţi. Fii atent, fii atent, o să devină pasionant. Sertarele comodei goale şi dezghiocate. Două valize găurite, sfâşiate, turtite. Sticle sparte. Un aparat radio cu maţele scoase. Carnaj şi concasare. Un apucat a scotocit, până la delir, în încăpere. Cu o minuţie isterică. Operând o îmbucătăţire totală. Ştii cum? A deşurubat până şi globurile de aramă de la tăbliile patului, îţi dai seama câtă înverşunare?

Pinaud rezumă situaţia, printr-o formulă de o concizie fabuloasă:

— Ei, spune, dacă e posibil aşa ceva!

Dar nu-i nimic de spus.

Priveşti numai.

Pe urmă păşeşti peste ceea ce autohtonii din regiunea Rhône-Alpes şi din cantoanele helveto-romande ar numi „cocină”, ca să ajungi la inima seismului, să captezi totul în retina avidă, să te ghiftuieşti cu acest haos.

— Vandalism, adaugă Prea (puţin) iubitul, după un nou val de meditaţie.

Ce exactitate a expresiei! Cât e de foarte tare adevărat! Cât de ideal se aplică termenul la ceea ce califică! Da, găurica mea fezandată, e van-da-lism. Şi încă eu îndulcesc cuvintele lui Moş Zambilă.

Operă a unui sadic?

S-ar putea.

Să fi agăţat *mistress* Fernandoagă vreun zmucit? Ce mai Brutus, cumătră! În ce hal a putut să opereze! Şi oare boarfa, apucată de spaimă, a mai apucat s-o tulească? Ori, după şedinţa de spart oalele, capsomanul a mai făcut-o şi prizonieră!

— Ce a căutat vandalul ăsta nu era de prea mari dimensiuni, continuă Extaziatul.

— De ce adică, César?

Îmi arată cele patru bile de aramă ale patului.

— Pentru că putea fi ascuns aici înăuntru.

— Într-adevăr, excelentă observaţie, ofiţer de poliţie Pinaud!

— Iar obiectul în cauză n-a fost descoperit, continuă succesorul lui Sherlock Holmes.

— Pe ce te bazezi, Bătrâne Temerar?

— Pe faptul că insul a cercetat peste tot, Antoine. PESTE TOT! Priveşte… N-a mai rămas nimic întreg. Or, ar fi fost prea din cale-afară să găsească abia la sfârşitul sfârşitului ceea ce a căutat cu atâta furie.

Magicul se duce până în fundul camerei (parcurge adică 3,05 m) ca să arunce o privire în colţul cu instalaţiile sanitare, mascate pudic printr-un paravan mărginit în partea de sus cu geamuri mate.

— Vino să vezi, mă invită apoi.

Mă supun.

„Camera de baie” este alcătuită dintr-o chiuvetă cât o farfurie şi un bideu răpănos; pe scurt, instrumentarul de lucru al văduvei Duplessis.

Şi vrei să-ţi spun ceva?

Dacă bietul „cardinal” n-ar fi fost storcit în staţia Max-Corre, nevastă-sa n-ar fi văduvă la ora asta. Dimpotrivă, el ar fi fost văduv. Şi am să-ţi explic pentru ce, în capitolul următor, spre care mă îndrept chiar acum, cu arme (mie-mi spui?) şi bagaje (calificativul de absolvire a şcolii primare, cu menţiunea *bine*).

CAPITOLUL „E”

Cred că portăresei lui Jean-Jacques Rousseau îi aparţine cugetarea: „Uneori e mai bună o asociaţie de răufăcători decât o asociaţie de idei”. Ai? Nu cumva mă înşel? Chiar ea să fi scris

asta? Ei bine, tontule, atunci n-are decât să se învârtească niţel prin povestea noastră şi îşi va repara greşeala.

Din tot preambulul de până acum, ţi-ai dat seama că madam Fernande a feştelit-o, nu? Dovadă că, în urma tratamentului cu fosfor, mă recepţionezi sută în sută. Bravo! Ţine-o tot aşa, şi o să mă recepţionezi mie în mie.

Ceea ce surprinde la marea iapă roşcată, în afară de moartea ei, e poziţia cadavrului. Săraca de ea e îngenuncheată în faţa bideului. O chingă i-a fost petrecută pe sub genunchi şi înnodată pe după soclul acestui scaun al amorului propriu – cum zicea nu ştiu cine – pentru a o sili pe văduvă să rămână prosternată. Mâinile îi sunt legate la spate. Mă urmăreşti, fiorosule? Bine. Mutra i-a fost vârâtă în apa gălbuie din bideu. Cineva a înecat-o curat (dacă pot spune astfel), după ce a supus-o tratamentului dur al căzii de baie, atât de magistral pus la punct de domnii aceia de la gestapopou.

— Ai văzut că aveam dreptate? notează Aţosul, cu voce tremurătoare.

— Adică?

— Musafirul n-a găsit ce căuta.

— Adică?

— A torturat-o pe nenorocita asta înainte de a începe să scotocească. Dacă, în ciuda unui asemenea tratament de şoc, ea n-a vorbit, înseamnă că habar n-avea de locul unde se ascundea obiectul în cauză. Şi insul a cotrobăit ca să-şi împace conştiinţa, însă zadarnic.

Pinaud ţine din răsputeri la ipotezele lui. Când se apucă să demonstreze ceva, încăpăţânarea îi devine aproape animalică. Adevărată muscă de rahat înnebunită de o tartină cu dulceaţă (fiindcă, indiferent ce crezi tu, muştele mâncătoare de rahat nu sunt aşa decât de nevoie; altfel, preferă mierea, nu ca tine, biet soi de, a cărui scatofagie e originară).

Îi ridic faţa Fernandei.

Cel puţin asta intenţionez.

Imposibil, rigiditatea cadaverică (pe care contezi şi tu pentru

ca, într-o bună zi, să intri în erecţie) şi-a dus opera la bun sfârşit, cum găsim exprimat în frumoasele cărţi scrise de confraţii sindicalizaţi. Iar cumătra Duplessis e la fel de suplă ca şi statuia Ioanei d’Arc din Piaţa Piramidelor. Îţi face rău s-o vezi, cu moaca vârâtă acolo unde înainte îşi aşeza cu atâta tragere de inimă partea inversă. Pentru una ca ea, să se spele pe faţă în bideu înseamnă o răsturnare a valorilor, nu? O decădere, cu siguranţă.

— Se complică treaba, după cum mi se pare! face Bătrâniciosul.

— Ţi se pare corect, César. Cred că n-am ajuns la capătul nenorocirilor.

— Şi ce-o să facem acum?

— O anchetă. E patetic când te gândeşti la aceşti doi soţi despărţiţi de viaţă, dar uniţi prin moarte.

— Şi pe… O lăsăm aşa? întreabă Tăgârţă.

— Dacă-ţi face poftă, ia-o, ţi-o dau! răspund eu; sinistru, sunt de acord, dar dacă n-am fi siniştri într-o noapte ca asta, ne-am prăpădi de râs.

— Puţină decenţă! mă cheamă la ordine tovarăşul meu.

— Ei şi ce, protestez eu, domnul Perón, argentinianul pe care îl cunoşti, trăieşte şi acum cu prima lui nevastă, răposata Evita. O ţine îmbălsămată într-un sicriu frumos, închis cu sticlă şi fac menaj în trei, împreună cu cea de-a doua soţie. Ţi-i imaginezi seara, în faţa teleecranului? Ascultându-l pe staniolul Leon Limon[81]? Fermecător tablou, ai? Şi ieşirile în vichend, pe la hanurile andaluze? Chestia cu: „Spune-i hamalului să-mi aşeze sicriul, legat bine, pe portbagajul maşinii”?

Ies pe coridor şi încep să tamburinez la uşa de alături. Vocea de ştoarfă ruginită, care mă invita adineauri să mă supun intromisiilor a posteriori, nu se lasă deloc aşteptată. E curioasă să afle dacă dobitocul ăsta o mai trage mult de gâlci sau preferă să fie evacuat cu şuturi în c… şi în c… Îi răspund poliţios, ceea ce o face să supraliciteze asupra tuturor insultelor omologate la zi, şi după gemete, foieli şi bombăneli, vecina Fernandei

81 Limon = mâl (n.tr.).

Duplessis vine să deschidă. E o brunetă dezabuzată, cu plete lungi şi slinoase, faţa buhăită de alcool, privire ungurească şi un cămăşoi de noapte care nu îi ascunde felul de a fi. Crapă uşa, îngrămădindu-şi fundul în deschizătură, cum obişnuieşte şi Béru. Pute a cocină lăsată de izbelişte.

Dama e morocănoasă, dar supusă (de altfel, asta ţine de meseria ei). N-o interesează să aibă probleme cu poliţia.

— Ascultaţi, zice, totuşi nu e ora potrivită să jucăm Marthe Richard în serviciul Franţei. Mi-aţi făcut pulbere somnul dintâi şi, cum mă chinuie insomniile, acuma nici vorbă să mă mai întorc la Morfeu.

Un limbaj care îţi dovedeşte că poţi fi târfă şi totodată să faci dovada unei anume culturi…

— Dezolat că te deranjez, frumoaso! Te-am trezit ca să-ţi arăt un spectacol pe care, poate, nu vei mai avea niciodată ocazia să-l revezi.

Şi o împing, zăpăcită toată, în coteţul de alături.

— Care e numele dumitale, draga mea?

— Ninette Enchetibe[82], îmi răspunde ea, intrând în odăiţa de amoruri (da, la plural) a moartei.

Pinuche, care scotoceşte prin încăpere, îi arată colţul curăţeniei.

— Du-te acolo, ca să vezi mai bine! o sfătuieşte.

Ninette se supune.

Priveşte.

Vede.

Îşi duce mâna în regiunea inimii.

Îşi împinge în sus cele douăzeci şi cinci de kilograme de glande destinate consumului curent şi face apel la Cambronne[83] pentru a-şi traduce printr-un singur cuvânt stupefacţia, spaima şi dezolarea. După care respectă un minut de tăcere, cum cer

---

82 Enchetiber (în argou) a băga la închisoare. (n.tr.).

83 General francez care a comandat, la Waterloo, una dintre ultimele formaţii de luptă. Somat să se predea, a răspuns printr-un singur cuvânt: merde! (rahat!) preferând să se lase ucis împreună cu oamenii lui. (n.tr.).

uzanţele pentru a-i onora pe defuncţi.

— Periculoasă profesia dumitale, îi zic. Sunt clipe în care mă întreb dacă n-ai fi mai în siguranţă făcându-te astronaut.

— Un sifilitic! şuşoteşte Ninette.

— Oricum unul nu prea proaspăt din punctul de vedere al moralităţii. Ia spune, inimioară, toată lucrarea asta a trebuit să facă zgomot. N-ai auzit nimic?

— Nu puteam. Fernande s-a întors aici înaintea mea. Eu mi-am oferit astă seară o partidă de trotoar. Dar n-a mers deloc. Când am ajuns acasă, i-am ciocănit la uşă, însă n-a răspuns şi avea toate motivele.

— Cât era ceasul?

— Cam 1 şi 30.

— Lucrezi în faţa hotelului?

— Bineînţeles.

— Atunci, dacă ai revenit acasă după colega, trebuie să-l fi văzut pe cel care a mers cu ea.

— Nu. Fiindcă l-a agăţat pe diliu când eu rădeam un rom cu limonadă, la cafeneaua din faţă. Era ieşită la lucru când eu am intrat în local şi, când am terminat consumaţia, dispăruse.

— Ai mai rămas mult afară?

— Şi încă cum! O oră întreagă.

Respiraţia mi se accelerează.

— În cazul ăsta, l-ai văzut, fatalmente, pe asasin plecând.

— Crezi? face ea, cu naivitate.

— Ţi-o dovedesc. Când puneţi laba pe muşteriu, nu-l aduceţi prin hotel, aşa e? Ci prin uşa de serviciu a imobilului alăturat, curtea fiind comună celor două clădiri…

— Într-adevăr.

— La unu şi jumătate noaptea, nu pot ieşi mulţi indivizi în afară de practicanţii dumitale şi ai Fernandei.

— Adevărat.

— Încearcă atunci să-ţi aduci aminte pe cine ai văzut plecând din momentul când ţi-ai luat în primire postul.

Pare sincer dezolată că nu ne poate ajuta. Nu fiindcă ar iubi

până într-atâta curcanii, însă moartea colegei o excedează.

— Nu, sincer, n-am văzut plecând pe nimeni, în afară de cineva care trebuie că a ieşit din imobilul vecin.

— De unde ştii că acest cineva venea din imobil şi nu din camerele hotelului?

— Era preot.

Linişte.

De prima calitate.

Cavernosul profită de ea, ca să tuşească. Ezită cu privire la soarta expectorărilor consecutive, apoi, bine-crescut, hotărăşte să le înghită.

— Preot, repet eu ca un ecou îndepărtat.

Dispozitivul de gânduri mi se conectează la priză, băieţi... Un preot, auzi! Un preot. Rămânem, deci, în logica lucrurilor, nu?

— Ţine cont, zice Ninette, că printre clienţii noştri sunt şi din ăştia, dar nu vin în sutană. Chiar în anii când încă nu mişunau în civil, îşi scoteau de pe ei odăjdiile înainte de a ne face câte o vizită. Dar aici era vorba de un preot în haine de lucru. Probabil venise la vreun bătrân aflat pe ducă. Ultima împărtăşanie – mai există abonaţi la aşa ceva.

— Cu ce semăna popa?

Ea ridică din umeri.

— Cu ce seamănă un pinguin? Cu un alt pinguin, nu?

— Tânăr, bătrân?

— Aşa şi-aşa, între două vârste.

— Înalt sau scund? Gras ori slab? Chelbos ori pletos? Pune-ţi niţel meningele în mişcare, fetiţo!

— Vasăzică, vă interesează?

— Nu te ocupa de asta, mai bine zugrăveşte-ne personajul.

Învinsă de autoritatea mea, prostifufa se concentrează.

— Înalt, puţin adus de spate, blond, purta ochelari cu ramă de aur şi avea în mână o valijoară cu burduf.

— L-ai recunoaşte?

— Poate, nu ştiu. Era întuneric şi nu i-am prea dat atenţie.

— Fernande îţi făcea confesiuni despre viaţa ei particulară?

— Destul de vag. Ştiu că era măritată şi că bărbatul ei a murit alaltăieri în staţia de metrou Max-Corre. Dar, practic, nu trăiau împreună. Se ducea pe la el doar ca să dea gata câte un cocoşel năpârlit, agăţat de bărbatu-său.

— Ţi-a vorbit vreodată despre treburile soţului?

— Nu.

— Nici nu ţi-a dezvăluit anumite nelinişti privind siguranţa lui?

— Nici.

— I s-a întâmplat să aducă în discuţie numele cuiva din anturajul lui?

— Nimic, vă spun. De fapt, Fernande era guralivă, însă discretă. Stârnea valuri, fără să se ude.

— N-ai văzut-o niciodată în compania unei negrese cu păr blond?

— Nu, dar e ciudat ce spui. Fata asta, negresa…

Se aude un zornăit.

César Pinuche scutură deasupra palmei făcute căuş o cutie cu pilule de caşú[84]. Simte că îl privim, zâmbeşte în chip de scuză şi murmură:

— Pentru gastrită. Puteţi să nu mă credeţi, dar chestiile astea îmi calmează mucoasa mai eficient decât granulele de la doctor.

Pe un ton care m-ar putea face să fiu luat drept mincinos îi declar că subiectul ne pasionează şi mă întorc la Ninette.

— Ce-i cu fata asta, drăgălaşo?

— Nu e muzicantă la *Budapesta*, pe Marile Bulevarde?

— Exact. O cunoşti cumva?

— Nu întâlneşti prea des în Paris ceva asemănător. Închipuieţi că într-o după amiază, când eram în relaş din motive de forţă majoră, am fost să iau un drink la *Budapesta*, însoţită de un prieten de-al meu. Îmi place muzica. Merg la operă cel puţin o dată pe an şi am toate discurile lui Tino Rossi.

O aprob, cu aer recules, ceea ce îi încălzeşte inima.

— Şi, buna mea Ninette? Asta e tot sau există şi un final al istoriei?

---

84 Substanță astringentă extrasă dintr-o specie de salcâmi din India. (n.tr.).

— Tocmai când plecam de la *Budapesta*, l-am văzut pe Duplessis la o masă, singur. Părea captivat de orchestră.

— Adică îl cunoşteai pe Duplessis?

— Trecea câteodată pe la noi, să-i zică bună ziua nevesti-si ori să-i dea întâlnire pentru şedinţa cu vreo ciubotă.

Arunc un ochi la cadranul clănţănitorului. 5 ore trecute. Mă simt din ce în ce mai proaspăt şi bine dispus, de parcă adineauri, la spital, mi-au debranşat canalul soilitului.

— Bun, mulţumesc pentru cooperare, frumoaso! Încearcă să-i tragi un somnuleţ înainte de venirea colegilor mei; atunci o să fie mare tropăială. Ca să nu mai vorbim de ziarişti. Fă-te frumoasă, ca să-i întâmpini, fiindcă fizionomia dumitale va fi în toate ziarele de mâine.

Mă uşchesc, luându-l pe Pinaud la remorcă.

Şi acum?

Ce te-ar interesa, *dacă ai fi în locul meu*, *ia zi*, *scrânteală*? *O mică trecere la orizontală*, *ca să-ţi cureţi spiritul de toate miasmele*?

Numai că, *în vremea asta*, *urmele acum calde s-ar răci. Şi*, *cum zicea un dominican*: *bate fratele cât e chel*[85].

Să mă duc la poliţie ca să pun la punct un dispozitiv destinat să-i găsească pe Zoé şi pe gagiul de la Lipp? *Aşa ar fi înţelept. Dar înţelepciunea şi cu mine*... *Ce zici*? *Când ne întâlnim*, *ne facem că nu ne cunoaştem.*

Tonio al tău acţionează din instinct, *pârţuc. Şi în forţă – ca un*

---

85 E scandalos să recurgi la asemenea trucuri. Dar sunt silit să o fac, figurează în contractul meu cu *Fluviul*. M-am angajat să plasez o sută de calambururi clasice în fiecare lucrare; aceste apropouri sunt destinate cititorilor din categoria „c" (izmă); cum spunea Cinq-Mars: îți trebuie un Thou ca să scapi de lume. (n.a.). Proverbul, bine-cunoscut și la noi, „bate fierul cât e cald" a devenit ceea ce se vede mai sus pentru că în franceză *fier* (fer) și *frate* (frère) se pronunță oarecum asemănător, ca și *cald* (chaud) și *chel* (chauve); călugării dominicani fiind tunși în creștetul capului. Cât despre jocul de cuvinte din nota autorului, el combină un dicton confecționat anume „îți trebuie un tertip ca să scapi de tracasările lumii", cu referire la un fapt istoric real: Marchizul de Ruzé, poreclit Cinq-Mars, favorit al regelui Ludovic al XIII-lea, a fost executat împreună cu prietenul său François de Thou deoarece complotaseră împotriva cardinalului Richelieu (*de Thou* fiind asemănător cu *detour* – tertip, subterfugiu. (n.tr.).

dărâmător de uşi. Şi-a declarat sie însuşi stare de urgenţă. Trebuie să recupereze din plin. Pe toate fronturile. Să-şi joace cartea.

Aşa încât...

•

— Ascultă, César, o să ne despărţim. Înainte să te întorci în culcuş, treci pe la noi la stabiliment şi lansează un aviz împotriva unei tinere mulatre blonde, muzicantă la *Budapesta*, pe nume Zoé Robinsoncru. Nu poate fi prea greu de găsit, ce dracu'!

Pinuche îşi curăţă ochii urduroşi cu un auricular a cărui unghie seamănă cu un corn de beretă de vânător de munte[86].

— Eşti sigur că nu mai ai nevoie de mine?

— Am aproape certitudinea că sunt sigur, César.

Atunci îmi adresează un semn nedefinit. Ceva ce aduce vag cu o binecuvântare, oricum ceva benefic. În cenuşiul zorilor, la lumina chioară ce vine dinspre hotel, moş Galoşar degajă un nu-ştiu-ce, de mare puritate spirituală. Jur că seamănă cu Paul al VI-lea.

Ne despărţim.

Şi San-A începe să facă paşi către hodoroaga lui.

Am un amic actor care nu iese de pe Champs-Elysées. Acolo îşi petrece zilele libere şi, cum aproape că nu lucrează, acestea din urmă sunt cu duiumul.

Când dau de el, pălăvrăgim puţin despre ce face şi mai cu seamă despre ce va face. Fiindcă, trebuie să fi remarcat, singurul subiect de conversaţie al artiştilor sunt ei înşişi. De fiecare dată, în clipa când ne luăm rămas bun, îmi scutură mâna, zicând cu mutra cea mai serioasă din world: „Mulţumesc pentru vizită". De unde rezultă că socoteşte Champs-Zé drept teritoriul lui personal. Locuinţa lui. Şi nu te înşeli, bătrâne narval: peste tot sunt indivizi care suferă de aceeaşi boală. Inşi care au declarat, în mod spontan, lumea drept proprietate a lor, pur şi simplu fiindcă ea era acolo şi ei la fel. Chestie de

86 Ne întrebăm unde găsește San-A asemenea comparații. Richard Nixon (n.a.).

conjunctură.

Mi-am adus aminte de el, îţi explic de ce – din cauza afacerii Duplessis. Şi eu am pus embargo asupra ei. În prezent, ea aparţine lui mandea. E afacerea MEA. Grozavă pricopseală, ai? În loc să fac mofturi. Şi doar ai avut şi tu parte de ceva peripeţii în toată combinaţia asta. Sau nu? Ba, pe legea mea, da.

În timp ce mă năpustesc spre strada Dominique Beaufils, îmi ofer o mică recapitulare. Dacă vrei să profiţi de ea, aşază-te pe locul mortului. Dacă nu, putoare, sări direct la albitura pe care îl voi implora pe tipograful meu să o aşeze după inventarul pe care îl fac. Acestea fiind zise, o leacă de revizie n-are ce să-ţi strice, sfeclitule! Te crezi forţos, dotat cu o memorie I.B.M., când de fapt creieraşul tău seamănă cu o tartină cu icre, şi alea tescuite.

Duplessis. Tonin Duplessis, născut la Jerpeliţii Vechi, funcţionar la R.A.T.P.[87], este un fenomen de palidă anvergură. Puţin sonat, puţin escroc, puţin vindecător, ceva mai mult proxenet, dar timorat... Îi uşurează de pensii, cu binişorul, pe câţiva bătrâni sufertaşi, fără ca totuşi să-şi lase slujba de la metrou. Bun. Iată roata infernală aşezată în lăcaşul ei.

Viaţa... A sa, curge ca Sena. Şi, într-o bună zi, în universul lui până atunci paşnic, se produce un nu-ştiu-ce. Şi începe marea tăvăleală. Panica. Miroase a ceva îngrozitor: un atentat va avea loc împotriva Papei. Atunci omul nostru se simte dator să facă ceva. Numai că sursa informaţiilor lui nu-i îngăduie să se ducă de-a dreptul la poliţie (asta i-ar aduce, probabil, necazuri mari), aşa că e nevoit să o ia pieziş.

Nu e prietenul lui, Béru, consăteanul şi fostul tovarăş de aventuri galante, ofiţer de poliţie? Iată relaţia! Şi „Tonin”, fals cardinal, fals vindecător dar veritabil controlor, vine cu sufletul la gură, să ne avertizeze: „Achtung, domnilor arcaşi, Paul al VI-lea va fi asasinat.”

Foarte concis, nu crezi? Un raport *sugcint*, cum zice Béru al meu.

87 Omologul parizian al R.A.T.B.-ului. (n.tr.).

Să continuăm.

Dar, încă o dată, dacă eşti obosit, du-te să te vânturi până termin eu.

Puţin după intervenţia pe lângă noi, controlorul-cardinal se plimbă, alături de o fermecătoare muzicantă neagră, pe strada unuia dintre clienţii lui: domnul Badinguais. Îşi lasă o clipă însoţitoarea, ca să se repeadă până la bătrân şi să-i încredinţeze ametistul.

Doamne sfinte!

Un atac de inimă, băieţi! Triplu salt mortal vascular.

Vâr o mână înnebunită în buzunarului ventral al nădragilor, acela unde odinioară se ţinea ceasul iar azi se păstrează Feudor[88]-ul. Inelonţul e tot acolo. Îl contemplu la lumina tabloului de bord. Sunt sigur că pe el l-a căutat asasinul Fernandei. Instinctul meu de sticlete de vânătoare mi-o afirmă, mi-o latră, mi-o certifică... Şi pietroiul!... Totuşi un ametist nu e o avere. Nu merită să ucizi ca să te faci stăpân pe el.

Piatră frumoasă, nimic de zis, dar nu e un diamant alb-albastru, ce mai! Zât[89]. Îl învârtesc pe toate părţile, fără a izbuti să pricep. Aşa că îl pun la loc în buzunar, ca să-mi continui rezumatul.

Debarasat de bolovan, Duplessis o şterge la slujbă. Câteva ore mai târziu, un om rău îl va catapulta sub o garnitură de metrou şi-l va deghiza în hamburger. Văduva lui face scandal pentru că ametistul a dispărut. Pare să-i acorde bijuteriei un interes venal, şi regretă mai mult dispariţia acesteia decât pe cea a soţului.

Cine e Fernande? O mare ştorfelină deşelată, care nu-şi complică existenţa. Se dă în bărci la fel cum se cardinălea şi bărbatu-său: de plăcere, s-ar zice, fiindcă e o soluţie uşuratică, fiindcă aduce lovele şi fiindcă e mai puţin obositor decât

88 Marcă de brichetă. (n.tr.).

89 Simt nevoia să-l aduc din nou la modă pe acest „zât”. E palid de tot, săracul, fleșcăit și nătâng. Dar dacă îl vom folosi la superlativ, în situații tari, asta o să-i redea sensul și vigoarea, nu? Oricum, eu încerc. (n.a.).

pretinde, la ceaiul de fiecare marţi, soţia notarului dumneavoastră. Are aerul unei fete de treabă această Fernande. Gură bogată, iapă în călduri, însă mai degrabă simpatică. Într-o noapte, un „preot” o contactează în faţa hotelului. Ea îl duce la cameră. Nefericită iniţiativă. Bărbatul o torturează până o ucide, ca s-o determine să spună unde a dosit... Ce? Ametistul? Apoi se cară, după ce a făcut „studioul” harcea-parcea.

Şi cu asta închei capitolul despre familia Duplessis.

Acum abordez capitolul „cârjă”. L-am botezat aşa, fie că-ţi place, fie că nu, din pricina însemnului de pe cravata agresorului meu; îţi dai oarecum seama de asta, în ciuda stării meningei tale.

Muzicanta închisă la culoare şi pe care atât de lesne am descoperit-o – Zoé îl cunoştea pe cardinalul Duplessis. Se afla în compania lui când acesta s-a dus să-şi încredinţeze bătrânului Badinguais inelul. Şi locuia la *Résidence Carole*, elegant hotel-pensiune familială. Pe urmă iată că simulează o sinucidere, se preface că a înghiţit un drog cu acţiune galopantă, pe care în realitate îl aruncă în privată. Se lasă dusă la spital. La ce bun această moarte simulată (la ea, mai degrabă, si-mulatră)? Ei bine, te lămuresc tot eu. S-a purtat astfel frumoasa Zoé, ca să nu se ducă la întâlnirea de la Lipp. Nu mă crezi? Te înşeli, simt că ating adevărul cu vârful şurubelniţei. Dar să-ţi dezvălui motivul acestei eschive, e altă mâncare de peşte. Poate că viitorul ne va lămuri.

Pe scurt, merg mai departe, să nu-mi pierd şirul ideilor. Alerg la spital. O descopăr pe fată împreună cu tertipurile ei. O scot din salon. Ajunşi afară, ea îmi cântă „Oci ciornia” la flaşneta de măcinat piper. Apoi dispare. Ce face atunci Sân Tonic al tău? Se duce la întâlnire, împovărat de faimoasa telegramă. Dă peste destinatar. Îl abordează. Şi încasează, îndărătul dovleacului, cea mai nasoală lovitură cu bastonul de cauciuc trasă vreodată unui curcan.

Gata. Deocamdată, asta e tot. Reciteşte paginile de mai sus,

ca să le bagi bine la gămălie, în timp ce eu îţi îndes prin partea opusă cele ce urmează.

Liniştita stradă Dominique-Beaufils dormitează în pânzele (am să adaug *de păianjen*, în acelaşi preţ), deci în pânzele de păianjen ale zorilor. Faţada de la *Résidence Carole* e cufundată în întuneric, iar obloanele ei închise seamănă cu nişte pleoape coborâte. O frază ca asta, dacă ai cumpăra-o de la Hervé Bazin[90], ai plăti-o de cinci ori mai scump, pe cuvânt! Totuşi, o lumină străluceşte în hol. Mă apropii de uşa cu geamuri. Aceasta se deschide, nefiind deloc încuiată, cum scria Marcel Claudel în *Pălăria melon şi Pantoful de mătase.*

O femeie solidă care, pariez pe orice, este poloneză, lustruieşte cu multă râvnă pardoseala, fiindcă această femeie este nu numai poloneză, ci şi „de serviciu", exact ca şi poliţistul cu acelaşi nume. Are chip frumos, asemănător unui aparat fotografic cu burduful strâns. Respiră anevoie, frecând solul. Venirea mea nu o deranjează. O privire de vacă gestantă şi un şorţ răsucit pe şolduri. Îi trag un salut matinal, păşesc peste găleata ei, îmi feresc pingelele de porţiunea udă şi mă reped drept în odăiţa lui miss Zoé.

În momentul (şi nu în monumentul, cum ar zice Alice Sapricht) când mă pregătesc să intru, auzul îmi e izbit de o sforăială. Atunci îmi spun că din două una – ori am nimerit în altă cameră, ori directoreasa stabilimentului a culcat pe altcineva aici. Mai privesc o dată numărul. Nicio zbârcă, el e. Deliberatamente, fiindcă ador adverbele, descui. Şi zarurile sunt aruncate (pe uşă).

Ciudate, suspecte, puternice mirosuri se revarsă din încăpere. Duhori de grajd, de privăţi, de cazărmi. Şi de caverne. Sforăitul e viguros, paroxismic. Îţi dă încredere, ca două motoare de avion funcţionând în acelaşi ritm.

Light, *please*!

---

90 Romancier contemporan, membru al Academiei Goncourt, autor al unor cărți mult apreciate, dintre care unele traduse și la noi: „Cuibul de vipere", „Moartea căluțului", „Doamna Ex". (n.tr).

Thank you, *sir.*

Ghiceşti ce descopăr în pătuţul cu învelitoare de creton al lui miss Robinsoncru? Drace, a ghicit! Să ştii că ai ajuns un adevărat perspicace, în felul tău, tipule. Da, domnule, e Béru! Le soileşte pe îmbrăcate. Nu şi-a găsit timp nici măcar să-şi scoată botoşeii şi scufiţa. Un hipopotam prăvălit în amorţeala mlaştinii sale. Cloacă adormită. Putreziciune compactă. Alexandre Benoît Bérurier concasează. Pisează mărunt.

Prin ce straniu concurs de împrejurări omul care înlocuieşte îngrăşământul de azotaţi a eşuat în acest aşternut? Va trebui să mi-o spună chiar el, în următoarele şaizeci de secunde. Îl zgâlţâi. Şi acuma să vezi promptitudine. După asta poţi judeca omul. Nişte reflexe mai afurisite decât ale lui James Bond. Dintr-un salt, e jos din pat, în capătul opus celui unde mă aflu eu. Cu scăpărătoarea îndreptată spre mine. O umbră de întârziere în redobândirea lucidităţii, şi caşalotul ăsta m-ar umple de supozitoare. Din fericire, prin ochii lui frumoşi ca două rubine montate în slănină trece un licăr de înţelegere, şi ţeava archebuzei coboară încetişor.

— A, tu erai? bolboroseşte Grasul.

Mă trântesc, mai să-mi rup alunelul, pe un fotoliu cam năpârlit la rezemătoare.

— Cum ai apărut aici, Grasule? Hai, zi, iute, iute!

Credeţi-mă, n-o fac anume, dar romanul ăsta devine o adevărată culegere de repetiţii. Adineauri Pinaud dăduse peste mine la spital, acum eu dau peste Béru, aici… S-ar putea crede, a priori, că meningea mea face o baie de soare. Dar aşteaptă să vezi urmarea. Nu te preocupa de câte o să mai îndurăm, băiete. Îmi cunosc eu detractorii. Le ştiu până şi numele. Îmi recit lista lor când stau pe colac şi am uitat să-mi iau porţia de *Pursennid Sandoz.* Dar îţi atrag atenţia că niciodată n-am cerut nimic de la nimeni. Niciodată. Îmi urmez drumul meu, aşa cum pot, fără să-mi bat capul cu alţii, ştiind prea bine că nu mai e nimic de aşteptat şi nici de făcut. Dacă sunt unii pe care îi indispun, sunt şi alţii, mai numeroşi, slavă Domnului, pe care îi bine dispun.

Totul e, deci, perfect. Detractorii mei n-au decât să ajungă detractanţi, după bunul lor plac; nu mai am nevoie de ei. Duşmanii îţi fac servicii pentru moment, după care, foarte repede, nu mai au raţiunea de a exista. Marile forţe, în lumea asta, sunt absenţa şi indiferenţa. Le cunosc. Le-am învăţat pe dinafară şi fără să o fi vrut. Mi-am construit un costum izolator. Radiaţiile puţitoare? Bagă-ţi-le undeva!

Iartă-mă pentru derapajul ăsta necontrolat, fiule! Dar lucrurile trebuie spuse când îţi vin.

Bérurier s-a aşezat pe pat. Cască de-şi rupe fălcile, dar nu-i pică decât placa. O adună de pe jos, o vidanjează şi o înfulecă, după ce mai întâi a lustruit-o de poala hainei. În timp ce el desfăşoară aceste proceduri, eu, viteazul meu pirat, iau o hotărâre. Decid, aşadar, că, până în prezent şi în ciuda răsunătoarelor lovituri de teatru ce se succed, lucrul cel mai misterios al întregii afaceri e telefonul primit de Régina la noi acasă. Şi cel mai mare mister dintre aceste mistere este corespondentul anonim care îmi recomandă să *fiu atent cu Papa.*

Ai şi tu aceeaşi părere? Nu prea? Atunci să ştii că eşti mai tufă decât pari.

— Alexandre Benoît, suspin eu, îţi consacru cele două urechi ale mele. Copleşeşte-le cu muzica ta.

Poznaş de felul lui, Energicul îmi acordă imediat o necuviinţă asemănătoare exploziei unui depozit de muniţii. După acest tribut plătit umorului, începe. Şi te rog să asculţi cu atenţie, fiindcă, dacă pierzi firul, să nu mai contezi pe mine să ţi-l reînnod; mi s-a acrit să tot mestec în locul tău. „Voi, care mestecaţi întruna şi nu înghiţiţi niciodată” ar zice Toto[91].

Dragul de el! Îl voi iubi totdeauna. E slăbiciunea mea. Tont genial. Un torent de verbe. *O*, *câţi marinari*...

— Dacă-ţi aduci aminte, începe bipedul numit Bérurier, când ne-am despărţit aveam în tărtăcuţă nişte idei despre o varză călită.

---

91 Purice (în argou) (n.tr.).

— Parcă te aud şi acuma cum vorbeai de ea, îl încurajez.

— Şi eu, mă cunoşti, când îmi intră ceva în craniu, atunci trebuie să mă supun.

— Fiindcă eşti om de acţiune, Grasule.

— Exact. În consecinţă, m-am dus pe strada Valenciennes, ca să-mi împlinesc nevoile. Şi fiin'că e nasol să înfuleci de unul singur, am comandat două porţii.

— Şi le-ai aruncat pe jgheab una după alta?

— La grămadă. Dar, moralmente, a doua era a ta.

— Mersi.

— N-ai de ce. Băiete, îţi dau revanşa, data viitoare plăteşti tu. Clămpănind de zor şi cum tot eram singur, mă uitam şi eu încolo-încoace. Şi uite că privirile nevinovate mi se opresc la un afiş care făcea reclamă pentru noua orchestră de cocoane de la *Budapesta*, pe Bulevarde. La început, nici n-am dat atenţie, dar ochii mi se tot întorceau într-acolo, până când, în cele din urmă, am sfârşit prin a băga de seamă o negroteică în fotografia grupului. Cu păr blond. Imediat semnalmentele date de Moş Beşleagă îmi vin în creier. *O negresă blondă*, *cu un instrument muzical în mână.* Îţi aminteşti?

Îi zâmbesc. Viteaz câine de vânătoare, sticlete chiar şi în mijlocul celor mai planturoase verze călite…

— Flerul ţi-a intrat în funcţiune, continui eu. O dată varza trimisă la destinaţie, ai telefonat la *Budapesta*, ca să obţii adresa muzicantei.

— Yes, sir! Aşa că am ajuns aici. Mi s-a spus că maimuţa e la spital, din motive de sinucidere. În clipa aia, baba de la recepţie e chemată pentru o afacere cu un furnizor în culise. Mândică nu mai stă să caşte gura, ci se uită în registrul pus la nasul evidenţei, pe birou. Găsesc numărul coteţului şi mă strecor ca o umbră în căsuţa puştoaicei. O scotocesc din beciniţă până-n pod. Dar, ca să-ţi spun drept, aveam capul cam mare, fiindcă răsturnasem în mine trei sticle de Sylvaner, fără să mai vorbim de câteva păhăruţe de Alsace, plătite de patron.

— Aşa că hotărăşti să recuperezi. Te întinzi pe saltea şi te pui

pe sforăit ca treizeci de godaci! continui eu, dispreţuitor.

În loc să se încrunte, ca întotdeauna în asemenea cazuri, Porchidermul surâde.

— Egsact, fratele meu.

— Ai cu siguranţă temperament de detectiv, Alexandre-Benoît, dar acesta îşi pierde întreaga valoare din cauza unei moliciuni congenitale.

— Nu chiar atât de genitală moliciunea asta, replică, mereu zâmbitor, Neşifonabilul. Caută o ţâră sub pat, şi o să ai dovada.

Ia te uită, ce vorbe ciudate!

Mă aplec, cu fruntea grea de semne de întrebare. Şi zăresc sub pat o masă întunecată (cum negreşit trebuie să se spună). Sana îşi întinde mâinile lacome şi le retrage pline de un omuleţ înfăşurat în carpetă şi legat strâns (stil Béru), cu şnurul de la perdea[92]. Şi cum orice fereastră beneficiază de două perdele, Béru a avut la dispoziţie două şnururi. De cel de-al doilea s-a folosit pentru a-l lega fedeleş pe *the man in question.*

— Cine e nea Cutare ăsta? cer precizări.

— Întreabă-mă să te întreb! cască din pat Flagrantul.

— L-ai cumpărat de la drugstore?

— Nu, mi-a fost livrat la domiciliu.

Părerea mea e că Grăsuliul trebuie să-şi fi stropit varza călită cu o mare cantitate de păhăruţe, fiindcă întâmpină greutăţi la articularea corectă.

— Eu, mă ştii! se hotărăşte el, totuşi. Am somnul adânc, dar când e la o adică nu-mi trebuie mult ca să mă dezmeticesc.

— Am văzut adineauri.

— Aşa se face că, tocmai când îmi oferam cufundarea în apele liniştite ale somnului dintâi, iată că uşa se deschide fără zgomot. Şi, cu paşi de pisică, intră un nenea. În loc să manipuleze întrerupătorul, băieţică aprinde o lămpiţă de buzunar. Ciudat nu? Pe urmă se apropie de mine, întrebând cam aşa: „Ai şi venit?” I-am dovedit că da. Un un-doi la barbişon, o

92 Autorii de romane polițiste nu vor reuși niciodată să le mulțumească îndeajuns tapițerilor pentru ajutorul prețios, constant și permanent pe care aceștia li-l oferă. (n.a.).

castană peste sfânta treime, şi ce a mai rămas din el a ajuns tocmai bine cât să pot face un pacheţel.

— Şi după asta te-ai culcat la loc?

— Păi, ţi-am spus: când a intrat, a zis: „Ai şi venit?”. Deci avea întâlnire cu unul. Mi s-a părut interesant să aflu cu cine. Aşa că am adormit din nou. Şi pe urmă ai venit tu, şi eu am crezut că e vorba de ăla.

Câtă sănătate morală, nu? Să pui un şmecher cu botul pe labe, să pândeşti venirea încă unuia şi, până atunci, să dormi ca un baby – trebuie să ai temperamentul unui Béru, ca să-ţi reuşească o asemenea demonstraţie de self-control. Mă scarpin în cap.

— La ce oră a apărut ăsta?

Bizonul se gândeşte.

— Ca să-ţi spun exact, nu ştiu! face. Ţăcănitoarea mea e la ceasornicar, de când am luat-o ultima oară pe cocoaşă. Trebuie să fi bâjbâit pe aici cam o oră. Dar cât anume am tras la aghioase nu sunt în stare să apreciez.

Mai cască o dată.

— Dar, de fapt, nenea ăsta poate să-ţi zică.

A venit vremea, într-adevăr, să ne interesăm de tipul înmochetat. Maiestatea sa Grasă îşi abandonează fără entuziasm scutecele reparatorii.

Execută câteva parcimonioase mişcări de gimnastică, însărcinate să-i detartreze articulaţiile.

— Bun, să trecem la treabă, hotărăşte el. Nu cumva chestia asta care cască gura la noi prin crăpăturile obloanelor sunt zorii zilei?

— În persoană, Alexandre Benoît.

— Şi când o să ne pricopsim cu vizita Papei?

— Mâine, domnule.

— Atunci va cam trebui să ne punem fundurile în mişcare. Dacă, aşa cum bănuiesc tot mai mult, i se pregăteşte o figură urâtă.

— Gândirea ta se suprapune gândirii mele, întărindu-i de

minune concluziile.

Îl culege de pe jos pe individul încolăcit şi îl aruncă pe pat.

— Niciun pericol să răcească, ce zici? rânjeşte Grasul, desemnându-şi victima pusă cu atâta căldură la adăpostul carpetei. Cu o asemenea asigurare, îşi poate oferi o croazieră în Grelanda.

Şi îl decojeşte pe băiat. Care a fost legat atât de strâns, atât de strâns, încât tot corpul i s-a transformat în furnicar, îi e cu neputinţă să-şi clintească până şi cea mai mică falangă.

Scoţându-l din cangă[93] (sau, într-un alt sens, din gangă[94]), Prudentul îl leagă pe guguştiuc de încheieturile mâinilor, petrecând apoi şnururile pe după marginile somierei „pentru cazul că ar mai putea să se mişte”, explică el. Înainte de a-i reda omului uzul vorbirii, îi controlează buzunarele. Conţinutul lor e revelator cu privire la bunele lui intenţii. Judecă şi tu: un pistol, o măciucă, un cuţit. Cetăţeanul e pregătit cu tot ce trebuie pentru a declara război ordinii publice, nu? Ca obiecte „civile”, are un tub de *Sintrom*, un teanc de bancnote de o sută de franci, o batistă dubioasă, un portvizit conţinând acte de identitate pe numele lui Ovide Tonssak, supus (pe cauţiune) italian de origine maghiară. Detaliu interesant: la reverul hainei poartă o micuţă cârjă episcopială.

— Dezleagă-i fleanca, să avem o explicaţie, poruncesc eu.

Ovid are ochi de drogat. Părerea mea e că voiajează în mod curent în lumea viselor. Îi pipăi căptuşeala ţoalelor, dar fără să găsesc nicio ţigară cu „iarbă”. Şnurul care i-a servit drept botniţă i-a lungit, la sigur, mutra, cu câţiva centimetri şi i-a scobit colţurile gurii, pentru că acum moaca îi seamănă cu un tub de pastă de dinţi gol.

E un tip de vreo treizeci de anuşi, mic, sfrijit, cu obrazul ca o piersică, putredă, şi o privire de prepelicar căruia stăpânul a uitat să-i dea de haleală.

---

93 Instrument de tortură ce consta dintr-un inel de fier cu ajutorul căruia gâtul condamnatului era legat de un stâlp. (n.tr.).

94 Rocă sterilă care acoperă straturile de minereu. (n.tr.).

— Eşti cardiac? pornesc eu la atac, scuturând ca pe o zdrăngănică tubul de *Sintrom.*

Comprimatele sună ca un zurgălău. Tipul nu se îndeamnă să-mi răspundă. Se strâmbă, mai mult ca să-şi dezmorţească vorbitoarea decât la adresa mea.

— Am avut un mic necaz anul trecut, se îndură, în sfârşit, să mă ia în seamă.

— A fost o nimica toată, în comparaţie cu ce-o să păţeşti anul ăsta, proroceşte Grasul.

Celălalt îşi permite un zâmbet care merită o palmă răsunătoare. Dosul de labă e stabilizatorul poliţistului. Cel mai sigur mijloc la îndemâna lui pentru a-l face atent pe interlocutor. Ca dovadă, Ovide se umple îndată de un interes arzător.

— Ce veniseşi să faci în camera asta? îl întreb.

Şi ştii ce-mi răspunde? Te-ar interesa să afli? Într-adevăr? Îmi spune: „Pupă-mă-n… curcanule!”

E anemic ca replică, nu găseşti? Oricum, e şi impertinent, aspect asupra căruia Mata Hală îi atrage din nou atenţia, cu vorba şi cu fapta. Numai că această căzătură ambulantă are resurse (energetice). Cât ai zice peşte, şi-a şi vârât moralul într-un costum de erou. Căpăţânoşilor de soiul ăsta scatoalcele le dă o stare de beţie. Masochişti şi mai multe nu. Ia te uită cum îl priveşte pe Spân, cu un ochi batjocoritor, deşi cât o pătlăgică şi îi aruncă:

— Loveşte, maţ umflat! De altceva tot nu eşti în stare.

Temerar, ziceai? Adevărat Du Guesclin[95]. Ca să-l faci pe Bérurier maţ umflat, trebuie să fii foarte îndrăzneţ. Ori să foloseşti telefonul, de la Pointe-à-Pitre[96], după ce te-ai asigurat că Air-France e în grevă. Ca urmare, Musculosul îşi scoate haina şi-şi suflecă mânecile. O nebulozitate generatoare de cicloane îi întunecă figura.

— Las-o baltă, Alexandre-Benoît, îl sfătuiesc. Macacului ăsta îi

95 Conetabil al Franței (1320-1380), care a debarasat țara de mercenarii străini și de trupele engleze invadatoare. (n.tr.).

96 Oraș în Guadelupa. (n.tr.).

plac atât de mult loviturile, încât o să-l răsfeţi dacă i le administrezi. Am eu o altă reţetă, care presimt că va da roade.

Înşfac paharul pentru proteze dentare de pe poliţa de deasupra chiuvetei, îl umplu pe jumătate cu apă şi deschid tubul de *Sintrom* (Orient Express). Scot patru comprimate şi le las să cadă în pahar unde, cu un deget concasor, le grăbesc dizolvarea.

— Strânge-l de nas ca să înghită toată asta fără mofturi.

Am nimerit la fix. Un anume freamăt al lui mister Şmecherie îmi dezvăluie reacţiile din adâncul lui. Tipul încearcă să se zbată. Vrea să scuipe afară doctoria. Numai că a încerca să-i refuzi ceva unui Béru cuprins de furie e totuna cu a te strădui să determini alegerea domnului Marchais[97] la Academia Franceză.

Un cot tras în temporal îl ameţeşte. O încleştare a nasului îl transformă într-un crab plecat la o petrecere la ţară. Îmi rămâne doar să-i torn drogul în înghiţitoare. E nevoit să-l dea pe gât. Imediat după asta, vrea să se elibereze, cu spasme reînnoite, dar Irascibilul veghează. Un alt cot se abate peste profilul lui Ovide, care îşi încetează schimonoselile.

— E nouă lovitura asta de cot, băiete! mă mir.

— Da, confirmă Satisfăcutul, am învăţat-o din întâmplare în metro, alaltăieri, la ora de vârf. Era cât pe-aci să nu pot coborî la staţia mea şi am vrut să-mi croiesc un drum prin mulţime. Poţi să nu mă crezi, dar când am ieşit din vagon, şaisprezece inşi erau la pământ. Că de n-aş fi avut legitimaţia de sticlete, furioşii ăia mă făceau ţăndări.

Amân pe mai târziu interesantul subiect, plecându-mă asupra lui Tonssak, care îşi reface tonusul.

— Cred că ai înţeles în ce constă micul meu mijloc de constrângere, fiule? E de o simplitate monahală. După fiece întrebare rămasă fără răspuns, îţi administrez patru pilule de *Sintrom.* La tariful ăsta, te vei decoagula în asemenea hal, încât sângele, mai fluid decât apa de izvor, se va împrăştia în tot

97 Georges Marchais ocupa atunci (ca și acum) funcția de șef al Partidului Comunist Francez. (n.tr.).

corpul ăla al tău de golan. Te tentează?

Nu răspunde. Mai flegmatic decât un lord englez care o găseşte pe lady a lui aşezată pe genunchii paznicului de vânătoare, pregătesc o nouă doză.

— De data asta, te joci cu focul! suspin. Patru comprimate înseamnă deja mai mult decât ar fi fost rezonabil; proporţia de protrombină îţi va scădea sub 10. Dar dacă mai înghiţi şi porţia a doua, va trebui să rămâi nemişcat vreme de mai multe zile, ca să eviţi hemoragia internă.

— Nu faceţi asta! şopteşte el dintr-o suflare.

— Mai rămâne încă o mulţime de bombonele în flacon, îl anunţ. Nu rişti să ţi se astupe inimioara. Hai, Grasule, să-i servim a doua porţie.

— Nu!

A urlat. Iată-l disponibil. Dar să nu ne lăsăm impresionaţi. Să-l învingem, cu sălbăticie. Îndată ce Bérurier îşi reînnoieşte lovitura metropolitană cu cotul, vărs o gură de apă între buzele cerşetorului. Numai apă, fiindcă de data asta n-am zdrobit pastilele, şi acestea se odihnesc, întregi, pe fundul paharului. Dar importantă e doar iluzia, nu?

— Scuipi ce ştii, sau îţi transvazez tot blood-ul?

— Da, da… Ce vrei să ştiţi?

— O groază de lucruri, camarade! Poftim, îţi pun întrebările în vrac. Ce-ai venit să faci în coteţul ăsta?

— Să caut o piatră.

— Asta?

Scot ametistul, ca să-l agit în faţa ochilor lui rătăciţi.

— Da. Cum se face că?…

— De ce te interesează piatra asta? Totuşi nu e *Regentul*!

— Mi s-a cerut s-o recuperez, numai că n-am habar pentru ce.

Îl dojenesc cu degetul.

— Ovide, îi spun, nu ţi-am citit în palmă, dar pun pariu că la tine linia vieţii nu are lungimea Nilului. Fiindcă îţi place *Sintrom*-ul atât de mult, am să ţi-l servesc pe pâine.

— Nu, nu, nu mint. Vă asigur că nu ştiu de ce „ei” vor pietroiul

ăsta.

— Cine „ei”?

— Ei bine, băieţii de la Societate.

— Care Societate?

Bătăi precipitate ale genelor. În mod vizibil, ignoranţa mea îl surprinde. Mă credea iniţiat.

— Ei bine... ăă... Păi, Societatea Secretă. Nu ştiu cum se cheamă exact.

— Faci şi tu parte?

— Doar lucrez pentru ea. Suntem numiţi garda elveţiană.

— Care e treaba ta?

— Cum să spun... Protejez anumite persoane. Îndeplinesc anumite misiuni.

Îi arăt panoplia de ucigaş.

— Le îndeplineşti cu astea?

Ovide Tonssak îşi întoarce, pudic, privirea de la întrebarea mea.

— Sunteţi mulţi?

— Nu ştiu. E un cerc foarte, foarte închis. Foarte strict împărţit.

— Cine îţi dă ordinele?

Trage de timp. Îi arunc lui Béru o privire semnificativă. Amicul meu îl neutralizează pe italo-maghiarul din Paris, şi eu îi votez acestuia din urmă un supliment de *Sintrom.* După ce a sughiţat bine, reiau interogatoriul.

— Ai uitat să-mi răspunzi, Ovide. Cine-ţi dă ordinele?

— Şeful meu de secţie.

— Numele şi adresa, please?

— Domnul Edmond Karl. Nu-i am adresa. Doar numărul de telefon.

— Şi vă întâlniţi unde?

— În bistrouri. Niciodată aceleaşi.

— Un număr de gramofon trebuie să corespundă unei adrese. Dă-i drumul!

— 633–61–92.

Îl notez.

— Ştii la cine ai venit să-ţi vâri nasul?

— La o fată, numită Zoé Robinsoncru.

— Face parte din Societate?

— După câte cred că am înţeles, da. Însă pare că a vrut să-i tragă pe sfoară, în maniera ei, încercând să se sinucidă.

— Lucrezi singur?

— Suntem câţiva.

— Cine sunt ceilalţi?

— Ştiţi, colaborarea noastră e ocazională.

— Cine sunt ceilalţi, te întreb!

— Max Gounheim şi, după câte s-ar părea, fiindcă nu l-am văzut niciodată, Pietro Formi.

Lume bună. Doi simpatici ucigaşi plătiţi, de faimă universală, căutaţi de Interpol.

— Numai ei?

— După câte am eu cunoştinţă.

— Voi l-aţi lichidat pe numitul Duplessis, alaltăieri, în staţia Max-Corre, aşa-i?

Are de gând să nege. Dar cum agit tubul galben, totul revine la normal.

— Cred că Formi a fost…

— Cu cine aveai întâlnire aici?

— N-am nicio întâlnire! ipocrizează jalnica imbecilitate.

Nu termină bine de vorbit, că observ cum clanţa uşii începe să coboare încet. Cum observ? Am să-ţi spun: instinctul. A apărut cineva care vrea să ne surprindă, fiindcă ne-a auzit pălăvrăgind. Deci care are intenţii rele în privinţa noastră. Cu un semn din cap, îi arăt Nămeteniei uşa. După zece secunde, acesta înţelege. Şi iată că-şi scoate cipicii şi, în şosete cu găuri, se apropie de intrare, cu pocnitoarea în mână. Imperturbabil, eu continui să flecăresc.

— Cu siguranţă că aveai întâlnire, fiindcă, după ce ai intrat, văzând silueta prietenului meu, ai zis: „Aici erai?”

Turuind întruna, mă retrag cu spatele, astfel încât să mă

ascund între şifonier şi perete. Nu se merita să rămân în mijlocul odăii. Şi vei vedea cât de multă dreptate am avut.

Totul se petrece într-un timp uluitor de scurt. Uşa se trânteşte de zid. Un preot înarmat cu două seringi împodobite cu amortizoare începe să stropească în faţa lui, ca un automat. S-ar zice că se aude bâzâitul unor albine care extrag polenul dintr-o plantaţie de trandafiri. Amortizoarele pistolarului sunt al dracului de eficiente. Jur că, dacă te-ai afla în camera vecină, ţi s-ar părea doar că un pumn de cafea a căzut pe pardoseală.

Are însă loc şi un alt bum. Ba nu, două. Şi bine fac că au loc.

Bing! bing! declară pârţâitoarea peremptorie a Grasului. Noul venit execută o tumbă cam stupidă. Lasă să-i cadă fiarele de călcat contemporanii, ca să se cramponeze de ceva ce nu poate găsi şi se prăbuşeşte în faţă. Mă apropii. Privirea îi e încă limpede, însă n-o să ţină mult, dat fiind că a recepţionat un ketch în plin cap şi că nimic nu e mai periculos decât aşa ceva pentru lumea ideilor. Max Gounheim! N-am mai văzut niciodată pasărea asta murdară, dar semnalmentele ei sunt prea cunoscute ca să n-o identific la moment, în ciuda sutanei. Şi uite că moare sub ochii mei, ca un nespălat ce e.

— Ei, bine! suspină Uşuratul. Bine că nu-ţi ţii ochii în buzunar, tipule, altminteri am fi semănat cu două fluiere.

Un gâlgâit urât ne atrage atenţia. E amicul Ovide, care se videază cu iuţeală, deoarece gloanţele prietenului său i-au zdrobit antrebraţul.

— Repede, ne imploră el, faceţi ceva! Sângerez…

Ştiu că e mort dinainte, cum zicea mătuşa mea Adéle. Nu putem face nimic pentru el. Notează-ţi, însă, că n-a căpătat decât ceea ce merită, pentru că doar cu câteva clipe în urmă încerca să ne ducă cu preşul, afirmând că nu aşteaptă pe nimeni. Priveliştea unui om care se goleşte de propriul lui sânge e un spectacol îngrozitor, indiferent cine-i omul. Dar va trebui să fiu crud. Aşa o cere meseria mea păcătoasă.

— Vorbeşte-mi despre Papa, Tonssak. Mai înainte, n-am să-ţi vin în ajutor. Ştii că se prepară ceva murdar împotriva lui?

— Da, da, ştiu... Dar vă implor, salvaţi-mă! Vă spun totul pe urmă.

Sângele îi picură pe parchet, cum curge apa dintr-un robinet deschis. Dar în *Résidence Carole*, pe legea mea de marţian, e răscoală. O agitaţie ca în noaptea nunţii. O forfotă în draci. De-ţi vine să crezi că hotelul ăsta călduţ a devenit un pachebot în curs de naufragiu.

Béru se străduieşte să restabilească ordinea.

— Poliţia! Circulaţi! Nu staţionaţi pe culoar, doamnelor şi domnilor, *mai avem încă treabă de făcut.*

Textual. „Încă treabă de făcut!" Îţi trebuie curaj pentru o astfel de frază, nu?

Gâl-gâl sau gâl face sângele lui Ovide, ca în aria Veronicii. Dar pe el îl aşteaptă Mesagerul morţii.

— N-o să ridic un deget până nu scoţi tot din sac, Tonssak. Hai, repede, ce i se pregăteşte Papei?

— Nu ştiu ce. Dar, ştiu că asta trebuie să aibă loc în cripta bisericii Sfânta Articulaţie a Genuflexiunii... Repede!

Ca să zic că i-am dat totuşi o mână de ajutor, îi aplic un garou şi chem Salvarea. Dar tipul moare înainte de sosirea ambulanţei. Ascultă, nu exagerez, trebuie să recunoşti că e o poveste pe cinste, aşa-i? În orice caz, punând toată modestia unde ştiu eu, mie unuia îmi place mult.

CAPITOLUL „F"

Singurele femei care scandalizează lumea sunt cele care îşi înşală amanţii. Dar, de fapt, pentru ce-ţi spun asta? Ce legătură are cu talmeş-balmeşul de acum?

Patroana frizată şi eczematoasă, cea cu pieptul în formă de ogivă nucleară, chelălăie istericale, bătând în perete cu pumnii ei plăpânzi. Stabilimentul e dezonorat. Mânjit, cu sânge pentru totdeauna, precum cheia de la dulapul lui Barbă-Albastră! Ziarele, mâine... Cu titlurile lor... Cu elucubraţiile... Treizeci de

ani de pensiune burgheză ruinaţi. Şi-a consacrat întreaga viaţă acestei reşedinţe, plus celei a fostului soţ, gonit de acasă odinioară fiindcă era beţiv, şi niciodată înlocuit. Nici cu cel mai mic amant. O ţinută ireproşabilă. Nu-şi mai aduce aminte nici măcar cum e alcătuit un sex bărbătesc. Catastrofa bate la uşă. Două cadavre. Şi, mai rău, cadavrele unor oameni străpunşi de gloanţe. O ruşine! Acum, în faţa acestui dezastru, îşi regretă îndelungata, solemna abstinenţă inutilă. Ar fi trebuit să se destrăbălează, ca oricare alta. Să-şi ofere banane, trabuce, băieţi de corvoadă, lucrători cu noaptea. Să guste frigăruile mustoase. Să se lase consumată în loc să se consume. Asta ar fi scutit-o să-şi pocească, în formă de şperaclu, arătătorul de la mâna dreaptă. Ah, biata nefericită, hăitaşă a prafului, torţionară a cameristelor, maniacă a ordinii şi a liniştii – corolarul acesteia. Câţi ani risipiţi, câte îmbrăţişări pierdute... Ca toate furnicile păcălite, se voia greiere...

În timp ce camarazii de la poliţia utilitară îşi dau silinţa, Béru o consolează pe drăgălaşa persoană. Ştii ce sedativ e Alexandre-Benoît când compătimeşte deasupra unei doamne în nenorocire? Îl face pe preotul de campanie. Pe Moş Crăciun. Pe Tino Rossi. Pe doctorul familiei. Pe amicul-dintotdeauna.

Mă duc în salonul-bibliotecă. O bibliotecă adevărată, cu tot felul de cărţi adevărate. Urăsc bibliotecile false. De decor. Unde cărţile sunt pictate. Îmi lasă o senzaţie de parcă damicela pe care mă pregătesc să trec la treabă ar fi de carton. Cărţile, pâinea, vinul şi .....[98] înseamnă adevărata relaxare.

Ziua străluceşte în mantia ei de aur. O oboseală adâncă mă învăluie. Mă instalez într-un fotoliu, cu mâinile încrucişate. Clipesc mărunt.

Bun. Am făcut un slalom special (absolut special) printre cadavre, în timpul acestei nopţi incredibile, dar am progresat.

Stai puţin, că se impune un nou bilanţ. Rapid. Nu te nelinişti. La noi, pe Marte, unde unitatea de măsură a energiei mentale este chiştocul rece, utilizăm straturi de concluzii suprapuse.

98 Spațiu publicitar de închiriat. (n.a.).

Fernande e moartă. Doi membri ai „gărzii elveţiene” a Societăţii sunt morţi şi ei. Confirmat: cei doi indivizi căutau inelul lui Duplessis. Au recurs la crimă ca să şi-l însuşească.

Încă o scurtă aruncătură de ochi prin periscop asupra bolovanului, please! Care sclipeşte în glorioasa lumină matinală. Străluciri estompate. De fapt, violetul e o culoare urâtă. Indecisă, doar în aparenţă bogată. Un roşu cu sânge albastru ori un albastru atins de cuperoză[99]. Mă asigur că nestemata nu e trucată. O verificare numai de dragul satisfacţiei tale, linguşitorule! De la început ţi-a fremătat dosuleţul, la presimţirea unor lovituri de teatru mă lăieţe, pe bază de ascunzători în inele sau alte chestii dezolante, stil biblioteca roză – da sau nu? Ei bine, nu, caraghiosule, ineluşul e la-locul-lui. În concluzie, ai luat-o peste bot.

Ce am aflat noi de la Ovide? Că insul era mercenar (împreună cu alţi doi pistolari de renume mondial) al unei Societăţi oculte despre care nu părea să ştie mare lucru. Primea ordine de la un anume Karl, căruia îi cunoştea doar numărul de telefon. Era la curent cu ce se urzea împotriva Sfântului părinte şi a putut – o, minune! — să-mi precizeze că atentatul va avea loc în cripta bisericii Sfânta Articulaţie a Genuflexiunii (unde este, efectiv, prevăzută o vizită a Papei).

Mă simt bine. Uneori, oboseala e un sedativ.

Am câştigat niţel teren, mie-mi spui? de vreme ce am aflat unde trebuie să aibă loc „afacerea”. E capital, cum zicea Marx. Şi, apropo de Marx, mă întorc la misteriosul Karl. Uite unul pe care va trebui să-l contactez cu extremă urgenţă, înainte de a apuca să fie înştiinţat despre decesul tragic al gărzilor lui roşii. Primordial. Filieră unică. Mai ales să nu rupem legătura.

Deodată tresar. Pietro Fermi! Acum ştiu – e tipul de la Lipp. Mutra lui stârnise de la început o reacţie a memoriei mele. Vasăzică, lui trebuia maimuţa Zoé să-i plaseze telegrama. Adică el, probabil, va fi asasinul lui Paul al VI-lea.

---

99 Afecțiune a pielii bătrânilor caracterizată printr-o culoare roșie-violacee a pomeților și a nasului. (n.tr.).

Un singur lucru rămâne inexplicabil pentru mine, pe acest fundal al misterelor. Şi te binecuvântez cu el, băiete, aşa cum îmi stă agăţat în creier. *De ce a venit Gounheim să-l întâlnească pe Tonssak la Résidence Carole după ce a lichidat-o pe Fernande*? Dacă aveau randevu aici, înseamnă că o ştiau pe Zoé la spital. Ciudat… Ba chiar stupefiant (cum zicea Ray Charles).

Şi dacă te-ai apuca iar de treabă, măi, Sana? îmi zic. Un hei-rup, ca să mă smulg din fotoliul moale.

Mă duc în hol. Calmul a revenit, cadavrele spălând putina. Femeia din Polonia de serviciu (sau femeia de serviciu poloneză, la alegere) şi-a reluat lustruitul. Freacă, freacă, freacă, de urât să-i treacă…

— Telefonul? întreb.

Ea îşi ridică bustul de nouăzeci şi două de kilograme şi îmi bovină o privire care mă preface în poartă nouă.

Fac „tu-tu”, ca Yvette Chauviré.

— Telefonul? repetă înşorţata.

— Da, telefonul.

Îmi transform mâna dreaptă în receptor, plasându-mi degetul mare în dreptul urechii şi degetul mic, frivol auricular, în faţa gurii senzuale.

— Telefonul! conchide poloneza, desemnându-mi o uşiţă.

Pe care o împing.

Şi care se deschide.

Iată-mă într-un birou minuscul, de mărimea unei agenţii teatrale de hotel şi, tot aşa, lipsit de ferestre. Mă aşez pe colţul mesei şi îmi potrivesc instrumentul în poziţia propice:

633 61 92

Dintr-un foc. Dring-dring-dring. Dacă mă vor scoate cu anticipaţie la pensie, o să dau fuga să mă angajez telefonistă într-un hotel. Sunt un virtuoz al discului cu găuri. Puterea obişnuinţei…

Sună ocupat. Deci domnul Karl e acasă. Pun receptorul la loc. Trebuie să încerc din nou. Mai târziu.

Aştept…

Şi aud…

Suspine, horcăieli. Care vin de alături, de după o altă uşă, împodobită cu acelaşi tapet ca şi pereţii localului. O întredeschid. Dă spre o încăpere confortabil mobilată, în stil Ludovic-Filip-mama-mare. Este camera bietei proprietărese; care, graţie compasiunii active a Grasului, îşi uită provizoriu nenorocirile. Ca să înţelegi mai bine: stăpâna casei este pe cale să devină a inimii lui Béru.

Bucălatul lucrează pe dedesubt. Îţi practică o şedinţă superşoc, în beneficiul Păpuşicii. Îşi trage o mănuşă pe *dreapta* şi un degetar pe mijlociul de la stânga, absolut simultan. Fără a renunţa la o înfulecare mamară de remarcabil efect.

Foarte bună treabă. Creaţa îşi proclamă eliberarea. Declară că de aici încolo i se rupe de hotel. Îl oferă ca sucursală pentru La Villette[100]. Tot ce o interesează de acum înainte este să servească drept ascuţitoare. Eu – mă cunoşti: pudic ca şi micuţa fecioară virtuoasă pe care ai violat-o anul trecut, în vacanţă. Îi las pe cei doi drăgălaşi să se dea în vânt de pofta destrăbălării şi mă întorc la telefon.

Arătătorul magic îmi fâlfâie deasupra discului: 6-3-3-6-1-9-2.

Tot ocupat.

Ca măsură de precauţie, mai formez o dată, nu cumva să fi greşit vreo cifră. Nu – soneria iritantă o ia de la început, imperturbabil. Auzi, mi se pare că e un pic cam vorbăreţ tovarăşul Karl.

Ca să-mi mai omor timpul, mă întorc şi-mi ofer un ticket în stal. Acum Mammouth-ul lucrează la telecomunicaţii. Îi face mămicii o legătură hertziană, prin cabluri coaxiale. Progresează vizibil în dezmăţ. Supraactivul. Abţiguita, la rândul ei, se zbate ca o apucată. Se prousternează cu sălbăticie. În căutarea timpului pierdut, merită s-o vezi. Pretinde, imploră din ce în ce mai mult.

O, la, la, refulările astea, ce porcărie!

---

100 Locul fostelor abatoare pariziene (arondismentul al XIX-lea) care au fost distruse în 1959 făcând loc unui târg național de carne. (n.tr.).

Revin încă o dată la telesunător, hotărât să-l asediez. Voi forma numărul întruna, până ce obţin un rezultat. Impertinentul! Va fi nevoit să-şi tragă sufletul, când va ieşi din mâna mea. Palavragiul!

6-3-3-6-1-0-2.

Du-te dracului!

Dacă vrei să ştii, părerea mea e că sucitul ăla şi-a lăsat telefonul deschis. Probabil că are de gând să mai doarmă. Fiindcă, de fapt, încă nici nu e ora 6.

O să întreb la informaţii cărei adrese îi corespunde numărul ăsta nenorocit.

Se zice că orbii nu văd; e fals – văd negru înaintea ochilor, cum pretinde un amic de-al meu. Una care, în cazul de faţă, presupun că e oarbă e telefonista de la informaţii. Ar merita s-o auzi, când îmi formulez întrebarea. Un vacarm din soiurile cele mai alese, frăţioare. Scoate flăcări pe nas. Atât de bogate şi atât de zgomotoase, încât îmi pârleşte dacă nu chiar nimiceşte, trompeta dreaptă, aşa de dragă lui Eustache de Saint-Pierre[101].

— Auzi, crezi că e ora cea mai potrivită ca să-ţi baţi joc de oameni? se răsteşte ea.

Şi zdrang, închide.

Rămân perplex, de la thorax până la micul cascador de dedesubt. Ce naiba, doar n-are nimic licenţios în el numărul ăsta! Nu unelteşte nimic cu alde 69. Nu se pretează la calamburile care se vehiculează de obicei ca, de pildă, „Q B C 10 20”[102] sau „L H O O 100”[103]). Atunci? Împing telefonul, cu un deget mânios. Nervii îmi joacă o asemenea festă, încât aparatul alunecă pe cristalul biroului şi cade.

Plici!

Spartă în două carcasa de ebonită. Adun bucăţile şi cum, din

---

101 Trompa lui Eustațiu – canal de comunicație între pavilionul urechii și timpan. Eustache de Saint-Piere, burghez din Calais, a rămas celebru prin devotamentul de care a dat dovadă față de concetățenii lui în timpul predării orașului către regele englez Eduard al III-lea (1347). (n.tr.).

102 Pronunțare asemănătoare cu „*quel baiser divin*” – ce sărutare sau acuplare divină. (n.tr.).

103 Pronunțare asemănătoare cu „*la chose rossante*” – chestia bătăușă. (n.tr.).

fericire, sunt întregi, le potrivesc una într-alta, ca să le scotchez. Atunci toate îmi devin limpezi. Ştii că în centrul fiecărui disc se găseşte o pastilă pe care sunt înscrise numerele de la *Poliţie*, *Pompieri*, *Deranjamente*, *Informaţii.* Şi mai figurează şi propriul număr al postului telefonic respectiv. Cel de la *Résidence Carole* este pe jumătate şters, iată de ce nu l-am remarcat în clipele primare. Da, idiosincrastul meu[104], numărul e 633 61 92. Înţelegi acuma, cum zic ultimii gaullişti[105], motivul pentru care peteterista de serviciu m-a expediat la Dracu?

De alături răsună un dublu „bang”. Echipa Béru-Păpuşica a spart zidul sonic. Cu un „-dom-” în loc de „-n-”.

Ia te uită, a trecut ceva timp de când nu m-am mai risipit într-o coloană din dreapta. Cum? Nu-ţi prea place?

Fie. Pentru că sunt bine dispus, îmi reiau viteza normală de croazieră. Dacă nu i-aş da satisfacţie clientului măcar din când în când, nu mi-ar mai rămâne decât să mă întorc pe Marte.

•

Omul care căuta norocul, fără să ştie că-l are în pat. Fabulă. De aceea nu trebuie să spui niciodată: „La Fontaine, n-am să beau din apa ta[106]”.

Meningea mea îşi freacă mâinile de bucurie. Domnul Karl e aici. Scumpul meu Karl! În bătaia glasului, a pumnului, a inimii mele, în bătaia trăgaciului[107]. În împrejurarea de faţă – a mistress-ei Eczemă, care tocmai îşi încolăceşte fericită gaibaracele, sub formă de lauri academici, în jurul şoldurilor celui care i-a ridicat fusta.

---

104 Deformez cuvântul. Dar cum și așa habar n-ai ce-i aia idiosincrazie, abține-te de la revendicări. (n.a.).

105 *Des lors – din acea clipă*. Jaques Delors – unul din conducătorii partidului gaulist. (n.tr.).

106 Numele marelui fabulist înseamnă *fântână*, *izvor.* (n.tr.).

107 În franceză, trăgaciului i se spune *chien*, care, la feminin, cum figurează în text, înseamnă și *cățea*. De unde aluzia licențioasă la proprietăreasa hotelului. (n.tr.).

— Ei bine, ei bine! îi strig. Ne desfrânăm, stimată doamnă directoare!

Ea îşi lasă ochii în jos, cum fac o grămadă de cucoane după ce şi-au lăsat în jos chiloţii.

— Mi-am pierdut capul, mărturiseşte. Aceste nenorociri m-au zăpăcit.

— Îţi şade bine zăpăceala, Adrienne, afirmă galant Bérurier. Pentru o fetişcană care, din anii ’30, nu şi-a mai udat rozeta, tragi la şaibă ca o medaliată olimpică. Ai bunăvoinţă cât cuprinde, fetiţo. O manieră de a înghiţi bărbatul demnă de înalta tradiţie franceză. O contră care face ravagii. Fluctuaţii ale blăniţei care o transformă într-un adevărat hăţiş al fericirii, puştoaico! Încă valsez nebuneşte în spaţiile siderate. Copane mătăsoase. Mai trebuie spus că şi noaptea albă se cuvine înscrisă pe tabela de afişaj. Ţine cont că asta dopează senzorialul, împiedicându-l s-o facă pe mortu-n păpuşoi. Uite, eu, aşa cum mă vezi, îţi pot imediat interpreta din nou, la drâmbă, „Ramona[108], am avut un vis grozav”.

Copleşită, ea se ascunde în braţele puternice ale masculului promiţător.

— Dezolat că tulbur o astfel de iubire, în comparaţie cu care aceea dintre Chopin şi George Sand n-a fost decât fandoseală de almanah, dragă micuţă zână a aşternuturilor-pline-de-miresme-uşuratice, dar trebuie să vă vorbesc degrabă.

Béru îi dă un cot.

— Nu te teme, pralina mea, îi spune, aşa face el pe nebunul, dar nu e băiat rău.

— Mi-ar plăcea să vă fac conversaţie despre domnul Edmond Karl, continui eu. Ştiu că locuieşte aici…

Cârlionţata cască ochii de parcă şi-ar deschide preselectorul camerei de luat vederi.

— N-am aici niciun domn Karl. Şi nici măcar n-am avut.

Un duş scoţian, eşti de acord (sau, de nu, eşti în plus)? Una

108 În original, *ramone-moi* (*ramoner* – a curăța hornul). (n.tr.).

caldă, alta rece. Ai toate motivele să ajungi ţap[109], dacă o mai ţine aşa. Putregaiul ăla de Tonssak să mă fi luat într-un balon stratosferic?

Şi totuşi… Şi totuşi, nu. O să-ţi spun de ce: *dacă mi-ar fi pasat un număr aiurea*, *ar fi ales altul decât pe acela al imobilului unde ne aflam şi pe care putea bănui că îl cunosc.* Mai mult: habar n-avea că 633-61-92 e telefonul de la *Résidence Carole.* Vrei să merg şi mai departe?

— Dumneavoastră răspundeţi totdeauna la telefon aici?

— Eu ori persoana care mă înlocuieşte.

— Şi care cine e?

— Vara mea primară, Amélie… O fată bătrână, pensionată din învăţământ. Locuieşte la mansardă, împreună cu personalul de serviciu. O persoană de mare încredere…

— N-aveţi printre pensionari pe cineva al cărui nume să semne cu Karl? Cum ar fi Charles, Khane sau mai ştiu eu ce?

Clatină din cap.

— Nu, cu adevărat nu. Puteţi verifica în registrul de intrări.

În jobul nostru – nu ignori asta, deoarece o ştii – nu trebuie neglijat nimic, aşa încât profit de permisiune, pentru a răsfoi registrul. Sunt pe orbită, prietene! O febră uşoară îmi încinge sângele. Fiindcă simt, înţelegi? Simt că nea Ovide nu mi-a tăiat piroane şi că un ceva urât stagnează pe aici. La urma urmei, există un element major al afacerii: Zoé Robinsoncru îşi avea reşedinţa în stabiliment, aşa-i? Să nu pierdem nicicum din vedere acest prim adevăr (sau al doilea, nu contează, am jucat la două capete), băiete: ai multe şanse să prinzi păstrăvul la gaură[110], dacă nu cumva ai şi şterpelit unul dintr-un agheasmatar.

Bun, vasăzică, sondez cu asiduitate lista pasagerilor. Bulbul mi-a intrat în ebuliţie. Îmi zic că, în definitiv, Ovide n-a menţionat că îl cerea *direct* pe domnul Karl. *Poate o făcea prin*

---

109 În argou, *bouc* (țap) înseamnă homosexual activ dar e și o aluzie la bine-cunoscutul „țap ispășitor”. (n.tr.).

110 Joc de cuvinte între *truite* (păstrăv) și *trou* (gaură). (n.tr.).

intermediul unei alte persoane? Şi îmi închipui că această altă persoană putea fi Zoé. Avem dreptul să presupunem, nu?

Răpitorul meu deget manichiurat urmăreşte coloanele registrului. Nume, nume... O diareică anfiladă de nume, ieduţul meu. O nomenclatură e aproape ca o poezie. Rupi o filă din cartea de telefon, o citeşti cu intonaţie şi îţi dai seama că aduce a Eluard[111].

Băieţelul meu urcă, urcă...

Şi deodată se opreşte.

Ochii sunt gata să mi se rostogolească pe hârtia de Bristol cu dungi fine. Ştii ce descopăr drept în susul unei păginuţe? Scris cu grijă, vioi şi rotunjor?

Antoine Duplessis, domiciliat în Jerpeliţii Vechi.

Ai citit bine, da?

Şi mai respiri? Ai noroc. Dacă aş fi ştiut că vor fi atâtea lovituri de teatru în romanul ăsta poliţist, îţi dai seama că nu l-aş fi început niciodată.

— Vedeţi? Niciun Karl! triumfă doamna cu pieptul în formă de consolă Ludovic al XIV-lea.

— Atunci să vorbim despre Duplessis! ripostez eu.

Îi arăt Grasului eticheta defunctului său amic, majusculată în fruntea paginii fără soţ (cea mai bună poziţie într-o carte de aur, te rog să notezi.

Toţi megaloizii se propagă în jur de un asemenea amplasament. Tipul care „şi-a făcut un nume” trebuie să şi-l fluture ca pe o oriflamă, să-l facă să strălucească pe locul cuvenit. În fruntea paginii, îţi spun. Pe manşetă. Cinci coloane, în pagina întâi. Cu litere grase[112], ba chiar obeze. Şi chiar dacă nu e celebru caltaboşul îşi titrează gloria, de bine sau mai mult de rău, cu numele lui; *Dugenou*[113] *clătite.* Am întâlnit firma asta într-un oraş breton. Sau *Măţăria Cutare.* Cu nişte litere de care te-ai fi putut servi ca taburete. Chestia continuă şi după marele

111 Paul Eluard a fost cel mai original dintre poeții suprarealiști francezi. (n.tr.).

112 Litere având conturul îngroșat. (n.tr.).

113 *Genou* – genunchi. (n.tr.).

plonjeu. Pe impunătoare mausolee de marmură: *Felix Monzob* (1903-1983)[114]. Şi acei fitecine care dau toată ziua anunţuri despre ei înşişi? Cum că se nasc, se însoară, defunctează ori dau o serată de dorit, în saloanele hotelului *Schpruntz.* Hai, râzi până nu mai poţi, amice! Fă ca Sesam: deschi-de-te larg. În ce mă priveşte, comicul lor nu mă amuză deloc. Am încetat să mă mai zbat. Pur şi simplu, mă car pe furiş de lângă ei, strecurându-mă spre coada plutonului. Aspir să-i văd cum dispar într-un nor de praf. Abia atunci voi descăleca. Doamne, ce mai ospăţ o să trag prin muşiţa camarazilor mei! Bine, acum ştii ce-am să fac? O să închid paranteza. Nu mai ţineai minte că am deschis-o, ai?, brânzoiule!).

— Tonin să fi tras la hotelul ăsta? se buimăceşte Grasul meu.

— Orice idee sinonimică trebuie proclamată în piaţa publică, supralicitez eu. Adresa pe care a menţionat-o, Jerpeliţi, nu lasă niciun loc îndoielii.

Maiestatea sa îşi răcoreşte stupoarea cu pălăria.

— Un mister aşa misterios, izbuteşte el să articuleze, cred că n-am mai întâlnit niciodată în prealabilul dinainte. Ce mai tomberon de încurcături!

Buna Adrienne ne povesteşte ceea ce ştie despre Duplessis. Puţine lucruri importante, de fapt. „Cardinalul-controlor” a apărut luna trecută. A explicat că e agent general al unei case de comerţ din teritoriile de peste mări şi că vizitează un mare număr de clienţi cam pretutindeni în Franţa. A închiriat o cameră cu luna, anunţând că nu va locui în ea decât sporadic, în raport cu diferitele călătorii pe care le întreprinde. Dar îi trebuia o bază stabilă. A plătit în avans. Şi, într-adevăr, a trecut rareori pe la *Résidence Carole.* Sosea pe nepusă masă. Îşi ridica poşta, primea câţiva musafiri, cina sau prânzea uneori, dormea foarte puţin şi pleca iar.

Un om gentil, afabil şi discret. După însemnările din registru, a debarcat la *Résidence Carole* în ajunul zilei când a poposit Zoé. Detaliu ce are importanţa lui, şi dacă refuzi să-mi dai

114 În argou *zob* – membru viril; în latină, *felix* – fericit. (n.tr.).

dreptate, poţi să te duci la dracu, eu nu te opresc.

— Ce fel de oameni primea?

— Bărbaţi de o anumită vârstă, bine îmbrăcaţi.

Bine îmbrăcaţi! Cheia de boltă a edificiului! Lumea aparţine celor bine îmbrăcaţi.

— Se întâlnea cu miss Robinsoncru?

Patroana îşi flutură pleoapele ca o păpuşă articulată care ar avea eczemă.

— Absolut deloc, ce idee!

— Nu i-aţi văzut niciodată stând de vorbă?

— Niciodată.

Cerul misterelor noastre continuă să se întunece, cum scria cu satisfacţie un tip de curând televizat care lasă să se înţeleagă că e critic literar de când ne-am dat seama cu toţii că n-a fost niciodată scriitor.

— Când a plecat?

— Cine?

— Duplessis.

— Plecat, unde?

— Din hotelul dumneavoastră.

— Dar n-a plecat.

Amicul Béru îmi serveşte privirea secolului, în tonuri de S.O.S. – nava-bandează.

— Vreţi să spuneţi că mai ocupă camera şi acum?

— N-o ocupă, dat fiind că lipseşte de mai multe zile, dar o are la dispoziţie.

Aşa încât, frăţioare, fie că-ţi pică bine, fie nu, eu îmi ofer un text de legătură. Şi nu te mai plânge atâta; un trântor, în locul meu, ţi-ar fi servit-o în final de capitol şi ar fi întins-o să golească un glass. Dar la noi, pe Marte, unde unitatea de măsură a energiei e chiştocul de ţigară, ne-am purta pică dacă am recurge la asemenea expediente.

Apreciezi, sper?

Well. Iată-ne, deci, dând năvală spre odaia defunctului cardinal Tonin. Pe măsură ce înaintăm în povestea lui, personalitatea bărbatului dă îndărăt. Devine complexă.

Dacă îmi pot permite să plasez o vorbă de un extrem caraghioslâc, aş zice că acest cardinal nu era deloc catolic. Vezi că ştiu să-mi aliniez umorul la acela al tău, nu-i aşa, mutră bleagă! *Aşadar, dăm buzna la 14. În capătul culoarului. Cameră clasică, plină de confort şi nelocuită. Cuvertura nu face o cută, şi parchetul sclipeşte. Se simte că odaia nu e folosită; fiindcă niciun obiect personal nu zace pe vreo masă ori comodă. Nicio brichetă, nici urmă de un San-Antonio, niciun medicament. Nu există ţoale în sertare. Un costum vag şi nu prea proaspăt atârnă în dulap, ca să marcheze o ocupare teoretică. Un impermeabil îi ţine tovărăşie, ăsta nou-nouţ. Pe un raft o pălărie neagră. Şi pe urmă, deasupra şifonierului, o valiză nouă. De piele veritabilă, cu chingi ca de şa. O dau jos. E grea.*

Totuşi e goală.

Asta poate trece neobservat de către o cameristă portugheză, dar nu-l duce de nas pe un copoi.

•

— Ia ridic-o niţel, Grasule!

El dă din cap.

— Nu-i nevoie, tăticule, după felul cum ai tras-o de pe dulap am văzut că atârnă, nu glumă.

Îşi scoate *Opinel*-ul de ceremonie. Iniţialele îi sunt gravate, cu vătraiul înroşit, pe mânerul cu lacul căzut. A. – B.B. N-ai idee de importanţa *Opinel*-ului în viaţa rurală şi, în general, manuală a francezului. Cunosc tipi care, chiar la *Lasserre*, lasă deoparte frumosul cuţit de argint, ca să-şi folosească *Opinel*-ul. A devenit prelungirea lui naturală, îţi jur. Odată ce i-ai închis limba, aceasta e blocată ca de o piedică de siguranţă. E un instrument pe care îl ţii bine în mână. Condiţionat, până la extrema

perfecţiune, pentru a-i servi pe curăţătorul de legume, pe croitor, pe cel care decupează, pe cel care îmbucătăţeşte, pe culegătorul de struguri, chiar pe rabin. Dacă ţi-aş spune că am un bun prieten arab care a fost circumcis cu un *Opinel*? Şi am auzit că profesorul Hamburger opera mai degrabă cu *Opinel*-ul, în cazurile delicate, decât cu laserul termostatic. Se pare că e mai sigur…

Înţelegi, deci, blegul meu nătâng, că pentru Bérurier e o joacă să taie fundul valizei.

Aşa încât craaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa (pe lungime). Scoate dublura. Şi descoperă – ce? Nu, nu limba ta, ai prea mare nevoie de ea, ca să-ţi bârfeşti vecinii. Descoperă acoperitoarea. Nu există fund dublu. În lumea bună, asta se cheamă „a o lua între buze”. Amabilul se întoarce spre mine, ca şi cum aş avea harul rarisim de a risipi toate misterele. Aşa că… Poftim?

Înşfac valiza, o cântăresc îndelung. Clătinare din cap, aproape medicală. Adresată doctorului Béru, chemat de urgenţă pentru consult. Acest practician de înaltă clasă execută obişnuitele gesturi apreciatoare apoi declară:

— E în pereţii laterali, tipule.

CAPITOLUL „G”

Ai văzut?

Mi-a venit de la sine afurisitul ăsta de final de capitol. M-a împroşcat din tastatură. Uite-aşa, vrrrr! Sfârşit de pagină. Iei altă filă. Meseria. Nu mai poţi face nimic, înainte de a promova examenul de romancier, când funcţionam încă în rândurile amatorilor, reuşeam să mă controlez. Dar în prezent, cucu! Numai degetele îmi acţionează. Creierul, în mod ciudat, nu face decât să li se supună. Paradoxal? Pe dracu! Omul se leagănă în

iluzii. Se crede gânditor. Când de fapt nu e decât pansat[115] (şi asta doar de bine, de rău). Din fericire, sfârşeşte prost acest prost. Totdeauna. Obligatoriu. Total deteriorat de vârstă, diminuat din pivniţă până-n pod. Abrutizat de existenţă.

Din fericire…

Auzi? Îmi cântăresc bine cuvântul. Îl repet: din fericire. Ai auzit declaraţia Grasului? „E în pereţii laterali”, a afirmat el. Şi îi poţi acorda încredere. Béru e agerimea în persoană. Începe să jupoaie pielea ce acoperă cadrul rigid al valizei. Dedesubt e lemn. O placă specială, foarte tare. Vârful *Opinel*-ului scrijeleşte peretele. Plouă cu aşchii. Lama cuţitului se înfige. Maiestatea sa apasă mânerul. Se produce o crăpătură verticală. Da, frumosule, cadrul e dublu. Între cele două apărători, se află un spaţiu foarte îngust, de abia o jumătate de centimetru. Încurajat, Tatamare se îndârjeşte de mai mare dragul. Nefericita valiză capătă foarte repede înfăţişarea unei epave.

— Nu mişca, că iese! Avertizează geamantacidul.

Şi nu minte. Două plăci de aur, iepuraşule. De dimensiuni egale. Şi una, şi alta măsoară circa treizeci de centimetri pe optsprezece. Sunt grele şi gravate. Foarte vechi, poţi să mă crezi. Gravura e un text redactat în gotice. Latină. Degeaba încerc să-l descifrez, mobilizându-mi bruma de cunoştinţe, totul rămâne literă (gotică) moartă. În josul fiecărui text se găseşte un sigiliu alcătuit din două cruci încrucişate şi un soi de semnătură, acompaniată de o cifră.

— Ai idee ce poate fi? bolboroseşte Bérurier.

— Un fel de table ale legii, murmur eu, examinând plăcile. Va trebui să le ducem mintenaş la laborator, Măreţule, pentru identificare şi transcriere. Cred că am pus mâna pe ceva destul de uimitor.

— S-ar zice că-i aur, ai? emite Cupidul, cântărind plăcile.

— Asta şi e, şi nu din cel mai prost. Dar îţi pot spune că valoarea documentelor nu rezidă în materialul din care sunt făcute.

---

115 Joc de cuvinte între *penser* (a gândi) și *panser* (a pansa), care se pronunță identic. (n.tr.).

Înfăşor cele două plăci într-un prosop de baie împrumutat de la *Résidence Carole.*

— Sari într-un taxi şi încredinţează-i-le lui Mathias, recomandându-i să procedeze cu cea mai mare grijă. Să cheme latinişti distinşi, experţi şi pe cine mai vrei, dar să afle secretul acestor plăci de aur; am să-l sun spre sfârşitul zilei. În ce mă priveşte, mă car la mine acasă şi mă culc. Dacă nu le horcăi câteva ceasuri, simt că mă duc pe apa sâmbetei.

Bine, foarte bine, perfect. În continuare, mă întorc la Saint Cloud. Zadarnic eşti marţian, deci născut într-un loc unde poţi înlocui somnul cu fum de chiştoc; când te ia oboseala, aici la voi, cel mai bine e să te pui la orizontală, după ce ai cufundat încăperea într-o penumbră reconfortantă.

Mă vâr în pat, în clipa când mama începe să pudreze cu talc cocoşelul lui Antoinet. Viţeluşul ăsta a soilit-o, ca un campion al soamnelor, vreme de douăsprezece ore încheiate, şi iată-l acum în plină formă pentru a lua viaţa cu asalt, de la capătul cel mai nimerit. Îi trag un goga-goga care îl face să se tăvălească de râs, o sărut pe mama şi urc în cămăruţa mea de flăcău tomnatic.

În bucătărie, Régina cântă. Ceea ce dă de înţeles fie că Paulo, instalatorul, s-a împăcat cu ea, fie că fata l-a şi uitat. Cea de-a doua ipoteză părând mai aproape de adevăr. Toată lumea uită pe toată lumea. Drăguţ, nu?

Mă strecor, gol-puşcă, între cearşafuri. Când eşti prea obosit, somnul pe despuiatelea face cât o baie caldă. Încearcă şi ai să vezi.

Apăs pe disjunctor.

Ciao!

•

Eminenţa sa, monseniorul Demption[116], arhiepiscop de ici şi

116 Joc de cuvinte traductibil doar cu aproximație. *Redemption* înseamnă răscumpărare (răscumpărarea păcatelor omenești prin jertfa lui Christos). Iar dacă prefixul francez *re* –

colo şi primat de altă aia, mă primeşte prea amabil într-un birou care putea fi acela al domnului Dassault[117] într-atâta de asemenea măsură e prevăzut cu telefoane, grafice pe pereţi, interfoane şi mă opresc aici. Frumoasă şi nobilă figură cardinalul Demption. Nicidecum genul prelatului de odinioară, cu o minge de rugby în dreptul pântecului, faţă roşcovană, unsori, cafea fără frişcă stropită cu o sfântă tărie.

Monseniorul Demption e un omuleţ vioi, a cărui privire zburdă întruna în dosul ochelarilor de businessman. Are nasul ascuţit, gura subţire. Poartă un compleu gri-antracit (e originar din nord), cu guler preoţesc. În fond, aceeaşi îmbrăcăminte ca şi defunctul Duplessis (nefericitul său confrate).

M-a ascultat cu atenţie, ţinându-şi mâinile încrucişate, peste hârţoagele din faţa lui. I-am istorisit totul, în ordine cronologică. Totul, de la întâlnirea cu Tonin, până la descoperirea celor două plăcuţe de aur. Şi-a ridicat fruntea, cu un aer preocupat.

— Toate astea sunt uluitoare, domnule comisar. Ce zic superiorii dumitale?

— Vor să întărească serviciul de securitate, pentru a o proteja pe Sanctitatea Sa, Monseniore.

— Nici eu nu văd ce altceva s-ar putea face.

— Pot să vă întreb ce impresie aveţi după ce aţi ascultat întreaga poveste?

Îşi şterge ochelarii. Privirea i se strecoară, deodată, prin două crăpături înguste.

— Doamne, începe el – ceea ce mă flatează enorm, mai ales că vine din partea unui eminent om al bisericii (de altfel cu atât mai eminent, cu cât este cardinal). Doamne, ce să-ţi răspund? Ştii prea bine că sectele mişună peste tot, că ne parodiază biserica şi pretind să o suplinească. În general, nu recrutează

---

corespunde românescului *răs* (vezi răsplăti), omiterea lui transformă *demption* în *cumpărare* – posibilă aluzie, pentru noi, la venalitatea anumitor slujitori ai bisericii. Dar franceza se pretează și la o altă similitudine – cu verbul *dompter*, care înseamnă supunere prin forță, dresură; un alt soi de aluzie la practicile acelorași slujitori bisericești. (n.tr.).

117 Industriaș și om politic francez, proprietarul uneia dintre cele mai importante societăți de construcție aeronautică, specializată în material militar (seria avioanelor „Mirage”). (n.tr.).

decât sărmani iluminaţi inofensivi, care se dedau unei triste mascarade şi profanează sfintele taine. Domnul Nostru nu trebuie să se formalizeze prea mult în legătură cu intrigile lor. De altfel, orice bună intenţie e lăudabilă, iar drumurile care duc spre lumină sunt nesfârşite. Numai că, în cazul de faţă, această biserică paralelă se întovărăşeşte cu gangsterismul. Miroase de la o poştă a maşinaţie de-a ei şi sunt grozav de neliniştit. Au fost traduse textele de pe faimoasele plăci?

— Nu încă. Sunt de-a dreptul ermetice, şi avem probleme cu găsirea specialiştilor. Ştiţi, monseniore, poliţia funcţionează tot artizanal şi nu dispune decât de mijloace modeste.

— Într-un cuvânt, aţi pierdut urma bandei?

— Pentru moment, da. Se întreprind cercetări pentru a da de mulatră şi de numitul Pietro Formi. Îi vom descoperi, fără îndoială, mai ales pe fată. Dar asta riscă să dureze puţin, şi acum tocmai timpul ne lipseşte. Paul al VI-lea vine mâine.

Scot ametistul şi-l depun pe sugativă.

— Trei sau poate chiar patru oameni au murit din cauza acestei pietre, monseniore. Înfăţişarea ei nu vă spune nimic?

Examinează inelul, îl face să scânteieze apoi mi-l restituie.

— Nu, nimic.

— Cu atât mai rău… Acum, monseniore, aş vrea să vă vorbesc despre un proiect pe care mi-ar plăcea să-l realizez în mod oficial. Numai că, pentru asta, aş avea nevoie de concursul dumneavoastră şi îndeosebi de concursul Sanctităţii Sale.

Cardinalul Demption se strâmbă.

— Concursul Sanctităţii Sale? Ce îndrăzneală! În sfârşit, despre ce-i vorba?

— Despre securitatea sa. Vă reamintesc că, înainte de a muri, unul dintre gangsteri mi-a dezvăluit că atentatul trebuie să aibă loc în cripta bisericii Sfânta Articulaţie a Genuflexiunii.

— Am notat, în trecere, amănuntul şi m-am mirat foarte, fiindcă locul pare, dimpotrivă, cel mai puţin propice pentru un atentat, dat fiind că nu are decât o singură intrare şi că e absolut gol. Dacă facem excepţie de mormântul sfintei, domnule

comisar, locul e totalmente vid.

— Ştiu, monseniore, de acolo vin. L-am cercetat centimetru pătrat cu centimetru pătrat. Numai dale şi iar dale. Asta e tot. Şi totuşi sunt nevoit să ţin seama de declaraţia banditului. Mi-a făcut-o într-un moment când nici nu se mai gândea că poate minţi. Era pe moarte şi era terorist.

— Şi?

— Conform programului privitor la vizita Sanctităţii Sale, Sfântul părinte ar trebui să meargă la criptă mâine dimineaţă, la ora 7 fix şi cu o suită foarte restrânsă, aşa-i?

— Sanctitatea Sa a hotărât astfel, domnule comisar.

— Trebuie neapărat ca orarul să se schimbe, monseniore. Şi să fie modificat în secret. Vizita Papei la criptă să fie întârziată cu o oră.

— În ce scop?

Îmi apropii scaunul de biroul eminenţei.

Din instinct, cobor vocea.

— La ora 7, cum a fost prevăzut, în criptă va coborî un papă fals.

Cardinalul Demption tresare. Îţi jur că-şi dezlipeşte din fotoliu sfântul şezut.

— Ce tot spui acolo, domnule comisar, se minunează el.

— Viaţa Sanctităţii Sale înainte de toate. Cu sau fără serviciul de securitate, nu ne putem asuma riscul de a-l lăsa să meargă la cripta aceea la ora prevăzută. Un actor va juca rolul papei. Acceptă să înfrunte acest pericol, fiindcă e un suflet nobil şi un om de mare curaj. Va fi înconjurat de ecleziaştii care trebuie să participe la ceremonie.

— Dar e cu neputinţă! strigă cardinalul. Presa şi televiziunea vor fi prezente în faţa bisericii.

— *În faţa* bisericii, dar nu *înăuntrul* ei, Monseniore. Falsul papă nu va putea fi văzut decât în scurtul interval de timp cât va ieşi din maşină şi va intra în edificiu. La ora 7 dimineaţa încă nu se luminează pe deplin. Le vom interzice tehnicienilor TV să-şi aprindă proiectoarele, iar dacă e nevoie vom provoca, la

momentul potrivit, o pană de curent în tot sectorul. Falsul papă e sosia lui Paul al VI-lea. În afară de asta, va purta pe cap o pălărie cu boruri largi şi va fi înconjurat de prelaţi. Condiţiile vor fi deci ideale pentru substituire. Ceremonia va avea loc. Şi vom vedea dacă se întâmplă ceva urât. Oricum, fie că se întâmplă, fie că nu, Suveranul Pontif va veni, în secret, după o oră. Veţi putea chiar evita să-i tulburaţi liniştea sufletească, găsind un motiv plauzibil pentru decalarea programului.

Se aşterne o linişte adâncă.

— Îngrozitor, îngrozitor! suspină interlocutorul meu.

— Sunt de acord. Totuşi, ţinând seama de împrejurări, e nevoie să ne luăm cât mai multe precauţii. Există de acum destui morţi în afacerea asta, monseniore. Dacă i s-ar întâmpla ceva Sanctităţii Sale, nu ne-o vom ierta niciodată, nici dumneavoastră, nici eu, fiindcă din clipa când aţi fost informat despre ceea ce se pune la cale, împărţiţi răspunderea cu mine. Cred că miza merită osteneala, nu?

El râde galben. Mă scrutează cu interes.

— Niciodată nu vei reuşi să-l faci pe un oarecare să treacă drept Sfântul părinte, murmură el. Oricât de mult s-ar asemăna.

— Totuşi am să încerc, răspund.

•

La noi, pe Marte, unde preocuparea dominantă a individului e chiştocul de ţigară, avem mereu tendinţa să uităm de prezent, în favoarea trecutului. Fiindcă un proverb din Marte-nord spune aşa: că interpretând informaţiile din trecut ne putem pregăti pentru viitor.

Şi ştii ce-mi zbârnâie mie în surdină, bătrâna mea crestătură? Tot telefonul ăla primit de Régina. Vocea aceea de bărbat avertizând că trebuie să iau seama la Papa. Deci cineva ştie. Cineva care e împotriva atentatului prevăzut, dar care nu vrea să se manifeste deschis. Nu sunt bogat, dar aş da cu dragă inimă jumătate din capitalul tău ca să posed identitatea acestui nene. Cine e? Unde stă pitit? Cum a aflat că eu mă ocup de afacerea cu pricina? Întrebările îmi plouă mocăneşte în

mansardă.

Ieşind din încurcătură... pardon, de la arhiepiscopie[118], mă înfund într-un bistrache, ca să telefonez la magazia centrală. Sunt noutăţi despre Zoé? Despre Formi? Despre vechile texte gravate pe plăcile de aur? Diversele servicii interogate îmi răspund că nu, cu un sincronism îndrăcit. Să crezi că arcaşii au intrat în pauză pentru repetiţii. Furios, trântesc receptorul, sug un baby-scotch şi mă duc să-l caut pe reverendul (e cazul, acum ori niciodată, să-l numesc astfel) Pinaud, la marele recuziter al sărbătorilor, fără de care filmele de epocă n-ar fi niciodată ceea ce sunt.

Când vrei să apreciezi schimbarea adusă de un travesti, ascultă sfatul meu: nu urmări transformarea pe parcurs. Judecă ansamblul *după* ce treaba s-a sfârşit. Maestrul răspopirii îmi trimite un anunţiu (apostolic, e cazul şi acum să o spun): că ofiţerul principal Pinaud este „în” salonul de probă şi mă pofteşte să merg la el. Declin invitaţia şi aştept într-un fotoliu de piele, răsfoind „El”, ceea ce este cea mai bună metodă de a-ţi omorî timpul; spun numai ce gândesc, fără să schimb un punct şi o virgulă din titlul acestei reviste.

După o jumătate de ceas, recuziterul de cinema trage o draperie şi anunţă cu emfază şi emfizem (i se dilată alveola):

— Sanctitatea Sa Papa Paul al VI-lea.

Şi Paul *v i* apare.

Halucinant. Am pus un *h* la halucinant, ca să-l fac mai sincer[119]. Cum? Ce spui? Că oricum e nevoie de unul? Ei bine, atunci de ce te plângi, furunculule?

O iau de la început: alucinant. Mai adevărat decât dacă ar fi cel adevărat. Buna Vestire dată Mariei. Merge clasa-ntâi. Răsună ultimele acorduri ale închinării. Mai bine tiara, decât Jeanneney[120]. Stai, nu mişca, despre ce mai voiam să-ţi delirez?

---

118 Joc de cuvinte între *enchevêtré* și *archevêché*, ambii termeni cu sensurile redate în text. (n.tr.).

119 În limba franceză, litera *h* nu se pronunță. (n.tr.).

120 Poate o aluzie la legendara figură a papesei Jeanne, a cărei existență este astăzi

Uite că-mi vine în minte: insul doarme pe el. În şase poziţii. Îţi ajunge? Nu? Atunci treci la mine în birou, să continuăm cu capul limpede, dar văd că unii au şi început să caşte. Şi nu trebuie să le surmenăm boabele de caviar, fiindcă dacă o facem, se desprind imediat din săculeţul ventral, pungaşele.

Adevărul mă obligă să mă confesez (e, pentru a treia oară, împrejurarea cea mai potrivită de a o spune) că niciodată n-am avut beatifica onoare de a mă apropia de Maiestatea sa Papa, dar am văzut postere ale ei şi, pe cinstite, singura diferenţă dintre El şi César Pinaud este scaunul Sfântului Petru. Dacă i-ai strecura, cot la cot, într-o biserică din Lourdes, Dumnezeu ar avea de furcă până să-l recunoască pe alesul lui. Ar trebui să apeleze la o analiză a sângelui. Întreaga lume ar crede că s-a produs un miracol. Şi aşa ceva e mai degrabă rar la Lourdes. De când cu razele „X", tradiţia se pierde. Nu-i era de ajuns că a fost carbonizată de aparatele electrocasnice, de automobil şi casa de vacanţă. În zilele noastre, lumea nu mai are timp să se lase miraculată, excepţie făcând L.S.D.-ul. De-a lungul veacului, Dumnezeu se epurează. În curând, nu va mai rămâne decât El. Unic, Dumnezeul lui! În sfârşit, unic. Fără urmă de maimuţăreală omenească, slavă Domnului! Podoabele îi vor fi înlăturate întregul an[121]. Vom înceta să-l luăm în zeflemea[122], să-i aurim aureola, să-i dăm bacşişuri şi anaforniţe, să-L psalmodiem, să-L bolborosim, să-L mare-pompăm, să-L racolăm, să-L lăudăm şi să-L vindem, să-L luăm în solda noastră, să-L subdivizăm. N-o să-i mai vârâm pe gât tot soiul de asociaţi. N-o să-l mai mâncăm. N-o să-l mai împopoţonăm cu o Sfântă Faţă, lungă cât o zi de post. Va fi Dumnezeu, pur şi simplu, Dumnezeul Meu. Dumnezeu, aşa cum este, despuiat de poleiala pe care i-o lipeşte frica noastră atunci când îl chemăm în ajutor. Dumnezeu fără tâmpenia oamenilor.

---

contestată și care ar fi ocupat, într-o perioadă ea însăși controversată, tronul pontifical. (n.tr.).

121 Joc de cuvinte între *„châsse"* (raclă – de unde și „împodobit ca o raclă, acoperit cu podoabe") și *chasse* (vânătoare). În text, literal, „racla (vânătoarea) va fi deschisă tot anul". (n.tr.).

122 Joc de cuvinte între *brocard* (zeflemea) și *brocart* (catifea, brocart). (n.tr.).

Pinaud, dragă Pinaud, spune tot! Bunicu-tău dinspre mamă nu se chema Montini? Povesteşte, explică, justifică-te!

Ce spunea cardinalul Demption? *Niciodată nu vei reuşi să faci ca un oarecare să fie luat drept Sfântul părinte*? Se prea poate. Dar atunci inversez şi eu reactoarele şi te întreb: César Pinaud e chiar un oarecare?

Face să-l vezi, de o sublimă simplitate în sutana lui de imaculată concepţie, strălucind de blândeţe. Cu chipul luminat din interior. Cu sufletul în luminile ochilor. Emanând milostenie. Cu ascenza în bandulieră. Temător în faţa luxului vatican. Cu un zâmbet de sfânt părinte, laconic încremenit pe buze. Văzându-l astfel, iubite Gaston (Cum? Nu te cheamă Gaston? Ei şi, care e diferenţa?) te cuprinde emoţia. Credinţa te ia ca frigul la picioare. O emoţie discretă te înmoaie. Simţi nevoia să te închini, să semnezi, să contrasemnezi[123]. Să strigi glorie Papei! Să-l numeşti Prea Sfinte Părinte. Să-i săruţi papucul.

— Reuşită deplină, aşa-i? subliniază recuziterul.

— Totală. Îl cumpăr!

Maşinal, Pinaud al VI-lea ridică mâna şi ne acordă o amabilă binecuvântare, cu degetele împreunate, de parcă ne-ar scrie-o cu creta.

•

După cum ştii, biserica Sfânta Articulaţie a Genuflexiunii se află la capătul străzii Marcelle Ségal, aproape de colţul pieţei P.R. Courrier Duqueur[124]. E una dintre cele mai vechi biserici ale Parisului fiindcă, după o legendă care se pierde în timp, Cécile Sorel a fost botezată aici…

Un impotent[125] serviciu de ordine barează drumul în dimineaţa aceasta, dimineaţa cu pricina, aflată în centrul atenţiei noastre. O mulţime – pe care un ziarist de la Uenerteef ar califica-o drept numeroasă dacă s-ar fi adunat să-l întâmpine pe un membru al dinastiei carolingiene – aşteaptă în stradă şi în reculegere, în

123 Verbul *signer* înseamnă, deopotrivă, a închina și a iscăli. (n.tr.).

124 Curierul inimii. (n.tr.).

125 Joc de cuvinte între *important* și *impotent*, cu pronunție oarecum asemănătoare. (n.tr.).

ciuda orei matinale. Lampadarele sunt încă aprinse. O ceaţă moale, umedă, infinit de pariziană vătuieşte contururile obiectelor. Drumul public e încărcat de mister. Angajaţii telemustăriei s-au amplasat în baterie. Fotoreporterii bat din picioare, ca să-şi desfurnice degetele. Din imobilele înconjurătoare se aud tranzistoarele povestind ce se petrece în faţa bisericii Sfânta Articulaţie a Genuflexiunii.

Nu se petrece nimic, dar ele o relatează în chip admirabil. De altfel, radioul exploatează cele mai mici detalii. Nu asista niciodată la o cursă ciclistă fără să ai aparatul la îndemână, altfel vei trece pe lângă epopee. O etapă a Turului Franţei nu e frumoasă decât prin intermediul lui Blondin ori Chapatte. Doar să o priveşti, ar părea o prostie, e prea simplu, banal. Trebuie ca un specialist să-ţi ţeasă grandoarea şi să drapeze cu ea evenimentul. Pulpă de alergător în aspic cu tarhon. Mai apetisant. Mai uşor de digerat. Realitatea? O porcărie. Trăiască poeţii radio-reportajului sau ai radiotajului reportat.

Vasăzică aşteptăm, mieroşi[126], cum se cuvine, ţinând seama de calitatea ilustrului personaj care va apărea.

O zi mohorâtă pune stăpânire pretutindeni. Proiectoarele teziluziunii franceze luptă cu ea prin intimidare, aruncând mari rotocoale aurii pe trotuarul lucitor şi pavajul unsuros. Mulţimea zgribulită a dimineţilor timpurii din Paris şopteşte, înghesuindu-se. Ceea ce evocă, în mod confuz, premisele unei execuţii capitale, pe stil vechi. Când, în negura timpului, condamnaţii erau purtaţi pe drumurile publice, pentru a fi scurtaţi de cap, iar cumetrele veneau să-şi înmoaie batistele în sânge, ca să se excite.

Deodată un strigăt răsună în mijlocul gloatei. Exclamaţia care punctează totdeauna sosirea unui cortegiu îndelung aşteptat: „Iată-l!” Şi un alt strigăt răspunde ca un ecou: „Drace!” Al doilea scos de realizatorul reportajului teve. Fiindcă, dintr-un foc, dintr-unul singur, proiectoarele i s-au stins.

---

126 În franceză, *avec onction* (ceea ce înseamnă și *„miruiți”*). (n.tr.).

CAPITOLUL „H”

Trei motociclişti aşezaţi în formă de săgeată. Apoi o D.S. Anonimă, plină de oficiali. În spate, marea Mercédès papală, cu fanionul Sfântului Scaun. Şi, după imensa limuzină (o Daimler-Benz 280 SE 3,5 l), o caravană de maşini negre.

Automobilul Sanctităţii Sale frânează în faţa bisericii Sfânta Articulaţie a Genuflexiunii. Canonicul bisericii, flancat de *curton's boys*, coboară treptele pentru a-l întâmpina pe ilustrissimo vizitator. Portiera se deschide. O siluetă albă, subţire, fragilă se extirpează din tăblărie şi aruncă împrejur câteva binecuvântări solide. O spaniolă cumsecade, care a ieşit să cumpere cornuri pentru stăpânii ei, izbucneşte în hohote de plâns. Un israelit strigă: „Trăiască Papa!” Un muncitor arab întreabă: „Cine e baba asta în alb?” Nişte catolici aplaudă. Nişte apostolici îngenunchează. Nişte atei se închină la nimereală, pentru eventualitatea că şi-ar fi greşit drumul în viaţă. Pe scurt, e un entuziasm monstru, fiule. Se petrece un lucru mare, generos, nobil. Aproape la fel de impresionant ca atunci când generalul de Gaulle îşi făcea turneul cu Marseillaise. Sau, cum zice un tip tare: „Te simţi mic, domnule!” Fiorii îţi alunecă de-a lungul spinării, asemeni picăturilor de apă pe stalactite.

Ah, Pinaud! Nu te-am premoniţionat[127] eu ieri, la spital, pe când te plecai peste patul meu? Atunci te-am VĂZUT papă. Scump, scump copil bătrân al nu mai puţin sfintei biserici creştine! Misiunea te transfigurează. Sutana strălucitoare te luminează. Curajul te înnobilează. Ai să vezi, Pinuche, că în această clipă de excepţie vei da apă la şoareci, negreşit.

Ce gest liniştitor al mâinii drepte, dragule! Electrizează mulţimea. Salută. Binecuvântează. Pleacă tărtăcuţele, aprinde inimile, înteţeşte credinţa şovăielnică, îi întăreşte pe cei slabi, propovăduieşte marile principii. Frumos, foarte frumos. Floare de colţ. Iată termenul pe care îl căutam – floare de colţ. O clipă

127 Cuvânt pe care l-am meșterit pornind de la premoniție, sper că ai înțeles? (n.a.).

de omenie.

Cred şi eu că, odinioară, César a fost copil de cor; totuşi, de aici până la practicarea exerciţiilor papale e o diferenţă, nu? Îţi bagă marfa pe gât, ca şi cum ar face pe Papa în fiecare zi lăsată de la Dumnezeu. „Papotează” în chip magnific, cu mişcări sigure, cu mersul liniştit. Este pontif şi suveran totodată.

Suveran pontif.

Cortegiul intră în biserică. Se ţine o rugăciune în faţa altarului principal. O duşcă de oraţii în latină, trasă la botul calului. După care coborâm în criptă.

Clipa e solemnă. Ambianţa impresionantă. Presa n-a fost deloc admisă, fiindcă e vorba de un ceva ultraprivat. Care se petrece între Papă şi sfânta. Câţiva clerici. Şi cu mine.

Emoţionant.

Da, în ciuda aspectului artificial al ceremoniei. În ciuda lui Pinaud sau mai bine zis din cauza lui.

Cardinalul Demption este şi el aici, printre cei câţiva privilegiaţi. Schimbăm o privire. Îmi acordă un fel de zâmbet în chip de compliment. Ah, vasăzică nu poţi face pe un oarecare să treacă drept Sfântul părinte, aşa e?

Ei bine, amice, eu am încercat.

Şi îţi garantez un lucru: se poate!

Se poate până într-atâta, încât *eu însumi*, regizorul acestei comedii, *mă las prins în cursă.* Asta nu înseamnă, în felul lui, un soi de miracol? Doar în felul lui? Poftim? Emoţia care mă cuprinde cu ardoare, elanul spre nesfârşirile cereşti, credinţa care izbucneşte brusc în mine, certitudinea că îmi voi duce la bun sfârşit misiunea sacră, toate astea nu înseamnă, oare, miracol în toată puterea cuvântului? Dacă spui nu, eşti un dobitoc, aşa că dă fuga şi joacă zaruri sub plapumă.

Trebuie, totuşi, să-ţi înfăţişez scena. Sau cina[128].

Mormântul preafericitei Maria Puntejos – o simplă piatră. Patru sfeşnice în colţuri. Seminarişti cu torţe formează, un semicerc. Impresionant, ai? „Papa” beneficiază de un scăunel de

128 Cea de Taină, desigur. Dar și un joc de cuvinte între scène și cène. (n.tr.).

rugăciune aşezat la picioarele mormântului.

Se lasă o tăcere adâncă. Ceremonia are ca scop o meditaţie din partea Subteranului Pontif. Acesta a venit să se unească în gând cu preafericita. O comuniune mentală, ce mai la deal, la vale. Procesul în materie de sanctificare a Mariei Puntejos (care era, de origine, din Martinica, nu uita) a fost judecat. Cele mai înalte autorităţi ale bisericii au recunoscut dreptul ei la calendar, la aureola fosforescentă şi toate celelalte. Acum trebuie doar să se mai concentreze Papa.

Iar Pinuche, poţi conta pe el, îşi face admirabil meseria de mare gânditor. Nu i se poate reproşa nimic. Rodinizează[129] de mama focului, avortonul. Prestaţie cerebrală de prima calitate. Se preface cu atâta convingere, încât o să-şi dezmembreze meningea. Rămâne la datorie o jumătate de oră. Trebuie, nu? Aşa a fost prevăzut în programul vizitei. Sfântul său dovlecel e nevoit să se gândească treizeci de minute fără întrerupere. Te-ar putea dărâma o asemenea chestie pe unul ca tine, care numeşti „a gândi” căutarea în memorie a unui număr de telefon. Dar am să-ţi obiectez că tu nu eşti papă, din fericire pentru mama voastră, biserica. La noi, pe Marte, unde religia este un muc de ţigară înmuiat în ulei, suntem mereu impresionaţi de performanţele gânditorilor pământeni. Mai cu seamă ale celor profesionişti. Până şi un gânditor din divizia C ne uluieşte, aşa încât îţi dai seama că supradotaţii ajung să ne ia piuitul.

Acum hai să te informez cu privire la poziţia mea. M-am oprit pe scara de acces la criptă. Vedere unică asupra locului în ansamblu. Pe care îl domin. Şi, în plus, barez singura cale de evacuare. Nu cumva moralul mi-a ajuns prea repede la pământ? Fiindcă, la urma urmei, ce îl poate ameninţa pe pater în acest loc auster? E înconjurat numai de ecleziastici aleşi după tabernacol. Peste tot veghează forţele poliţieneşti…

Şi atunci? Poftim?

---

129 Marele sculptor Auguste Rodin (maestrul, la Paris, al lui Brâncuși), a creat, printre altele, și o celebră statuie intitulată „Gânditorul”. (n.tr.).

Nu crezi că bietul Ovide mi-a aruncat din zbor chestia asta ca să câştige timp? Sau poate şi începuse să delireze? Înnebunit de hemoragia aceea de nestăvilit, trebuie că amesteca totul... Nu ştiu. Fapt e, că nu pricep în ce fel s-ar putea proceda la agresarea Papei. Doar dacă vreuna dintre personalităţile prezente ar scoate brusc un parabellum de sub sutană... Până una alta, petrecerea meditativă continuă. Înghesuită pe scăunelul ei de rugăciune, Sanctitatea Mea nu face nicio mişcare. Ochii urduroşi ai lui Pinuche rătăcesc peste mormântul lui madam-cutare Maria Puntejos, ale cărei fapte sunt încă vii în memoria tuturor. Îţi reamintesc că a fost femeie la toate în parohia Sfânta Articulaţie a Genuflexiunii şi vechea ei stăpână, marchiza de Rupenpaişpe trăieşte încă. De altfel n-a declarat ea, de curând, unui ziarist care o intervieva în legătură cu fosta ei servitoare: „Dacă aş fi ştiut că într-o bună zi Marie va ajunge sfântă, i-aş fi dat voie să folosească baia mea o dată pe lună şi poate i-aş fi mărit şi salariul”?

Deci Pinaud meditează.

Au trecut douăzeci de minute de când îşi joacă rolul de August-Prostul... Pardon: augustul rol, cu îndemânarea menţionată ceva mai sus şi la stânga, îndată ce ai întors pagina.

Şi nu se petrece nimic.

Din pricina hecatombei de azi-noapte? Societatea secretă a trebuit să renunţe, din lipsă de efective? Oricum, a primit o lovitură serioasă: două dintre principalele ei „gărzi elveţiene” doborâte, o a treia pusă sub urmărire, numita Zoé Robinsoncru fugită – nu prea mai au pe cine scoate la defilare. Şi dacă aşa stau lucrurile, aceşti amărâţi de apostoli, în loc să-şi pună proiectul în... execuţie, se străduiesc mai degrabă s-o şteargă în străinătate.

Afară, mulţimea continuă să se îngroaşe, prefăcându-se într-o adevărată turmă. Ceea ce e totuna cu a zice că se pune pe behăit. Pe tine, care eşti un reacţionar, te face praf vederea acestui elan de curiozitate fervent, nu, Duchenock[130]? Fii

130 În argou *chnoque* = imbecil (n.tr.).

liniştit, Spiritualitatea nu se pierde. Numai că viaţa schimbându-se, a devenit o ocupaţie din timpul liber, te prinzi? Aşa că deocamdată credincioşii nu mai sunt ce erau. Îşi aranjează altfel confortul spiritual. Dar, din temelii, nu s-a schimbat nimic.

Treizeci de minute.

Cardinalul de manevră se ridică şi vine să-şi valorifice artrita în faţa falsului sfânt părinte, ca să-i atragă atenţia că timpul de reculegere a trecut. Pinuche pare că nu se îndură să mai plece. Îi place rolul ăsta, îl iubeşte precum o pisică bătrână perna ei de puf. *Pinaud Papă.* Un titlu bun pentru Escarpit. I-l dăruiesc. Va trebui să pun mâna pe câteva fotografii de presă, în amintirea acestui moment rarissimo-excepţionalo-extraordinar.

The end of the ceremonie*.*

Sanctitatea Sa e purtată înapoi pe scară. Pare al naibii de gânditor big chief-ul bisericii catolice. Peste măsură de ceresc. Aerian aproape. Trece pe lângă mine, cu ochii pe jumătate închişi, ca o ploşniţă de sacristie întorcându-se de la un parastas. Atins până în adâncuri de graţia divină, Hodorogul. Nu vezi că e ca actorul care l-a jucat pe Napoleon şi care, întors la viaţa de zi cu zi, continuă să se ia drept învingătorul de la Austerlitz? Să ţi-o cureţi de coajă şi să ţi-o pui la murat, nu alta!

În trecere, cardinalul Demption îmi aruncă, din vârful buzelor:

— Iată o mascaradă de-a dreptul inutilă, aşa-i?

Roşesc. Ce-i pot răspunde?

Nimic.

Mai întâi, fiindcă a apucat să treacă. Pe urmă, fiindcă are dreptate. Am dat peste cap întregul protocol, pentru nimic. Dacă Félicie a mea ar şti că mi-am permis să intervin în activităţile Sfântului părinte, şi-ar petrece tot restul vieţii rostind rugăciuni pentru a încerca să-mi redobândească mântuirea veşnică şi permanentă.

Cripta se goleşte. Sunt singur. Mă apropii de mormântul preafericitei Maria Puntejos. O simplă piatră, grosolană şi glacială. Cele patru lumânări continuă să-şi facă datoria. Flăcările lor fumegoase pâlpâie abia simţit în aerul îngheţat, dar

neclintit al criptei. Acum, când seminariştii cu torţe au plecat, obscuritatea a pus din nou stăpânire pretutindeni. O angoasă uşoară mă cuprinde. Ciudat, păi nu? Acum, când „papa” s-a dus, am senzaţia că se va întâmpla ceva. E faimosul meu instinct de caraliu.

Dar nu se petrece nimic… Ar trebui s-o întind. Rămân însă.

De ce? Nici tu n-ai idee? Ce chestie!

Un zgomot de paşi pe scara mucezită. E un canonic-asistent. Cel care îl escorta mai adineauri pe paroh, când acesta a ieşit în întâmpinarea papei. Un băietan înalt, stil fotbalist, care trebuie să conducă patronajul şi să organizeze taberele de vacanţă pentru puştii din cartier.

— Ce faceţi aici, domnule? întrebă, surprins.

— Poliţia. Aparţin serviciului de securitate.

— A, aşa…

Nu are un aer prea încântat. S-au dus vremurile când preoţimea şi curcanii mergeau mână-n mână, amestecând cu tandreţe sfeştocul şi bastoanele de cauciuc. În zilele noastre, preotul a dat înapoi. Adică a intrat în rândurile poporului.

— Vreţi să mai rămâneţi? întreabă el, cu tonul unei gazde care le spune invitaţilor: „Locuiţi departe şi vă treziţi devreme, n-aş vrea să vă mai reţin, deşi îmi face mare plăcere compania voastră” (de geniu).

— Nu, părinte, plec. Dar de ce întrebaţi?

— Fiindcă trebuie să sting lumânările.

— Stingeţi-le, stingeţi-le.

Se îmbună, dintr-o dată.

— Emoţionantă ceremonie, aşa-i? zice, suflând în lumânări.

— Foarte emoţionantă.

— Nu mi-l închipuiam pe Sfântul părinte aşa, adaugă, parcă vorbindu-şi lui însuşi.

— A, nu?

— Sincer să fiu, mi s-a părut foarte puţintel la statură.

— Ce vreţi, nu mai are strălucirea lucrurilor noi…

Mai e doar o lumânare. Şi suflatul nu-i jucărie. Abatele suflă.

Se zăreşte atunci numai licărirea cenuşie a luminii dinspre scară. Mă întorc să văd dacă preotul mă urmează. Sunt surprins (şi nu sur, prins – cum faci tu prostia să-mi sufli) să-l găsesc nemişcat, cu spatele spre ieşire.

— Aşa, vasăzică! şopteşte.

Mă apropii de el.

— Ce se întâmplă?

— Priviţi!

Îmi arată scăunelul de rugăciune ocupat puţin mai devreme de Pinaud.

— Mă întreb de unde poate veni raza aceea, acolo, pe scaun?

Într-adevăr, un disc luminos foarte palid, alb, nesigur se află în mijlocul pernei de catifea roşie... Celebrul San-Antonio îşi întinde mâna deasupra cercului. Umbra faimoasei sale drepte cade peste perna de pe scaun. Deci raza vine dinspre plafonul boltit. Fără alte formalităţi, iată-mă cocoţat pe scaunul de rugăciune. Cam prea de tânăr.

— Spuneţi, părinte, vă puteţi face niţel mâinile scară?

Altceva nici nu-şi doreşte. Are muşchi abatele, de să mai dea şi la alţii. Mă înalţă ca pe un steag de-al Sfintei Ioana d'Arc. Ce mai pumn! Flăcăul ăsta trebuia să se facă purtător de lectică la Sfântul Petru din Roma. După cum se ştie, sfinţii de acolo sunt arboraţi ca drapelele. Nu contează cu ce prilej, caravana trece, Dumnezeu ştie el să-şi recunoască oamenii.

Iată-mă la nivelul bolţii igrasioase. Îmi plimb dosul palmei la câţiva centimetri de pietre. Raza apare. Dintr-o gaură largă cât o monedă de un franc. Îmi pun în funcţiune stiloul-lampă-de-buzunar. Văzută de aproape, gaura are pereţii foarte drepţi şi netezi. A fost sfredelită la îmbinarea a două dale, ceea ce a uşurat sarcina burghiului. Nimic mai simplu decât să lucrezi în cripta asta fără să te deranjeze nimeni. A fost de ajuns ca „meşterul" să se lase, într-o seară, închis în biserică. A avut toată noaptea la dispoziţie pentru a-şi duce la bun sfârşit mica însărcinare.

Numai că, iată: ce anume reprezintă această misiune?

— Aţi găsit ceva? întreabă abatele.

— Da. Ce se află deasupra mormântului, părinte?

— Partea din spate a locului unde stă corul. Aşa cred, răspunde tovarăşul meu, după o scurtă apreciere.

— Hai să vedem.

— Ce credeţi despre asta? murmură el, în timp ce ieşim la suprafaţă.

— Deocamdată, nimic.

Uşile bisericii sunt larg deschise. Câţiva clerici continuă să stea la palavre cu edilii din arondisment. Mulţimea se împrăştie alene. Trecem prin traveea principală, până la cor.

Înconjurăm altarul. Ia te uită, pentru prima oară sunt dus la altar de un abate! Între altar şi zidul bisericii există un spaţiu semi-circular a cărui rază nu e mai mare de patru metri. Şi în spaţiul acesta – nimic... Vidul. Dezamăgire a uimitorului comisar San-Antonio. Ce se aştepta oare să găsească?

— Sunteţi foarte sigur că ne aflăm la verticala scăunelului de rugăciune, părinte?

— Aproape sigur.

Îngenunchez pe dalele îngheţate. Poziţia pocăirii, a implorării, a raşchetării parchetului şi a căutării-nasturelui-de-la-guler, nătărăule.

— Ce căutaţi?

— O gaură, părinte. Şi iat-o...

Îmi aşez mâna deasupra ei. Am impresia că am prins reflexul unei a doua raze: dar e dificil de zărit, fiindcă înapoia corului e multă lumină, şi încă o lumină multicoloră, din cauza vitraliilor. Ridic privirea. Undeva, foarte sus, se află un plafon de lemn.

— Pe unde se poate urca pe acoperiş?

— Veniţi.

Acuma, băiete, trag nădejde să nu fii cardiac. O scăriţă spiralată, cu trepte strâmte de piatră, cu marginea tocită, înclinate, periculoase. Şi ştii că abatele ăsta e un tip clasa-ntâi? Alţii ar fi insistat să li se spună totul, ori ar fi vrut să fie lăsaţi în pace. El se mulţumeşte să urce, cu pas de om de la munte. Are

suflu băiatul. Primul în coardă. Ce sprinteneală! Îl urmez cum pot. Numai că la noi, pe Marte, unde muntele cel mai înalt măsoară abia 20 de chiştoace, nu suntem supraantrenaţi pentru escalade.

La început, număr treptele. Dar la a o sută optzecea, istovit, arunc peste bord matematica, pentru a rămâne stăpân absolut peste oxigenul propriu. Cea mai fatală, în asemenea ascensiuni, este latura tirbuşonică a lucrurilor. Te căpiază. Îţi trage un filet pe creier.

— Ajungem imediat, mă încurajează abatele, căruia zgomotul respiraţiei mele îi e revelator. — Împinge o uşă joasă: Aplecaţi-vă să nu vă loviţi.

Mă supun. Ce mai privelişte, ce întindere, Dumnezeule! Nu e cazul să ai agorafobie, dacă vrei să vizitezi mansarda asta pustie, scufundată în penumbră.

— S-ar zice că pute a tutun, aşa e? remarcă preotul.

Această observaţie olfactivă declanşează în mine un mecanism sticleţistic dat dracului (deşi mă aflu într-un loc sfânt). Apuc braţul preotului.

— Binişor, părinte, îi şoptesc. Poate nu suntem singuri. Există şi alte ieşiri?

Face semn din cap că nu (ţi-aş putea spune că îşi clatină capul, însă dată fiind condiţia lui, nu mi se pare convenabil[131]).

— Rămâneţi în spatele uşii şi nu lăsaţi pe nimeni să iasă, de acord?

O nouă clătinare a capului. E drăgălaş cât cuprinde, fustangiul ăsta… Pardon, purtătorul de fustă. Merită să câştige sfânta treime în ordinea sosirii[132]. Viteazul tău San-Antonio îl extirpează din ascunzătoare pe amicul lui, Glonţaru, îi ridică piedica şi păşeşte în imensitate. Scândurile planşeului îmi scârţâie sub paşi. Un miros înecăcios, de praf adunat mormane de-a lungul secolelor, te strânge de gât. Acum, dacă vrei să înţelegi cele ce

131 Joc de cuvinte între *cap* și *conducător*, *șef*. (n.tr.).

132 *Tiercé* este și denumirea unui pariu la cursele de cai, care constă în a indica ordinea sosirii la potou a primilor trei clasați. (n.tr.).

urmează, trebuie să-ţi spun că acoperişul bisericii e susţinut de stâlpi enormi din lemn. Care sunt trunchiuri de stejar fasonate grosolan. O adevărată pădurice. Într-un colţ, se ridică o grămadă de plăci de ardezie destinate să le înlocuiască pe cele distruse de intemperii. Nu departe de grămada cu pricina e aşezat pe jos un instrument nichelat. De mărimea unei maşini de spălat vase. Din el iese un cablu electric care şerpuieşte prin tot podul şi se pierde în capătul opus al clădirii. Probabil că trece, printr-o gaură, spre vreo priză situată în nava bisericii. Un indicator luminos, albastru, luceşte pe o latură a maşinăriei.

Curios şi intimidat, mă apropii, oarecum de parcă ar fi vorba de o farfurie zburătoare abandonată la noi în grădină. Un uşor zumzăit iese din „chestie” (în engleză, the thing). Un zgomot ca de maşină electrică de scris, cu motorul în funcţiune. Observ nişte cadrane… câteva manete… Maşina dispune de patru picioare, ce sunt înşurubate în planşeu. Şi îmi dau seama, bătrâna mea gulie, de o şmecherie nostimă; şi asta din cauza întunericului. Închipuie-ţi că o rază luminoasă iese de sub aparat. Trecând printr-o gaură practicată în plafon. Să fie o rază mortală? De o asemenea putere încât ajunge până în criptă, prin cele două orificii riguros aliniate? Şi după ce a străbătut toată înălţimea bisericii?

Nu îndrăznesc să ating, obiectul. Şi totuşi trebuie să intervin, fiindcă peste câteva minute *va sosi adevăratul Papă.* În principiu, n-ar trebui să fie periculos, fiindcă părintele Pinuche a plecat nevăzut (cum zice Béru, în loc de „nevăzămat”). Dacă nu cumva… Un fior mă… Dar ţi-am servit mai înainte povestea cu fiorul. Stai, nu te strofoca, îţi ofer de data asta un bulgăre de gheaţă pe şira spinării, ceea ce e la fel de eficient, de acord? Atunci un bulgăre de gheaţă îmi alunecă…

Şi ştii ce fac? Dau peste o scrisoare de dragoste, rătăcită în buzunarul interior din dreapta, în compania carnetului meu de cecuri. Care dintre cele două e mai bine aprovizionat? Hai să vedem. În răvaş, fata îmi relatează cum că nu reuşeşte să uite figura cu *ceaţa fantomă* pe care am practicat-o amândoi

miercurea trecută, nici *escapada sălbatică*, *tragerea în frigare*, *săritura caprei negre*, *torentul nebun*, *lustra cu pandantive*, *alternativa continuă*, *dezmăţul întăritor*, *scripetele nebunatic* şi *racheta duminicală la domiciliu*... O amazoană drăguţă. Blondă. Cu sânii foarte bine şi cu...

Dar ce m-am apucat să spun! Parcă despre asta e vorba acuma! Despăturesc misiva şi strecor hârtia pe sub raza de lumină, pentru a o intercepta. Mă aşteptam la o vâlvătaie bruscă. Sau măcar arsură, acolo! Ce mai fâs! Hârtia rămâne intactă. Nici măcar cerneala textului nu se decolorează.

Liniştit, pun la loc scrisoarea. Şi atunci se întâmplă o chestie. Un obiect începe să se rostogolească pe planşeu. Nu-i vine greu s-o facă, fiindcă e rotund. A ţâşnit de după un stâlp şi vine drept spre mine. Fiindcă e puţin probabil să fie vorba de o minge de baseball, nu încerc deloc să o prind, ci mă arunc dintr-un salt în spatele plăcilor de ardezie. Doar mă cunoşti – glumele de felul ăsta mă iau rareori pe nepregătite.

Sărman prieten, ce dreptate am avut să-mi pun cărniţa la adăpost! Ca şi cum asta aşteptau, clopotele bisericii se pornesc să bălăngăne. Şi, prin zarva lor:

Vrrrraoumzzzzzzimchplaofffffff!

Şi trec peste amănunte.

Ecoul podului amplifică detunătura. Geamurile celor câteva lucarne se travestesc în praf şi pulbere. Ţăndări de nu-ştiu-ce zboară, vâjâie pe deasupra mea, fluierându-mi pe la urechi (şi prin alte părţi, numai că acelea nu au timpane). Aparatul misterios a explodat. N-au mai rămas din el decât o fumăraie roşie şi o mână de fierotenii răsucite. Ba, să nu uit: şi cele patru picioare înşurubate, derizoriu, în planşeu.

San-Antonio se ridică şi se năpusteşte. Cu atât mai vârtos, cu cât aude un tărăboi dinspre uşiţă. Şi o pocnitură. Ca un pârţ de prinţesă suedeză, în comparaţie cu bubuiala pe care tocmai am înfăţişat-o. O exclamaţie furioasă o punctează; aparţinând prietenului meu preotul.

— Fără d-astea! vociferează abăţosul. Ia uite la el! Ei, las’ că

te-aranjez eu, fecior de c...!

S-au mai schimbat lucrurile, de pe vremea lui Bossuet[133], aşa-i?

Urmează o lovitură înfundată. Apoi un nou strigăt. Şi un zgomot de rostogolire. Care nu se mai termină.

La apariţia mea, abatele se ţine de un braţ. Sutana îi e sfâşiată acolo, şi un firicel de sânge îi curge pe poalele imaculate.

— Repede, e pe scară! îmi zice. I-am ars un bombeu în castaniete.

Mă prăbuşesc în pâlnia scării, cu viteza a V-a. În faţa mea, cascada individului, avalanşa de carne şi oase continuă. Îţi dai seama că artificierul va avea, la sosire, ceva cucuie, vânătăi şi julituri licenţioase. Zbor pe urmele lui, cât pot de repede, sprijinindu-mă de pereţii circulari, pentru a-mi păstra echilibrul. Şi drăcuşorul ăsta (mă aflu într-o biserică, nu uita) de scară, nu se mai sfârşeşte odată!

Ba da.

Terminus.

Ceea ce descopăr la capătul treptelor nu e comestibil nici măcar pentru un antropofag subalimentat. Pietro Formi are craniul zdrobit ca de o lovitură de topor. Şi nu mai e deloc formi-formidabil, amărâtul. Micul Iisus l-a făcut să plătească îndesat lovitura de baston cu care mi-a compostat crăticioara la Lipp. Nu vreau să-ţi stric pofta de mâncare – dar creierul îi zace pe penultima treaptă. Mai e nevoie să adaug, după furnizarea acestui detaliu, că insul e mort de-a binelea?

— Aţi pus mâna pe el? întreabă viteazul abate, care tocmai ia ultima turnantă a scării.

— Da, zic, însă vi-l dăruiesc. Îi veţi fi mai folositor decât mine.

Şi îi arăt cadavrul.

— Doamne, face bietul băiat, eu l-am...

— Ce idee, părinte! Singur şi-a pus capăt zilelor. Vasăzică, el

133 Prelat, orator și scriitor din secolul al XVIII-lea, autor al unor rugăciuni și orații funebre vestite în epocă și mare apărător al catolicismului. (n.tr.).

ne grenadizează, ne pistoleşte – şi dumneavoastră faceţi un complex de vinovăţie pentru o amărâtă de piedică! Doamne fereşte! Păi ştiţi că infamul ăsta, cu mâinile mânjite de sânge până la coate, cum zice un colaborator de-al meu, voia să-i ia viaţa Sfântului părinte?

Golesc buzunarele defunctului. Nimic interesant, niciun act, numai arme. Trusa lui de lucru, cum s-ar zice.

— Să ascundem cadavrul pe trepte pentru o oră, hotărăsc eu, fiindcă adevăratul Papă nu va întârzia să vină, incognito, şi ar fi nepotrivit să-i tulburăm reculegerea.

— Adevăratul... Papă?

Îi explic totul în câteva cuvinte.

— Mergeţi să vă pansaţi, părinte şi prietene. Îmi pare foarte bine că v-am cunoscut; fără ajutorul dumneavoastră, s-ar fi putut petrece lucruri nefaste. Iată cartea mea de vizită. Spuneţi autorităţilor că voi întocmi un raport, cu privire la atentat. Eu trebuie s-o şterg, sunt în criză de timp.

Totul e liniştit în biserică; dangătul clopotelor a acoperit zgomotul exploziei. Am ajuns aproape de uşa laterală, când îmi vine o idee.

— Alo, părinte, îmi puteţi împrumuta o sutană?

Om de acţiune, ca întotdeauna, el mă duce la vestiar.

CAPITOLUL „I”

Acum, deoarece, cu excepţia vecinului tău din stânga şi a vecinului din dreapta, nu există fiinţă mai mărginită decât tine, te întrebi, bătrâne pămpălău, de ce mă travestesc în preot? Fiind deosebit de răbdător – dovadă că am hotărât să mă adresez ţie, am să-ţi explic toate dedesubturile. În marele său creier cu două carburatoare, San-Antonio îşi face următoarea socoteală, două-puncte-nu-e-nevoie-să-deschid-ghilimele-marfa-e-pentru-consum-imediat: ca să pună la cale o asemenea lovitură, Formi n-a venit singur. Fatalmente, pricepi?

Fatalmente, zic, un complice îl aşteaptă pe o stradă alăturată, la volanul unei hodoroage gata să-şi ia zborul. Îţi imaginezi altfel lucrurile? Nu? M-aş fi mirat să fii în stare.

Deci, pentru mine, jocul constă în a pune laba de urgenţă pe rabla care staţionează în apropierea bisericii. Desigur, maşini sunt cu duiumul, dar nu poate exista un maldăr cu şoferul la volan (şi la pândă). E, aşadar, rândul flerului uimitor al comisarului să intre în scenă, pentru a identifica the car şi the man cu pricina. Sutana? Viclenie inocentă, ca să pot circula în jurul bisericii fără a atrage atenţia *driver*-ului atent. În primul rând, cred că e cazul să utilizez mica uşă laterală; deoarece Pietro Formi nu-şi imagina, sper, ca după îndeplinirea misiunii să mai poată avea la dispoziţie ieşirea principală şi covorul roşu, pe deasupra.

Şi iată-mă out.

Se apropie amiaza. Cerul mohorât, foarte parizian, are ici-colo spărturi promiţătoare. Uşa anexă dă spre o străduţă cu pavajul stricat, puţind a peşte, fiindcă din spatele unei mari pescării a cartierului se scot aici pubelele pline cu resturi. Un cap de ton, încununând o piramidă de gunoaie rău mirositoare, îmi urmăreşte, cu ochi rătăciţi, apropierea. Jules Renard a scris că un singur peşte stricat dezonorează întreaga mare. Ce bine le zicea maestrul! Nimic nu e mai deprimant decât mareea întârziată. Deşi omul îşi are originea în ocean, adevărata lui hrană rămân cartofii.

Un băieţel murdar joacă şotron cu o fetiţă slinoasă. Pisici în căutare de mese pe gratis vizitează, cu un aer circumspect, pubelele ce le sunt oferite. Viaţa de toate zilele, iat-o, paşnică, plină de zgomote familiare, de mirosuri grele şi obiceiuri statornice. Strada e cu sens unic (în felul ei). O camionetă frigorifică, aparţinând magazinului de peşte, o blochează în întregime. Presupusul complice nu poate aştepta aici, fiindcă, în caz de nasulie, ar fi prins ca într-o capcană.

Înaintez pe străduţa îngustă, până la artera care trece prin spatele bisericii. Formi şi omul lui n-au putut poposi nici pe

Marcelle Ségal, din pricina Serviciului de ordine. Deci trebuie să fi tras pe cealaltă stradă, deşi aceasta e cea mai depărtată. Fiindcă, la urma urmei, ce riscau negativii ăştia? Cine ar fi putut detecta raza misterioasă? Şi, de fapt, ce reprezintă ea?

Ies într-o stradă comercială, populată, înecată într-un val de maşini de toate soiurile. Staţionarea e interzisă. Am nimerit-o! Vitrinele negustorilor de trufandale alternează cu acelea ale măcelarilor. Pretutindeni e o forfotă îndrăcită.

— Ce mama d., îmi zic politicos (am ieşit de curând din biserică şi mi-a mai rămas ceva de acolo), e imposibil ca un automobil să rămână pe loc mai mult de douăsprezece secunde în acest talmeş-balmeş, fără să năvălească peste el jandarmeria călare, fluturându-şi carnetele de amenzi.

Fac cale-ntoarsă. Perplex. Inima îmi fâlfâie de-mi plezneşte creierul. M-a cuprins frenezia, pricepi. Mă simt în transă. Antena mi s-a desfăşurat pe toată lungimea ei. Vibrează în bătaia vântului. Aruncă semnale de alarmă în aerul împuţit. Sunt o baterie supraîncărcată. Acumulatorii îmi dau pe dinafară. Trebuie să trag lozul norocos. Să acţionez. Să descopăr. Miroase a urme proaspete, în ciuda peştelui şi a legumelor în catalepsie. Foarte aproape, foarte undeva pe-aici, cineva aşteaptă întoarcerea lui Pietro Formi. Automat. Auto mat. Auto…

Ţi s-a întâmplat vreodată să scoţi un muget interior, măi, băşică poroasă? Să urli la lună înlăuntrul tău? Dacă da, îţi poţi da seama ce se petrece în mine. Doar ca urmare a cuvântului *automat.*

Am avut un lapsus în timp ce-l repetam.

M-am gândit la „motomat”.

Moto.

Priceput?

Fiindcă, într-adevăr, în epoca noastră cu străzi supraaglomerate, singurul mod de a te deplasa ceva mai repede este să circuli cu o motocicletă. Or, am văzut o motocicletă pe străduţă. Staţiona sub un portic, aproape de pescărie. Strălucitoare. Roşie şi nichelată. Un bolid de toată frumuseţea,

rezemat în coadă. O iau la fugă într-acolo. Păcănitoarea e la locul ei, cu botul spre stradă, lângă un morman de lăzi goale, pe care îşi fac de lucru câteva muşte întârziate.

Şi nu e singură motocicleta asta, camarade. La câţiva metri mai în spate, într-un cotlon întunecos, aşteaptă o siluetă. Înţolită în piele neagră. Purtând pe cap o cască în formă de coif. Adevărat robot. Casca se prelungeşte printr-o vizieră din plexiglas albastru închis, care coboară până la bărbie. Voi ăştia, pământenii, văzând o asemenea figură, vă spuneţi prosteşte: „Ia te uită! Un marţian!" Numai că la mine, pe Marte, unde echipamentul sportiv e reprezentat de chiştocul cu vârf smotocit, la vederea unui astfel de personaj lumea exclamă: „Ia te uită! Un pământean!" Aşa e viaţa intersideralã: intersiderantă. O singură certitudine absolută mă pătrunde (prin toate căile de acces): sunt pe drumul cel bun. Trebuie ca fuga-fuguţa – şi îmi cântăresc cuvintele – să-l neutralizez pe pândar. Acţionează, San-A! Repede, curat şi eficient. Fără nicio zbârcă. N-ai dreptul să laşi să se rupă şi această za.

Splendidă imagine, aşa-i? „Zaua". Adică lanţul, ei, da. Mă întreb unde le găsesc eu pe toate astea…

Să sari pe nepusă masă în cârca unui individ? Toţi curcanii din lume pot să o confirme: nu există ceva mai delicat. O mişcare greşită, o ezitare – şi s-a dus puiul cu aţa. Intru sub portic, cu paşi fireşti. Omul de piele nu reacţionează.

Nu imediat.

Fiindcă nici n-am parcurs doi metri şi uite-l că se repede s-o întindă.

M-a recunoscut. Pricepi, scuipat de ftizic? *Re-cu-nos-cut.* Şi un lucru e limpede: nu-i recunoşti decât pe aceia pe care i-ai mai văzut. Şi care, în principiu, te-au idem şi ei. Noroc că aveam zornăitoarea în mână. Motociclistul n-are timp să treacă de mine. Ochiul negru al lui Carmen e aţintit, plin de cruzime, asupra lui.

— Hopa sus labele sau te rad! îi strig. Şi adaug, fiindcă sunt în plină inspiraţie: Formi a şi murit. Dacă rişti, te trimit să-i ţii

tovărăşie în ambulanţă.

Ah, dacă vrei să leşini de râs, ascultă aici; fii atent cât de prielnică mi-e întâmplarea – îndată ce-am aruncat vorbele astea dure, se şi aude sirena poliţiştilor de intervenţie. E hotărâtor. Nimic nu-i mai hotărâtor decât o vorbă combinată cu un urlet de sirenă. Motociclistul saltă mâinile.

Ceea ce determină combinezonul de piele neagră să i se întindă. Şi ştii atunci ce descopăr pe pieptul individului? Dar la înălţimea cea mai potrivită? Două gâlme fermecătoare, *sir*! Produse de o pereche de ţâţilici cu care mi-ar cam plăcea să rămân între patru ochi (dintre care două sfârcuri). Cu mâna liberă, scot casca amazoanei. A avut dreptate Zoé să-şi toarne un coif din plexiglas albastru închis. Graţie acestui accesoriu, nu-ţi poţi da seama că e maronie la faţă.

•

Ai apucat să mă admiri pe motocicleta asta atât de lucioasă şi pârţâitoare? Ce mai ţinută, aşa-i? Alături de amazoana întunecată, care ocupă şeaua din spate şi-şi ţine mâinile – sudate în cătuşele de ceremonie – pe mânerul dinaintea ei. Mă năpustesc pe străzile negustorilor, scuipând un nor albastru. Tinerii şmecheraşi ai cartierului mă urmăresc cu invidie. O *Honda 750*, mie-mi spui? Călărind grămada asta de fiare, te scapi pe tine de plăcere, îţi plouă în gură, te simţi bărbat în toată puterea. Regele mulţimilor. Împăratul străzilor. Zeul şoselelor.

Gonind întruna pe uliţele Parisului, mă tot întreb, cu gura plină de mirodenii, cum atât de frumos scria Paulo Guth:

Încotro o duc pe miss Piper-în-Felinare? La Magazia de Mărfuri Generale? Tu ce-ai face în locul meu, cioată bătrână? Ca întotdeauna, eşti pentru soluţia cea mai simplă. Optezi în mod hotărât pentru tot ce consternează. Eu nu. Eu îmi zic că un şoricel ca ea riscă să se blocheze dacă intră în atmosfera din sediul copoilor. Fiindcă eu însumi ajung deseori să mă încâlcesc în lianele oficiale de acolo. Hârţoage şi tergiversări – urăsc toate astea.

Şi pe urmă?...

Şi, pe urmă, şi pe urmă, ce! Ai să vezi.

Direcţia Sain-Cloud-les-Bains, eunucul meu mic. Sunt un sticleţel drăguţ şi bine crescut. Când pescuiesc un vinovat, îl duc la mama mea.

•

Toinet, în berbecul cu rotiţe, se joacă de-a tamponatul frumoaselor şi străvechilor noastre mobile de familie. De-ai vedea scrinul, masa din sufragerie, dulapul stil – toate jupuite, un dezastru. Degeaba s-a străduit mama să „repare” cu ceară zgârieturile. Sufletul! Din cauza golanului ăsta, casa începe să semene cu un depozit de vechituri. În materie de jaf cu năvălire, monstrul a citit un raft întreg.

O împing pe Zoé în faţa mea. Félicie se grăbeşte să ne întâmpine, roşind de sfială:

— Încântată, domnişoară...

Şi, amabilă, întinde mâna, aşteptând prezentările.

— Zoé Robinsoncru, zic.

Cumsecadea mea mamă vede abia acum brăţările de oţel de la încheieturile micii negrese. Se întunecă la faţă, întrebându-se dacă e de rău ori de bine.

— O farsă? murmură la adresa mea.

— Absolut deloc, mamă. Această fetiţă dulce e amestecată într-o tărăşenie care a lăsat în urma ei tot atâţia morţi cât ciuma de la Londra. Simt nevoia să am cu ea o discuţie deschisă, sinceră şi îndelungată, înainte de a o duce unde merită. Şi m-am gândit că aici o să putem flecări în linişte.

După care trag un pupic pe gropiţele lui Antoine number two şi îmi drive prizoniera la mine în cameră.

— Aşază-te aici! o poftesc, arătându-i unicul fotoliu.

Se supune, fără să crâcnească. De când am înhăţat-o, n-a scos o silabă. Îmi inspectează coteţul, cu o transfocare pe cât de rapidă, pe atât de circulară.

— E frumos la mine, nu? o întreb. Deloc genul de cameră în care ţi-ai închipui locuind un comisar de poliţie. După mine, pare

mai curând a unui student dintr-o familie mic-burgheză.

Ea se pune pe ciripit. Şi ceea ce îmi zice, în mod curios, mă emoţionează, fiindcă e o întrebare ultrafeminină:

— E băieţelul dumitale?

— Da şi nu. L-am înfiat. Sunt celibatar, dar asta nu înseamnă că şi homosexual, mă grăbesc să te asigur. Părinţii lui au fost un cuplu de ticăloşi care a sfârşit-o prost. Am preferat să-l aduc aici, decât să-l predau la orfelinat. Există în mine un amestec de câine poliţist şi de Saint-Bernard.

Zâmbeşte. Semn bun, cum zicea Saint-Saëns[134].

— Cu ce începem? întreb şi eu, la derută sau la sperietură, dacă preferi şi dacă îţi închipui că n-am nimic înfricoşător.

Zâmbetul îi dispare.

Poartă-te cu binişorul, camarade Sana! Ia-o pe îndelete, domesticeşte-o! După toate aparenţele, fetişcana nu se poartă ca o oarecare. E un caz.

— Nu vreau să fiu pisălog, Zoé, dar ai înţeles că te-aş fi putut duce la poliţie, unde să te pun imediat sub arest. Probabil că asta o să şi fac, dar după ce ne lămurim niţel. Puşcăria e un loc deprimant pentru o muzicantă[135]. În ciuda tuturor circumstanţelor, care sunt împotriva dumitale, continui să cred că ai temperament de artistă. Sunt un ins cumsecade, nu? Ba chiar cam bleg...

Se aude o bătaie în uşă. Régina intră, încărcată cu o tavă plină de căni, ceşti, felii de pâine prăjită şi borcane cu dulceaţă. E cât pe-aci să scape totul din mână, la vederea fetei încătuşate. Ar fi păcat, întrucât cafeaua miroase frumos. Mama a deţinut totdeauna secretul descoperirii cafelei de cea mai bună calitate. Uneori mă întreb dacă nu profită de perioadele mele de absenţă, ca să dea fuga să o culeagă ea însăşi din Brazilia.

— Vom începe aşadar cu micul dejun. Drăguţ, nu?

— Cu astea, îmi va fi greu, răspunde ea, ridicându-şi

---

134 În franceză *signe* (semn) și *cygne* (lebădă) se pronunță la fel. Și cine n-a auzit (și văzut) „Moartea lebedei” de Saint-Saëns? (n.tr.).

135 În original, *violon*, care înseamnă închisoare (în argou), dar și vioară. (n.tr.).

încheieturile legate. — Şi deodată îi strigă Réginei: Atenţie la tavă!

Era şi timpul. Buimăcită, fascinată de negroteica în combinezon de piele, fata noastră îşi înclinase cu 25 de grade încărcătura. Acum o aşază pe masa ovală, aşternută cu o faţă brodată de Félicie. Apoi braţele îi cad.

— Bine, Régina, mulţumesc!

Merge cu spatele până la uşă, dar nu e în stare să se smulgă din încăpere. Mă surprinde ceva în atitudinea subretei noastre. Blânda italiană cu sufletul în suferinţă pare nehotărâtă şi tulburată. Mă duc la ea, o împing înapoi în coridor şi îi şoptesc:

— Ce nu e-n regulă, Régina?

Îşi scutură capul de pasăre prinsă în laţ.

— Mi se pare che c'e chiar ea! murmură zâna Intelligence-Service-ului.

— Cine ea, mititico?

— Ea care a telefonare per dire ca să faceţi attenzione la papă.

Sar în sus.

— Dar m-ai asigurat că e vorba de un bărbat.

— Am creduto. Ma quando la signora aici presente a zis „attenzione la tavă", eu recunoaşte la voce. Are una accente, non?

Râde ciob de oală spartă! Ceea ce Régina declară că ar fi un accent este în realitate un timbru jos şi cald. Şi, la telefon, poţi efectiv să te înşeli…

Îi mulţumesc amabilei noastre servitoare. Intru şi cric-crac uşa. Pun la chiave[136] în buzunar, apoi o eliberez pe Zoé.

— Te deranjează dacă torni cafeaua? Eu, când umblu cu porţelanurile, par un elefant în deplasare la Saint-Gobain[137].

Ciudat interogatoriu, aşa e, smochină? De le-ai povesti despre circul ăsta colegilor mei, şi-ar ciocăni bostanul cu degetul. Dacă mă pot exprimarina astfel. Teribilul comisar, cel care se teme de

136 Cheia (n.tr.).

137 Localitate dispunând de o fabrică de sticlărie în secolul al XVI-lea. (n.tr.).

diplodocii masculi cam tot cât se sperie de muşte, se cafeleşte cu o inculpată potenţială. Şi încă în propriul dormitor!

Pornesc casetozbanţul, ca să mai încălzesc atmosfera. Amicul meu Robert Detreabă mi-a aranjat o bandă cu toate cele necesare pentru a da glas stărilor mele sufleteşti. A răsădit grămezi de chestii alandalate: Aznavache, Barbara, Adagiul, Legrand, Brassens Papillon, un nimic din Mozart, un fleac de folclor unguresc, un strop de flaut din Anzi... Îţi fardează un fundal simpatic, peste care n-ai decât să afişezi muzicuţa ta interioară.

Bem.

Ne simţim bine.

Ştii că-mi place dămiţa? Felul în care îmi deghizează feliile de pâine în tartine mă dă gata. Şi când mă gândesc că va trebui să bag la zdup o asemenea bucăţică! Ce mizerie!

— Apropo, Zoé, dumneata ai telefonat alaltăieri pentru a-mi recomanda să iau aminte la Papa?

Se încruntă, apoi încuviinţează.

— Într-adevăr.

— Ştii că te găsesc pasionantă în felul dumitale? Falsă sinucidere, piper în ochi, avertismentul de a-l proteja pe Papa, apoi complicitate la agresiunea împotriva lui. Şi, fiindcă veni vorba, ce i-aţi făcut azi-dimineaţă prea Sfântului părinte? Ce reprezintă raza aceea?

— Habar n-am! răspunde fata, suflând în ceaşca fierbinte.

— A, nu, nu! implor. Destul cu minciunile, să nu mai pierdem vremea, puicuţo! Nu ne simţim bine aici amândoi?

Zoé se încăpăţânează.

— Nu ştiu ce i-au făcut Papei, replică ea cu tărie. Dar am să-ţi spun restul.

Iată un târg care merită să fie încheiat, nu?

— Un moment, o întrerup.

Ridic receptorul departe-vorbitorului şi formez numărul lui Pinuche. Scumpul lui glas asmatic behăitor îmi răspunde:

— A, tu eşti? Tocmai m-am întors acasă. Câte emoţii! Ştii că

am luat-o în serios, San-Antonio? Te laşi prins de solemnitate, de pompă, de entuziasm... O clipă, chiar m-am crezut Papa. M-am crezut cu adevărat. Mi-am simţit sufletul ridicându-se spre culmi încă niciodată atinse, nicicând bănuite. O apoteoză spirituală, micuţule. Un zbor suveran peste lume. Eram cu adevărat în acel *no man's land* care desparte cerul de pământ.

Banco! Iată-mă liniştit.

— Pe scurt, te simţi bine? îi opresc vorbăria.

— Mai mult decât bine: curăţat de impurităţi. Înălţat spre o viaţă interioară care...

Aşez receptorul pe noptieră. Acum, când e pe orbită, trebuie să se golească bătrânul. Prea-plinul i se revarsă. Pentru a coborî, un aerostat trebuie să piardă gaz. Esenţial e că Tăgârţă se simte în plină formă după experienţa asta deloc banală.

Mă întorc la drăgălaşa Zoé. Are o dulceaţă semănătoarea asta de piper, care mă tulbură până în locul acela delicat, ultraintim şi, slavă Domnului, bine făcut, pe care Bérurier îl numeşte „măduva amorului”[138]. Ia ascultă, doar mă cunoşti, nu? Zguduiri la ivirea fetişcanelor am avut cât păr pe jos. Reacţii fizice, mentale, tulburătoare, secrete, uneori intense, altă dată suave. Acompaniate de spasme infernale în măruntaie ori dulcege ca siropul de migdale. Cu romanţă sau solo de trompetă Wagneriene sau Tino-Rossiene. Barbare sau tahitiene... Cocotieri fremătători în blândeţea unei seri de însemnat în calendar. Sau furtună răscolitoare a chiparoşilor, de tip Van Gogh, ba chiar Vlaminck... Dar ceea ce simt în clipa asta, nu rânji, este absolut nou. Necunoscut. Frumos şi nostalgic. Un elixir. Farmecul în stare brută. Iar eu în starea de brută imperială. Cordon rouge! Mă aplec asupra Zoéi.

— Oricine ai fi, te găsesc delicioasă.

Şi ştii ce? O sărut.

A, nu gen lopată lacomă. Nu ghiftuirea înghiţitorii şi lustruirea molarilor. Nu – sărutul cvasi pudic, aflat între elanul simţurilor şi

---

138 În original, un joc de cuvinte între *épinière* (a spinării) și *pépinière* (*pépin* însemnând, în argou, și „capriciu sentimental”. (n.tr.).

castitate. Ea e surprinsă. Mă respinge cu blândeţe. Nu fiindcă m-ar detesta, însă vrea să înţeleagă. Şi uite-l pe mandea, sticletele de elită, Sana-Întrepidul, Santonio-cel-Groaznic, că se bâlbâie, roşeşte, îşi cere scuze…

Ca tontul!

Ca blegul!

Ca tembelul!

Nu sunt mândru de performanţa asta. S-ar zice că am fost retrogradat la raionul de băieţei, nu? Cinstit. Liceanul virgin. Puişorul!

Maica ta Doamne, ce frumoasă e Zoé asta! Ce bine îi şade culoarea închisă. Şi şuviţele blonde prin părul lung pe care l-aş numi de abanos dacă aş fi un încuiat ca tine, cârnăciorule! Mă vrăjeşte. Mi-ar plăcea s-o văd cântând la clarinet. Ţi se pare că ajung un prostănac de talia ta, nu? Ei, poate. Numai că la mine o să fie ceva trecător.

Mâine o să mă simt mai bine. Ori chiar astă-seară. Sau, cine ştie – niciodată.

— Povesteşte, Zoé, povesteşte, draga mea, voi încerca să te ascult.

Ea îşi încrucişează gambele „încorsetate în piele”[139]. Îşi cuprinde genunchiul superior în palmele împreunate. Începe.

— Totul s-a petrecut atât de repede… Un vârtej.

— Târăşte-mă în el, Zoé, că mi se şi învârteşte capul.

Bine adusă din condei, ce zici? Ia aminte, micuţule!

După ce vei fi asimilat tehnica mea, n-o să te mai laşi de ea niciodată.

— Sunt muziciană.

— Ştiu, clarinetistă, *Dunărea albastră*, *Socoteala din Pădurea Vieneză*…

— Ştii, probabil, şi că apar într-o orchestră feminină.

— Care bântuie la *Budapesta.*

Aprobă din cap.

---

139 Până și la cei mai mari romancieri găsești mereu pe undeva un „încorsetat”: în nailon, șevro sau altele… (n.a.).

— Cinstit vorbind, nu e cine ştie ce, dar am vrut cu orice preţ să găsesc o slujbă, ca să scap de Roma.

— Spaghetele îţi dăunează siluetei?

— Sinceră să fiu, mă temeam mai mult de fratele meu.

— Fratele tău?

— Un vagabond de ultimă speţă. M-am născut la Numeea. Mama era căsătorită cu un înalt funcţionar aflat acolo în misiune. Soţul ei şi-a vârât un glonte în cap, în ziua naşterii mele, constatând că sunt mulatră.

— Aşa botez mai zic şi eu! îmi arăt compătimirea.

Scumpa frumoasă mititică adorabilă de Zoé continuă, cu vocea ei caldă şi gravă, joasă şi vibrantă, aspră ca aceea a doamnei Marlène Dietrich:

— Tragedia n-a afectat-o prea mult pe mama, fiindcă fratele meu s-a născut în anul următor. Şi e alb.

Depun un sărut nebunesc pe obrazul ei ocru.

— Tu ai avut parte de tot ce era mai bun, Zoé.

— Trec peste copilăria mea agitată, plină de „bunici” de toate rasele şi condiţiile. Am sfârşit prin a eşua la Roma, acum un număr de ani.

— Se poate „eşua” şi în lucruri mai delicate decât ăsta, obiectează incorigibilul punător-de-puncte-pe-i care sunt eu.

— O, ştii, murmură ea, ţările nu sunt frumoase decât atunci când eşti fericit. Dar să lăsăm asta; eu am ajuns muzicantă iar fratele meu gangster. Nu face decât să iasă dintr-o închisoare şi să intre în alta.

— El te-a antrenat în această aventură uimitoare?

— Indirect.

Mi se pare că aş face mai bine să o las să-şi depene în linişte firul istoriei, în loc să o tot întrerup. Fără leac, San-Antonio al tău. Mereu cu limbuţia pe rampa de lansare.

— Eram de câteva zile la Paris, când, la *Budapesta*, am primit vizita a doi tipi despre care lucrul cel mai neînsemnat ce se poate spune e că aveau un aer neliniştitor.

— Şi?

— Au pretins că vin din partea fratelui meu şi m-au dus la maşina lor, trasă într-un parking subteran din apropierea braseriei. Acolo am avut o explicaţie foarte dură. Îmi cereau să devin prietena unui nene pe care să-l trag de limbă.

— Duplessis.

Ea tresare uşor, zâmbeşte uşor şi clipeşte uşor.

— Ştiai?

— Şi pe urmă?

— Ca să mă convingă, mi-au arătat două hârtii: o tăietură dintr-un ziar roman unde se făcea cunoscut că fratele meu e pus sub urmărire pentru un hold-up cu vărsare de sânge şi o scrisoare de la acesta din urmă, care mă implora să mă supun indivizilor ce-mi vor aduce scrisoarea, fiindcă e la mijloc salvarea lui. Cei doi mi-au explicat că Celeste îşi găsise adăpost la ei în bandă şi că îl vor preda poliţiei dacă refuz să-i ajut. Au adăugat chiar că vor aranja să fie ucis în timpul unei vânători de oameni fiindcă morţii nu vorbesc.

— Interesant, îngeraşule! Va să zică, ai acceptat să devii amanta lui Antonin Duplessis.

Ea sare cât colo.

— Amanta? Cum adică amanta? Prietenă şi numai atât!

Cel mai tare e că pare sincer ultragiată. Să fie, în ciuda tuturor aparenţelor, o inocentă?

— Şi după asta, darling?

— M-au pus să plec de la hotelul unde trăsesem şi să mă instalez în acela al lui Duplessis: *Résidence Carole.* Omul, am fost prevenită, era un tip temător şi bizar, care trebuia manevrat cu delicateţe.

— Ce urma să scoţi de la el?

— Aveam misiunea să-l fac să mi se destăinuie în legătură cu două plăci de aur despre care se presupunea că ar şti unde se află. După câte mi-a mărturisit el însuşi mai târziu, Duplessis fusese brutalizat cu câteva zile înainte de întâlnirea noastră.

— În legătură cu plăcile de aur?

— Nu mi-a spus-o în mod explicit, dar am conchis că din

cauza asta. Era un ins foarte secretos, cuprins din când în când de elanuri ciudate. În cursul acestor avânturi, vorbea. Nu neapărat despre ceea ce trebuia, cu orice preţ, să-l fac eu să spună, ci despre viaţa lui. Despre soţie, prieteni... Chiar despre dumneata, în ultima seară.

— De mine?

— Da. Şi de consăteanul lui, unul gras, ofiţer de poliţie în subordinele dumitale.

— Dar despre Papa?

— Indirect. Mi-a declarat că vizita în Franţa a Sfântului părinte riscă să se termine prost. Pretindea că te-ar fi pus la curent şi deplângea faptul că nu l-ai prea luat în serios.

— Şi tu mi-ai căutat numărul de telefon ca să-mi confirmi că Papa e ameninţat de o mare primejdie?

— Da, când am aflat din presă despre asasinarea lui Duplessis. Îmi pierdusem capul. Am înţeles că nu se înşelase. O presimţire...

— Şi pe urmă ai hotărât să ieşi din joc şi ai simulat o sinucidere?

— Întocmai.

— Atunci de ce mi-ai piperat ochii, când am venit să te scot din spital? Înainte de a ajunge acolo, îmi telefonezi să-l apăr pe Sfântul părinte, iar când suntem împreună mă orbeşti şi dispari? O asemenea purtare poate părea bizaroidă.

De data asta, izbucneşte în râs. Un râs luminos, spontan, în hohote.

— Nu te-am crezut. Un poliţist care să apară astfel în sala de reanimare, în plină noapte... Şi pe urmă nu corespunzi portretului făcut de Duplessis.

Îmi pregătesc limba (ca întotdeauna în faţa unei fete frumoase), gata s-o întreb ce fel de portret mi-a turnat „Cardinalul”. Dar, *in extremis*, mă abţin. La ce bun?

— Tu l-ai prevenit, prin telefon, pe tipul de la Lipp?

— Într-adevăr.

— De ce?

— Ca să am o acoperire faţă de bandă. Sincer, în maşină, în clipa când ţi-am aruncat cu piperul, credeam că ai de gând să mă omori. Aşa că am vrut să fac o dovadă a bunei mele credinţe, ca să compensez simulacrul de sinucidere.

Femeile! Trebuie să le iei cum sunt, îţi jur. Le poţi consacra întreaga viaţă – asta nu te ajută să le pricepi felul de a se purta. Sunt cu adevărat schimbătoare şi refuză să o admită. Degeaba le prinzi în flagrant delict de incoerenţă, asta nu le împiedică să rămână credincioase capriciilor lor impenetrabile (când folosesc cuvântul „impenetrabile” am în vedere, din fericire, numai capriciile în cauză).

Iată una pe care, la moartea lui Duplessis, o apucă tremuriciul. Îi e teamă şi de umbra ei. Aranjează să fie dusă la spital, crezând că acolo va fi în siguranţă. Mă duc să o scot din pat. Mă ia drept un golan din bandă. Mă orbeşte. Apoi se grăbeşte, după aceea, să-l alerteze tocmai pe tipul de la Societatea secretă pe care voia să-l evite. În sfârşit, ce mai, degeaba te-aş toca la cap cu povestea asta până la sfârşitul celor şapte ani de preşedinţie a domnului Pompidou, abracadabranţa lucrurilor nu s-ar schimba nici cu o iotă.

— Şi mai departe ce-ai făcut?

— Formi mi-a dat o întâlnire. Am acceptat-o.

— Şi pe urmă?

— M-am dus la el, unde am stat ascunsă până azi-dimineaţă.

Tristeţea decepţionată a masculului care se simte tras pe sfoară… O cunoşti? Când vezi o frumoasă necunoscută pe care un oarecare o pupă pe o bancă, nu simţi o muşcătură de gelozie? În fiecare clipă eşti încornorat prin omisiune. Încornorat pentru a nu fi putut participa, poseda, avea drepturile pe care alţii au ştiut să şi le adjudece. Ah, sculament universal! De m-aş întoarce mai repede pe Marte, la chiştoacele mele!

— Într-un cuvânt, o adevărată lună de miere! ricanez, fiindcă rânjetul e ultima salvare a bărbatului decepţionat. Cu alifie de trei franci, liberă la vânzare până şi în drogherii, unde farmaciştii înşişi îşi ung mândria, fără să creadă prea mult în eficienţă…

— Dumnezeule mare! izbucneşte minunata mea negruţă. N-ai decât asta în cap. Peste tot vezi numai porcării. Ascultă, comisare San-Antonio, nu e uşor de spus, totuşi am să ţi-o spun: mă aflu încă în starea în care mă găseam la naştere.

Casc nişte ochi cât pălăriile mexicane.

— Fecioară? strig.

Neîndrăznind să înţeleg. Neputând crede. Fiind în imposibilitate de a admite. Ea mi se benoclează drept în iris, fără să uite şi restul retinei.

— Absolut. Şi totuşi mă cred o fiinţă normală. Dar purtările mamei m-au şocat într-atât, m-au… traumatizat, încât niciodată, în ciuda tuturor ocaziilor pe care le ghiceşti, niciodată nu i-am cedat unui bărbat. Sunt una dintre ultimele fete mari de pe lume, nu prea urâtă şi perfect alcătuită, şi care a hotărât să-i aducă bărbatului care o va cere într-o zi în căsătorie ceea ce un soţ, conform moralei creştine, e îndreptăţit să spere de la soţia lui. În ziua când mă voi mărita, dacă va fi să fie, voi putea depune toate certificatele medicale ce mi se vor cere şi chiar pe cele care nu mi se vor cere.

Trebuie să-ţi fac o mică mărturisire, imbecilule: am lacrimi în ochi. Un asemenea limbaj!… Sfidez orice bărbat să-i reziste.

— Zoé, bolborosesc, dacă tot ce spui e adevărat, mă rog cerului să te cruţe de întâlnirea cu un zevzec sau cu un ticălos. Decât să te văd ameninţată de un asemenea risc, aş prefera să te cer de nevastă.

Pac! Uite că am făcut-o şi pe-asta!

CAPITOLUL „J”

Nu m-am putut abţine. M-a luat apa, îţi spun.

Din fericire, Zoé nu profită. E desăvârşită fata asta. Zice, cu simplitate, „Mersi” şi trece la altceva. La singurul lucru care ar trebui să mă preocupe în clipa asta: misiunea.

— L-am întâlnit pe Formi în cursul nopţii. I-am povestit totul:

spaima mea, dorinţa de a mă eschiva prin sinucidere, reacţia faţă de un tip care se dădea drept poliţist. Şi el mi-a confirmat că eşti, într-adevăr, poliţist. Te doborâse la rândul lui. Şi, rămânând la pândă în apropiere de Lipp, a văzut când erai dus la ambulanţă. Trebuia să mă ascund. El avea un bârlog sigur: un pavilion în periferiile din nord, de care nu ştia nimeni.

— De unde venise?

— Din Statele Unite. Fusese acolo ca să aducă o maşinărie ciudată, care ocupa două valize mari şi pentru asamblarea căreia i-au trebuit mai multe ore. S-a purtat frumos cu mine. Mi-a promis să nu-i vorbească bandei despre toate câte făcusem, fiindcă altfel, după părerea lui, aveam să fiu lichidată. După îndeplinirea misiunii, urma să mă ajute să fug în străinătate.

— Avea o slăbiciune pentru tine, ce mai! mormăi eu.

Zoé ridică din umeri. Ochii îi sunt plini de compasiune. O înţelegere tipic feminină – tandreţe, curat sedativ.

— Poate, face ea. În orice caz, a fost corect. De altfel, ca să fiu sinceră, cred că avea altfel de năravuri.

O spune ca să-mi adoarmă gelozia?

— Aparatul ăla era pentru Papa?

— Da.

— Aţi vorbit despre asta?

— Da. Formi mi-a jurat că mă înşel. Că tot ceea ce urma să i se întâmple Sfântului părinte nu era deloc atentat. Că nici vorbă să fie atacat. Mi-a jurat-o pe portretul mamei lui, pe care îl păstrează mereu în portvizit – şi e italian.

— De unde era telegrama pe care trebuia să i-o transmiţi?

— De la Roma, aşa cum ai băgat de seamă, fiindcă e în posesia dumitale.

— Şi cine ţi-a trimis-o?

— Fratele meu. E semnată „Donato”, or aceasta e porecla lui Céleste. Şi-a ales-o el însuşi, când ne-am stabilit în Italia.

— Ascultă, Zoé, lucrurile se încurcă din nou. Fratele tău era ostatic al bandei, care îl folosea ca să exercite presiuni asupra ta – şi, de-odată, tot el îţi trimite ordine de la Roma. Şi nu numai

ţie, ci şi specialistului care primise misiunea.

Ea aprobă din cap.

— Mi s-a părut şi mie ciudat. Sinceră să fiu, asta m-a şi convins să abandonez, făcând pe sinucigaşa. Am şovăit, înţelegi? Şi, după ieşirea din spital, când mi-ai fluturat telegrama pe la nas, mi-am dat seama ce greşeală am făcut că n-am continuat. M-am temut de consecinţele asupra lui Céleste. Altceva ce să-ţi mai spun? Bineînţeles că, dacă îţi iei distanţa şi judeci lucrurile la rece, purtarea mea pare bizară, suspectă, imbecilă chiar. Dar nu e uşor să fii fata unei târâturi şi sora unui hoţ. Nu e uşor să te zbaţi în lumea unor oameni nemiloşi, care urzesc intrigi şi vând ieftin vieţile altora.

Întoarce capul, ca să scape de privirile mele insistente. Văd totuşi o lacrimă căzând pe combinezonul de piele neagră. O perlă mare[140] ce lunecă pe pielea lustruită. Aş vrea să spun ceva, să mă hazardez a face un gest. Nu îndrăznesc, rămân încremenit. Singura modalitate de a ieşi din starea asta, înţelegi? De a recupera, de a mă afirma este să redevin sticlete şi nimic mai mult. În slujba noastră plicticoasă nu e loc pentru sensibibiluri. Altfel te fleşcăieşti iute, camarade.

— În telegramă scria „cravată”. Ai idee ce voia să însemne asta?

— Bineînţeles. Cei doi tipi din bandă mi-au explicat că toţi membrii organizaţiei purtau la cravată un soi de cârjă episcopală, în miniatură şi de aur. Un semn de recunoaştere. Ei înşişi aveau câte una.

Mă gândesc un pic; la urma urmei, explicaţia rezistă.

— În acest caz, mă întreb de ce ai fost pusă tocmai tu să contactezi un băiat angajat de către bandă. Acest Formi era un ucigaş notoriu, internaţional, specialist în operaţiuni „tehnice”. Lucra mult cu explozibile. În S.U.A. a fost bănuit chiar de a fi deschis, cu ajutorul laserului, camera blindată a unei bănci.

Zoé îşi şterge cu vârful degetelor ochii frumoşi şi trişti.

— Pot răspunde la întrebare, face ea, pentru bunul motiv că

140 Magnifică figură de stil, bravo San-Antonio! J.B. Bory (n.a.).

Formi în persoană mi-a oferit explicaţia. Cei de la „Societate” au acţionat astfel ca măsură de precauţie. Formi era prea îndeaproape urmărit, devenea periculos să te întâlneşti cu el.

— Atunci i-a fost trimisă o mieluşică nevinovată!?

Ea ridică din umeri.

— Presupun... Ştiu atât de puţine lucruri, după cum vezi, încât arestarea mea nu putea pune prea multe probleme bandei.

O contemplu fără încetare. A contempla înseamnă a privi cu amabilitate, a resimţi o plăcere de pe urma obiectului privit. Aşa încât, da, o contemplu pe răpitoarea Zoé, a cărei piele ocru posedă o catifelare necunoscută mie până acum. De voie, de nevoie, mă cuprinde o încredere prostească. Sunt dispus să cumpăr cu bani gheaţă (şi chiar ca o gheată) toate istoriile ei.

Dar, pe nepusă masă, se trezeşte în mine comisarul. Şi iată-mă tunând, ca în faţa a o sută de surzi de pe bordul „Titanic”-ului.

— Ticăloasă mică! Mă ţii de maimuţoi, ia zi!

Maimuţa Zozo lasă să-i cadă ceaşca de cafea pe care mai pusese mâna.

— Mă aiureşti, puştoaico. Şi-ţi fac dovada. După ce mi-ai piperat felinarele, ai telefonat la Lipp ca să-l previi pe Formi, ai? Dar cum l-ai chemat la telefon, dacă nu ştiai cum îl cheamă?

Ia te uită la ea, ce mutră crispată, rece şi dispreţuitoare!

— Am rugat-o pe telefonistă să caute în sală un bărbat cu un soi de cârjă episcopală pe post de ac de cravată, domnule comisar. O puteţi întreba şi are să vă confirme.

Zbang! A fost contrat curcanul. Împachetat în poleială cu franjuri, ca o castană glasată de la „Marchizul de Sévigné”. Exista odinioară un joc de televiziune, prin anii şaptejdoi-şapteştrei, care se chema „Răspunsuri la orice”, îţi aminteşti? Făcut parcă anume pentru mititica de clarinetistă.

Nu-mi cer scuze. Mi-e prea ruşine. Şi pe urmă ar fi riscant, în cazul în care şi-a bătut joc de mine în toată regula. Recapitulez ce mi-a spus până acum. Adevărat că e instrumentistă într-o nenorocită de orchestră pentru poştaşi ieşiţi la pensie. La fel de

adevărat că a poposit la *Résidence Carole* a doua zi după ce a debarcat, tot aici, Duplessis. De fapt, pentru ce şi-o fi lăsat Tonin apartamentul? Îi era teamă să mai locuiască acolo după ce, se pare, fusese molestat? Totuşi continua să meargă, pentru a-şi „trata" pacienţii… Păi atunci?

Fără digresiuni, San-A! Reia firul investigaţiilor. Să adunăm ce există în mod evident în favoarea acestei scumpe micuţe. A telefonat aici pentru a mă implora să veghez asupra Papei. Şi-a înscenat o sinucidere, ca să scape de acest coşmar. A dispărut din seara cu piperul, şi banda ignora, într-adevăr, unde se găseşte, deoarece, în disperare de cauză, „gărzile elveţiene" au intrat în camera ei ca s-o scotocească. L-a aşteptat pe Formi lângă biserică, în timp ce acesta manevra maşinăria infernală. Pe Formi, care îi promisese că o ajută s-o şteargă în străinătate după darea loviturii. *Pe care a dus-o la bun sfârşit fără ajutorul celorlalţi*, *ceea ce dovedeşte că*, *într-adevăr*, *era „rupt" de ei.*

Doamne, în ce consta deci această rază afurisită, aţintită asupra augustei persoane a lui Cesar Pinaud, pseudo Paul al VI-lea? Sper că moş Căzătură nu ne va cadorisi cu un ramolisment al dovleacului! Îi voi ordona să-şi facă un check-up amănunţit, într-o clinică serioasă. Ar fi trebuit, poate să-l pun în carantină? Să-l testez de jos în sus, nu?

— Zoé! articulez.

Ea mă priveşte, îmi citeşte încurcătura şi surâde.

— Ştiu bine că meseria dumitale e să te îndoieşti de oameni, domnule comisar, însă, dacă vrei să câştigi timp, crede-mă! Mai ştiu şi că ar fi trebuit de la începutul acestei afaceri să mă duc la poliţie, dar mă temeam pentru fratele meu, şi ceea ce mi se cerea nu era prea important.

— Nu ai idee ce reprezintă plăcile de aur ale lui Duplessis?

— Nu le-am văzut niciodată şi nici el nu mi-a vorbit despre ele.

Se aude cum protestează Antoine în sufrageria de la parter. E ora halelii, şi lui îi place atât de mult mâncarea pregătită de Félicie, încât îl apucă o criză de nervi când i se goleşte farfuria.

Dacă l-am lăsa să înfulece după poftă, purceluşul ăsta s-ar deghiza într-un Béru, model redus. Pentru a-i domoli furia, Régina îi pasează o napolitană muiată în sirop de migdale.

Ascultăm amândoi aceste zgomote familiare ale casei. Dulci, călduţe, învăluitoare ca nişte grozave cuverturi de ţară. E bine. Zoé mă priveşte şi suspină:

— Ai noroc.

Încuviinţez. Apoi fac un efort ca să mă întorc la făgaşurile întortocheate ale afacerii noastre.

— Îl cunoşti pe un anume domn Karl?

Tovarăşa mea îşi clatină capul, cu o mişcare spontană.

— Nu.

— Totuşi locuia la *Résidence Carole.*

— N-am auzit niciodată vorbindu-se de el. — După o clipă, îmi intuieşte vagul scepticism şi adaugă: Nu mă crezi, şi totuşi acesta e adevărul. Când mă gândesc că în ochii dumitale trec drept o aventurieră şi că, în realitate, nu există nimic mai paşnic decât mine, mai plin de onestitate şi de alte virtuţi... N-ar trebui să existe în felul nostru de a vorbi anumite accente, când spunem adevărul, nişte accente care să fie inimitabile?

— Ar fi prea frumos şi ar simplifica viaţa prea mult, micuţă Zoé.

O bătaie în uşă. Ştiu că e Félicie. I-am recunoscut modul de a se anunţa – al unei persoane care se teme întruna să nu fie inoportună.

— Intră, mamă!

Apare pe furiş şi încurcată. Se uită la mâinile eliberate ale Zoéi şi-mi mulţumeşte cu o privire. I-am surprins ochii întunecându-se adineauri, la vederea cătuşelor.

— Aş fi vrut să ştiu doar... Mâncaţi aici, nu-i aşa? Tocmai am o friptură cu sos alb; o presimţire mi-a spus că ne vin musafiri...

O prind în braţe şi o strâng tare, tare... Ce fericire ciudată m-a cuprins în dimineaţa asta? Am impresia că, într-o oră, viaţa mea s-a schimbat. Totul e catifea, totul e căldură, totul împrejurul meu e albastru ceresc.

— Foarte frumoasă... îmi şopteşte la ureche mama mea cea grozavă. Ştii, Antoine, fata asta n-a făcut, cu siguranţă, nimic rău. — Apoi, cu glas tare şi pe un ton de falsă veselie: Şi cu friptura cum rămâne?

— De acord, scumpo! Şi spune-i Réginei să aducă o sticlă din pivniţă. Beaujolais; e vinul nimerit pentru prânzurile în intimitate. Dar bleaga asta nu ştie să citească pe franţuzeşte. Şi beaujolais-ul e un nume al dracului de franţuzesc. Aşa că o să mă duc eu după el, chiar înainte de masă. Fiindcă trebuie băut totdeauna la temperatura din pivniţă. Şi aşa nu i-a făcut prea bine că a fost cărat până la Paris, bietul de el...

Mama se retrage, bucuroasă nevoie mare.

Sana scoate un adânc oftat de uşurare. Dacă vrei să ştii, existenţa trebuie complicată cât mai puţin posibil. Cel mai bine e să încaleci şi să pedalezi în ritmul ei. Să o laşi să curgă...

Ochii îmi cad pe receptorul telefonic pe care am uitat să-l pun în furcă. Îl duc la ureche, cu un gest maşinal. Şi captez vocea monotonă a lui Pinuche, care continuă, în extaz:

— ... acest rol sfânt, pe care mi-a fost dat să-l joc, îmi va marca viaţa pentru totdeauna. De aici înainte şi pentru întreaga eternitate port stigmatul celui drept, înţelegi tu, dragul meu băiat?

Semnul! Iată cuvântul pe care îl caut de câteva clipe: semnul.

— Bine, îl întrerup. Acuma, dacă tot ai semnat, n-ai decât să treci pe la casierie.

Şi închid, în timpanul papei de schimb.

Ia stai puţin... Va să zică, aşa: Zoé şi cu mine... Mama... Friptura cu sos alb... Fericirea în umbra Féliciei. Aş vrea să te fac să pricepi. Imposibil, toate astea n-au cum ajunge la înţelegerea ta. Cum să-ţi explic ce simt când o contemplu pe Zoé, cu ochii încă plini de piperul pisat pe care mi l-a azvârlit? E chiar o armă a fecioarelor piperul ăsta. O şmecherie ca să-şi apere virtutea, nu?

Eşti în stare să crezi că-şi păstrează încă fetia? Să mai fie

posibil, în epoca noastră, la o damicelă fermecătoare şi care nu trăieşte într-un plămân de oţel?

Prânzul e plin de veselie. Împotriva a tot ce-ţi închipui, e chiar hazliu. Bizar, nu? Flecărim de una, de alta. Ea ne vorbeşte despre Roma, despre Via Fernébranca, unde are un studio. Muzica. Turneele... La început, cânta la vioară, dar asta îi producea cârcei.

O ascult. O privesc. Îmi delectez retina şi trompele lui Eustaţiu.

Şi mama e încântată. Ne povesteşte despre Antonio bis, în lung şi-n lat, în scutece Susi şi în Bécozyme Roche. Din timp în timp, întorc întrerupătorul şi mă gândesc, pe bucăţele, la afacere. De ce a fost îndreptată raza aceea asupra lui Pinaud? Cine e domnul Karl şi unde s-a vârât? O fi vrut să mă ducă de nas Ovide, ori o fi încurcat numărul de telefon?

După ce bem cafeaua, pocnesc din degetele de la picioare.

•

— La drum, Zoé!

Ea încuviinţează, nu prea convinsă.

— Mă duci la închisoare?

Poţi să mă crezi ori să fugi să-ţi cauterizezi hemoroizii în Grecia, dar Félicie e cea care răspunde şi pune lucrurile la locul lor:

— Ba nu, domnişoară, nu-ţi fie frică.

Şi cu asta mi-a tăiat macaroana. Chiar din dreptul vitrinei.

•

Hall-ul confortabil, aproape elegant de la *Résidence Carole* este la sosirea noastră, gol ca o cochilie de stridie într-o pubelă, pe 2 ianuarie. Nu mai există nici măcar polaka femeie de serviciu.

Nobody, îţi spun. The desert.

Doar un zgomot. Scârţâit. Al unei somiere. Firesc într-un hotel, nu-i aşa? Cu cât hotelul e mai amărât, cu atât somiera scârţâie mai tare. Prin urmare, în stabilimentul acesta select, zdrăngănitul pare cu atât mai deplasat.

Lăsându-mă condus de timpane, împing uşa micului birou ce serveşte drept anticameră locuinţei patroanei. Atacul asupra droturilor e acompaniat de scâncete înamoroase şi de vociferări de hăitaş[141]. Îţi precizez de asemenea, pentru respectarea regulilor, cum zicea gramatica de pe vremea lui tata mare, că o persoană pe care o descopăr din spate e şi ea aici, cu ochiul lipit de broască. Aparţinând genului femelă. Anumite crispări ale individualităţii sale dau de gândit că spectacolul captat prin gaura cheii nu o lasă deloc indiferentă.

Scâncetele în pragul leşinului provin, îţi dai seama, de la patroana eczematoasă. Iar tărăboiul – va fi de ajuns să-ţi ofer un eşantion pentru a-i recunoaşte autorul, întrucât nea Cutare avea mare dreptate: stilul e omul. Partenerul mugeşte, literalmente, următoarele: *Nu mai muşca aşa tare*, *gloabă afurisită*! *Nu o proteză ai în mestecăul ăla*, *ci un cleşte de tăiat trabuce*!

Da, ai înţeles, e frumosul şi chipeşul Béru cel care se agită. Un Béru întors la deliciile lui superbe şi generoase. Un Béru frenetic, Attila al Hunilor şi alte probleme.

— Mai grozav decât un Chaplin din epoca de glorie, nu? las eu să cadă (nu prea de sus, altminteri).

Persoana de la spate tresare, se ridică, se întoarce şi devine o persoană din faţă.

Ai văzut vreodată o prăjină cu mutră de cucuvea? Eu da, însă era într-o altă carte: Daumier[142] când le caricaturiza pe fetele bătrâne. Scumpul Dubout ţinea isonul cu ale lui căpcăunoaice pline de plasturi. E rîncedă de sus până jos, fleşcăită, întârziată, gata să intre în descompunere. Boarfele negre şi vineţii sunt şi ele dintr-o altă epocă (nu-mi aduc aminte care, neavând la îndemână *Istoria costumului de la origini până în 1830*). Un gât subţire. Un cioc lung. E ceva de tucan în femeia asta. De coţofană. Faţa îi e de un galben ce bate în verde. Respiraţia i-o

141 În original, „*hardantes*”, cuvânt frantezist, compus din *harde* (haită) și *ardentes* (arzătoare). (n.tr.).

142 Pictor, grafician și sculptor, celebru prin caricaturile lui politice și sociale. (n.tr.).

simt de aici. Singurul eşec al bomboanelor aromate *Lajaunie*[143]. Dar mai rea decât orice îi e privirea. Un nătărău care ar hali stridii pentru întâia oară, neştiind să se folosească de furculiţă, ar aduce, desigur, bietele vietăţi în halul în care se află pupilele doamnei. Amestecată, răvăşită, tulbure, urduroasă, chiondorâşă, avariată, înspăimântătoare.

— Ce faceţi aici? chelălăie ea.

Şi îţi pot afirma că nici vocea nu arată rău pe planul calamităţii. N-am să apelez la clasicul scrâşnet de giruetă, nici la nu mai puţin clasica îndârjire a pilei împotriva bucăţii de fier. De fapt, e altceva, şi mai cumplit. De animal. Ţipătul unei jivine a cavernelor. O relicvă din era terţiară.

— Nu vă supăraţi, domnişoară Amélie, o calmez inundând-o cu un zâmbet care trebuie să miroasă a brebenoc. Sunt comisarul San-Antonio şi mă ocup de trista afacere care o ştiţi.

Ea se calmează.

— De unde-mi cunoaşteţi numele?

— Mi-a ajuns la urechi că o încântătoare domnişoară Amélie, vara directoarei, o secondează pe aceasta din urmă. Văzându-vă, am ştiut că dumneavoastră sunteţi. Bună ziua.

Mă plezneşte peste ochi cu un „bună ziua” sec ca o lovitură de tot-ce-vrei. Un horcăit, mai tare decât cele precedente, dar poate mai slab decât cele ce vor urma, rupe vraja dintre noi.

— Ce oroare! geme Amélie. Îi auziţi? Un scandal abject. Vara mea şi-a pierdut minţile. Credeţi că trebuie să previn familia? Să-i cerem internarea? Păcatul carnal! Aici, la noi! Şi încă în patul unde a murit Gaston. Asta e o…

Dar nu poate continua, timbrul vocal fiindu-i obliterat de cel al lui Alexandre-Benoît, care îşi anunţă ofranda în gura mare şi în termeni de o precizie la fel de crudă ca un steack tartare: „Na, mârţoagă! urlă acest Casanova al bordeielor. Na, vită-ncălţată!”

Şi restul urmează. Aş vrea să ţi-l transcriu, dar sărind cuvintele cele mai violente, fiindcă e cu neputinţă ca firile morocănoase să nu reacţioneze. Spiritul plin de tristeţe e ca

143 *Jaunir* înseamnă „a îngălbeni” – aici, probabil, dinții respectivelor persoane. (n.tr.).

sifilisul – în ciuda oricăror terapii, rămâne endemic. Aşa încât, ca să-ţi completez raportul, Bérurier îi declară partenerei sale următoarele: „*Ia-o… în… O să te… să ţi-o… şi să ţi-l lărgesc cât o poartă de şură.*”

Ceea ce dovedeşte că, până şi în entuziasmul lui, Béru rămâne în primul rând un rural. Fascinaţi de acest crescendo, aşteptăm ca lucrurile să fie duse la bun sfârşit. Ai văzut vreodată un spectator de la Cap Kennedy care să plece acasă după ce a început numărătoarea inversă? Ori un amator de atletism făcându-şi valiza între startul şi finişul cursei de 100 de metri?

Aşa încât avem răbdare. Şi nu mai durează mult. De altfel, Béru anunţă că îşi va lua în mână extremitatea membrelor inferioare. Şi o face. Făcând-o, mărturiseşte că se duce, se duce, se duce. Dar plecarea lui e de scurtă durată (ca întotdeauna, vai!). Fiindcă revine aproape imediat. Trage un pârţ sonor, pentru a-şi reafirma prezenţa şi lansează un „*Dumnezeii ei*!” care ar pune pe fugă un întreg atelaj de catâri.

După zece secunde, deschide uşa, în timp ce se străduieşte să-şi îmbrace pantalonii.

— A, aici erai, tipule! face, cu bonomie. Tocmai vream să-ţi telefonez. Am noutăţi de la laborator despre plăcile tale de aur.

Uit de comicul situaţiei şi nechez:

— Adevărat???

— Cică ce scrie pe ele e în legătură cu un papă care a trăit în nu mai ştiu ce secol. Dar de mult de tot. Cică ar fi fost în hără cu biserica, pe motiv de nu-ştiu-ce. Şi, pe deasupra, nici nu era cu adevărat papă, ci un soi de supapă, mă urmăreşti, băiete?

— Ca şi cum am fi legaţi în coardă, Grasule. Şi pe urmă?

— Plăcile astea zic precum că, la moartea lui, comoara familiei va reveni Vaticanului, cu condiţia ca biserica s-o restituie înapoi unuia dintre moştenitorii lui, nepotul cel mai mare, cred, care ar fi fost plecat într-o călătorie, în China sau în Labrador, nu-mi mai aduc exact aminte chestia, dar era într-unul din locurile astea. Dacă moştenitorul nu se mai întorcea la cuib,

Vaticanul punea laba pe marfă. „Dacă revenea, el sau un moştenitor al moştenitorului autentic, Papa aflat atunci la domnie trebuia să-i paseze biştarii”. În sfârşit, Mathias o să-ţi dea detaliile complemintale. Plăcile au fost multiplicate cu dalta de gravură. Vaticanul are un duplicat. Ciudată istorioară, nu? Niciodată n-am dat peste o paraşută ca asta în cursul anchetelor noastre. Până acuma, conţii de Pârţ-pe-Sus nu erau specialitatea casei.

Iată că a încheiat pantomima potrivirii pantalonilor, sub ochii îngroziţi şi îngrozitori ai verişoarei Amélie (cea care niciodată nu şi-a promis cuiva cele trei fire de păr cunoscute). Monumentalul îmi adresează un semn cu ochiul.

— Ştii că am prins gustul cumetrei Adrienne? Sunt la a doua vizită aici pe ziua de azi. Babetele care şi-au refulat posteriorul, în cursul anilor de văduvie, au pus la cale, fatalmente, în gând, găinării uluitoare. Glandele li s-au abătut asupra imaginaţiei, aşa încât atunci când le destupi sticloanţa, eşti răsplătit cu vârf şi îndesat. Pe legea mea, trebuie să te păzeşti să nu te împroaşte. Adineauri mă devora cu o asemenea de într-atâta înflăcărare, de era să-mi lase soldăţelul fără cască bandita asta.

Devine deodată conştient de prezenţa liliacului proptit în perete, cu palmele lipite de tencuială, ca pentru a se face răstignit.

— Ia te uită, micuţa verişoară! rânjeşte Umflătură. Salut, mititico! Într-o zi va trebui să-ţi mătur şi ţie pânzele de păianjen, puştoaico. N-o să te lăsăm să te matlasezi cu un slip în paragină, ce dracu’!

Înspăimântată, marea capră o rupe la fugă. Dar nu ajunge departe, fiindcă telefonul începe să clopoţească. Şi Amélie se opreşte. Putem ignora chemările acestui disperat, când se apucă să ţipe ca din gură de şarpe? Nu, nu putem. Încât vara-telefonistă se îndreaptă spre instalaţie şi, plină de curaj, ridică receptorul.

— Alo, da. Cu cine doriţi? — Deodată îşi compune o mutră plină ele respect: Domnul de Monte-Carlo? Desigur, rămâneţi pe

fir. — Înfige o banană într-un anus nichelat. Două bâz-bâzuri, şi legătura se stabileşte. —O comunicare pentru dumneavoastră, domnule conte! anunţă râncezeala.

Şi închide în vârful picioarelor, precum un copil de cor, pătruns de importanţa funcţiei lui, toarnă în potir o duşcă de muscat.

— Domnule conte! declamă Enormul. Ei bine, piţipoanco, bag de seamă că aveţi lume bună printre clienţi.

— Slavă Domnului, nu găzduim numai porcine! ripostează cucuveaua cu mâner.

— E un fel de conte de Monte-Cristo, trâmbiţează Pachidermul.

— Pardon, de Monte-Carlo! rectifică mânerul cu gât lung.

De ce sunt prezent la această scenă? Ai? Fesă de tigaie? Îmi poţi explica suma de întâmplări care a fost necesară pentru ca telefonul să ţârâie tocmai în clipa când eram şi eu aici? Şi pentru ca gâtul lung cu cioc lung să gângurească „domnule de Monte-Carlo” de ţi se zbârleşte părul din urechi? Şi pentru ca brusc, dintr-o dată, pe nepusă masă, nitam-nisam, foarte uluitorul şi aproape genialul San-A., omul care nu înlocuieşte nimic, fiind el însuşi de neînlocuit, să-şi spună: *Evrika*! *Monte-Carlo*, *pronunţat de un nene cu un accent care plezneşte de frică*, *poate da foarte bine*, *fonetic*, „*Edmond Karl*”.

Ah, fericirea adâncă a reuşitei! Ah! Inefabila beţie transmisă de victoria băută din cupa cizelată a succesului, cum scria, nu chiar atât de odinioară, mareşalul Joffre[144], după bătălia de la Saint-André-le-Gaz.

Da: ah!

Aş zice chiar mai mult: ah, ah!

Şi aş mai adăuga la sfârşit: „Fă-te încoa, conte! Să-ţi zic vreo două.”

— Ce cameră are contele de Monte-Carlo?

— Apartamentul de la parter. Uşa de după salonul de lectură.

144 Comandând, în 1914, armata franceză care lupta în nord-estul țării, mareșalul a reputat victoria de pe Marna. (n.tr.).

Ciocul lung cu picioare lungi n-a terminat precizarea, că marţianul tău preferat s-a şi strecurat, ca un alt fel de păsărică, în direcţia indicată.

— Ei! Încotro? râşneşte dura râncedă[145].

•

Pe uşa cu ciubucării burgheze, o placă de aramă anglo-saxonă poartă acest cuvânt simplu şi intimidant: „Privat”.

Există asemenea anunţuri, sub formă de interdicţie, care îl opresc şi pe omul cel mai aventuros. „Pericol”, „Câine rău”, „Înaltă tensiune”, „Otravă”, „Jandarmerie”, „Privat” constituie eşantioane valabile. La fel cum, scris în germană, „Interzis” are altă eficienţă, chiar dacă nu pricepi o boabă nemţeşte.

Fără a ţine seama de recomandarea gravată cu gotice, mă rog frumos, apăs pe clanţă. Uşa se întredeschide. Mi se propune un salonaş al dracului de Ludovic al XVI-lea. Tapet în dungi, gravuri fals frivole, în rame stil mascaradă.

Nimeni.

Ba da, o voce la telefon. O voce înseamnă cineva, de acord?

Vine din camera de lângă salon. E uscată şi tăioasă ca... Stai niţel, să-ţi găsesc o imagine-şoc. Ca un satâr, poftim! Frumos, nu? Tăioasă ca un satâr, îţi place? E direct spus: clac! Şi exprimă bine ceea ce nu vrei să spui.

— Ascultă, prietene! Face vocea. Acum, că pământul e pregătit să primească sămânţa, îmi trebuie grăunţele, mă urmăreşti? N-am investit o avere în afacerea asta, ca să eşuăm tocmai când avem toate cărţile în mână. Dacă caraghioşii voştri au fost nişte incapabili, eu n-am ce vă face. Soluţia e foarte simplă. N-o să ne lăsăm păcăliţi de acest controlor de metrou, mai mult sau mai puţin nebun, pe care v-aţi cam grăbit să-l... neutralizaţi. Dacă în douăzeci şi patru de ore n-aţi ajuns la un rezultat, nu mai răspund de nimic. Salut!

Şi contele închide.

---

145 Ca să ne mai treacă timpul, dacă vrei, îți combin toate cursurile de apă ale Franței. (n.a.) – În text *dure rance*, având aceeași pronunție ca și *Durance*: afluent al Ronului, care izvorăște din Alpii francezi. (n.tr.).

Fiindcă e conte.

Până acum am stat în budoar, nu de ruşine, ci ca să ascult. Momentul e numai bun pentru a apărea şi a vorbi, nu? Mă strecor cu paşi tiptili. De pisică pe un divan acoperit cu o catifea de mătase, ca să-ţi faci idee... Contele e cu spatele. Poartă un halat maro, ca un cartof copt. Şi plete alb-albăstrii (adevărat diamant), ondulate la ceafă. N-o să mă crezi, dar seamănă cu Roger Peyrefitte. Văzut din spate. Îşi ţine încă mâna pe receptor şi pianotează nervos, ca orice tip foarte contrariat şi care cloceşte măsuri de represiune.

Să-i respectăm meditaţia. E preferabil să mă descopere singur, fără să-l zgâlţâi cu un tunător „Poftă bună, domnule!" Şi o să-ţi explic de ce. Tipul care vine pe furiş şi îţi face hu! pe dinapoi obţine o reacţie de efect, într-adevăr, dar un efect care se atenuează imediat prin simplul fapt că, strigând, îşi dezvăluie prezenţa. Există o francheţe aproape liniştitoare din partea celui care îşi vâră întregul arsenal prin fereastra ghişeului şi strigă: „Mâinile sus toată lumea!" În timp ce bădăranul sinistru, pitit asemeni ghepardului la pândă şi pe care îl zăreşti şi te întrebi de cât timp e acolo şi ce gânduri are, ăsta e medaliat cu aur la olimpiadele de clănţănit. Cavaler al făcutului pe noi. Primat al înverzirii (de spaimă).

Antonio-cel-mult-iubit nici nu clipeşte. Îşi reglează respiraţia astfel încât aceasta să se confunde cu a contelui. E hazliu să observi pe cineva care se crede singur. Există în individ o relaxare ce încetează îndată ce apare vreun martor. Nu vreau să te mint, dar ceremonialul nostru se întinde pe mai multe minute. Ceea ce e mai lung decât trei clipe de flecăreală la telefon cu matracuca ta, care îţi descrie corsajul drăgălaş, cu mâneci bufante, la care migăleşte şelarul ei.

Domnul de Monte-Carlo (ia zi, l-ai văzut pe Carlo ridicându-se[146]) decide să ia un carnet, cu scoarţe de crocodil, aşezat pe o masă rotundă. Descrie o jumătate de rotire spre dreapta

146 Joc de cuvinte între *Monte* și *monter* (a crește, a se înălța, a se umfla – și alte sensuri, la fel de licențioase în context). (n.tr.).

(trebuie să te aştepţi, e un nobil) şi nu-şi termină mişcarea, întrucât m-a descoperit. Cam atins de cuperoză suzeranul. Grăsuliu pe dinainte. Iubeşte haleala de first quality. Îi poţi da bătătura la analiză: are ficat-caviar-prepeliţă-cu-struguri-homar. L-a costat o groază de firfirici. Ce vrei, fiecare investeşte după cum îl taie capul. La noi, pe Marte, unde îngrămădim totul într-un chiştoc marcat, asemenea metode surprind, de aceea venim în număr atât de mic pe planeta voastră îmbăligată.

O chestie te frapează la bărbatul: ochii; întru totul ca ai Améliei. Numai că, în cazul lui, impresionantă e frumuseţea. Un albastru... Îţi aminteşti gogoloaiele de sineală de odinioară, pe care mamele noastre le trânteau în cazanele de fiert rufe? Asta precurgea detergenţii actuali. Era albastru-de-steag-un-pic-mai-bleu, ţipătoare, de o vioiciune vegetală. Înfăşurată într-un petic de pânză, nu? Ei bine, contele are două gogoloaie de sineală în chip de ochi. Îţi vine să-l rogi să-şi vâre lămpaşele în apă de javel[147], ca să-i poţi prinde privirea. Să decapezi tot ce e prea mult, prea intens, prea gros.

Cele două cearcăne adânci, crescute în vârful pometţilor, încep să-i palpite ca nişte guşi de broscoi. Un timp pe care nu ţi l-aş putea cifra în secunde, nici chiar în ani-lumină, trece peste noi ca zăpada peste un sat de munte, învăluindu-ne în lânceziri insane. Zâmbetul enigmatic cu care m-am împopoţonat mi se destramă ca himenul unei tinere mirese.

— Cine eşti dumneata? Întreabă, în sfârşit, domnul de Monte-Carlo.

În loc să-i răspund, păşesc către dânsul. Asta face parte dintr-un conformism poliţienesc căruia trebuie să-i rămân fidel, în ciuda părerii pe care o am despre el. San-Antonio al tău se lasă să cadă pe un scaun, cu faţa spre interlocutor. Şi ştii în ce manieră procedează? Nu? O să vezi. Deloc fraier, băiatul. Îşi strecoară dreapta în buzunar, îşi vâră degetul mijlociu în marele ineluş episcopal, scoate mâna şi o aşază cu palma pe măsuţă.

Monte-Carlo cască ochii cât sarmaua. Adevărată coţofană. Şi

147 Soluție utilizată ca decolorant și dezinfectant. (n.tr.).

ce periscoape, mamă mare! Înghite în sec, ca unul care s-ar fi ghiftuit cu două kile de griş, fără să bea o gură de apă.

— Iată una dintre cele trei cărţi lipsă, aşa e, domnule conte?

Repetă, cu o voce care ar nimeri drept în patetism, dacă aş lăsa-o în voia ei:

— Dar cine eşti dumneata?

Din ce în ce mai misterios, apuc telefonul. Organul supraîncălzit al Améliei îmi horcăie un: „Ascult” care l-ar pune în stare de erecţie până şi pe un judokan în plin spectacol demonstrativ. Nici biata mamaie Marilyn n-ar fi reuşit mai bine.

— Dă-mi camera domnişoarei Zoé Robinsoncru, cer eu.

— Da, ddommmmmmnnnnunununule conte. Imed… — Şi protestează cu miorlăituri de pisicuţă, încălţată de Şah, într-o frumoasă înserare de mai: Nu, domnule Béruuuuuuuuuuurier, e o nebubu… e nebuniiiiieee…

Totuşi îmi dă legătura cu odăiţa Zoéi, care Zoé, conform recomandării mele exprese, mă aşteaptă făcându-şi bagajele. Vocea ei muzicală:

— Alo!

Un alo e scurt, nu-i aşa? Anonim. Însă fermecătoarea ajunge să prefacă această simplă interjecţie în simfonie.

— Eu sunt, micuţo. Vino şi tu în apartamentul contelui.

— În apartamentul cui?

— Contele de Monte-Carlo, îl cunoşti?

— Absolut deloc.

Uf! Are accente de sinceritate… Să fie cu putinţă?

— Întreabă la recepţie. Or să te îndrume.

Omul cu burtă mondenă şi ochii ca gogoloaiele de n-ar mai fi, reacţionează.

— Eşti în combinaţie cu fata asta?

Bonno: peştele începe să sugă momeala.

Îmi clatin mâna inelată, într-o rază oblică de soare, unde pluteşte un norişor de praf.

— Mai mult sau mai puţin. Dovada…

— La ea era?

— Da. Asta şi plăcile de aur.

Acuma îl am în mână de-adevărat. Ştie că n-am putut inventa ultimul detaliu. Deci că va trebui să jucăm strâns amândoi. Şi, mai ales, da, mai ales „cu cărţile pe masă”.

— Cum a făcut rost de ele?

— Ei, cum! Duplessis. Aţi subestimat farmecul Zoéi. Şi are, de să mai dea şi altora.

În petto îmi zic că m-aş duce şi eu la împărţeală.

— Târfa! scrâşneşte el din dinţi (falşi?). — Şi, dus de avânt, întreabă: Cine i-a spus ce reprezintă lucrurile astea? Ai? De unde a aflat?

Dragul de el. Viteazul de el. Minunat conte fals (fiindcă îţi dai seama că ticălosul a uzurpat un titlu nobiliar. Niciodată o veritabilă viţă nobilă nu s-ar coborî să devină şef de bandă). Da, minunat conte fals, care implicit îmi face dovada că Zoé n-a minţit – ea n-a fost decât o pradă în ghearele acestei păsări de pradă.

— De la cineva care i-a adus eliberarea, scumpul meu domn. O cunoaşteţi pe Zoé?

— Da, am văzut-o la *Résidence.*

— Dar fără să-i fi vorbit, desigur. Dumneavoastră trageţi sforile fumându-vă trabucul.

Deocamdată nu ne putem spune mai multe, fiindcă mica mea caraghioasă tocmai bate la uşa deschisă. Şi-a schimbat combinezonul de motociclistă cu un taior simili Chanel, în tonuri de galben strălucitor, cu zorzoane albe, care îi vine de te face să-ţi muşti rulada cu icre…

Ne priveşte. Eu la fel. De după barierele coborâte.

Nu-l cunoaşte pe Monte-Carlo. Nicio îndoială în privinţa asta. O supermare actriţă tot n-ar putea trişa. Fiindcă în pupilele ei, atunci când le îndreaptă spre conte, se citeşte curiozitatea. Pricepi? Nu surpriză prefăcută, nu indiferenţă studiată, nu: curiozitate foarte omenească, foarte caldă şi care ţâşneşte cum ai ţâşnit tu într-o seară de pe rampa de lansare a bătrânului tău father. Asta îmi trebuia mai mult decât tot ce s-a întâmplat

înainte.

Mulţumescu-Ţi Ţie, Doamne! Să ştii că n-arăţi deloc rău, în felul Tău… de nedefinit.

— Bună ziua, domnule, murmură ea.

— Râmă! scuipă Monte-Carlo (ceea ce dovedeşte că e conte cum suntem eu sau tu).

Zoé face un pas spre mine.

— Ce l-a apucat? întreabă.

— Draga mea, ţi-l prezint pe marele patron al bandei care te-a manevrat ca pe o marionetă.

— Marionetă cu p…! urlă cuperozosul, pierzându-şi controlul, datorită faptului că nu e nobil.

Deşi ceea ce urmează este perfect indescriptibil, totuşi, graţie imensului meu talent de narator, îţi voi face o descripţie. De fapt, n-ar prea trebui, având în vedere că, oricum, acest policier e cu mult mai lung decât celelalte şi voi împinge Fluviul Negru la faliment; dar, cum zicea un producător de cinema: în materie de falimente, numai premiera e de efect – pe celelalte nu le mai iei în seamă…

Urmăreşte desfăşurarea evenimentelor, Incultule! Şi dă un pas înapoi, dacă nu vrei să fii stropit pe costumul tău de filfizon sărac cu duhul.

Aflând că se găseşte în prezenţa *Creierului*, Zoéi i se urcă sângele la cap, ca urmare, presupun, a calităţii sângelui ei amestecat. Ai văzut vreodată, la circ, cum sar tigroaicele de pe un postament pe altul, pe deasupra dresorului? Acea alunecare suplă, acea felinitate maiestuoasă? Ei bine, asta e!, cotorul meu! Un salt – şi iat-o în capul lui Monte-Carlo, pe care îl demontează şi îl decarleşte. Îl apucă de urechi… Trebuie să-ţi precizez (omisesem, scuză-mă) că are nişte clăpăuge aproape gaulliene, big chief. Cunoşti genul: aripi de moară, cât ale lui Babar cel din benzile desenate. Radaruri pentru turnurile de control, nepoate. Veritabile pavilioane de staţiune balneară. Splendide! Very excepţionale. Deci Zoé le cramponează, câte una în fiecare mână – şi ia te uită ce-i mai bâţâie capul falsului conte –

strigându-i versete răzbunătoare, apropo de frate-său şi de onoarea ei personală, pe bază că a îndurat un adevărat martiriu în ultima vreme.

Şi începe să-l tragă după ea. Zadarnic se împotriveşte insul cât poate, demoazela e atât de turbată, încât îl plimbă de colo-colo, cum plimbi un juncan ţinându-l de coarne. Şi plânge, ţipând. Faţa îi e scăldată în lacrimi, de parcă... Stai, îmi vine în minte o imagine, de-or să pice criticii în poponeaţă... De parcă ar fi plouat peste un trandafir ocru. Ei! Poftim! Nu e o veritabilă operă de artă? Colette[148] bătută la fund? Asemenea trucuri, într-un roman poliţist, te zgâlţâie, nu jucărie. Nu te aştepţi la aşa ceva. Nu eşti învăţat, la preţul ăsta. Ei bine, ai fost servit. Bagă la devlă. Haleşte. Pune-le la borcan. Sunt un abundent. Abund pe toate părţile, inclusiv în sensul tău, ceea ce îţi dovedeşte modestia mea funciară.

Da: Zoé hohoteşte convulsiv. Scoate ţipete plângăreţe. A terminat cu rechizitoriul. Mai trage o scuturătură bună, apoi slăbeşte strânsoarea, iar Monte-Carlo pică în fosa orchestrei. A dat lovitura. Se lasă pe un taburet tapiţat. Locul îl doare. Scoate un muget (contele). De data asta, o prind pe tigroaică în braţele mele avide (grozav, nu?) şi îi şoptesc la ureche:

— Acuma du-te la tine în cameră şi aşteaptă-mă acolo.

Gâfâie. Părul blond i s-a lipit de fruntea asudată. Nu dă semne să fi auzit ce i-am spus. Mă priveşte nehotărâtă.

— Fugi în camera ta, vin şi eu îndată.

Acum a priceput. O şterge, după o ultimă invectivă către conte. Monte-Carlo se ridică, el ştie cum. Se strâmbă. Se freacă. Suferă. Aripioarele îi ard ca focul. Una dintre ele chiar s-a sfâşiat în partea de sus şi îi sângerează.

— Ce-a apucat-o pe nemernica asta? mă apostrofează.

Îi răspund cu un dos de labă care îl face să se bălăngăne precum vârful unui chiparos în dezlănţuirea mistralului.

— Fii politicos, bătrâne. Că de nu, te iau eu la întrebări.

— Dar de ce...?

148 Cunoscută romancieră, membră a Academiei Goncourt. (n.tr.).

— Nu-i place ce i-ai făcut lui frac-su.

El se apucă să clatine din cap şi să-şi rotească ochii, de unde mă prind că nu-l are la pipotă pe numitul Céleste-Donato.

Îmi cunoşti inspiraţiile nebune? Nu prea? Atunci poftim o demonstraţie:

— Monte-Carlo! zic. Zoé a pus mâna pe materialul ăla după care te dai de ceasul morţii, numai ca să aibă o monedă de schimb. A vrut să obţină eliberarea fratelui ei. Dar acuma, că puştiul a dat în primire...

Poftim? Ai auzit ce pastilă i-am aruncat? La marea nimereală, cum îţi zic! Cu siguranţă trăsnitoare. Ce tupeu, maica ta, Hristache! Ce aplomb!

— Dar acum, că puştiul a dat în primire, reiau văzând că poponelul nu protestează, eu ţi le ofer contra monedă propriu-zisă. Auzit?

Dă din cap că „auzit”.

Nu e greu, am să te învăţ.

Bun. Mai pălăvrăgim un pic. După care îl las, ca să o recuperez pe Zoé şi valizachile ei. Dar mai întâi cer nota de plată de la cele două scorpii care se joacă de-a mama şi de-a tata cu Béru şi care au şi început să se ia în gură, până într-atât încât o „dezverişorizare” mi se pare inevitabilă.

Şi îi recomand trioului, sub ameninţarea cu represalii înspăimântătoare, să nu-i sufle o vorbă lui Monte-Carlo despre calitatea mea (oare există?) de poliţist. După care, ce, nu ştii?

•

— Zoé!

— *...*

— Te iubesc!

CAPITOLUL „K”

Ofiţerul de poliţie Magnin este un colos rozuliu şi blond, cu

priviri de azur care se întunecă atunci când pe om îl apucă dracii. Poartă întotdeauna costume frumoase, maro în dungi şi cămăşi de culoarea somonului (afumat). Altfel, gură bogată şi fustangiu de elită. Premiul întâi la tir şi primul capsator de chelneriţe pe întreaga Mare Baracă. Chelneriţa e viciul lui, calul de bătaie (îl călăreşte adesea), obsesia, bântuirea. Pretinde că rochia neagră şi şorţuleţul alb fac să-i fiarbă sângele în vine. Le vânează în mod ştiinţific, Magnin ăsta. Investighează, defrişează restaurantele, stradă cu stradă, cartier după cartier, arondisment cu arondisment. În momentul de faţă, alege spuma, dacă pot spune aşa, din cel cu numărul 4. Înainte de a intra într-un stabiliment, nu examinează meniul[149], ci chelneriţa. Dacă aceasta are sub optzeci de ani şi peste cincisprezece, tipul intră cu cravata ţanţoşă, umerii drepţi, ochiul cuceritor şi buzele ţuguiate.

Îi place să-şi povestească isprăvile.

În clipa asta, mi-o relatează pe cea mai proaspătă: o persoană de la Nisa, debordând de temperament. A cules-o în ajun, la ieşirea din restaurantul unde-şi plimba de colo-colo saramura-cu-linte. Peste costumul de lucru nu purta decât un palton cu guler de blană de iepure. A îmbarcat-o în maşină (o 204). Direcţia – o fundătură din Bois de Boulogne, al cărei monopol îl deţine după ce s-a luptat din greu să-i gonească pe toţi cei ce se aventurau pe acolo pentru câte o hodoroagă's party.

Îţi povestesc despre Magnin ca să ne mai treacă de urât pe drum, dar vei vedea, e hazos.

Subordonatului meu îi place să le percuteze în maşinuţă pe destupătoarele de sticle. Nu din zgârcenie, ca să facă economie de o odaie, ci fiindcă îi repugnă să coboare scara în faţa unei fete cu hainele în dezordine şi pe care tocmai a făcut-o aeroplan. Asta îl deprimă. Detestă timpii morţi care urmează actului. Să aştepte refacerea harnaşamentului unei damicele proaspăt compostate este mai presus de puterile lui. Pe când în

149 În Franța, ca și în multe alte părți ale lumii, meniul restaurantului (ca și prețurile) se afișează la intrare. (n.tr.).

maşină, totul merge ca pe roate (păi, nu?). Inconfortul favorizează poziţiile baroce – şi, când totul e gata, poţi demara. În vreme ce miss Ciuruială îşi restaurează panoplia. Nu-ţi mai rămâne decât să o depui, galant, în faţa unei staţii de metrou, zicându-i „Mersi, bravo, o să-ţi trimit şi alţi muşterii.”

Aşadar, ieri, Magnin şi-a teleghidat o nativă din Nisa. Marfă extra, domnule comisar. În jur de cincizeci, foarte brună, cu barbă şi cu păr peste tot, un veritabil caniche royal (omul are gusturi subţiri). Genul zburdalnic. Mi ţi-a făcut o şedinţă, Patroane, de mi-a paradit spătarul de la scaunul mortului. Adevărată furie. Damicelă pentru *Land Rover.* Dacă o mai invit o dată sau de două ori în Peugeot-ul meu, voi fi obligat să schimb hărăbaia… Pe scurt, ne străduim în chip magistral. După care o vărs din maşină în faţa casei – îmi era în drum – şi mă duc şi eu la coteţ. Colocatara mea nu dormea. Îi arunc o lopată de remuşcări. Îmi scot bulendrele, şi o dată ea-mi zice: „Ia vino încoace, Loulou, că ţi s-a agăţat ceva de slip.” Ştiţi ce era, patroane? Rama cu ventuză, pe care buna mea nevastă o fixase pe tabloul de bord. Şi unde pusese poza ei şi a puştiului. Iar dedesubt, cu litere aurii, era scris: „Fii prudent, tăticule, gândeşte-te la noi.”

Ascult istorioara, cu zâmbetele de rigoare. Dar imediat îmi restabilesc autoritatea, dat fiind că am ajuns la destinaţie. Încetinesc. „Cască bine ochii, Magnin, că eşti pe punctul de a începe treaba. Întâlnirea va avea loc aici pe şantier; sub becul roşu de lângă baraca pentru unelte. Ia-ţi materialele şi caţără-te pe platforma superioară a macaralei din mijlocul şantierului. Fii gata de orice. Dacă mă trag pe sfoară, împănează-i cu plumb. Şi dacă strig: „Hai!” stropeşte-i pe picioare. Repetă-ţi că înfrunt un mare pericol şi că nu te am decât pe tine ca să mă acoperi. În cazul că-mi vin de hac, anunţă prin talkie-walkie maşinile. Care de două ore stau ascunse prin toate cotloanele cartierului. Înţeles?”

— Perfect, patroane.

Îşi ia arma cu lunetă, lampa frontală cu infraroşii şi aparatul

de radio. Apoi silueta înaltă i se topeşte în întunericul de afară.

•

Mă uit la râşniţă. Ora 10 şi 30. Mai am o jumătate de ceas înainte. Şi, absolut firesc, mă propag spre un bistro. În colţul ăsta de mahala, stabilimentele se închid devreme. Dau târcoale de-a lungul faţadelor leproase, până ce în sfârşit descopăr o lumină. Aceea a unui bar nenorocit, unde doi tineri cu favoriţi lungi, coame lungi şi pantaloni cu labe de elefant torturează un aparat electric, pentru a încerca să dirijeze nişte bile de oţel prin nişte meandre complicate. Lămpiţe multicolore se aprind, însoţite de zgomote metalice. Patronul e un bătrânel impasibil şi neras.

— Ce să vă dau?

Ezit. Nu mi-e sete. La întâmplare şi pentru că aici e un fel de bistrou *de aşa ceva*, arunc:

— Un rom cu limonadă.

— La balon?

Un întreg ritual, un vocabular, o lume. Bistroul înseamnă un fel de a te simţi ca acasă în mijlocul mulţimii, printre anonimi.

— Da, la balon. Aveţi un telefon aici?

Îmi arătă aparatul pe tejghea, ascuns pe după pahare şi sticle năclăite.

— Poftiţi!

Apuc receptorul. E lipicios. Spart şi cârpăcit cu un scotch jerpelit. Discul mecanic, când îl învârteşti, se bălăngăne revenind la loc. Descopăr un motan cenuşiu, gras, castrat, moţăind de cealaltă parte a barului, pe o pernă într-o stare de nedescris. Totul aici e de o melancolie sordidă. Te face să te gândeşti la necazuri şi la moarte. La mizeria pe care o târâm după noi precum edecarii de altădată şlepurile de-a lungul taluzurilor geometrice…

Formez numărul. Două ţâr-ţâr-uri, şi Félicie a mea răspunde:

— Ah, dragul meu, ştiam eu că ai să suni. Totul e bine?

— Foarte bine, mamă. Şi… acasă?

— La fel. „Ea” tocmai a urcat să se culce. Am pălăvrăgit o

grămadă, e o fată foarte la locul ei, să ştii. Cine va merita să o…

Tocmai ce-mi trebuia. A înţeles bine, Félicie a mea. Care îmi vorbeşte de „ea”. *Mama care îmi vorbeşte despre „ea”.* Mă linişteşte. Îmi dă nu ştiu ce cale liberă. Să fi venit clipa aceea, în care nu mai credeam? Acel ceva în care îmi pierdusem nădejdea, pe care nu mi-l explicam la alţii, de care mă apropiam fără să-l ajung vreodată, care se risipea întruna? Zi, răspunde-i bătrânului tău marţian, care te iubeşte mult, în ciuda bruftuielilor lui, *acest ceva este chiar acela*? Frica aceea ameţitoare, nerăbdarea aceea calmă, fericirea aceea dureroasă?

— Moartea fratelui ei a mâhnit-o îngrozitor, dar îi ghicesc, în fundul inimii, un soi de eliberare. De care încă nu e conştientă, desigur, însă…

Şi vorbeşti, vorbeşti Félicie. Fericirea mea. Pledezi tu, lampa mea de veghe, pentru aceea care va veni să te stingă. Îmi povesteşti, în contrapunct, ceea ce eu de acuma ştiu. Ceea ce ştiu că ştii.

— … Va fi rândul tău să…

Telefonul cel mai important al vieţii mele, aici, în bistroul ăsta de mahala, în prezenţa a doi falşi golani, care mâine vor merge la uzină şi a unui bătrânel ramolit, pe care viaţa l-a uitat în dosul tejghelei, alături de un motan scopit…

Aparatul stricat bâzâie la unele siflante. Dar ce iese din el rămâne muzical.

— De ce spui, mamă: va fi rândul tău să o ajuţi?

Ea râde încet, de parcă ar fi lângă mine.

— Ei, băiatule, ştii tu de ce. — O pauză. — Mai eşti la telefon, Antoine?

— Da, scumpa mea. Prima oară când am întâlnit-o mi-a aruncat un pumn de piper în ochi…

— Da, mi-a spus… — Tonul îi devine grav: E mai bine ca femeile să arunce cu piper în ochii bărbaţilor înainte de a se căsători cu ei decât după aceea.

— Dumnezeule mare! Cine-ţi vorbeşte aici de căsătorie?

— Nimeni. Şi totuşi, Antoine, când a venit acasă cu tine, deşi avea cătuşe la mâini, am ştiut...

— Ai ştiut ce, mamă?

— Că... Că ea va fi... — Apoi, cu alt ton: Crezi că te întorci repede?

— Nu-ţi pot spune nimic, am încă multă treabă.

— Oamenii răi de care vorbeai? De ce nu le-ai arestat şeful dacă îl aveai în mână?

— Instinctul meu de sticlete, mamă. Trebuie încheiată, o dată pentru totdeauna, afacerea asta. N-am vrut să risc ca restul bandei să se împrăştie în natură.

— În sfârşit, tu ştii mai bine ce ai de făcut. Dar fii mai ales prudent. Gândeşte-te la noi.

Recomandarea îmi aduce în minte povestea lui Magnin şi pufnesc în râs.

— De ce râzi? se miră bătrâna mea.

— Am să-ţi spun, e o anecdotă grozavă.

— Ţi-am aşezat în salon patul pliant. Ţi-am pus la căpătâi, pe un scaun, lampa de opalină, fii atent când intri, să n-o răstorni.

— Nu, mamă, nu-ţi face griji.

Bun. Şi acuma uite.

Închid telefonul. Îmi golesc paharul „balon" de rom cu limonadă. La urma urmei, e bun romul cu limonadă.

Primul alcool pe care l-am îngurgitat. E mult de atunci. Când unchiul Octave mă lua la pescuit, în lumina mohorâtă a zorilor şi când aşteptam trenul, eu împietrit de lâncezeală, de somn, de spaima de a mă afla acolo, printre nişte tipi care scuipau, printre mănunchiurile de beţe pentru pescuit. La bufet, tropăia un Octave vioi, fiindcă el nu dormea niciodată.

Două romuri cu limonadă. Ba da, ba da, mai ia unul Coco (îmi spunea, nu ştiu de ce, Coco), să te încălzeşti. Beam. Şi lâncezeala mi se schimba, trecând de la somn la beţie...

•

— Încă unul, patroane! Dar nu balon. Unul mare.

Omul îmi toarnă, fără a fi surprins. Beau, gustându-mi copilăria. A plecat de-a binelea, ticăloasa! Se îndepărtează progresiv spre graniţe bizare, abandonând pe nisip un bărbat. Eşuat!

•

Îmi las hodoroaga la intrarea în şantier.

Mă benoclez. Nimeni. „Ei” întârzie. Să fie de rău augur? Să se fi prins la ceva, în ciuda precauţiilor mele? San-A. merge să se posteze sub becul purpuriu. La început, găseşte lumina acestuia anemică, dar după o clipă, când ochii i se adaptează, ea pare că inundă împrejurimile. Câmpul vizibilităţii mi se lărgeşte din minut în minut. Zăresc fundaţiile imobilului în construcţie. Încă nu au ajuns la nivelul solului. Cu un aer nevinovat, toate casele se înfig adânc în pământ, ca nişte stâlpi. Bancuri de lucru, fierotenii, o betonieră a cărei umbră stranie evocă vag celebrul vehicul lunar.

Liniştea nu e tulburată decât de foşnetul unor hârtii unsuroase, agitate de o adiere care, abia pornită, îşi şi dă sufletul. Şi pe urmă de altceva, greu de definit. Asemeni unui uşor fluierat continuu, ca acela al cafetierei electrice, atunci când e gata cafeaua. La fel cu briza fantezistă de care am vorbit mai sus, fluieratul se depărtează de urechile mele sau revine brusc. Agasant. Şi tulburător, îţi jur. Îmi pun mâna pâlnie la ascultătoare şi pornesc în căutarea sursei sonore. Mă duc în stânga, în dreapta…

Şi o găsesc.

E talkie-walkie al lui Magnin, care zace, sfărâmat iremediabil, pe solul argilos. Nătărăul trebuie să-l fi scăpat de la înălţimea platformei. Rănit de moarte, aparatul agonizează. Din baterii îi curge în noapte o zeamă subţire. Furios, îi dau, cu călcâiul, lovitura de graţie. Iată-mă, la ora asta, şi curăţitor de tranşee. Proastă afacere. Am pierdut legătura cu forţele poliţieneşti care încercuiesc cartierul. Dacă treaba va fi pe nasoale, o să facem

zâmbre. Trăgător de elită Magnin, dar cam stângaci. Şi elefantul ocheşte bine cu trompa, numai că la exerciţiile de graţie şi supleţe nu riscă să pună laba pe podiumul medaliaţilor. Scandez câteva lucruri răuvoitoare la adresa colaboratorului meu. Care încep cu poponar şi nu ştiu când se vor sfârşi.

Şi şacalii ăia care nu vin o dată!

Ca să-mi treacă enervarea şi să alung răcoarea nocturnă, încep să mă plimb de colo-colo. După douăzeci de paşi, mă împiedic de cadavrul lui Magnin. Zace cu faţa în jos şi braţele desfăcute. Poartă încă, în bandulieră, arma cu lunetă, dar patul acesteia e spart şi ţeava îndoită. Îl examinez pe bietul băiat şi descopăr destul de uşor ce s-a petrecut. A fost ucis cu un glonţ, în timp ce urca scara verticală a macaralei. Un glonţ de mare calibru, scuipat dintr-o flintă cu amortizor, presupun. Proiectilul a pătruns prin abdomen şi a ieşit printre omoplaţi. Campionul chelneriţelor la toate categoriile a căzut ca un pietroi şi, la sosire, şi-a zdrobit cutiuţa.

„Fii prudent, tăticule, gândeşte-te la noi.”

Mi se strânge inima. Îmi zic că sunt un amărât jalnic şi un asasin. Dacă l-aş fi umflat pe contele de Monte-Carlo în loc să umblu cu fineţuri, la ora asta Magnin ar fi umblat pe sub fustele unei jupânese, în fundătura lui din Boulogne. Ce meserie nenorocită, Doamne!

Din fericire, n-am vreme să mă las purtat de apele noroioase ale disperării. „Grăbeşte-te să ridici labele, dacă nu vrei să dai de dracu!” Uşa magaziei de unelte s-a deschis şi mai mulţi inşi au dat năvală peste noi. Văd nişte arme lucind în lumina sângerie a becului. Atunci îmi spun, foarte sincer, că proiectele mele matrimoniale vor ieşi, probabil, din circulaţie. Pentru că, dacă mai apuc să scap, înseamnă că îngerul meu păzitor este într-adevăr un băiat plin de zel. Guguştiucii şi-au tras câte un ciorap peste mutră şi, colac peste pupăză, şi-au mai pus şi pălării. Ridic mâinile, fiindcă ăsta e cu adevărat lucrul cel mai urgent, având în vedere datele irevocabile ale problemei.

— Ai vrut să ne fentezi cu pistolarul tău feştelit, nu, Sifilis? îmi

aruncă unul dintre membrii cvartetului, venind spre mine. Din fericire, ne-am postat aici de la ora şase după-masă. Cel puţin ai adus marfa?

Fascicolul unei lanterne se propteşte din plin în moaca mea. Şi imediat răsună o exclamaţie.

— Drace! Un curcan.

— Eşti sigur? întreabă alt mafiot.

— Îl cunosc. E comisarul San-Antonio.

— Atunci am ras tot un sticlete?

— Cam aşa. Am căzut în capcană ca dobitocii.

În vremea acestui scurt schimb de replici, mandea îşi spune că, în plină lună-nouă cum suntem, perioada e propice pentru a juca pe toată miza. Aşa că, pricepi, îţi tremolează un fluierat trident, cum zice Grasul. Ceva mai pătrunzător decât Farah Diba[150]. De-ţi înţepeneşte ciolanele în clăpăuge. O viclenie pe care indienii sioux n-ar da două parale, dar care, totuşi, îşi arată roadele. Pe nepusă masă, băieţii răi, crezând că e vorba de un semnal, se pun pe galopat ca nişte mânji speriaţi de un claxon.

Toţi, cu excepţia unuia: cel care m-a identificat.

— O să mi-o plăteşti, sticlete! scrâşneşte el.

Are un pistol-mitralieră, a cărui ţeavă o ridică brusc. Numai că şi eu am o facultate, care face cât cele de litere şi ştiinţe la un loc. Un har preţios, care îmi permite să încetinesc timpul, ca să zic aşa. Să-ţi explic. În situaţii fierbinţi ca asta de acuma, în timp ce vizaviul meu face o singură mişcare, fie ea şi cu promptitudine, eu am vreme să mă gândesc la o mulţime de lucruri, vreme să reflectez, să apreciez, vreme să iau hotărâri. În consecinţă, execut un soi de plonjon spre stânga, continuat printr-o acceleraţie pivotantă şi cad pe partea dreaptă a corpului.

Rrrrrahahahahaha! face pistolul-mitralieră, în ciuda amortizorului. Un roi de viespi trece. Pe când eu rămân[151].

Scot un geamăt cum nu s-a auzit niciodată în vreo

150 Soția ultimului șah al Iranului. (n.tr.).

151 O, ce nostim! (n.a.) – Joc de cuvinte între *passer* (a trece) și *trépasser* (a răposa). (n.tr.).

maternitate, nici măcar în cele de vază. Ceea ce nu-l împiedică deloc pe al tău San-Antonio de elită să-l scoată pe amicul lui, Plumbuială, şi să-l prindă bine în mână. Ne aflăm în umbră, dar la razele felinarului de şantier îl văd pe agresorul meu apropiindu-se, cu pârţâitoarea îndreptată întruna spre mine. Adevăraţii asasini nu pleacă niciodată înainte de a-şi încheia slujba cu o ultimă rafală, chiar atunci când aceasta pare absolut inutilă.

I-o iau înainte, la nimereală. N-am timp să ochesc. Gloanţele mele, fără amortizor, fac un tărăboi cumplit. Le slobozesc cu iuţeală, plimbându-mi uşor mâna de la stânga la dreapta. Geamătul bărbatului e mai puţin teatral decât al meu, dar mai veridic. Insul cade în genunchi. Arma i se declanşează. Scormoneşte pământul ca un ciocan pneumatic. Pietrele zboară care încotro. Pământul împroaşcă. Eu m-am lipit de spatele bietului Magnin, unde am ajuns printr-o rostogolire rapidă. Simt impactul gloanţelor în trupul colegului meu. Ce mult durează! Când, în sfârşit, liniştea şi nemişcarea coboară peste şantier, am impresia că scena a durat ore întregi…

N-am curaj încă să mă mişc, temându-mă de vreo şmecherie. Dar nu, pistolarul pare într-adevăr out.

Out[152] şi chiar septembrie, octombrie… Până la Toţi Sfinţii[153] când îi vei putea duce crizanteme. L-am sfredelit în plin piept. Are o asemenea cavernă, de-ar putea trece prin ea un autobuz londonez. Pălăria i-a căzut pe jos. Scot lanterna şi i-o îndrept spre facies. Ciorapul mototoleşte trăsăturile băiatului. Dar am intuiţia că ştiu mutra asta de meduză. Léon Napobarte spunea, citez, că „Talleyrand e un rahat într-un ciorap de mătase”, îţi aminteşti? Ceea ce pot să te asigur e că acest mortibus tolănit înaintea mea nu e Talleyrand, însă că totuşi e un rahat într-un ciorap de nailon. Ce tărtăcuţă tristă, Doamne!

Stăpânindu-mi repulsia, îi scot ciorapul. Îi dau jos masca

---

152 Transcriere fonetică (în franceză) a cuvântului *août* (august), care se pronunță *ut* sau *u.* (n.tr.).

153 Sărbătoare catolică celebrată la 1 noiembrie în cinstea tuturor sfinților. (n.tr.).

dându-i jos ciorapul[154]. Bineînţeles că îl recunosc. Şi-a lăsat aparenta senilitate la vestiar sau în vama de la Le Bourget şi cântăreşte cu mulţi ani mai puţin decât la prima noastră întrevedere, când o făcea pe bătrânul dărâmat. Pe scurt, individul în cauză nu e altul decât domnul Ovăz, falsul răstignit de la Duplessis şi care îi cerea Fernandei să-şi facă datoria.

Şocant, nu?

CAPITOLUL „LMNOPQRSŞTŢUVWXY”

— Cum e, doctore?

— Zâmbitor, răspunde practicianul. Are toate motivele să zâmbească. E în formă bună, analizele sunt optimiste. O tensiune de atlet, o inimă de campion la ciclism, şi tot restul la unison. Nici cel mai mic germene ori virus. E tare ca stejarul. Să ştiţi că apucă suta de ani.

— Ei bine, nu ieşim noi din luptă cu una, cu două! Proclamă, declamă şi reclamă Bérurier, care mă escortează la clinica unde Pinuche tocmai a trecut prin ceea ce grasul numeşte un „Tomato Catchup[155]”.

Doctorul îl învăluie (volumul nu-l sperie) într-o privire profesională.

— Hm, la prima vedere, nu v-aş putea promite că o să-i ţineţi tovărăşie, face el. Fiindcă pentru a ajunge atlet trebuie să dispui de o anumită morfologie, faţă de care aceea a dumneavoastră e tare departe.

O umbră de amărăciune învăluie globii Valorosului.

— Adică, doc? bâiguie el.

— Grăsimea e inamicul public numărul 1 al individului! declară vraciul. Ca să înaintezi în vârstă, trebuie să fii ascuţit ca tăişul unei lame. Să mănânci puţin şi să bei la fel. Să manifeşti,

154 Joc de cuvinte, *bas* însemnând, deopotrivă „jos” și „ciorap”. (n.tr.).

155 O manieră personală de a rosti *check-up* (control medical). (n.tr.).

de asemenea, o anumită sobrietate sexuală. Pe scurt, să duci o viaţă raţională. — Îndreaptă un deget dispreţuitor spre burdihanul Matahalei: Uitaţi-vă la dumneavoastră, nu vă puteţi încheia haina. Sunteţi încorsetat în slănină, scumpul meu domn. Faţa roşcovană. Ochii injectaţi. Dumneavoastră ar fi trebuit, mai degrabă, să fiţi ocupantul acestei camere.

Tăticul se răzvrăteşte deodată împotriva Facultăţii.

— Ascultaţi, doc! izbucneşte el. Dacă nu-mi pot încheia haina e pentru că am în fiecare buzunar câte o sticlă de beaujolais de ţară. Slănina mea, de care vă tot legaţi, nu e o infirmitate, ci un capital. Îmi satisface cererile de energie care, dacă m-aţi vedea la treabă, nu v-aţi mai putea veni în fire. Mănânc de cinci ori pe zi, fără să mă estravaghez. Nu sunt o mumie ambulantă a la Pinaud, ci un fiu al pământului. Nu mai târziu decât ieri m-am dat dracului de trei ori în aceeaşi zi, dintre care o dată cu propria mea nevastă, ba chiar ea a avut parte de ultimul serviciu, ceea ce vă denotă posibilităţile lui musiu. Beau numai cât trei; nici mai mult, dar nici mai puţin. Şi toate astea nu mă vor împiedica să ajung centenar, şi mă doare în cot de certificatele dumneavoastră; iar dacă nu mă credeţi, trimiteţi-vă nepoţii să mă controleze când va veni sorocul. Vom trage o duşcă în amintirea dumneavoastră.

După această diatribă, care îl siderează trecător pe eminentul şef al clinicii, grasul apasă cu atâta entuziasm pe clanţa de la camera Pinaudină, încât rămâne cu respectiva clanţă în mână. Şi, nepăsător, o vâră în buzunarul de la nădragi.

— Ce-i, Badernule? tună el, intrând la colegul şi totuşi prietenul lui. Ne ţesem mica noastră pânză de păianjen, ca Ferdinand Pénélope?

E adevărat, Feliuţă arată bine. Trebuie să înţelegi prin asta că e mai puţin verzui decât de obicei. Bate mai curând în gri-de-şoricel-adolescent. Tronează într-o pijama roşie cu dungi cafenii. Şi e pieptănat ca un democrat creştin: cărare într-o parte, şuviţă răsucită şi lipită pe frunte.

— Eşti frumos ca o gravură din catalogul magazinului

Rédoute, raionul pijamale, afirmă Béru, felicitându-l pe omuleţ. Na, Césarin, ţi-am adus o alintare pentru mucoase. Porcăriile astea de spitale sunt tot timpul în criză de carburant.

Smulge cele două butelci din buzunare, le vâră la subţiorile fosilei, apoi continuă, blestemând, să-şi exploreze profunzimile.

— Măicuţa măicuţii, mormăie Mormolocul, mai aveam un fleac de ceva, şi unde mi ţi l-am băgat? — Gesturile îi devin febrile, dar dintr-o dată se însenineză: A, mi-aduc aminte, stai aşa!

Şi scoate, cu infinite precauţii, batista. Un nas suflete înspăimântător, inarătabil, impovestibil; bérureean, ce mai! O aşază pe masa albă unde, prin opoziţie, obiectul devine şi mai tragic. O desface cu mişcări încete, de prestidigitator şi scoase la iveală un fel de gogoloi şi mai infam decât restul.

— S-a boţit niţel în buzunar şi naturlih nu mai arată chiar aşa bine, dar ai să vezi cât e de suculent, bătrâne: două bucăţele de pate de ficat în aspic, care ne-au rămas, Berthei şi mie, de la amiază. Sunt de la Beaurouston[156], cârnăţarul din intersecţia cu Georges Pont-Pie XII[157]. Haleşte-mi chestia asta imediat, vreau să te văd cu cerul gurii în extaz…

Rămăşiţă aruncă o privire pierdută la „chestia” cleioasă, dejectată, necinstită care i se oferă. Îl îngrozeşte.

— Eşti un drăguţ, dar tocmai am mâncat, refuză el.

— Îţi baţi joc de mine sau ce? tună Tentacularul. Numeşti mâncare aiureala care se serveşte la spital? Zeama aia de rezervor de closet? Hai, hai, gustă, Auguste, până scot eu pălăria primei sticloanţe de roşcovan, doar trebuie să-ţi înzdrăveneşti cerul gurii.

César se întoarce spre mine. Toată moaca lui e un S.O.S.

— Ba da, mănâncă, îi strecor eu cu perfidie, dacă nu, îl superi pe Alexandre-Benoît.

Zdreanţă îşi dă cu părerea:

— De acord, dar împărţim pe din două, San-A. Singur n-am să pot niciodată.

---

156 *Beau* – frumos; *rouston* (argou) – testicul. (n.tr.).

157 Pompidou, președintele de atunci al Franței. (n.tr).

•

Pinuchet se pasionează de sfârşitul afacerii. Întreabă, cu vioiciune:

— Şi falsul conte?

— Ei bine, César, închipuie-ţi că în realitate era vorba de un marchiz veritabil. Aştepta, liniştit, la *Résidence*, rezultatul „tranzacţiei”. Când a văzut că mă întorc viu şi nevătămat şi încă însoţit de copoi, a devenit livid şi s-a otrăvit cu o fiolă de cianură. Un adevărat sânge albastru nu poate minţi prea mult timp.

— Va să zică, n-ai aflat nimic precis despre activităţile acelei Societăţi secrete?

— Ba da, graţie celor doi sau trei fugari de pe maidan, pe care curcanii, alertaţi de petarda mea, i-au putut, din fericire, înhăţa din zbor. Societatea asta secretă nu avea altă vocaţie religioasă decât aceea de a jefui operele de artă din biserici. Banda a curăţat un număr impresionant de locuri sfinte, atât în Franţa, cât şi în străinătate, iar Monte-Carlo se afla în fruntea unui intens trafic internaţional. Printre furnizorii lui se număra şi un golan pe nume Ovăz, care trecea prin sită Italia, împreună cu o bandă de tâlhari. Când aceşti piraţi ai catedralelor şi altor biserici ale abaţiilor şi colegiilor adunau o anume pradă, fotografiau piesele mai importante şi-i trimiteau clişeele contelui de Monte-Carlo, să-şi aleagă. Într-o zi, intrând într-o capelă romană din Apulia, cei ce-l furau pe Dumnezeu au pus mâna, printre alte lucruri interesante, pe o casetă de oţel conţinând două plăci de aur şi un inel împodobit cu un ametist.

— Inelul lui Duplessis şi plăcile lui de aur gravate?

— Exact. Le-au tras în poză, ca de obicei, şi au trimis imaginile, prin poştă, falsului conte. Şi s-a întâmplat ca, atunci când au ajuns documentele, acesta să fie plecat în Statele Unite, aşa că n-a aflat de existenţa lor decât după o lună. Interesat, a pus să se descifreze textele de pe plăci şi imediat s-a năpustit la telefon să-i spună lui Ovăz că le cumpără. Numai că, în vremea asta, neprimind niciun răspuns, capul bandei mătrăşise

conţinutul casetei, dându-l unui vânzător parizian de vechituri, în trecere pe la Roma şi care plătise toată marfa după greutatea aurului şi a pietrei.

— Foarte, foarte interesant, declară Rablagitul.

— Poate că fără îndoială, admite Béru, dar asta nu mă împiedică să crăp de sete. Clinicile astea, dacă e să mă întrebi pe mine, sunt prea tare încălzite şi mi-am şi năduşit porţia mea de beaujolais. Cobor după muniţii, tipilor. Mi s-a părut că văd o sucursală Nicolas în marginea unor împrejurimi promiscuitoase.

Îşi pune găina pe cap şi iese fără a mai închide uşa a cărei clanţă o păstrează tot asupra lui.

— E un lanţ, până la urmă, în afacerea asta? rezumă Pinaud. Bun, am rămas la negustorul de vechituri care a cumpărat lucrurile acelea…

— Era un tip mistic şi tot atât de zărghit ca şi amicul „Cardinal”, căruia, de altfel, avea să-i devină „client”. Fără să ştie exact ce reprezentau acele lucruri, caracterul lor religios nu-i scăpa. Când, după puţin timp, a făcut cunoştinţă cu Tonin, i le-a arătat şi, fiindcă acesta a manifestat interes faţă de ele, i le-a oferit.

Baderne-Baderne ridică un deget.

— Bine, du-te, dar mai repede! fac eu, pe tonul unui învăţător.

— Ce-ţi închipui, behăie Ridatul, n-am nevoie de veceu, de altfel mă duc cât mai rar cu putinţă, chestia aia mi s-a paradit într-un hal…

— Ştiu, zic, franţujii, atât de preocupaţi de bucătăria lor, neglijează privata. Care, totuşi, e complementul cum nu se poate mai direct al celei dintâi. Îmi propun să îi contactez pe fermecătorii Gault şi Millau, pentru a le sugera să redacteze un ghid scatologic al căcăstorilor Franţei. Le vom clasifica după criteriile curăţeniei şi confortului. Sigla ar putea fi o perie de curăţat problema, însă stilizată. Nicio perie ar însemna „A nu se utiliza decât în caz de mare nevoie”. O perie: „Merită o purgaţie”. Două perii: „Merită o dizenterie”. Trei perii: „Paradisul constipaţilor”.

Mototolitul dă din umerii în formă de sticlă de Evian.

— În loc să te ţii de umor, băiete, explică-mi niţel în ce constau plăcile alea faimoase.

— O prostie şi o complicaţie, Tataie. Şi, puţintel, o poveste de-a mamei Curci[158]. Lucrurile s-au petrecut în primul mileniu al bisericii, într-o epocă în care papalitatea se clătina în cârjă. Un papă transfug – care a domnit, sub numele de Tubulatură I, doar peste o anemică parte din teritoriu, în vremea pontificatului lui Ciubotă[159] al VI-lea – după mai multe cupe otrăvite schimbate cu cel din urmă, sfârşi prin a se înregimenta sub cârja acestuia şi îi lăsă bunurile sale, fiindcă nu avea decât un singur moştenitor, plecat în ţinuturi îndepărtate.

Pinaud cască.

— Ca să adormi mai repede, îţi pot citi ultima dare de seamă a Adunării Naţionale! mormăi eu, furios.

El trage de pleoape să şi le dezlipească.

— Ce idee! Continuă, mă pasionează.

— Cele două plăci reprezintă testamentul. Redactat în două exemplare. Şi unde se precizează că, în caz de întoarcere a nepotului, tezaurul lui Tubulatură I va trebui să fie restituit. Un inel împodobit cu ametist va dovedi identitatea personajului cu pricina, întrucât acesta îl purta la mână şi, din cauza unui accident, nu şi-l mai putea scoate. Ţi-am spus, un adevărat basm pentru fetiţele marca Ségur, ameliorată sub numele Domnişoara Vârstă Fragedă.

— Şi ametistul ar fi celebrul inel al lui Duplessis?

— Sută la sută, Împuţinatule. Ce s-a întâmplat mai departe? Cum au ajuns cele două plăci împreună cu inelul şi toate celelalte într-o casetă de fier dezgropată dintr-o biserică romană? Mister. Intact. Pe care probabil că numai Vaticanul l-ar putea lămuri, prin arhivele lui. Fără îndoială, nepotul va fi revenit, pentru a-şi reclama drepturile, fluturând placa lui de aur şi degetul inelat şi, iar fără îndoială, a fost primit ca un apostol,

158 Aluzie la cunoscutul ciclu „Povești ale Mamei Gâște”. (n.tr.).

159 În original, Gnafron; *gnaf* (argou) însemnând cizmar și *front* – frunte. (n.tr.).

dar nu al lui Iisus. Nu mai există nicio urmă de-a lui. Secolele următoare rămân mute în privinţa acestei afaceri, care n-a fost decât o peripeţie printre multe altele ale acelor timpuri crude şi zbuciumate. Oricum, într-o bună zi, toate documentele au căzut în laba ticăloşilor lui Ovăz.

Pinaud cască.

— Frumoasă poveste! Continuă!

— Pus pe foc de contele de Monte-Carlo, Ovăz şi-a trimis, fuga, unul dintre zbiri la bătrânul negustor de vechituri, cu misiunea de a răscumpăra de la el (sau la nevoie a lua cu forţa) cele trei piese. Trebuie să se fi purtat cu stângăcie, deoarece moşul, mare şmecher, a mirosit că la mijloc e o afacere strălucită şi a pretins că i le-ar fi vândut unui necunoscut. Mesagerul lui Ovăz a întors atunci foaia şi a declarat că trebuie cu orice preţ să recupereze plăcile şi inelul. L-a somat pe bătrân să-l ajute la descoperirea pseudo-cumpărătorului. Terorizat, moşul a promis că va încerca să-l găsească. Şi, într-adevăr, s-a dus glonţ la Duplessis ca să-i ceară cadourile înapoi. Figura cu plăcuţele de domino care se răstoarnă unele pe altele, cum îţi zic. O împingi pe prima din rând, şi toate celelalte plonjează una câte una. Duplessis, la fel ca şi fostul lui client, s-a prins că era în posesia unei chestii importante şi a pretins, la rândul lui, că nu mai are obiectele. Nici plânsetele, nici ameninţările nu l-au făcut să-şi schimbe atitudinea. În disperare de cauză, bătrânul telal l-a aruncat pe amicul Tonin în ghearele teribililor boys-scouts ai lui Ovăz, care l-au lucrat cumsecade. Dar Antonin Duplessis din Jerpeliţii Vechi era un ţăran încăpăţânat, aidoma eminentului său consătean, ofiţerul de piele-ntoarsă[160] Bérurier. A pitit plăcile acolo unde ştim şi a făcut pe prostul. Nici loviturile, nici ameninţările nu i-au învins cerbicia. Atunci Ovăz a optat pentru ce-a de-a doua variantă: viclenia. După ce a studiat bine comportamentul omului nostru, s-a îmbătrânit, s-a deghizat într-un Pinaud jigărit şi a devenit clientul lui.

— Mersi, drăgălaşule! tuşeşte Sfrijitul.

160 În text, *peau lisse* (piele netedă) care se pronunță ca și *police* (poliție). (n.tr.).

Continui. Fiindcă trebuie să continuăm, aşa-i, Nevropatule? Păi ce altceva să facem, ca să nu te pui iar pe proteste, ca un pitic pierdut în mulţime şi care nu vede decât fese în locul focurilor de artificii.

— Prudenţa lui Duplessis rămânând nedezminţită, s-a decis să i se strecoare în braţe o fată. Una frumoasă. Una foarte, foarte frumoasă.

Aici inima îmi porneşte în trap săltat iar vocea mi se înmoaie.

— Mulatra? zice Pinaud.

Bat cu pumnul în masa metalică, unde sunt aranjate accesoriile cele mai preţioase ale Dogitului, adică dentiţia şi bandajul herniar.

— Te rog să fii politicos şi să nu faci rasism, César. Mai întâi că fata în cauză nu e decât bronzată. Cunosc mii de toante de rasa cea mai pură care, când se întorc de la Saint-Trop', sunt de două ori mai negre decât ea. Această fată fermecătoare avea un frate devotat ce lucra pentru Ovăz, cărui Ovăz trebuie să-i fi făcut vreo figură, fiindcă a fost lichidat. Fostul lui patron a exercitat presiuni asupra acestei adorabile Zoé…

Béru s-a întors, aducând o cutie de carton înăuntrul căreia se lovesc unele de altele mai multe flacoane. A prins ultima mea frază şi îl umflă râsul:

— Dacă ţin cont după câte am auzit, musiu comisăritul peste cal îţi vorbeşte de apropiata lui căsătorie.

— Ce? se trezeşte Pinaud.

— A, încă nu ţi-a ciripit ce era mai drăguţ: se însoară cu juna Zoé. Înfrângere pe toate liniile. Marea şansă. Sirocco! Inima tatuată. Lumina albastră. Grădina supliciilor. Trebuie să recunoaştem însă că mămica asta îşi merită ineluşul. E bine pe toate părţile. Simpatică şi nu proastă. Ne va plăcea, o şi simt. Şi frumuşică… Drace, când mă benoclez la pielea ei portocalie, îmi lasă gura apă. N-are decât s-o ia de nevastă. După aia îmi cumpăr o crăvăţică nouă şi ţi-i fac o curte fără frâu. Iată-te prevenit, Sana! Oi fi tu uns cu toate alifiile, dar şi eu o să-mi pun în valoare fermecătorile. Marele joc… Ştii ce, dacă e pe aşa, o să

fac chiar şi o baie...

E bine, asta-i! Béru continuă pe acelaşi ton prostesc. Dar pe mine chestia nu mă supără, ci mă amuză. Zoé a mea! Visez la ea fără încetare, ca un nebun.

Căsătoria? Va trebui totuşi să mă mai gândesc. Sunt San-Antonio. Deci necondiţionat din pornire. Dar, în sfârşit, când marea dragoste îţi bate la uşă... Poftim?

Poftim?

N-am dreptate?

Te cruţ de comentariile celor doi guguştiuci ai mei. Dacă nu cumva eşti colecţionar de locuri comune, ceea ce s-ar cam înscrie în aptitudinile tale.

Acest compartiment al întrevederii noastre ţine cât trei sticle de „Dealurile Ronului" (beaujolais nu mai are, aşteptau să le aducă). După care, ajutat de puterea obişnuinţei, Pinaud revine la afacere.

•

— Şi micuţa n-a putut scoate nimic de la el?

— Nu mare lucru. De fapt, o să vă spun: profitând de ocazie, mai degrabă Duplessis i-a tras binişor de limbă pe ceilalţi.

— Un tip din Jerpeliţi, ce credeai! exultă Emfaticul.

— L-au pus să se instaleze la *Résidence Carole*, în urma nu ştiu căror presiuni, ca să-l aibă sub ochi. Poate nădăjduiau că, prin schimbarea domiciliului, Duplessis va face un pas greşit? Poate, de asemenea, contele de Monte-Carlo a avut cu el o discuţie deschisă în cursul căreia i-a promis anumite perspective? Înclin să o cred, altminteri nu văd deloc, Grasule, cum ar fi auzit amicul tău cardinalul despre atentatul împotriva Sanctităţii Sale.

Ne bălăcim puţin în gânduri. Apoi Pipernicitul zice:

— Totuşi n-a putut fi elucidată o chestie care îmi stă la inimă al dracului de tare, vă daţi seama. Mi-ar fi plăcut să ştiu ce-o fi fost raza aia cu care m-au tratat.

— Dar mie ce mi-ar fi plăcut! suspină mandea. Am încredinţat

laboratorului rămăşiţele maşinăriei, dar cei de-acolo n-au putut deduce nimic. În sfârşit, César, medicul-şef ne-a spus-o răspicat: eşti perfect sănătos. Niciun motiv de nelinişte în privinţa asta.

Trefilatul clatină din cap:

— Nu e nelinişte, micuţule, ci curiozitate.

— Tot aşa cum, înlănţuie Grasul cu o voce macerată în vin roşu, tot aşa cum nu ştim de ce gloabele alea din bandă au curăţat atâţia inşi ca să-şi esproprieze plăcile şi ghiulul. Una peste alta, ansamblul nu putea să valoreze o avere, nu? Şi, chiar dacă venea vorba de valoarea lor documentară, tot nu merita, pe bune, să umpli pentru asta figurile de la Père Lachaise[161].

— Probabil, conchid eu, că jucărelele reprezentau pentru Monte-Carlo cu mult mai mult şi că insul urzise un plan de anvergură. Un plan atât de important, încât restul bandiţilor nu era la curent cu el, ceea ce e de-a dreptul regretabil, dacă ne gândim că nu-i mai avem decât pe aceştia din urmă la dispoziţie.

— Şic e seva în tâmpla cu jucărelele astea? se informează Béru, deflorând al nenumăratelea sticlonţ (ultimul).

— Vor fi duse la Vatican. Nu uita că au fost furate dintr-o biserică italiană…

Scot inelul cardinalului-controlor. Nu m-a mai părăsit de când l-am pus în deget.

— Când mă gândesc că va trebui să-l dau înapoi fără să-i fi aflat secretul!

Piatra violetă îşi revarsă licăririle asupra noastră, asemeni globului scânteietor ce se roteşte pe plafonul sălilor de bal, în timpul executării tangourilor. Îl învârtesc şi eu, din plăcere, aşezându-l în calea razelor de soare ce s-au strecurat în clinică. Îl privesc fascinat. Amicii mei idem.

Şi iată că o mână se apropie, lungă, slăbănoagă, asemeni unei gheare de vultur conservate în fenol. Mâna lui Pinaud.

Nu, nu pe chiloţii soră-mi, imbecilule! Nu mă întrerupe tocmai când povestea devine epică.

---

161 Celebru cimitir din Paris. (n.tr.).

Boşorogul apucă inelul între arătător şi degetul mare. Îi abandonez bijuteria. Dextra îi tremură. E palid, ca de ceară. Nasul i se lungeşte. Mustaţa îi devine abstractă. Buzele i se decolorează. Cât despre ochi, de obicei atât de afundaţi în orbite, i-au ajuns cât două farfurii.

În ciuda ameţelii, Voluminosul a băgat şi el de seamă această bruscă transformare.

— Nu te simţi bine, César? se alarmează. Ai aerul că eşti în cataplasmă.

Într-adevăr, Pinuche pare căzut în catalepsie. Ai zice că e un manechin în sos automat. Nu ne răspunde. Ochii continuă să i se extragă din orbite. Sunt în relief cu cel puţin zece centimetri. Matahală vrea să intervină, să-l facă să se aşeze sau altceva, nu ştiu, dar îi fac semn să nu mişte.

— Conţine oare bulele? declamă Pinaud, de parcă ar fi vorba de un Shakespeare de valoare, din epoca otravă.

Hamlet-surpriză. Îşi apropie piatra de retină, aşezând-o între ea şi milostenia soarelui.

— Da, aici sunt! zice. Aşadar, să se împlinească voinţa prea scumpului nostru frate Tubulatură. Padre Raviolo[162], cheamă el, cu glas cântat (şi căruia stentorismul[163] nu îi stă în obişnuinţă); spuneţi-i cardinalului de la Intendenţă să vină cu documentele referitoare la acordurile Tubulatură – Ciubotă al VI-lea. Să fie puse imediat în cuferele de călătorie bijuteriile din donaţia Tubulatură, pentru a fi înapoiate celor două persoane aici de faţă. Preveniţi-l pe cardinalul trezorier să adune valorile reprezentând plasamentele pieselor de aur ale veneratului nostru Tubulatură, adică: o mie de acţiuni *Mobil Oil*, două mii de acţiuni *Presses de la Cite*, două mii *Rhône Poulenc*, o mie *Olivetti*, o mie *General Motors*, o mie cinci sute *Hadley Chase Manhattan*, zece mii *Nestle*, trei mii *Swissair*, o mie *L'Oréal*, o mie *Tanganyika*, o mie *Petrofina*, o mie *Florida Power* şi patru mii *Honda Motor*. La asta veţi adăuga zece diamante pe care le

---

162 *Ravioli*: colțunași cu carne, serviți cu sos și brânză rasă. (n.tr.).

163 Stentor – personaj din Iliada, dispunând de o voce foarte puternică. (n.tr.).

veţi lua din buncărul celor de douăzeci de carate, la stânga cum ieşi din sala celor alb-albastre rezervată diamantelor de cincizeci. Cu titlu personal.

Îl privim şi îl ascultăm sideraţi. Nobleţea peremptorie a omuleţului! Această maiestate zâmbitoare şi fermă. Pontifică de mama focului, Pinuche al nostru.

În vremea asta, uşa se deschide şi o infirmieră amabilă, cu posteriorul mulat sublim într-un halat scurtuţ, intră cu o tavă.

— Pastilele dumneavoastră, domnule Pinaud, anunţă ea.

— A, mulţumesc, eminenţă! replică Sfântul părinte Pinuche.

Ia tava şi ne-o prezintă:

— A şi venit tezaurul, domnilor! ne zice. Acceptaţi un pahar de muscat, până când vi se ambalează acţiunile şi diamantele?

CAPITOLUL „Z”

Félicie nu-şi poate reţine un surâs (de milă, ce-i drept).

— Bietul domn Pinaud, zice, îmi închipui scena. A fost vrăjit, într-un fel sau altul, de raza aceea?

— Într-un fel sau altul. Ticăloşii puseseră la cale împotriva veneratului nostru Papă cel mai cumplit dintre atentate: o agresiune mintală. Fără ştirea lui, urma să fie sugestionat, înţelegeţi? Era de ajuns apoi să i se prezinte această piatră, pentru ca imediat să se declanşeze în el reflexul restituirii care îi fusese, ca să zic aşa, inoculat.

— Totuşi nu erau în posesia inelului în momentul când au fost convinşi că acţionează asupra subconştientului Sfântului părinte! obiectează Zoé.

Îi mângâi mâna. E drăguţă mâna ei, ştii, aşa cum stă acum pe faţa de masă de in cafeniu din sufrageria noastră. E o admirabilă pată de brun ocru, catifelată ca o coajă de piersică în pârg.

— Nu, nu aveau inelul, dar îl aveau pe papa în bătaia razei, dragostea mea. Era, înţelegi, o ocazie UNICĂ, pe care n-o puteau lăsa să le scape... Au asediat augustul creier (ori cel

puţin aşa au crezut), sperând să pună în curând mâna şi pe faimoasele documente ale lui Tubulatură I. Dacă lovitura le reuşea, ar fi jefuit miliarde. Aţi înţeles acum de ce n-au dat înapoi de la nimic pentru a-şi atinge scopul?

Zâmbesc, fără a înceta să plimb pielea degetelor mele peste pielea mâinii ei.

— Există, continui apoi, o latură relativ hazlie în toate astea. Aceşti oameni puternici, dispunând de ucigaşi, de tehnicieni, de maşini pentru violarea creierului, aceşti oameni îndârjiţi şi necruţători au fost ţinuţi în şah de un biet controlor de metrou, niţel scrântit. Duplessis a găsit pentru plăcile lui cea mai clasică ascunzătoare; simţindu-se ori crezându-se urmărit, într-o zi, când era cu tine, Zoé a mea, i-a încredinţat ametistul primului bătrân ramolit care i-a ieşit în cale. Vag iluminat, căpăţânos ca un bou de la Jerpeliţii Vechi, naiv şi viclean, acest ins curios a nimicit, pot spune, o armada de răufăcători. Mai mult – s-a priceput să le miroasă planurile privindu-l pe Papă şi să prevină poliţia în persoana fostului său coleg de şcoală, Bérurier. Trebuia să o facă, nu?

Nimeni nu răspunde.

Doamnele au căzut pe gânduri. E ora siestei lui Antoine şi, timp de două ceasuri, după-amiază, când pramatia le trage la soamne, casa trăieşte în pace, într-o linişte vătuită ca scutecele care umflă chiloţii lui.

Totuşi, după o clipă de tăcere, Zoé îşi ridică spre mine ochii mari, arzători şi luminoşi ca o aurora.

— Eşti formidabil, suspină ea. Atât de combativ şi de plin de înţelegere, atât de vesel şi… şi tandru. Cu adevărat, Antoine, nu eşti un om ca toţi ceilalţi.

— Ştii de ce, Zoé? Ţii, într-adevăr, să-ţi dezvălui taina? Fiindcă sunt un extraterestru.

Félicie mă priveşte, surâzând.

— Nu m-ar mira din partea ta, zice.

Sfârşit

SAN-ANTONIO

J'ai essayé, on peut !

POCKET